

BÜRSTNER

Gebruiksaanwijzing

✓ Elegance

Aan de gebruiker van dit handboek ...

Onze medewerkers feliciteren u met uw nieuwe camper. U heeft een hoogwaardig voertuig aangeschaft, waarvan u veel plezier zult hebben.

Gelijk bij de overname krijgt u van de Bürstner-dealer een gedetailleerde instructie voor alle belangrijke functies, zodat u uw camper altijd correct en vooral eenvoudig kunt bedienen en gebruiken.

Als permanente begeleider voor het beantwoorden van vragen over uw camper staan u dit handboek, de gebruiksaanwijzing van de fabrikant van het basisvoertuig en de gebruiksaanwijzingen van de fabrikanten van de apparatuur ter beschikking.

Voor het begin van de eerste rit

Gebruik dit handboek niet alleen als naslagwerk, maar maak u er grondig mee vertrouwd.

Vul de garantiekaarten voor de inbouwapparatuur en de optionele uitrustingen in de afzonderlijke gebruiksaanwijzingen in en stuur de garantiekaarten op naar de fabrikanten van de apparatuur. Daarmee verzekert u zich van uw recht op garantie voor alle apparatuur.

Gelieve altijd de gebruiksaanwijzing van de chassisfabrikant in acht nemen.

De in deze gebruiksaanwijzing gebruikte begrippen met betrekking tot gewichtsspecificaties worden aan het einde van de gebruiksaanwijzing uitvoerig toegelicht (wettelijke informatie over gewichtsgerelateerde specificaties). Meer gedetailleerde informatie over gewichtsgegevens vindt u ook in de rubriek "Gewichtsinformatie" van onze website op www.buerstner.com/nl/nl/gewichtsinformatie

1	Inleiding	7	5.3	Rijsnelheid	48
1.1	Algemeen.....	8	5.4	Remmen.....	49
1.2	Milieu-instructies.....	8	5.5	Luchtvering AL-KO (optionele uitrusting)	49
2	Dichtheidsgarantie	11	5.5.1	Algemene instructies.....	49
2.1	Bürstner-garantievoorwaarden.....	11	5.5.2	Luchtvering voor- en achteras.....	50
2.2	Bewijs controle op lekkage.....	13	5.6	Veiligheidsgordels	53
2.2.1	Voertuiggegevens	13	5.6.1	Algemeen	53
2.2.2	Controle op lekkage (bewijsstukken)	14	5.6.2	Veiligheidsgordel juist dragen	53
3	Veiligheid.....	15	5.7	Kinderbeveiligingssystemen	54
3.1	Brandveiligheid	15	5.8	Pilotenstoel voor bestuurdersstoel en passagiersstoel	55
3.1.1	Voorkomen van brand.....	15	5.8.1	Stoelen (Aguti-Liner).....	56
3.1.2	Brandbestrijding.....	15	5.8.2	Stoelverwarming (optionele uitrusting)	57
3.1.3	Bij brand.....	15	5.9	Extra stoel	57
3.2	Algemeen.....	16	5.10	Opstelling van de zitplaatsen	59
3.3	Verkeersveiligheid.....	17	5.11	Elektrische raamschakelaar.....	60
3.4	Gebruik van een aanhanger	18	5.12	Buitenspiegels.....	60
3.5	Gasinstallatie	19	5.13	Verduisteringen voor voorruit, bestuurdersraam en passagiersraam	61
3.5.1	Algemene instructies.....	19	5.13.1	Handmatig verstelbare vouwverduisteringen (optionele uitrusting)	61
3.5.2	Gasflessen	20	5.13.2	Elektrisch verstelbare vouwverduistering (optionele uitrusting)	62
3.6	Elektrische installatie.....	21	5.14	Motorkap	64
3.7	Waterinstallatie	21	5.15	Ruitenwisservloeistof vullen	65
4	Voor het rijden.....	23	5.16	Diesel tanken	65
4.1	Sleutels	23	5.16.1	Brandstofvulopening.....	66
4.2	Kentekenbewijs.....	23	5.17	AdBlue® bijvullen	66
4.3	Bijlading	24	5.18	Wegslepen	67
4.3.1	Begrippen.....	25	6	Voertuig opstellen	69
4.3.2	Berekening van het laadvermogen	29	6.1	Handrem	69
4.3.3	Ladingbeveiliging en ladingverdeling.....	30	6.2	Opstap	69
4.3.4	Garage/opbergruimte achter	34	6.3	Oprijblokken	69
4.3.5	Dubbele bodem.....	36	6.4	Wielkeggen	69
4.4	Fietsenrek (optionele uitrusting)	36	6.5	Steunen	70
4.5	Gebruik van een aanhanger	38	6.5.1	Algemene instructies.....	70
4.6	Aanhangerkoppeling (optionele uitrusting)	38	6.5.2	Hefsteunen (AL-KO) (gedeeltelijk optionele uitrusting)	70
4.7	Elektrisch bedienbare opstap (optionele uitrusting).....	39	6.5.3	Elektrische hefsteunen, hydraulisch (Goldschmitt) (optionele uitrusting)	71
4.8	Condensafvoer	41	6.6	230-V-aansluiting.....	72
4.9	TV-installatie (optionele uitrusting)	41	6.7	Koelkast	73
4.10	Aanbouwonderdelen vergrendelen	41	6.8	Satellietinstallatie (optionele uitrusting)	73
4.11	Handmatige voorruitverduistering vergrendelen	42	6.8.1	Satellietinstallatie met automatische antenneafstelling (Oyster Premium).....	74
4.12	Gasdrukregelaar	43	6.9	Markies (optionele uitrusting)	76
4.13	Sneeuwkettingen (optionele uitrusting)	44			
4.14	Verkeersveiligheid.....	44			
5	Tijdens de rit	47			
5.1	Rijden.....	47			
5.2	Achteruitrijcamera (gedeeltelijk optionele uitrusting)	48			

Inhoudsopgave

7	Wonen.....	77	8	Gasinstallatie	105
7.1	Centrale vergrendeling (optionele uitrusting)	77	8.1	Algemeen	105
7.2	Ingangsdeur en bestuurdersdeur.....	77	8.2	Gasflessen	106
7.2.1	Bestuurdersdeur, ingangsdeur, buiten.....	78	8.3	Gasafsluitkranen	108
7.2.2	Bestuurdersdeur, binnen.....	78	8.4	Externe gasaansluiting (optionele uitrusting).....	109
7.2.3	Ingangsdeur, binnen.....	79	8.5	Omschakelinstallatie voor gasflessen (optionele uitrusting).....	110
7.2.4	Raam ingangsdeur (optionele uitrusting).....	79	9	Elektrische installatie	115
7.2.5	Vouwbare hor aan de ingangsdeur (optionele uitrusting)	80	9.1	Algemene veiligheidsinstructies	115
7.3	Serviceluisen.....	80	9.2	Begrippen	115
7.3.1	Klepslot met draaigreep.....	81	9.3	USB-aansluiting (gedeeltelijk optionele uitrusting).....	116
7.3.2	Klepslot, vierkant.....	81	9.4	12-V-boordnet	117
7.3.3	Klepslot, rechthoekig.....	82	9.4.1	Startaccu.....	117
7.3.4	Luik voor de 230-V-aansluiting.....	82	9.4.2	Woonruimteaccu	118
7.3.5	Afsluitdeksel voor drinkwatervulopening	83	9.4.3	Accu's laden via 230-V-voorziening... ..	120
7.4	Meubelluisen.....	83	9.4.4	Accu's laden via voertuigmotor (dynamo)	120
7.4.1	Meubelluisen met drukknop.....	83	9.5	Laadbooster voor de woonruimteaccu	120
7.4.2	Meubelluisen met drukontgrendeling	84	9.6	Elektroblok (EBL 402)	121
7.4.3	Meubelluisen met ontgrendelingsgreep.....	84	9.6.1	Accu-keuzeschakelaar	124
7.5	Afdekking bodemvak.....	85	9.6.2	Accubewaking.....	124
7.6	Lichtschakelaars.....	85	9.6.3	Acculading	124
7.6.1	Ingangsbereik.....	85	9.6.4	Opstap.....	125
7.6.2	LED-inbouwlamp.....	86	9.6.5	Zonneregelaar	125
7.6.3	Mobiele lamp (optionele uitrusting).....	86	9.7	7"-paneel.....	125
7.6.4	Kledingkastverlichting.....	88	9.8	System Control Unit (SCU).....	126
7.6.5	Staaflamp in garage achter.....	88	9.9	My Bürstner App.....	128
7.7	Lichtregeling.....	89	9.10	Wisselrichter (MSI 1812T)	128
7.8	Houder voor flatscreen.....	89	9.11	Zonnepanelen (optionele uitrusting)	132
7.8.1	Houder met eendelige scharnierarm	90	9.12	230-V-boordnet.....	132
7.8.2	Houder met tweedelige scharnierarm.....	90	9.12.1	230-V-aansluiting (CEE-contactdoos)	133
7.9	Ventileren.....	91	9.12.2	230-V-voorziening aansluiten.....	133
7.10	Ramen.....	92	9.13	Zekeringen	135
7.10.1	Uitzetbaar raam.....	93	9.13.1	Zekeringen 12 V	135
7.10.2	Schuifraam met drukvergrendeling	95	9.13.2	Zekering 230 V.....	138
7.10.3	Vouwverduistering en rolhor	95	9.14	Buitencontactdoos (optionele uitrusting).....	139
7.10.4	Vouwverduisteringen voor voorruit, bestuurdersraam en passagiersraam.....	96	9.15	Stroomschema's	140
7.11	Dakluisen.....	96	9.15.1	Blokschema 230 V	140
7.11.1	Heki-dakluik	97	9.15.2	Blokschema 12 V	141
7.11.2	Dakluik met kliksluiting.....	98	10	Inbouwapparatuur	143
7.12	Tafels.....	99	10.1	Algemeen	143
7.12.1	Vaste tafel, inklapbaar	100	10.2	Verwarming en boiler.....	144
7.13	Bedden	101	10.2.1	Modeluitvoeringen met gasafvoerschoorsteen aan de rechter voertuigkant.....	144
7.13.1	Hefbed, elektrisch bedienbaar.....	101	10.2.2	Warmwaterverwarming en boiler Alde.....	145
7.14	Doucheaansluiting voor buitendouche (optionele uitrusting)....	103			

10.2.3	Wandschoorsteen.....	153	13	Onderhoud.....	187
10.3	Klimaatregeling Telair (optionele uitrusting)	154	13.1	Officiële controles	187
10.4	Kookplaat	155	13.2	Inspectiewerkzaamheden	188
10.4.1	Hybride kookveld (gasbrander/inductiekookveld)	155	13.3	Onderhoudswerkzaamheden.....	188
10.4.2	Afzuigkap (optionele uitrusting)	157	13.4	Deuren	189
10.5	Koelkast.....	157	13.4.1	Ingangsdeur.....	189
10.5.1	Koelkast-ventilatioerooster.....	158	13.4.2	Bestuurdersdeur	189
10.5.2	Dometic automatisch (10-serie).....	159	13.5	Woonruimteaccu.....	189
11	Sanitaire inrichting.....	163	13.6	Warmwaterverwarming Alde	189
11.1	Watervoorziening, algemeen.....	163	13.6.1	Vloeistofpeil controleren.....	190
11.2	Waterinstallatie	164	13.6.2	Verwarmingsvloeistof bijvullen	190
11.2.1	Overzicht watertanks.....	164	13.6.3	Verwarmingsinstallatie ontluchten	191
11.2.2	Drinkwaterulopening.....	164	13.6.4	Positie van de ontluchtingsventielen ..	191
11.2.3	Waterinstallatie vullen.....	165	13.7	Vervangen van gloeilampen, buiten	192
11.2.4	Water bijvullen	166	13.7.1	Verlichting front.....	193
11.2.5	Waterinstallatie leegmaken.....	166	13.7.2	Verlichting achter.....	195
11.3	Afvalwatersysteem indus	168	13.7.3	Verlichting zijkant	196
11.4	Toiletruimte	171	13.7.4	Gloeilamptypen voor buitenverlichting.....	196
12	Verzorging.....	173	13.8	Vervangen van gloeilampen, binnen.....	197
12.1	Uitwendige verzorging	173	13.8.1	Verlichting met LED	197
12.1.1	Algemeen.....	173	13.9	Reserveonderdelen	198
12.1.2	Wassen met hogedrukreiniger.....	173	13.10	Typeplaatje	199
12.1.3	Voertuig wassen	174	13.11	Waarschuwings- en aanwijzingsstickers.....	199
12.1.4	Aanbouwonderdelen van glasvezelversterkte kunststof (GVK)	174	14	Wielen en banden.....	201
12.1.5	Vensterruiten uit plexiglas.....	175	14.1	Algemeen	201
12.1.6	Opstap	175	14.2	Keuze van de banden	202
12.1.7	Luchtvering.....	176	14.3	Aanduidingen op de band	203
12.2	Inwendige verzorging.....	176	14.4	Omgang met banden.....	203
12.2.1	Keukenwerkblad van mineraalstof	177	14.5	Wiel vervangen	203
12.3	Waterinstallatie	178	14.5.1	Aandraaimoment	204
12.3.1	Watertank reinigen.....	178	14.6	Bandenspanning	204
12.3.2	Waterleidingen reinigen.....	179	15	Storingsopsporing	207
12.3.3	Waterinstallatie ontsmetten	179	15.1	Reminstallatie.....	207
12.4	Afvalwatersysteem indus	180	15.2	Verduistering, elektrisch verstelbaar ..	207
12.5	Hybride kookveld (gasbrander/inductiekookveld)	180	15.3	Luchtvering.....	208
12.6	Afzuigkap.....	181	15.4	Satellietinstallatie	209
12.7	Klimaatregeling Telair	181	15.5	Elektrische installatie.....	210
12.8	Winterverzorging.....	181	15.6	Gasinstallatie	213
12.8.1	Vorbereidingen	182	15.7	Verwarming/boiler.....	213
12.8.2	Wintergebruik.....	182	15.7.1	Verwarming/boiler Alde	213
12.8.3	Na het winterseizoen.....	182	15.8	Klimaatregeling Telair.....	214
12.9	Stilstand	183	15.9	Kookplaat	215
12.9.1	Tijdelijke stilstand.....	183	15.9.1	Hybride kookveld.....	215
12.9.2	Stilstand in de winter	184	15.9.2	Afzuigkap.....	215
12.9.3	Ingebruikname van het voertuig na tijdelijke stilstand of na stilstand in de winter	185	15.10	Koelkast	216
			15.10.1	Algemeen	216
			15.10.2	Dometic 10-serie	217
			15.11	Watervoorziening.....	219
			15.12	Afvalwatersysteem indus.....	220
			15.13	Opbouw.....	221

Inhoudsopgave

16	Optionele uitrustingen.....	223
16.1	Gewichten van optionele uitrustingen	223
17	Technische gegevens	225
17.1	Aanzicht plattegronden.....	225
17.2	Lengtemaattabel/slaapplaatsen	226
18	Nuttige tips	227
18.1	Verkeersbepalingen in het buitenland	227
18.2	Hulp op de Europese wegen	227
18.3	Gasvoorziening in Europese landen.....	228
18.4	Bepalingen m.b.t. tol in Europese landen	228
18.5	Tips voor veilig overnachten onderweg	228
18.6	Tips voor winterkampeersers	229
18.7	Reischecklists	230
19	Inspectieschema.....	233
20	Wettelijke bepalingen inzake gewichtsgegevens.....	235

Voor ingebruikname deze gebruiksaanwijzing volledig lezen!

De gebruiksaanwijzing altijd in het voertuig meenemen. Alle veiligheidsbepalingen ook meegeven aan andere gebruikers.

- ▶ Het niet inachtnemen van dit teken kan personen in gevaar brengen.

- ▷ Het niet inachtnemen van dit teken kan leiden tot beschadigingen aan het voertuig.

- ▷ Dit teken verwijst naar aanbevelingen of bijzonderheden.

- ▷ Dit teken verwijst naar milieubewust handelen.

Deze gebruiksaanwijzing bevat secties, waarin uitrustingen van een bepaald model of optionele uitrustingen zijn beschreven. Deze secties zijn extra gemarkeerd. Het is mogelijk dat uw voertuig niet is uitgerust met deze optionele uitrustingen. De uitrusting van uw voertuig kan daarom bij sommige afbeeldingen en beschrijvingen afwijken.

Anderzijds kan uw voertuig zijn uitgerust met andere optionele uitrustingen, die niet worden beschreven in deze gebruiksaanwijzing.

De optionele uitrustingen zijn alleen dan beschreven als hierbij een nadere uitleg nodig is.

De apart bijgevoegde gebruiksaanwijzingen in acht nemen.

- ▷ De aanwijzingen "rechts", "links", "voor", "achter" zijn gerelateerd aan de rijrichting.
- ▷ Alle maten en gewichten zijn "circa"-gegevens.

Loopt het voertuig schade op door het niet inachtnemen van de in deze gebruiksaanwijzing aangegeven instructies, dan komt uw recht op garantie te vervallen.

Onze voertuigen worden voortdurend verder ontwikkeld. Wij vragen om uw begrip dat wijzigingen in vorm, uitrusting en techniek zijn voorbehouden. Uit de inhoud van deze gebruiksaanwijzing kunnen om deze redenen geen claims door de fabrikant worden aanvaard. Beschreven zijn de uitrustingen die tot op het moment van in druk gegeven bekend zijn.

Overname, vertaling en verveelvoudiging, ook van uittreksels, is zonder schriftelijke toestemming van de fabrikant niet toegestaan.

1.1 Algemeen

Het voertuig is gebouwd volgens de stand de techniek en de erkende veiligheidstechnische regels. Desondanks kunnen personen letsel oplopen of het voertuig beschadigd worden, als de veiligheidsinstructies in deze gebruiksaanwijzing niet in acht genomen worden.

Het voertuig voor eerste ingebruikname voorzien van de wettelijk verplichte uitrusting (bijv. verbandtrommel, waarschuwingsvest, gevarendriehoek enz.). Bij reizen naar het buitenland de overeenkomstige voorschriften voor de uitrusting in acht nemen.

Het voertuig alleen in technisch onberispelijke staat gebruiken. De gebruiksaanwijzing in acht nemen.

Storingen, die de veiligheid van personen of van het voertuig aantasten, meteen door vaklieden laten verhelpen. Om verdere schade te voorkomen bij storingen de schademinimaliseringsplicht van de gebruiker in acht nemen.

De reminstallatie en gasinstallatie van het voertuig alleen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren en repareren.

Veranderingen aan de opbouw mogen alleen worden aangebracht met toestemming van de fabrikant.

Het voertuig is uitsluitend bedoeld voor het transport van personen. Reisbagage en toebehoren mogen niet zwaarder zijn dan de technisch toelaatbare maximummassa.

Houdt u zich aan de door de fabrikant voorgeschreven termijnen voor keuring en inspectie.

1.2 Milieu-instructies

- ▷ Verstoor de rust in de natuur niet en houd de natuur schoon.
- ▷ In principe geldt: Afvalwater in iedere vorm en huisvuil horen niet thuis in de straatgoot of in de vrije natuur.
- ▷ Afvalwater aan boord alleen opvangen in de afvalwatertank of desnoods in andere daarvoor geschikte reservoirs.
- ▷ Afvalwatertank en toilet-cassette of fecaliëntank alleen leegmaken op daarvoor aangewezen sanitairstations op campings of staanplaatsen. Bij verblijf in steden en gemeentes de regelgeving bij de staanplaatsen in acht nemen of naar sanitairstations vragen.
- ▷ Afvalwatertank zo vaak mogelijk leegmaken, ook wanneer deze nog niet helemaal vol zit (hygiëne).
- ▷ Afvalwatertank en evt. aftapleiding zo mogelijk na het leegmaken met vers water uitspoelen.
- ▷ Toilet-cassette of fecaliëntank niet te vol laten raken. De toilet-cassette of de fecaliëntank onmiddellijk leegmaken wanneer de niveauaanduiding oplicht of eerder.
- ▷ Huisvuil ook op reis sorteren in glas, blik, plastic en groen afval. Bij de betreffende gastgemeente vragen naar de afvalverwerkingsmogelijkheden. Huisvuil mag niet worden gedeponeerd in de vuilnisbakken op parkeerplaatsen.

- ▷ De afvalbakken zo vaak mogelijk in de tonnen of containers leegmaken, die daarvoor zijn bedoeld. Zo kunnen onaangename luchtjes worden vermeden en blijft er niet te veel afval aan boord.
- ▷ Voertuigmotor bij stilstand niet onnodig laten draaien. Een koude motor stoot in stationaire gang zeer veel schadelijke stoffen uit. De bedrijfstemperatuur van de motor wordt het snelst bereikt door te rijden.
- ▷ Voor het toilet milieuvriendelijke en biologisch goed afbreekbare chemische producten gebruiken in geringe doseringen.
- ▷ Voor langere verblijven in steden en gemeentes parkeerplaatsen opzoeken die speciaal voor campers zijn aangewezen. Bij de betreffende stad of gemeente naar parkeermogelijkheden informeren.
- ▷ Staanplaatsen altijd in schone toestand achterlaten.

2.1 Bürstner-garantievoorwaarden

1. BÜRSTNER GmbH & Co. KG, Weststraße 33, 77694 Kehl (garantiegever) verleent op de door haar vanaf MJ 2019 geproduceerde voertuigen een dichtheidsgarantie van 10 jaar - maximaal echter tot een totale kilometerstand van 120.000 km - voor de volgende onderdelen van camper/campervan en caravan, dat bij normaal, niet-commercieel gebruik van het voertuig in overeenstemming met het contract, geen vocht van buiten naar binnen (binnenruimte) kan dringen.

Uitwendige verbindingsnaden:

- Dak/zijwand
- Dak/achterwand
- Dak/bestuurderscabine
- Wanden/onderkant
- Chassis/onderkant

Uitwendige afdichtingen tussen inbouwonderdelen en de uitsparingen van de opbouw:

- Deuren
- Ramen
- Service- en garageluik
- Dakluiken
- Voorzieningen voor watervulling
- Luiken voor stroomvoorziening

De garantienemer moet bewijzen dat er aanspraak kan worden gemaakt op de garantie van het voertuig.

2. Bij een geldige garantieclaim betreffende ondeugdelijke afdichting (zie nummer 1), is de garantieverlener onder deze garantievoorwaarden uitsluitend verplicht tot reparatie van de betreffende opbouwonderdelen middels gratis herstel of vervanging van het betreffende onderdeel, afhankelijk van wat de garantiegever noodzakelijk acht om het lek te verhelpen. De vereiste werkzaamheden worden door de garantiegever of een door de garantiegever erkende dealer uitgevoerd volgens de richtlijnen van de garantiegever. Wanneer bij het verhelpen van het lek door aanpassingen of andere wijzigingen aan het voertuig extra kosten ten opzichte van de oorspronkelijke staat ontstaan, zijn deze voor rekening van de garantienemer. De kosten voor garantiwerkzaamheden die niet door de garantiegever of een door de garantiegever erkende dealer zijn uitgevoerd, worden niet terugbetaald, ongeacht of er sprake is van een garantieclaim. De garantienemer heeft uit hoofde van deze garantie geen recht op verdere claims aan de garantiegever, vooral betreffende nalevering, opzegging van de koopovereenkomst, waardevermindering of schadevergoeding (ook bij gevolgschade), zoals vergoeding van directe of indirecte materiële of immateriële gevolgschade. Uitgesloten zijn bijvoorbeeld claims voor vergoeding van transport- of reiskosten, sleepkosten, verlies van inkomsten of vakantiedagen, evenals vergeefse uitgaven. Deze garantie heeft geen invloed op de wettelijke rechten van de garantienemer ten opzichte van de verkoper. De wettelijke garantierechten van de garantienemer ten opzichte van de verkoper bestaan, onafhankelijk van de claims die uit deze garantie voortvloeien.

3. De looptijd van de garantie gaat in op de dag van eerste registratie of bij overdracht van het voertuig aan de eerste koper, afhankelijk van wat zich het eerst voordoet, maar uiterlijk één jaar na eerste levering van het voertuig aan de dealer.
De garantie geldt zolang het voertuig geschikt is voor gebruik, maar maximaal 10 jaar en tot een kilometerstand van 120.000 km, afhankelijk van wat zich het eerst voordoet. Wanneer het voertuig van eigenaar verandert, is dit niet van invloed op de garantie. De garantie verloopt wanneer de volgens nummer 4 vereiste jaarlijkse keuringen niet zijn uitgevoerd. Garantiewerkzaamheden verlengen de garantiedur niet en deze laten de garantie ook niet opnieuw beginnen.
4. Voorwaarde voor een geslaagde garantieclaim is dat het voertuig jaarlijks naar een erkende BÜRSTNER-dealer moet worden gebracht voor een vochtdichtheidsinspectie. Deze inspectie moet jaarlijks tussen de 11e en 13e maand na aanvang van de garantieperiode (zie nummer 3) worden uitgevoerd. De kosten voor de vochtdichtheidscontrole zijn voor de garantienemer. Claims door de garantienemer die uit deze garantie voortvloeien, gelden alleen wanneer de jaarlijkse inspecties door een erkende BÜRSTNER-dealer naar behoren zijn aangetoond.
Daarbij hoort een inspectieboekje dat door de BÜRSTNER-dealer wordt ingevuld. De garantienemer moet bewijzen dat de vochtdichtheidscontroles regelmatig zijn uitgevoerd.
5. De garantienemer moet binnen 15 dagen na kennisname van het optreden van een lekkage of vocht dat op een lekkage duidt, een erkende BÜRSTNER-dealer hiervan schriftelijk op de hoogte stellen. Kennis van een probleem staat gelijk aan grove nalatigheid en nalatige onwetendheid. De datum van ontvangst van de melding door de BÜRSTNER-dealer is bepalend voor de periode van 15 dagen. Bij de melding moet het garantiecertificaat worden bijgevoegd. Wanneer de lekkage niet tijdig en volgens de juiste procedure wordt gemeld, kan er geen aanspraak op deze garantie worden gemaakt.
6. De noodzaak tot evenals de aard en omvang van de reparatie van de lekkage worden volledig bepaald door de garantiegever, resp. haar erkende dealers.
7. In de volgende gevallen zijn garantieclaims uitgesloten:
  - Natuurkrachten (bijv. overstromingen, hagel enz.) en enigerlei schade door dieren.
  - Schade door een ongeval.
  - Lekkages vanwege modificaties resp. uitbreidingen aan het voertuig, die niet door een BÜRSTNER-dealer zijn uitgevoerd.
  - Lekkages vanwege schade die niet correct is gerepareerd en die niet door een BÜRSTNER-dealer is gerepareerd.
  - Tijdens een beurt vastgestelde schade aan de buitenkant, die niet onmiddellijk door de garantienemer is verholpen.
  - Corrosie van het aluminium die niet op een lekkage kan worden teruggevoerd.
  - Wanneer het voertuig door het gebruik van reserveonderdelen die niet door BÜRSTNER zijn goedgekeurd wordt veranderd en als gevolg daarvan een garantieclaim ontstaat.
  - Condenswater door gebrekkige ventilatie.
  - Behandeling en gebruik van het voertuig die onjuist of in strijd met de overeenkomst zijn.

- Schade door onjuist gebruik van verzorgings- of reinigingsmiddelen (zie ook instructies bij verzorging in de gebruiksaanwijzing).
  - Schade door het niet in acht nemen van de gebruiksaanwijzing en de reparatie- en onderhoudsinstructies van de fabrikant.
  - Overige schade waarvoor noch de garantiegever noch een dealer van de garantiegever verantwoordelijk is.
8. Er zijn kosten verbonden aan de vocht-dichtheidsinspectie. De kosten van de beurten zijn voor rekening van de garantienemer (zie nummer 4).
9. Exclusieve rechterlijke bevoegdheid ligt, voor zover wettelijk toegestaan, in Kehl. Plaats van uitvoering voor alle aanvragen die voortvloeien uit deze garantie is Kehl. Deze garantie is uitsluitend onderworpen aan het recht van de Bondsrepubliek Duitsland. Dit geldt ongeacht de woonplaats of vestigingsplaats van de garantienemer.

2.2 Bewijs controle op lekkage

Bewijsvoering

- ▷ De jaarlijkse controles op lekkage zijn vereist voor de geldigheid van de dichtheidsgarantie op de woonopbouw.

Het inspectieboekje moet door uw vakhandelaar na iedere controle volledig worden ingevuld, in het onlinesysteem worden ingevoerd en voor u worden geprint.

2.2.1 Voertuiggegevens

De volgende inspectieboekjes gelden uitsluitend voor het voertuig:

Naam	Registratie
Model, type	
Chassis-nr.	
Sleutel-nr.	
Datum afgifte kentekenbewijs deel I/datum van overdracht	
Gekocht bij firma	

2.2.2 Controle op lekkage (bewijsstukken)

12 maanden _____	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

24 maanden _____	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

36 maanden _____	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

48 maanden _____	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

60 maanden _____	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

72 maanden _____	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

84 maanden _____	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

96 maanden _____	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

108 maanden _____	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

Laatste update: Augustus 2018

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan belangrijke veiligheidsinstructies. De veiligheidsinstructies dienen ter bescherming van personen en voorwerpen.

3.1 Brandveiligheid

3.1.1 Voorkomen van brand

- ▶ Kinderen nooit alleen in het voertuig laten.
- ▶ Brandbare materialen weg houden van verwarmings- en kookapparaten.
- ▶ Halogeenlampen kunnen zeer heet worden. Als de lamp is ingeschakeld, moet de veiligheidsafstand tot brandbare voorwerpen altijd 30 cm bedragen. Brandgevaar!
- ▶ Nooit draagbare verwarmings- of kookapparaten gebruiken.
- ▶ Alleen geautoriseerde vaklieden mogen de elektrische installatie, de gasinstallatie of de inbouwapparatuur wijzigen.

3.1.2 Brandbestrijding

- ▶ In het voertuig altijd een poederbrandblusser meenemen. De brandblusser moet toegelaten en gekeurd zijn en altijd voor het grijpen liggen.
- ▶ De brandblusser regelmatig door geautoriseerde vaklieden laten controleren. Keuringsdatum in acht nemen.
- ▶ Al naargelang de uitrusting is de brandblusser bij de levering inbegrepen.
- ▶ In de buurt van de kookplaat altijd een blusdeken klaar houden.

3.1.3 Bij brand

- ▶ Alle inzittenden evacueren.
- ▶ Elektrische voorziening uitschakelen en van het elektriciteitsnet isoleren.
- ▶ Hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.
- ▶ Alarm slaan en brandweer roepen.
- ▶ Brand bestrijden, indien dit zonder risico mogelijk is.

- ▷ Van de plaats en de bediening van de nooduitgangen op de hoogte stellen.
- ▷ Vluchtwegen vrijhouden.
- ▷ Gebruiksaanwijzing van de brandblusser in acht nemen.

3.2 Algemeen

- ▶ De zuurstof binnen in het voertuig wordt door ademen of door het gebruik van op gas werkende inbouwapparaten verbruikt. Daarom moet de verbruikte lucht voortdurend worden verversd. Met het oog hierop zijn in het voertuig kunstmatige ventilatieopeningen (bijv. dakluiken met kunstmatige ventilatie, paddestoeldakventilators of vloerventilators) ingebouwd. Kunstmatige ventilatieopeningen noch van binnen noch van buiten afdekken, bijv. met een wintermat, of dichtzetten. Kunstmatige ventilatieopeningen vrijhouden van sneeuw en bladeren. Er dreigt verstikkingsgevaar door een verhoogd CO₂-gehalte.
- ▶ Opbergruimten en garages achter mogen niet als slaappleatsen of als onderkomen voor personen of dieren gebruikt worden. Deze ruimten worden niet automatisch geventileerd. Er bestaat verstikkingsgevaar door te weinig zuurstof en afvoerlucht van de verwarming.
- ▶ Let op de doorgangshoogte van de deuren.

- ▷ Voor de inbouwapparatuur (verwarming, kookplaat, koelkast enz.) alsmede voor het basisvoertuig (motor, remmen enz.) zijn de betreffende gebruiksaanwijzingen en bedieningshandleidingen maatgevend. Absoluut in acht nemen.
- ▷ Als er toebehoren of optionele uitrustingen worden aangebouwd, kunnen de afmetingen, het gewicht alsmede het rijgedrag van het voertuig veranderen. De aanbouwonderdelen moeten deels in de voertuigpapieren worden geregistreerd.
- ▷ Alleen velgen en banden gebruiken, die voor het voertuig zijn toegelaten. Informatie over de grootte van de toegelaten velgen en banden ontlenuen aan de voertuigpapieren of bij de geautoriseerde dealers en servicepunten opvragen.
- ▷ Bij het parkeren van het voertuig de handrem vast aantrekken.
- ▷ Als de technisch toegelaten totale massa van het voertuig meer dan 4 t bedraagt, moeten bij het parkeren op stijgende of dalende hellingen wielkeggen worden gebruikt. De wielkeggen worden standaard geleverd bij alle voertuigen met een totale massa van meer dan 4 t.

- ▷ Bij het verlaten van het voertuig absoluut alle deuren, serviceluiken en ramen sluiten.
- ▷ Wettelijk verplichte uitrusting (bijv. verbandtrommel, waarschuwingsvest, gevarendriehoek enz.) altijd meenemen. Bij reizen naar het buitenland gelden de overeenkomstige voorschriften van het gastland.
- ▷ Met het voertuig pas op de openbare weg rijden, als de chauffeur een voor deze voertuigklasse geldig rijbewijs bezit.
- ▷ Bij de verkoop van het voertuig alle gebruiksaanwijzingen van het voertuig en de inbouwapparatuur meegeven aan de nieuwe eigenaar.

3.3 Verkeersveiligheid

- ▶ Voor het begin van de rit de werking van signalerings- en verlichtingsinrichting, de besturing en de remmen controleren.
- ▶ Na langere stilstand (ca. 10 maanden) reminstallatie en gasinstallatie door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Voor het begin van de rit en ook na korte ritonderbrekingen controleren of de opstap volledig is ingeklapt.
- ▶ Voor het begin van de rit het hefbed beveiligen.
- ▶ Voor het begin van de rit de verduisteringen aan de voorruit, het bestuurders- en passagiersraam openen, vergrendelen en vastmaken.
- ▶ Voor het begin van de rit alle draaibare stoelen in de rijrichting draaien en vergrendelen. Tijdens de rit moeten de draaibare stoelen in de rijrichting vergrendeld blijven.
- ▶ Voor het begin van de rit alle bewegende delen en alle losse voorwerpen veilig opbergen.
- ▶ Voor het begin van de rit het flatscreen en de beeldschermhouder in de basispositie brengen en vergrendelen. Wanneer de beeldschermhouder in een TV-kast is ingebouwd: TV-kast sluiten.
- ▶ Voor het begin van de rit de losse spoelafdekking (indien aanwezig) afnemen en veilig in het keukenblok of in de kledingkast opbergen.
- ▶ Voor het begin van de rit verstelbare tafels vergrendelen.
- ▶ Tijdens de rit mogen personen zich alleen ophouden op de toegelaten zitplaatsen (zie hoofdstuk 5). Het toegelaten aantal zitplaatsen kan worden afgeleid uit de voertuigpapieren.
- ▶ Op zitplaatsen geldt de verplichting tot het dragen van veiligheidsgordels.
- ▶ Voor de rit de gordels omdoen en tijdens de rit omlaten.
- ▶ Kinderen onder de 13 jaar, die kleiner zijn dan 150 cm, tijdens de rit met een geschikt en officieel goedgekeurd kinderbeveiligingssysteem beveiligen.
- ▶ Kinderbeveiligingssystemen uitsluitend op de daarvoor bestemde zitplaatsen bevestigen. Het wordt ten sterkste aangeraden kinderbeveiligingssystemen bij voorkeur op de tweede zitrij aan te brengen.
- ▶ Een naar achteren gericht kinderbeveiligingssysteem **nooit** op een stoel met een **ingeschakelde frontairbag** gebruiken. Dit kan de **dood** of **ernstig letsel** bij kinderen tot gevolg hebben.
- ▶ Het basisvoertuig betreft een kleine vrachtwagen. Rijstijl dienovereenkomstig aanpassen.
- ▶ Bij onderdoorgangen, tunnels e.d. rekening houden met de totale hoogte van het voertuig (inclusief daklasten).
- ▶ In de winter moet voor het begin van de rit het dak sneeuw- en ijsvrij zijn.
- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken (zie sectie 14.6).

- ▶ De verwarming niet gebruiken op tankstations. Explosiegevaar!
- ▶ De verwarming niet gebruiken in gesloten ruimten. Verstikkingsgevaar!

- ▷ Voor het begin van de rit de bijlading in het voertuig gelijkmatig verdelen (zie hoofdstuk 4).
- ▷ Bij het beladen van het voertuig en tijdens pauzes in de rit, bijvoorbeeld bij het overladen van bagage of levensmiddelen, de technisch toegelaten totale massa in beladen toestand en de technisch toegelaten totale massa op de as in acht nemen (zie voertuigpapieren).
- ▷ Voor het begin van de rit alle binnendeuren, veranderbare scheidingswanden, laden en luiken sluiten en evt. vergrendelen. De deurbeveiliging van de koelkast vergrendelen.
- ▷ Voor het begin van de rit ramen en dakluiken sluiten.
- ▷ Voor het begin van de rit alle serviceluiken sluiten en de klepsloten vergrendelen.
- ▷ Voor het begin van de rit de externe steunen verwijderen en de aan het voertuig aangebouwde steunen inklappen.
- ▷ Voor het begin van de rit de antenne in de parkeerstand brengen.
- ▷ Bij de eerste rit en altijd na het vervangen van een wiel de wielschroeven/wielmoeren na 50 km aandraaien. Later van tijd tot tijd controleren op goed vastzitten. Aandraaimoment zie hoofdstuk 14.
- ▷ Banden mogen niet ouder zijn dan 6 jaar omdat het materiaal mettertijd broos wordt (zie hoofdstuk 14).
- ▷ Banden, wielophanging en besturing zijn blootgesteld aan een bijkomende belasting, als er sneeuwkettingen zijn gemonteerd. Met sneeuwkettingen langzaam (maximaal 50 km/u) en alleen over straten rijden die volledig met sneeuw zijn bedekt. Het voertuig kan anders beschadigd worden.

3.4 Gebruik van een aanhanger

- ▶ Bij het aan- of afkoppelen van een aanhanger is voorzichtigheid geboden. Ongeval- en verwondingsgevaar!
- ▶ Tijdens het rangeren voor het aan- of afkoppelen mag niemand zich tussen het trekvoertuig en de aanhanger bevinden.

3.5 Gasinstallatie

3.5.1 Algemene instructies

- ▶ De gebruiker van de gasinstallatie is verantwoordelijk voor het laten uitvoeren van periodieke controles en het in acht nemen van de onderhoudsintervallen.
- ▶ Voor het begin van de rit, bij het verlaten van het voertuig of als de gastoestellen niet gebruikt worden, alle gasafsluitkranen en de hoofd-afsluitkraan aan de gasfles sluiten.
- ▶ Bij het tanken, op veerboten en in de garage moeten alle op gas werkende apparaten uitgeschakeld zijn (al naargelang uitvoering: verwarming, kookplaat, bakoven, grill, koelkast). Explosiegevaar!
- ▶ Wanneer een op gas werkend apparaat wordt gebruikt, het apparaat niet in gesloten ruimtes (bijv. garages) in gebruik nemen. Vergiftigings- en verstikkingsgevaar!
- ▶ De gasinstallatie alleen door een geautoriseerde werkplaats laten onderhouden, repareren of wijzigen.
- ▶ De gasinstallatie voor de ingebruikname en conform de nationale bepalingen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren. Dit geldt ook voor niet aangemelde voertuigen. Bij wijzigingen aan de gasinstallatie de gasinstallatie meteen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Ook de gasdrukregelaar, de gaslangen en de gasafvoerbuizen moeten worden gecontroleerd. De gasdrukregelaar en de gaslangen moeten overeenkomstig de nationaal vastgestelde periodes (maximaal na 10 jaar) worden vervangen. De eigenaar van het voertuig is verantwoordelijk voor het initiatief van de maatregel.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie (gaslucht, hoog gasverbruik) bestaat explosiegevaar! Onmiddellijk de hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten. Ramen en deuren openen en goed ventileren.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie: Niet roken, geen open vuur en geen elektrische apparaten (lichtschakelaar enz.) bedienen. Dichtheid gasvoerende delen en leidingen met lekzoek-spray controleren. Niet met open vuur controleren.
- ▶ Op inwendige aansluitstukken mogen alleen de daarvoor bestemde apparaten aangesloten zijn. Een apparaat niet buiten het voertuig gebruiken wanneer het op een inwendig aansluitstuk is aangesloten.
- ▶ Voor ingebruikname van de kookplaat voor een toereikende ventilatie zorgen. Raam of dakluik openen.
- ▶ Koken tijdens de rit is verboden.
- ▶ Kooktoestellen en bakovens op gas niet gebruiken voor verwarmingsdoeleinden.
- ▶ Als er meerdere gastoestellen voorhanden zijn, dan is voor ieder apparaat een gasafsluitkraan vereist. Wanneer gastoestellen niet worden gebruikt, moet de betreffende gasafsluitkraan worden gesloten.
- ▶ Ontstekingsbeveiligingen moeten na uitgaan van de gasvlam binnen een minuut sluiten. Daarbij is een klik te horen. Werking zo nu en dan controleren.

- ▶ De ingebouwde gastoestellen zijn uitsluitend ontworpen voor gebruik met propaangas, butaangas of een mengsel van beide gassen. De gasdrukregelaar alsmede alle ingebouwde gastoestellen zijn ontworpen voor een bedrijfsdruk van 30 mbar.
- ▶ Propaangas is gasvormig tot -42 °C, butaangas daarentegen slechts tot 0 °C. Bij lagere temperaturen is er geen gasdruk meer aanwezig. Butaangas is niet geschikt voor gebruik in de winter.
- ▶ De gaskast is door zijn functie en constructie een ruimte met opening naar buiten. De standaard ingebouwde kunstmatige ventilatie nooit afdekken of dichtzetten. Ontsnappend gas kan anders niet naar buiten worden weggeleid.
- ▶ De gaskast mag niet als opbergruimte worden gebruikt.
- ▶ De gaskast beveiligen tegen de toegang van onbevoegden. Daarvoor de toegang afsluiten.
- ▶ De hoofdafsluitkraan op de gasfles moet toegankelijk zijn.
- ▶ Alleen apparaten op gas aansluiten die voor een gasdruk van 30 mbar zijn bedoeld.
- ▶ De gasafvoerbuis moet aan de verwarming en aan de schoorsteen goed afsluiten en stevig vastzitten. De gasafvoerbuis mag niet beschadigd zijn.
- ▶ De rookgassen moeten onbelemmerd naar buiten kunnen stromen en de verse lucht moet onbelemmerd toe kunnen treden. Daarom de gasafvoerschoorsteen en inlaatopeningen schoon houden en vrijhouden (bijv. van sneeuw en ijs). De onderrand van het voertuig mag niet met flappen of door sneeuwwallen worden afgesloten.

3.5.2 Gasflessen

- ▶ Volle of lege gasflessen buiten het voertuig alleen met gesloten hoofdafsluitkraan en voorzien van beschermkap hanteren.
- ▶ Gasflessen alleen in de gaskast meenemen.
- ▶ Gasflessen in de gaskast verticaal plaatsen.
- ▶ Gasflessen beveiligd tegen draaien en kantelen vastbinden.
- ▶ Gas slang spanningsvrij op de gasfles aansluiten.
- ▶ Als de gasflessen niet op de gas slang zijn aangesloten, altijd de beschermkap aanbrengen.
- ▶ Hoofdafsluitkraan aan de gasfles sluiten voordat de gasdrukregelaar of de gas slang van de gasfles wordt verwijderd.
- ▶ Afhankelijk van de aansluiting de gas slang met de hand of een geschikte speciale sleutel van de gasfles afschroeven en weer op de gasfles schroeven. De schroefverbinding van de gasfles heeft meestal een linkse schroefdraad. **Niet** te vast aandraaien.
- ▶ Voor het gebruik in voertuigen uitsluitend een speciale gasdrukregelaar met veiligheidsventiel gebruiken. Andere gasdrukregelaars zijn niet toegelaten en voldoen niet aan de hoge eisen.

- ▶ Alleen gasflessen van 11 kg of 5 kg gebruiken. (Gasflessen kunnen verschillen afhankelijk van het land.) Campinggasflessen met ingebouwd terugslagventiel (blauwe flessen met een inhoud van max. 2,5 resp. 3 kg) mogen in uitzonderingsgevallen met een veiligheidsventiel worden gebruikt.
- ▶ Voor buitengasflessen zo kort mogelijke slangen gebruiken (max. 150 cm).
- ▶ Blokkeer nooit de ventilatieopeningen in de vloer onder de gasflessen.

3.6 Elektrische installatie

- ▶ Alleen vaklieden aan de elektrische installatie laten werken.
- ▶ Voordat er werkzaamheden worden uitgevoerd aan de elektrische installatie, alle apparaten en lichten uitschakelen, de accu afklemmen en het voertuig van het net scheiden.
- ▶ Alleen originele zekeringen met juiste waarden gebruiken.
- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen, als de foutoorzaak bekend en verholpen is.
- ▶ Zekeringen nooit overbruggen of repareren.

3.7 Waterinstallatie

- ▶ Staand water in de watertank of in waterleidingen wordt na korte tijd ondrinkbaar. Daarom voor ieder gebruik van het voertuig de waterleidingen en de watertank grondig reinigen. Na ieder gebruik van het voertuig de watertank en alle waterleidingen volledig leegmaken.
- ▶ Bij stilstand van meer dan één week de waterinstallatie vóór het gebruik van het voertuig ontsmetten (zie sectie 12.3.3).

- ▷ Als het voertuig gedurende meerdere dagen niet wordt gebruikt of bij vorstgevaar niet wordt verwarmd, de totale waterinstallatie leegmaken. Ervoor zorgen dat de waterpomp op het paneel is uitgeschakeld. De waterpomp loopt anders warm en kan beschadigd worden. De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Het veiligheids-/aftapventiel (indien aanwezig) en alle aftapkranen geopend laten. Zo kunnen vorstschade aan de inbouwapparatuur, vorstschade aan het voertuig en afzettingen in watervoerende componenten worden vermeden.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staat belangrijke informatie over wat u voor het begin van de rit in acht moet nemen en welke handelingen u voor de rit moet uitvoeren.

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u een checklist, waarin de belangrijkste punten nog eens zijn samengevat.

4.1 Sleutels

Bij het voertuig ontvangt u de volgende sleutels:

Twee sleutels voor

- het contactslot

Twee sleutels voor

- de bestuurdersdeur
- de ingang deur van de opbouw
- de brandstoftank
- de drinkwatervulopening
- de serviceluiken

Altijd een reservesleutel bewaren buiten het voertuig. Het betreffende sleutelnummer noteren. Bij verlies kunnen onze geautoriseerde dealers en werkplaatsen u verder helpen.

4.2 Kentekenbewijs

Uw voertuig moet voorzien zijn van een kentekenbewijs. De nationale bepalingen met betrekking tot het kentekenbewijs in acht nemen.

Houd er rekening mee, dat in sommige landen naast het EU-nummerbord een aparte landensticker verplicht is.

4.3 Bijlading

- ▶ Overbelasting van het voertuig en de assen kan bijvoorbeeld leiden tot een slechtere stuurrespons (veranderd rijgedrag), tot overbelasting van de banden en daarmee tot een verhoogd risico op klapbanden of tot een langere remweg. Hierdoor kan het voertuig onbestuurbaar worden en uzelf en andere weggebruikers in gevaar brengen. Als u niet zeker weet of het beladen voertuig voldoet aan de technisch toelaatbare maximummassa, kunt u het voertuig wegen/controleren op openbare weegschalen of bij verschillende handelaren.
- ▶ De voertuigpapieren vermelden de technisch toelaatbare maximummassa resp. de massa inclusief optionele uitrusting af fabriek (feitelijke massa van het voertuig), maar niet het gewicht van het beladen voertuig (zie sectie 4.3.1). Voor uw eigen veiligheid raden wij aan het beladen voertuig (met alle voorwerpen en personen die op reis in het voertuig mee getransporteerd worden) voor het begin van de rit op een weegbrug te wegen.
- ▶ De snelheid aan de bijlading aanpassen. Bij zware bijlading wordt de remweg langer.

- ▷ De in de voertuigpapieren aangegeven technisch toelaatbare maximummassa en de technisch toelaatbare maximummassa op de as door de bijlading mogen niet worden overschreden.
- ▷ Ingebouwd toebehoren en optionele uitrustingen reduceren het laadvermogen.
- ▷ Bij het beladen erop letten dat het zwaartepunt van de bijlading zich direct onder de bodem van het voertuig bevindt. De rij-eigenschappen van het voertuig kunnen anders wijzigen.

- ▷ Als het voertuig tijdens het rijden in de praktijk de door de fabrikant opgegeven technisch toelaatbare maximummassa overschrijdt, heeft dit juridische gevolgen zoals een boete of verlies van de verzekering.

Maximaal toegelaten draaglasten

Naam	Belasting (kg)
Hefbed	200
Daklast	90
Garage achter en opbergruimte achter	350
Fietsenrek, neerlaatbaar	2e/3e 60

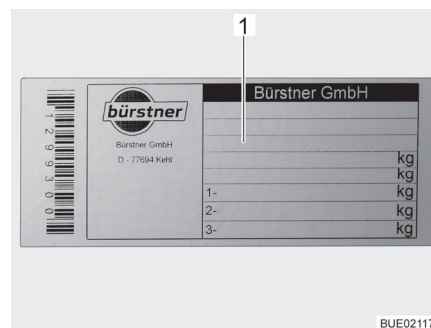
4.3.1 Begrippen

- ▷ In de techniek is het begrip "massa" tegenwoordig in de plaats van het begrip "gewicht" gekomen. In het algemene taalgebruik is "gewicht" echter nog het gangbare begrip. Voor een beter begrip wordt daarom in de volgende secties het begrip "massa" alleen in vaststaande formuleringen gebruikt.

Technisch toelaatbare maximummassa

De technisch toelaatbare maximummassa is een door de fabrikant vastgestelde waarde die het voertuig ook in beladen toestand niet mag overschrijden (bv. 3.500 kg). Informatie over de technisch toelaatbare maximummassa van het door u gekozen model vindt u in de registratiedocumenten en op het fabrieksplaatje van de carrosseriefabrikant dat op het voertuig is aangebracht.

1 Chassisnummer

Afb. 1 Fabrieksplaat

De technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand is de som van de **feitelijke massa van het voertuig** en de **bijlading**.

De technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand (toegelaten totale massa) wordt door de fabrikant aangegeven in de CoC-voertuigpapieren onder CoC 16.1.

Feitelijke massa van het voertuig

De feitelijke massa van het voertuig is de som van de massa in rijklare toestand en het gewicht van de optionele uitrusting af fabriek.

Massa in rijklare toestand

De massa in rijklare toestand is het gewicht van het rijklare standaardvoertuig (zonder in de fabriek aangebrachte optionele uitrusting).

De massa in rijklare toestand bestaat uit:

- Leeg gewicht (massa van het lege voertuig) met de in de fabriek ingebouwde standaarduitrusting (zonder in de fabriek aangebrachte optionele uitrusting)
- Gewicht van de bestuurder
- Gewicht van de basisuitrusting
- Smeervetten, oliën en koelvloeistoffen die gevuld zijn
- Tot 100% gevulde verswatertank
- Tot 100% gevulde aluminium gasfles
- Tot 90% gevulde brandstoftank

Als gewicht van de bestuurder wordt altijd 75 kg berekend, onafhankelijk van hoeveel de bestuurder feitelijk weegt.

De basisuitrusting bestaat uit alle uitrustingen en vloeistoffen die voor een veilig en reglementair gebruik van het voertuig noodzakelijk zijn. Het gewicht van de basisuitrusting bevat:

- Een gevuld verswatersysteem
- Een gevuld verwarmingssysteem
- De voedingskabels voor de 230-V-voorziening
- Een gevuld toiletspoelsysteem
- Het inbouwpakket voor een extra accu, als een extra accu mogelijk is

De afvalwatertank en de fecaliëntank zijn leeg.

Voorbeeld voor de berekening van de basisuitrusting

Watertank in rijtoestand met 20 l (overloop open)	20 kg
Aluminium gasfles	+ 11,5 kg
Boiler met 20 l	+ 20 kg
230-V-voedingskabel	+ 4 kg
Totaal	= 55,5 kg

De massa in rijklare toestand wordt in de CoC-voertuigpapieren aangegeven onder CoC 13 (bijv. 2900 kg). Het feitelijke gewicht van het voertuig wordt in de CoC-voertuigpapieren aangegeven onder CoC 13.2 (bijv. 2950 kg).

Resterend laadvermogen

Om het resterende laadvermogen te bepalen, is het belangrijk dat u de feitelijke gewogen massa van uw voertuig kent. Daarom bepalen wij eerst bij de afwerking van uw voertuig het feitelijke gewicht van uw voertuig door het aan het einde van de productielijn te wegen. Dit omvat de massa in rijklare toestand plus het gewicht van alle bestelde en in de fabriek geïnstalleerde speciale uitrustingen.

Op basis van deze feitelijke gewogen massa kunt u het resterende laadvermogen voor bagage of andere accessoires berekenen.

Voorbeeld:

Technisch toelaatbare maximummassa - feitelijke gewogen massa - massa van de passagiers = resterend laadvermogen
 $3500 \text{ kg} - 3000 \text{ kg} - 225 \text{ kg} (3 \times 75 \text{ kg}) = 275 \text{ kg}$

- ▷ Houd er rekening mee dat de berekening in de fabriek van het resterende laadvermogen voor de massa van de bestuurder (inbegrepen in de feitelijke gewogen massa) en de massa van de passagiers gebaseerd is op een vast gewicht van 75 kg per zitplaats. Door afwijkende carrosseriegewichten kan het feitelijke resterende laadvermogen van uw voertuig worden beïnvloed.

- ▷ Het feitelijk gewicht van uw in de fabriek gewogen voertuig kan enigszins variëren als gevolg van de weersomstandigheden en bv. de daarmee gepaard gaande opname of afgifte van vocht. Alle latere wijzigingen aan uw voertuig, bv. door de extra inbouw van accessoires bij de handelaar of andere aan- en/of ombouwwerkzaamheden, zullen het meegedeelde feitelijk gewogen gewicht van het voertuig en daarmee ook het resterende laadvermogen extra beïnvloeden. De handelaar is verantwoordelijk voor het voorkomen van overschrijding van de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand, vanaf het moment van ophalen in de fabriek en tot moment van aflevering aan de klant, en vervolgens de eigenaar/gebruiker van het voertuig vanaf het moment van overdracht door de handelaar. Als u niet zeker weet of het beladen voertuig voldoet aan de technisch toelaatbare maximummassa, kunt u het voertuig wegen/controleren op openbare weegschalen of bij verschillende handelaars.
- ▷ Wij zullen uw handelaar de feitelijke massa van uw voertuig dat door ons in de fabriek is gewogen en het resterende laadvermogen meedelen wanneer wij de factuur uitreiken. Deze is verplicht de informatie aan u door te geven. Indien dit niet is gebeurd, kunt u contact opnemen met uw handelaar en de informatie opvragen. Onze weegschalen voldoen aan alle wettelijke en standaardeisen en worden regelmatig onderhouden, getest en geijkt. Toch kan een kleine tolerantie technisch niet worden vermeden. Bovendien kan het gewicht van het voertuig licht variëren door weersinvloeden en bv. de daarmee gepaard gaande opname of afgifte van vocht. Het feitelijk gewicht van het voertuig kan daarom afwijken van het opgegeven werkelijke gewicht.

De bijlading bestaat uit:

- Conventionele belasting
- Optionele uitrusting
- Persoonlijke uitrusting

- ▷ Het laadvermogen van het voertuig kan verhoogd worden door de feitelijke massa van het voertuig te verminderen. Hiervoor is het bijvoorbeeld toegestaan om de vloeistofreservoirste legen of de gasflessen te verwijderen.

Verklaringen bij de afzonderlijke bestanddelen van de bijlading vindt u in de volgende tekst.

Conventionele belasting

De conventionele belasting is het gewicht waarmee de fabrikant voor de passagiers rekening heeft gehouden.

Conventionele belasting betekent: Voor iedere zitplaats waarin de fabrikant heeft voorzien, wordt 75 kg berekend, onafhankelijk van het feitelijke gewicht van de passagiers. De bestuurdersplaats is al in de massa in rijklare toestand opgenomen en mag **niet** worden meegerekend.

Het aantal zitplaatsen wordt door de fabrikant in de CoC-voertuigpapieren aangegeven onder CoC 42.

Optionele uitrusting De optionele uitrusting omvat alle uitrusting die niet tot de standaarduitrusting behoort en die onder de verantwoordelijkheid van de fabrikant op het voertuig wordt aangebracht.

- Aanhangerkoppeling
- Markies
- Fietsenrek of motorhouder
- Satellietinstallatie
- Magnetron

De gewichten van de verschillende optionele uitrusting moeten bij de fabrikant nagevraagd worden.

Persoonlijke uitrusting De persoonlijke uitrusting omvat alle voorwerpen die in het voertuig worden vervoerd en die niet onder de conventionele belasting en de optionele uitrusting vallen. Bij de persoonlijke uitrusting worden bijvoorbeeld gerekend:

- Levensmiddelen
- Servies
- Televisie
- Radio
- Kleding
- Beddengoed
- Speelgoed
- Boeken
- Toiletartikelen

Bovendien worden tot de persoonlijke uitrusting gerekend, onafhankelijk van de opbergplek:

- Dieren
- Fietsen
- Boten
- Surfplanken
- Sportuitrustingen

Voor de persoonlijke uitrusting moet de fabrikant conform de geldende bepalingen met tenminste een gewicht rekening houden dat volgens de volgende formule wordt berekend:

Formule Minimumgewicht M (kg) = $10 \times N + 10 \times L$

Verklaring N = max. aantal personen inclusief bestuurder, zoals door de fabrikant opgegeven

L = totale lengte van het voertuig in meters

4.3.2 Berekening van het laadvermogen

- ▶ De berekening van de bijlading in de fabriek is gedeeltelijk gebaseerd op gemiddelde gewichten. De technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand mag uit veiligheidsoverwegingen echter in geen geval worden overschreden.
- ▶ De voertuigpapieren vermelden de technisch toelaatbare maximummassa resp. de massa inclusief optionele uitrustingen af fabriek (feitelijke massa van het voertuig), maar niet het gewicht van het beladen voertuig (zie sectie 4.3.1). Voor uw eigen veiligheid raden wij aan het beladen voertuig (met alle voorwerpen en personen die op reis in het voertuig mee getransporteerd worden) voor het begin van de rit op een weegbrug te wegen.

Het laadvermogen (zie sectie 4.3.1) is het verschil in gewicht tussen

- de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand en
- de feitelijke massa van het voertuig.

Voorbeeld voor het bepalen van het laadvermogen

	Te berekenen massa in kg	Berekening
Technisch toelaatbare maximummassa volgens CoC 16.1	5000	
Feitelijke massa van het voertuig inclusief standaarduitrusting volgens CoC 13.2	- 4300	
Levert als toegelaten bijlading op	700	

De berekening van het laadvermogen op basis van het verschil tussen de technisch toelaatbare maximummassa en de door de fabrikant opgegeven feitelijke massa van het voertuig is echter slechts een theoretische waarde.

Alleen als het voertuig op een openbare weegschaal wordt gewogen met gevulde tanks (brandstof en water), gevulde gasflessen en volledige optionele uitrustingen (en toebehoren) kan het daadwerkelijke laadvermogen worden bepaald.

Daarbij als volgt te werk gaan:

- Het voertuig eerst alleen met de voorwielen op de weegbrug rijden en laten wegen.
- Het voertuig vervolgens met de achterwielen op de weegbrug rijden en laten wegen.

De afzonderlijke waarden geven de huidige asbelastingen aan. Deze zijn belangrijk voor de juiste belading van het voertuig (zie sectie 4.3.3). De som van de waarden is het huidige gewicht van het voertuig.

Het verschil tussen de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand en het gewogen gewicht van het voertuig is het feitelijke laadvermogen.

Aan de hand daarvan kan weer worden bepaald welk gewicht voor de persoonlijke uitrusting resteert:

- Het gewicht van de meerrijdende personen bepalen en van de waarde voor het feitelijke laadvermogen aftrekken.

Het resultaat is het gewicht dat aan persoonlijke uitrusting daadwerkelijk kan worden bijgeladen.

4.3.3 Ladingbeveiliging en ladingverdeling

- ▶ De technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand uit veiligheidsoverwegingen nooit overschrijden.
- ▶ De lading gelijkmatig op de linker- en rechterzijde van het voertuig verdelen.
- ▶ De lading gelijkmatig over beide assen verdelen. Neem daarbij de technisch toelaatbare maximummassa op de as in acht die in de voertuigpapieren wordt vermeld. Bovendien de toegelaten draagkracht van de banden in acht nemen (zie hoofdstuk 14).
- ▶ Zware lasten achter de achteras kunnen de vooras door hefboomwerking ($\frac{1}{2} \rightarrow \frac{1}{2}$) ontlasten. Dit geldt in het bijzonder bij een lange overhang achter, als een motor op de houder aan de achterkant wordt getransporteerd of als de opbergruimte achter zwaar is beladen. De ontlasting van de vooras heeft vooral een negatieve invloed op de rij-eigenschappen bij voertuigen met voorsaanrijving.
- ▶ Alle voorwerpen zo opbergen dat deze niet kunnen wegglijden.
- ▶ Zware voorwerpen (voortent, conserven e. d.) in de buurt van de as opbergen. Voor het opbergen van zware voorwerpen zijn vooral diepergelegen opbergruimten geschikt, waarvan de deuren niet in de rijrichting kunnen worden geopend.
- ▶ Lichtere voorwerpen (wasgoed) in de dakopbergkasten opbergen.
- ▶ Het fietsenrek alleen met fietsen (max. drie stuks) beladen.

Grote opbergruimtes bieden ook plaats aan zware voorwerpen. De asbelasting van de voor- en achteras wordt daardoor in sommige gevallen overschreden.

De afzonderlijke assen mogen echter onder geen beding te zwaar worden beladen. Daarom is het belangrijk op welke afstand tot de assen de lading wordt opgeborgen.

Neem bij het beladen van het voertuig de volgende aanwijzingen in acht om veilig te kunnen rijden:

- De bagage en andere voorwerpen die in het voertuig worden vervoerd, moeten gelijkmatig over de linker- en rechterkant van het voertuig worden verdeeld.
- Zware of volumineuze voorwerpen moeten zo dicht mogelijk bij de grond worden geplaatst in daarvoor bestemde opbergboxen en in de buurt van de assen, en worden beveiligd tegen wegglijden.
- Lichte en andere voorwerpen kunnen worden geplaatst in kasten en opbergruimten.
- Zorg er altijd voor dat de deuren en kleppen van de kasten en opbergruimten goed beveiligd zijn.
- Gebruik alleen geschikte spansystemen om de voorwerpen te beveiligen tegen wegglijden. Controleer voor het vertrek nogmaals alle bevestigingen.

- ▶ Een ongelijkmatige belading heeft een negatief effect op het rijgedrag. Een zware lading achteraan leidt met name tot een vermindering van de belasting op de vooras ten gevolge van de hefboomwerking en dus bijvoorbeeld tot een verlies aan tractie, een slechtere stuurrespons (gewijzigd rijgedrag), een overbelasting van de banden en bijgevolg een verhoogd risico op klapbanden. Hierdoor kan het voertuig onbestuurbaar worden en uzelf en andere weggebruikers in gevaar brengen. Een gelijkmatig verdeelde belasting over het gehele voertuig leidt tot een optimaal rijgedrag onderweg.

- ▷ De technisch toelaatbare maximummassa en de technisch toelaatbare maximummassa op de as mogen niet worden overschreden. Vooral bij het opbergen of bevestigen van zware accessoires aan de achterzijde of accessoires die zwaar beladen zijn (zoals motor- of fietsendragers) moet de asbelasting worden gecontroleerd en in acht worden genomen. Als u niet zeker weet of het beladen voertuig voldoet aan de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand en de technisch toelaatbare maximummassa op de as, bestaat de mogelijkheid het voertuig te wegen/controleren op openbare weegschalen of bij bepaalde handelaars.
- ▷ Voor enkele modellen wordt door de opbouwfabrikant voor kasten, laden, bergruimten of andere bergruimten een maximale belasting aangegeven. Dit is te zien op de ter plaatse aangebrachte stickers en moet altijd in acht worden genomen. De technisch toelaatbare maximummassa en de technisch toelaatbare maximummassa op de as mogen in geen enkel geval worden overschreden. Gelieve er daarom rekening mee te houden dat de aangegeven maximale belasting niet volledig mag worden benut, indien daardoor de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand of de technisch toelaatbare maximummassa op de as zou worden overschreden.
- ▷ Meer informatie over de juiste belading vindt u in de secties "Technisch toelaatbare maximummassa" (bladzijde 25), "Technisch toelaatbare maximummassa op de as (asbelasting)" (bladzijde 32) en "Garage/opbergruimte achter" (bladzijde 34).

Om de lading juist te verdelen, zijn een weegbrug, een meetlint, een rekenapparaat en een beetje tijd nodig.

Met twee eenvoudige formules kan worden berekend wat voor effect het gewicht van de lading op de assen heeft:

Formules

$A \times G : R =$ gewicht op de achteras

Gewicht op de achteras – G = gewicht op de vooras

Verklaring

A = afstand tussen opbergruimte en vooras in cm

G = gewicht van de lading in de opbergruimte in kg

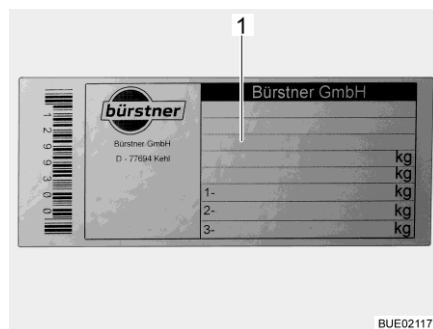
R = wielbasis van het voertuig (afstand tussen de assen) in cm

- ▷ De afstanden buiten het voertuig horizontaal van het midden van het voorwiel naar het midden van de opbergruimte of het midden van het achterwiel meten.

Technisch toelaatbare maximummassa op de as (asbelasting)

De technisch toelaatbare maximummassa op de as of het asstel (hierna "asbelasting" genoemd) is de voertuig- en asspecifieke belasting die door de wielen van een as of asstel op het wegdek mag worden overgebracht. De asbelasting is een door de fabrikant vastgestelde waarde die het voertuig ook in beladen toestand nooit mag overschrijden. Informatie over de asbelasting van uw voertuig vindt u in de registratiedocumenten en op het fabrieksplaatje van de carrosseriefabrikant dat op het voertuig is aangebracht.

1 Chassisnummer

Afb. 2 Fabrieksplaat

- ▶ Als de technisch toelaatbare maximummassa op de as wordt overschreden, kan het voertuig beschadigd raken (bv. door een gebroken as of klapbanden) en kan het rijden aanzienlijk worden belemmerd. Hierdoor kan het voertuig onbestuurbaar worden en uzelf en andere weggebruikers in gevaar brengen. Daarom raden wij aan het beladen voertuig inclusief alle passagiers voor het begin van de reis te wegen, zodat de naleving van de asbelasting en de technisch toelaatbare maximummassa altijd gewaarborgd is. U kunt het voertuig wegen/controleren op openbare weegschalen of bij verschillende handelaars.

- ▷ Gelieve er rekening mee te houden dat de asbelasting op de respectieve assen of assstellen kan verschillen. Lees daarom zorgvuldig de informatie in de registratiedocumenten.
- ▷ Als het voertuig tijdens het rijden in de praktijk de door de fabrikant opgegeven technisch toelaatbare maximummassa op de as overschrijdt, dreigen juridische gevolgen zoals een boete of verlies van de verzekering.
- ▷ Het is mogelijk dat de chassisfabrikant van uw voertuig een minimale belasting van de vooras voorschrijft om een optimaal rijgedrag te verkrijgen. Houd daarom altijd rekening met de informatie hierover in de gebruiksaanwijzing van de chassisfabrikant.
- ▷ Meer informatie over de juiste belading vindt u in de secties "Ladingbeveiliging en ladingverdeling". (bladzijde 30) en "Garage/opbergruimte achter" (bladzijde 34).

Asbelasting berekenen:

- De afstand tussen opbergruimte en vooras (A) met het gewicht van de lading in de opbergruimte (G) vermenigvuldigen en het resultaat door de wielbasis (R) delen. Daaruit volgt het gewicht waarmee de lading in de opbergruimte de achteras belast. Dit gewicht en de opbergruimte noteren.

- In een tweede stap het gewicht in de opbergruimte (G) van het zojuist berekende gewicht aftrekken. Als de uitkomst daarbij een **positieve** waarde is (voorbeeld 1), betekent dat de vooras met deze som **ontlast** wordt. Als de uitkomst een **negatieve** waarde is (voorbeeld 2), betekent dat de vooras **belast** wordt. Deze waarde eveneens noteren.
- Op deze manier alle opbergruimten van het voertuig berekenen.
- In een laatste stap alle voor de achteras berekende gewichten bij de achterasbelasting optellen en alle voor de vooras berekende gewichten bij de voorasbelasting optellen of ervan aftrekken.
Hoe achterasbelasting en voorasbelasting worden berekend, is in sectie 4.3.2 beschreven.

Als de berekende waarde de toegelaten asbelasting overschrijdt, moet de lading anders worden opgeborgen.

Als de vooras te sterk wordt ontlast, verslechtert de grip van de banden op de rijbaan (tractie), vooral bij voertuigen met voorasaandrijving. Ook in dit geval de lading anders opbergen.

Voorbeeld berekening

		Voorbeeld 1	Voorbeeld 2
Afstand naar de vooras	A	(A1) 450 (cm)	(A2) 250 (cm)
Gewicht in de opbergruimte	G	x 100 (kg)	x 50 (kg)
Wielbasis van het voertuig	R	÷ 325 (cm)	÷ 325 (cm)
Belasting op de achteras (bij de asbelasting optellen)		138,5 (kg)	38,5 (kg)
Gewicht in de opbergruimte		- 100 (kg)	- 50 (kg)
Ontlasting bij de vooras (van de asbelasting aftrekken)		38,5 (kg)	
Belasting van de vooras (bij de asbelasting optellen)			-11,5 (kg)

Verhoging en vermindering van de technisch toelaatbare maximummassa

Bij een verhoging van de technisch toelaatbare maximummassa, wordt de technisch toelaatbare maximummassa van het voertuig, de technisch toelaatbare maximummassa op de as en daarmee het resterende laadvermogen voor bagage, kampeeruitrusting enz. meestal verhoogd door een wijziging van het chassis.

In tegenstelling tot een verhoging van de technisch toelaatbare maximummassa vermindert een vermindering van de technisch toelaatbare maximummassa de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand van het voertuig, de technisch toelaatbare maximummassa op de as en bijgevolg het resterende laadvermogen voor bagage, kampeeruitrusting enz. In de regel vindt er geen technische wijziging van het chassis plaats.

- ▷ Een verhoging of vermindering van de technisch toelaatbare massa kan invloed hebben op het toegestane aantal zitplaatsen, het chassis en de asbelasting. Neem bij vragen contact op met de verantwoordelijke technische keuringsinstantie.

- ▷ De nieuwe technisch toelaatbare totale massa (vanwege een verhoging /vermindering van de technisch toelaatbare maximummassa) van het voertuig kan leiden tot wijzigingen in de wettelijke eisen. Dit geldt met name voor de wettelijke voorschriften uit de wegenverkeerswet, het wegenverkeersreglement en de belasting- en verzekeringsvoorschriften. Een verhoging van de technisch toelaatbare maximummassa tot meer dan 3500 kg kan bv. gevolgen hebben voor de rijbewijssklasse of ertoe leiden dat andere snelheidsbeperkingen of doorrij- en inhaalverboden gelden. Ook de eisen voor het betalen van toltarieven kunnen veranderen als gevolg van de nieuwe technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand. Informeer u daarom over de geldende wettelijke regelingen m.b.t. de nieuwe technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand van het voertuig en win hierover advies in bij de bevoegde instanties. Gelieve er rekening mee te houden dat de nationale voorschriften in het land van uw bestemming en de landen die voor doorreis worden aangedaan, kunnen afwijken van de voorschriften in uw eigen land.
- ▷ Meer informatie over het resterende laadvermogen vindt u in de sectie "Resterend laadvermogen" (bladzijde 26).

4.3.4 Garage/opbergruimte achter

- ▶ Bij het beladen van de garage achter/opbergruimte achter dient te worden gelet op de technisch toelaatbare maximummassa op de as en de technisch toelaatbare maximummassa.
- ▶ De maximaal toegelaten belasting van de garage/opbergruimte achter bedraagt 350 kg. De technisch toelaatbare maximummassa op de achteras mag niet worden overschreden.
- ▶ Een onevenwichtige belading of overbelasting heeft een negatief effect op het rijgedrag. Een zware lading achteraan leidt met name tot een vermindering van de belasting op de vooras ten gevolge van de hefboomwerking en dus bijvoorbeeld tot een verlies aan tractie, een slechtere stuurrespons (gewijzigd rijgedrag), een overbelasting van de banden en bijgevolg een verhoogd risico op klapbanden. Hierdoor kan het voertuig onbestuurbaar worden en uzelf en andere weggebruikers in gevaar brengen. Een gelijkmatig verdeelde belasting over het gehele voertuig leidt tot een optimaal rijgedrag onderweg. Als u niet zeker weet of het beladen voertuig voldoet aan de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand en de technisch toelaatbare maximummassa op de as, bestaat de mogelijkheid het voertuig te wegen/controleren op openbare weegschalen of bij bepaalde handelaars.
- ▶ Bij het transport van voertuigen die op benzine, diesel, gas of andere brandbare stoffen lopen, moet ervoor worden gezorgd dat de tank van het vervoerde voertuig volledig leeg is. Wij raden ook aan om bij het vervoer van e-bikes de accu te verwijderen en veilig op te bergen voordat u vertrekt.
- ▶ Garages en bergruimten achterin zijn niet ontworpen als slaap- of leefruimte voor mensen of dieren. Deze ruimten zijn niet geventileerd. Er bestaat verstikkingsgevaar door zuurstofgebrek.

- ▷ Afhankelijk van de uitrusting van het voertuig zijn in de garage achter resp. in de opbergruimte achter sjourrails met sjourgen gemonteerd. De lading altijd aan de sjourgen bevestigen. Voor het bevestigen spanriemen of evt. sjornetten maar nooit rubberen expanders gebruiken.
- ▷ Voor het vastbinden van de lading altijd het vastzitten van de sjourgen in de sjourrail controleren. Als het sjourgoog niet vast in de sjourrail is verankerd, kan bij scherpe stuurbewegingen of bij remmen de lading wegglijden of losraken.
- ▷ Verdeel de lading gelijkmatig. Te zware geconcentreerde belastingen beschadigen de vloerbedekking.
- ▷ Wanneer in de opbergruimte achter een uitschuifdeel aanwezig is: Controleren dat het uitschuifdeel vergrendeld is.
- ▷ Het door uw handelaar aangeboden houdersysteem gebruiken als er tweewielers in de garage achter worden meegenomen.

Neem bij het beladen van garages achter en opbergruimten achter de volgende aanwijzingen in acht om veilig te kunnen rijden:

- Bagage en voorwerpen die in de garages achter en opbergruimten achter worden vervoerd, moeten ook gelijkmatig worden verdeeld volgens de sectie "Ladingbeveiliging en ladingverdeling" (bladzijde 30) gelijkmatig worden verdeeld.
- Alle in de garages en opbergruimten achterin opgeborgen voorwerpen moeten met geschikte spansystemen op de bestaande, in de fabriek aangebrachte bevestigingspunten worden vastgezet en beveiligd.
- Controleer voor het weggrijden of de garage of het opbergvak achterin goed vergrendeld is.

- ▷ Let altijd op de maximaal toelaatbare belasting van de garage of bergruimte achterin. De aangegeven maximaal toelaatbare belasting van de garage of bergruimte achterin kan worden beïnvloed door de keuze van verdere optionele uitrusting zoals aanhangerkoppelingen of verlengingen van het voertuigframe. De technisch toelaatbare maximummassa en de technisch toelaatbare maximummassa op de as mogen in geen enkel geval worden overschreden. Vooral bij het opbergen of bevestigen van zware accessoires aan de achterzijde of accessoires die zwaar beladen zijn (zoals motor- of fietsendragers) moet de asbelasting worden gecontroleerd en in acht worden genomen. Gelieve er daarom rekening mee te houden dat de maximale belasting niet volledig mag worden benut, indien daardoor de technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand of de technisch toelaatbare maximummassa op de as zou worden overschreden.
- ▷ Meer informatie over de juiste belading vindt u in de secties "Technisch toelaatbare maximummassa" (bladzijde 25), "Technisch toelaatbare maximummassa op de as (asbelasting)" (bladzijde 32) en "Ladingbeveiliging en ladingverdeling" (bladzijde 30).

4.3.5 Dubbele bodem

- ▶ Bij het beladen van de dubbele bodem moet men rekening houden met de toelaatbare asbelastingen en de technisch toegelaten totale massa.

- ▷ Verdeel de lading gelijkmatig. Te zware geconcentreerde belastingen beschadigen de vloerbedekking.

4.4 Fietsenrek (optionele uitrusting)

- ▶ Bij het beladen van het fietsenrek dient te worden gelet op de technisch toelaatbare maximummassa op de as en de technisch toelaatbare maximummassa.
- ▶ De totale breedte van het voertuig mag niet worden overschreden. De bevestigingen voor de fietsen instellen. Het naar achteren uitstekende gedeelte moet overeenkomstig landelijke voorschriften worden gekenmerkt.
- ▶ Het fietsenrek alleen met fietsen (max. drie stuks) beladen.
- ▶ Fietsen met aanwezige riemen bevestigen en na een paar kilometer controleren of zij goed zijn bevestigd.
- ▶ De bevestiging van de fietsen op het fietsenrek na de eerste 10 km rijden en vervolgens bij iedere rustpauze controleren.
- ▶ Fietsenrek niet als bagagerek of als ladder gebruiken.

- ▷ Het fietsenrek dient uitsluitend voor het transporteren van fietsen.
- ▷ De door de fabrikant aangegeven totale massa mag niet worden overschreden.
- ▷ Het nummerbord en de achterlichten mogen niet worden afgedekt.
- ▷ De maximale draagkracht van het fietsenrek bedraagt 60 kg.
- ▷ Bij het beladen van het fietsenrek rekening houden met het zwaartepunt. Wanneer slechts **één** fiets op het fietsenrek wordt meegenomen, de fiets zo dicht mogelijk tegen de wand van het voertuig plaatsen.
- ▷ Ritten met uitgeklaapt fietsenrek zonder fietsen zijn niet toegestaan.
- ▷ Voor elke rit controleren:
  - Is het fietsenrek zonder fietsen correct ingeklapt?
  - Zijn de fietsen met het koord van het fietsenrek veilig aan het fietsenrek bevestigd?

Beladen van het fietsenrek met fietsen

Bij het beladen van het fietsenrek rekening houden met het zwaartepunt. Het zwaartepunt van de fietsen moet erg dicht in de buurt van de achterwand van het voertuig liggen. Het fietsenrek altijd van binnen naar buiten beladen.

Zo wordt het fietsenrek juist beladen:

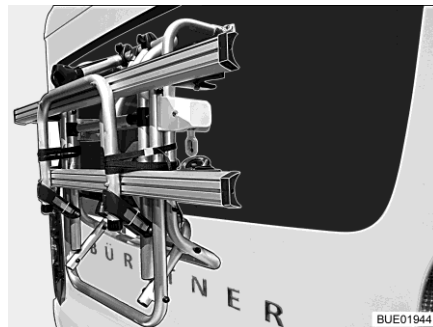
- Afhankelijk van het model fietsenrek naar beneden klappen of uittrekken.
- De zwaarste fiets direct tegen de achterwand plaatsen.
- De lichtere fietsen in het midden of aan de buitenkant van het fietsenrek plaatsen.
- Telkens het voorwiel en het achterwiel van een fiets met de houderlussen bevestigen die aan het fietsenrek zijn aangebracht.
- Bovendien de fiets aan de buitenkant aan de bevestigingsbeugel of bevestigingsarm bevestigen resp. met de afstandhouder bevestigen.

Wanneer slechts **één** fiets op het fietsenrek wordt meegenomen, de fiets zo dicht mogelijk tegen de achterwand.

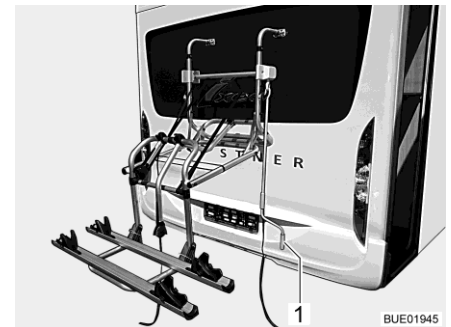
Fietsenrek, neerlaatbaar

- ▷ Neem ook de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

Afb. 3 Fietsenrek, omhoog geklapt

Afb. 4 Fietsenrek, neergelaten

Met het fietsenrek (Afb. 3) kunnen 2 fietsen eenvoudig worden vervoerd. Een uitbreiding naar 3 fietsen is mogelijk. Het fietsenrek kan door een liersysteem worden opgetild en neergelaten. Het liersysteem brengt de fietsen binnen enkele seconden op grijphoogte.

Fietsen bevestigen:

- Handslinger (Afb. 4,1) op het fietsenrek zetten en het fietsenrek tot op grijphoogte neerlaten.
- Fietsen plaatsen en met Quick-riem vastbinden.
- Afstandhouder Bike-Block aan het frame van de buitenste fiets bevestigen.
- Fietsenrek met handslinger weer optillen.

4.5 Gebruik van een aanhanger

- ▶ Bij het aan- of afkoppelen van een aanhanger is voorzichtigheid geboden. Ongeval- en verwondingsgevaar!
- ▶ Tijdens het rangeren voor het aan- of afkoppelen mag niemand zich tussen het trekvoertuig en de aanhanger bevinden.
- ▶ Rekening houden met de toelaatbare oplegdruk en achterasbelasting van de camper in acht nemen. De achterasbelasting vindt u in het kentekenbewijs.

- ▷ Aanhanger met oplooppem: Aanhanger niet met opgelopen rem aan- of afkoppelen.
- ▷ Aanhangerkoppeling met afneembare trekhaak: Als de trekhaak verkeerd gemonteerd is, kan de aanhanger losbreken. Gebruiksaanwijzing van de aanhangerkoppeling in acht nemen.
- ▷ De kogelkop past alleen op het meegeleverde opnamesysteem. Als de kogelkop moet worden vervangen, moet het opnamesysteem ook worden vervangen.
- ▷ Als het voertuig met een luchtvering is uitgerust: De afstand tussen de kogelkop van de aanhangerkoppeling en de rijbaan moet in beladen toestand 350 tot 420 mm zijn.

De toegelaten oplegdruk bedraagt:

Model	Toegelaten oplegdruk
AL-KO	100 kg

4.6 Aanhangerkoppeling (optionele uitrusting)

- ▶ Zie de voertuigpapieren voor de maximale oplegdruk en getrokken massa bij het monteren van een aanhangerkoppeling.
- ▶ Na 1.000 bedrijfsuren de bevestigingsschroeven van de aanhangerkoppeling aandraaien.

- ▷ Lastdrager en aanhangerkoppeling mogen niet tegelijkertijd worden gebruikt.

- ▷ Als de aanhangerkoppeling later wordt bevestigd, is registratie in de voertuigpapieren vereist. De benodigde documenten worden bij de aanhangerkoppeling geleverd.
- ▷ Als de aanhangerkoppeling in de fabriek wordt bevestigd, is de aanhangerkoppeling in de voertuigpapieren opgenomen. De aangewezen documenten altijd in het voertuig meenemen.
- ▷ Neem ook de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

Afb. 5 Aanhangerkoppeling

Registratie in de voertuigpapieren

Aanbouw door uw dealer of uw servicepunt laten monteren. Deze regelen ook alle formaliteiten voor u.

4.7 Elektrisch bedienbare opstap (optionele uitrusting)

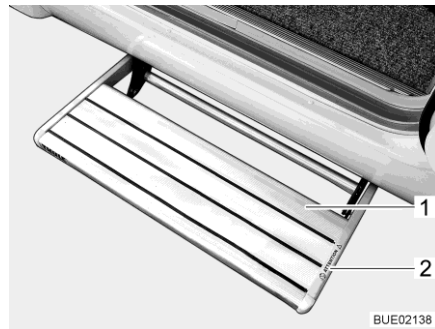
- ▶ Voor het begin van de rit en ook na korte ritonderbrekingen controleren of de opstap volledig is ingeklapt.
- ▶ Houd afstand tijdens het inklappen of uitklappen van de opstap.
- ▶ Tijdens het in- of uitklappen van de opstap niet in het mechanisme van de opstap grijpen. Beknellingsgevaar!
- ▶ De opstap pas betreden, als deze volledig is uitgekapt. Verwondingsgevaar!
- ▶ Nooit personen of lasten met de opstap optillen of neerlaten.

- ▷ Let op het verschil in hoogte van de treden en zorg bij het opstappen voor een vaste en effen ondergrond.
- ▷ De lagers en scharnieren van de opstap niet invetten of oliën (zie sectie 12.1).

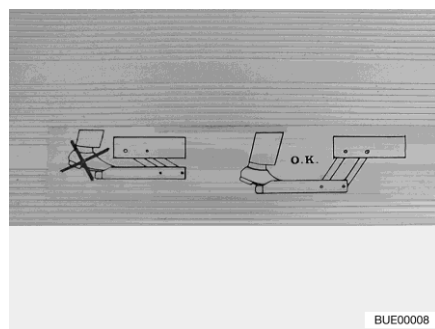
- ▷ De knop voor het bedienen van de opstap is binnen in het voertuig nabij de ingang deur geplaatst.
- ▷ Als de opstap is uitgekapt en het contact wordt ingeschakeld, klinkt een signaaltoon.

- 1 Opstap
- 2 Waarschuwing "Beknellingsgevaar" (aanwezigheid afhankelijk van model)

Afb. 6 Opstap

De voertuigen zijn voorzien van een elektrisch uitklapbare opstap (Afb. 6,1) met één trede.

Afb. 7 Waarschuwing opstap

Afb. 8 Bedieningstoets opstap

De opstap voor het betreden helemaal uitklappen (Afb. 7).

- Uitklappen:**
- Wipknop (Afb. 8) onderaan indrukken (minstens 3 seconden), tot de opstap helemaal uitgeklaapt is.
- Inklappen:**
- Wipknop (Afb. 8) bovenaan indrukken tot de opstap helemaal ingeklapt is.
- Noodbedrijf:**
- Controleren of het voertuig veilig is neergezet.
  - Controleren of de spanningstoevoer is onderbroken.
  - Opstap met de hand voorzichtig en langzaam verschuiven.

4.8 Condensafvoer

- ▷ Wanneer er een condensafvoer (Afb. 9,1) op de wandschoorsteen is aangebracht: Condensafvoer voor het rijden afnemen.

Afb. 9 Condensafvoer

4.9 TV-installatie (optionele uitrusting)

- ▶ Voor het begin van de rit het flatscreen en de beeldschermhouder in de basispositie brengen en vergrendelen. Wanneer de beeldschermhouder in een TV-kast is ingebouwd: TV-kast sluiten.
- ▶ Voor het begin van iedere rit controleren of de antenne zich in de parkeerstand bevindt. Gevaar voor ongevallen! Parkeerstand betekent: De antenne wijst naar achteren, is volledig neergelaten en is in deze positie vergrendeld.

- ▷ Verdere informatie over het positioneren van het flatscreen zie hoofdstuk 7.

4.10 Aanbouwonderdelen vergrendelen

- ▶ Bij een ongeval of noodstop kunnen de losse aanbouwonderdelen de inzittenden van het voertuig verwonden. Voor de rit losse aanbouwonderdelen in de daarvoor bestemde houders vergrendelen of op een veilige plek in het voertuig opbergen.

- ▷ Niet vergrendelde luiken en deuren kunnen tijdens het rijden openklappen en onderdelen van de binneninrichting beschadigen. Voor de rit alle luiken en deuren vergrendelen.

Aanbouwonderdelen zijn bijvoorbeeld binnendeuren of scheidingswanden. Voor het openen en sluiten van de meubelluiken zie sectie 7.4.

Afb. 10 Pal met veer

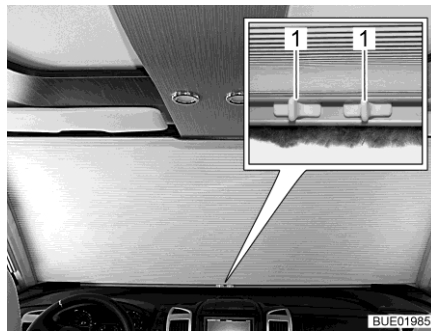
Aanbouwonderdeel
vergrendelen:

- Pal sluiten. Hiervoor aanbouwonderdeel terugschuiven tot de veer (Afb. 10,1) vastklikt.

Aanbouwonderdeel
vrijgeven:

- Veer indrukken.

4.11 Handmatige voorruitverduistering vergrendelen

Afb. 11 Handmatige voorruitverduistering

- Grepen (Afb. 11,1) samendrukken.
- Voorruitverduistering naar boven schuiven tot deze vastklikt.

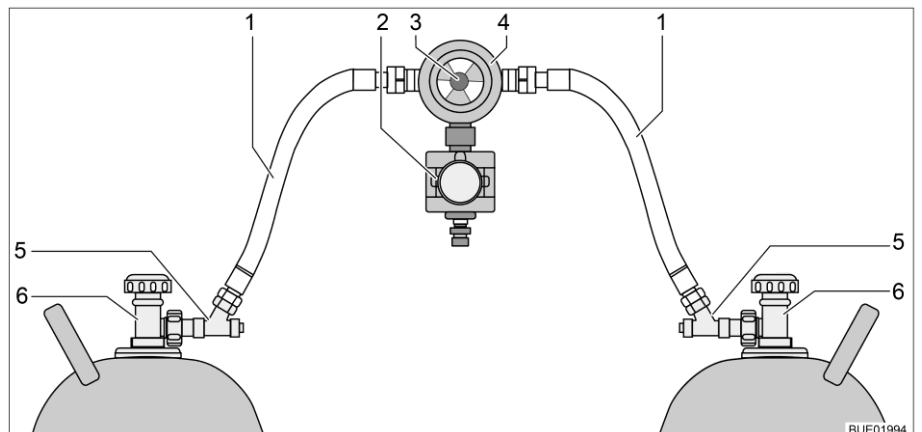
4.12 Gasdrukregelaar

- Het gebruik van op gas werkende apparaten tijdens de rit is alleen toegestaan als de gasinstallatie daarvoor is uitgerust. Slangbreukbeveiliging en Crash-Protection-Unit (CPU) voorkomen bij een ongeluk dat gas kan uitstromen.

Al naargelang de uitrusting kunnen in het voertuig verschillende gasdrukregelaars zijn ingebouwd.

Wanneer in het voertuig een andere gasdrukregelaar is ingebouwd dan de onderstaande regelaar, moeten tijdens de rit de hoofdafsluitkraan aan de gasfles en de gasafsluitkranen gesloten zijn.

Afb. 12 Gasdrukregelaar met CPU en slangbreukbeveiliging

- 1 Gas slang
- 2 Crash-Protection-Unit (CPU)
- 3 Draaiknop voor het handmatig omschakelen van gasflessen
- 4 Gasdrukregelaar met omschakelventiel en aanduiding
- 5 Slangbreukbeveiliging
- 6 Hoofdafsluitkraan aan de gasfles

Gasdrukregelaar met CPU en slangbreukbeveiliging

Wanneer in het voertuig een gasdrukregelaar met Crash-Protection-Unit (Afb. 12,2) en slangbreukbeveiliging (Afb. 12,5) is ingebouwd:

De hoofdafsluitkraan aan de gasfles en de gasafsluitkranen mogen tijdens de rit open blijven. Op gas werkende apparaten mogen tijdens de rit ingeschakeld zijn.

- ▷ In geval van twijfel de informatie bij een erkende dealer of servicepunt opvragen.

4.13 Sneeuwkettingen (optionele uitrusting)

- ▷ Sneeuwkettingen alleen monteren, als de afstand tussen banden en voertuigcarrosserie ten minste 50 mm bedraagt.
- ▷ Banden, wielophanging en besturing zijn blootgesteld aan een bijkomende belasting, als er sneeuwkettingen zijn gemonteerd. Met sneeuwkettingen langzaam (maximaal 50 km/u) en alleen over straten rijden die volledig met sneeuw zijn bedekt. Het voertuig kan anders beschadigd worden.
- ▷ Montagevoorschrift van de fabrikant van de sneeuwkettingen in acht nemen.
- ▷ Geen sneeuwkettingen op lichtmetalen velgen aanbrengen.

Alleen de juiste sneeuwkettingen gebruiken:

Bandenmaat	Maat sneeuwkettingen
215/70 R 15 C	230
225/75 R 16 C	245

Het gebruik van sneeuwkettingen is onderworpen aan de bepalingen van de afzonderlijke landen.

- Sneeuwkettingen altijd rond de aandrijfwielen aanbrengen.
- De spanning van de sneeuwkettingen controleren na enige meters te hebben gereden.

4.14 Verkeersveiligheid

- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken (zie sectie 14.6).
- ▶ De aanbouwdelen kunnen worden blootgesteld aan zware omstandigheden (storm, ijs, trillingen, enz.) en moeten ondanks de zorgvuldige constructie en productie scherp worden gecontroleerd. Daarom regelmatig en vóór lange ritten controleren of de aanbouwdelen goed vastzitten.

Voor het begin van de rit de checklist doornemen:

	Nr.	Controles	Gecontroleerd
Basisvoertuig	1	Alle voertuigpapieren zijn aan boord	
	2	Banden of bandenspanning in correcte toestand	
	3	Voertuigverlichting, rem- en achteruitrijlichten functioneren	
	4	Oliepeil van motor, transmissie en servostuur gecontroleerd	
	5	Koelvloeistof en ruitenwisservloeistof gevuld	
	6	Remmen functioneren	
	7	Remmen reageren gelijkmatig	
	8	Voertuig blijft tijdens het remmen in het spoor	

Woonopbouw buiten	9	Markies volledig opgerold	
	10	Dak sneeuw- en ijsvrij (in de winter)	
	11	Buitenaansluitingen afgekoppeld en leidingen opgeborgen	
	12	Externe steunen verwijderd	
	13	Aangebouwde hefsteunen ingeklapt en bevestigd	
	14	Wielkeggen verwijderd en opgeborgen	
	15	Opstap ingeklapt (letten op controlelicht)	
	16	Serviceluisen gesloten en vergrendeld	
	17	Ingang deur achter afgesloten	
	18	Totale hoogte van het voertuig, incl. beladen dakdrager vastgesteld en genoteerd. Informatie m.b.t. de hoogte in de bestuurderscabine binnen handbereik bewaren	

Woonopbouw binnen

Nr.	Controles	Gecontroleerd
19	Ramen en dakluiken gesloten en vergrendeld	
20	Flatscreen vergrendeld	
21	Satellietantenne ingetrokken (voor zover ingebouwd)	
22	Losse onderdelen en aanbouwonderdelen opgeborgen of bevestigd	
23	Open tableaus afgeruimd	
24	Afdekkingen voor het aanrecht en de afdruiptank veilig opgeborgen	
25	Koelkastdeur vergrendeld	
26	Koelkast omgeschakeld op 12-V-gebruik (alleen bij handmatige energiekeuze vereist)	
27	Alle laden en luiken gesloten	
28	Alle deuren vergrendeld	
29	Alle voorwerpen zijn van het hefbed verwijderd	
30	Bij hefbed met neerklapbaar hoofddeel: hoofddeel neergelaten	
31	Hefbed in bovenste eindstand vastgezet	
32	Kinderzitjes alleen op de hiervoor toegelaten zitplaatsen gemonteerd	
33	Draaistoelvergrendeling voor bestuurdersstoel en passagiersstoel vergrendeld	
34	Verduisteringen in de bestuurderscabine geopend en vergrendeld	

Gasinstallatie

35	Gasfles in gaskast zo vastgezet dat deze niet kan verdraaien	
36	Als de gasflessen niet op de gaslang zijn aangesloten, de beschermkap aanbrengen	
37	Als geen Crash Protection Unit aanwezig is: Hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkranen gesloten	

Elektrische installatie

38	<p>Accuspanning van de start- en woonruimteaccu (zie hoofdstuk 9) controleren. Wordt er op het paneel een te lage accuspanning getoond, dan moet de betreffende accu worden bijgeladen. Let op de instructies in hoofdstuk 9</p> <p> ▷ Begin de reis met volledig opgeladen startaccu en woonruimteaccu.</p>	
----	---	--

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk zijn instructies opgenomen voor het rijden met het voertuig.

5.1 Rijden

- ▶ Het basisvoertuig betreft een kleine vrachtwagen. Rijstijl dienovereenkomstig aanpassen.
- ▶ Voor het begin van de rit en ook na korte ritonderbrekingen controleren of de opstap volledig is ingeklapt.
- ▶ Aan de zitplaatsen waarvoor gebruik tijdens de rit is toegelaten, is een veiligheidsgordel gemonteerd. De veiligheidsgordel tijdens de rit altijd dragen.
- ▶ Nooit tijdens de rit de veiligheidsgordel losmaken.
- ▶ Meerrijdende personen moeten op hun plaatsen blijven zitten.
- ▶ De deurvergrendeling mag niet geopend worden.
- ▶ Remmen met schokken vermijden.
- ▶ Bij gebruik van een navigatietoestel het reisdoel alleen wijzigen als het voertuig staat. Daarom een parkeerplaats of een veilige stopplaats opzoeken, als het reisdoel moet worden gewijzigd.
- ▶ Tijdens de rit via de monitor van het navigatietoestel geen DVD afspe-len.
- ▶ Buitenverlichting/voortentverlichting altijd uitschakelen tijdens de rit.

- ▷ Op slechte wegen langzaam rijden.
- ▷ Voorzichtig rijden bij het oprijden op veerboten, bij het oversteken van oneffenheden en bij het achteruitrijden. Grotere voertuigen kunnen omwille van hun relatief lange overhang uitzwenken en onder ongunstige omstandigheden "aan de grond zitten". Daarbij kunnen de onderkant of delen die daar zijn aangebouwd, beschadigd worden.

- ▷ Als deze aanwijzingen niet opgevolgd worden en daardoor een ongeluk of schade ontstaat, aanvaardt de fabrikant geen aansprakelijkheid.
- ▷ De in hoofdstuk 3 beschreven veiligheidsinstructies moeten worden nageleefd.
- ▷ Als in het voertuig een achteruitrijcamera is ingebouwd, schakelt de camera bij het schakelen in de achteruitversnelling automatisch aan.

5.2 Achteruitrijcamera (gedeeltelijk optionele uitrusting)

Afb. 13 Achteruitrijcamera

In het voertuig is een achteruitrijcamera (Afb. 13) ingebouwd.

Wanneer het centrale multimedia-/navigatiesysteem ingeschakeld wordt en de achteruitversnelling wordt ingeschakeld, wordt het beeld van de achteruitrijcamera automatisch op de LCD-monitor weergegeven.

Het beeld van de achteruitrijcamera op de LCD-monitor weergegeven zonder dat de achteruitversnelling is ingeschakeld: Multimedia-/navigatiesysteem inschakelen en camerafunctie via een schakelaar op het display van het multimediasysteem activeren.

- ▷ Verdere informatie ontlennen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

5.3 Rijsnelheid

- ▶ Het voertuig is met een krachtige motor uitgerust. Zo staan in moeilijke verkeerssituaties voldoende reserves ter beschikking. Het hoge vermogen maakt een hoge eindsnelheid mogelijk en vereist zeer goede rijcapaciteiten.
- ▶ Het voertuig is zeer gevoelig voor wind. Bijzonder gevaar levert plotse optredende zijwind.
- ▶ Ongelijkmatige of eenzijdige belading verandert het rijgedrag.
- ▶ Op onbekende wegen kunnen moeilijke verhoudingen van de rijbanen heersen en verrassende verkeerssituaties optreden. Pas daarom voor uw eigen veiligheid de rijsnelheid telkens aan de verkeerssituatie en de omgeving aan.
- ▶ De nationale wettelijke snelheidsbeperkingen aanhouden.
- ▶ Optionele uitrustingen zoals dakluiken, markiezen, satellietinstallatie, fietsenrekken enz. vormen extra oppervlakken voor de wind. Wanneer het voertuig van dergelijke optionele uitrustingen wordt voorzien, is het raadzaam met aangepaste snelheid te rijden. Neem in geval van twijfel contact op met de fabrikant van de optionele uitrusting.

5.4 Remmen

- ▶ Gebreken aan de reminstallatie meteen laten verhelpen door een geautoriseerde werkplaats.

Voor het begin van iedere rit

Voor iedere rit door test-remmen controleren:

- Functioneren de remmen?
- Reageren de remmen gelijkmatig?
- Blijft het voertuig tijdens het remmen in het spoor?

5.5 Luchtvering AL-KO (optionele uitrusting)

5.5.1 Algemene instructies

- ▶ Bij luchtvering met een automatisch nivelleersysteem is overlading van het voertuig optisch niet te zien. De asbelasting en technisch toegelaten totale massa nooit overschrijden.
- ▶ De luchtvering nooit gebruiken om het voertuig hoger te zetten bij een onderhoudsbeurt (bijv. bij vervangen van de banden).
- ▶ Het voertuig alleen bij stilstand of bij langzaam rijden opheffen of neerlaten.
- ▶ De afstandsbediening alleen gebruiken als zich geen personen of voorwerpen in het hefbereik onder het voertuig bevinden.
- ▶ Kinderen niet met de installatie laten spelen.
- ▶ Bij storingen aan de luchtvering alleen nog met aangepaste, lage snelheid rijden en de storing onmiddellijk door een geautoriseerde werkplaats laten verhelpen.

- ▷ Tijdens het hoger of lager zetten het rempedaal niet intrappen. Zo kan spanning op het chassis worden vermeden.
- ▷ Bij langere stilstand kan het voertuigniveau geleidelijk aan dalen. Hierdoor kunnen de luchtbalgen beschadigd worden. Daarom bij langere stilstand de volgende maatregelen treffen:
  - Hefsteunen gebruiken.
  - Eenmaal per week de luchtbalgen met perslucht vullen.

Luchtvering houdt het voertuig in elke beladingstoestand op gelijk rijniveau. Daarnaast kunnen verschillende functies handmatig worden uitgevoerd. Een verhoging van het voertuig vergemakkelijkt bijv. het oprijden van veerboten (grotere "taludhoek").

5.5.2 Luchtvering voor- en achteras

- ▶ Wanneer het niveau van het voertuig wordt gewijzigd of wanneer het voertuig **niet** op rijniveau is ingesteld, de grenssnelheid niet overschrijden. Pas wanneer het voertuig op rijniveau is ingesteld, mag met hogere snelheid worden gereden.

- ▷ De afstand tussen de kogelkop van de aanhangerkoppeling en de rijbaan moet in beladen toestand 350 tot 420 mm zijn.

De verschillende functies van de luchtvering kunnen via de toetsen van de afstandsbediening handmatig worden ingesteld.

- ▷ Wanneer het voertuig stilstaat, zijn de toetsfuncties alleen beschikbaar als het contact ingeschakeld is. Tijdens de rit zijn de toetsfuncties alleen tot een bepaalde grenssnelheid beschikbaar.
- ▷ Wanneer de grenssnelheid wordt overschreden, wordt het rijniveau automatisch aangestuurd.

Afb. 14 Afstandsbediening

Toets	Naam	Grenssnelheid
1	Controlelicht	-
2	Offroad-stand	Tot 25 km/u
3	Parkeerstand	Tot 25 km/u
4	Niveau hoger zetten	Tot 5 km/u
5	Niveau lager zetten	Tot 5 km/u
6	Asindicatie	Tot 5 km/u
7	Rijniveau	Tot 25 km/u
	Handmatige bediening	Tot 5 km/u
8	Stoptoets	Tot 25 km/u
9	Auto-level	-
10	Zijhelling	Tot 5 km/u
11	Voor lager zetten	Tot 25 km/u
12	Achter lager zetten	Tot 25 km/u

Met de toetsen kunnen de volgende functies worden gekozen:

Functie	Toets	Indicatie	Betekenis
Systeem starten (contact inschakelen)		LED brandt één seconde lang	Systeem gereed
		2 LED's branden	Voertuig in rijniveau
Rijnniveau instellen	 Kort indrukken	Beide LED's branden	Voertuig wordt op rijniveau ingesteld
Auto-level ¹⁾	 Indrukken	Toets knippert	Voertuig wordt waterpas afgesteld
		Toets brandt 10 seconden lang	Best mogelijke positie bereikt
	 Kort indrukken	-	Functie stoppen Voertuig wordt op rijniveau teruggezet
As kiezen voor handmatige bediening	 Meermaals lang indrukken (ca. 3 seconden) tot gewenste as geselecteerd is	 LED van de as brandt	As geselecteerd
Voertuig hoger zetten (as geselecteerd)	 Indrukken tot het gewenste niveau is bereikt	Toets knippert	Voertuig wordt hoger gezet
	Loslaten	Toets brandt	Niveau bereikt
	 Kort indrukken	Toets knippert	Voertuig wordt hoger gezet
		Toets brandt	Hoogste niveau bereikt
Voertuig lager zetten (as geselecteerd)	 Indrukken tot het gewenste niveau is bereikt	Toets knippert	Voertuig wordt lager gezet
		Loslaten	Toets brandt
	 Kort indrukken	Toets knippert	Voertuig wordt lager gezet
		Toets brandt	Laagste niveau bereikt
Offroad-stand (hoge rijstand)	 Kort indrukken	Toets knippert	Voertuig wordt hoger gezet
		Toets brandt	Niveau bereikt
Parkeerstand (lage rijstand)	 Kort indrukken	Toets knippert Pieptoon, zolang functie actief is	Voertuig wordt lager gezet
		Toets brandt	Niveau bereikt

Functie	Toets	Indicatie	Betekenis
Achter lager zetten (gemakkelijker be- laden)	 Kort indrukken	Toets knippert	Voertuig wordt achter lager gezet
		Toets brandt	Laagste niveau be- reikt
Voor lager zetten (veel ruimte aan de achterkant)	 Kort indrukken	Toets knippert	Voertuig wordt voor lager gezet
		Toets brandt	Laagste niveau be- reikt
Zijhelling (leegma- ken van de tank)	 Indrukken tot de gewenste helling is bereikt	Toets knippert	Voertuig helt
	Loslaten	Toets brandt	Maximale helling- hoek bereikt
	 Kort indrukken	-	Functie stoppen Voertuig wordt op rijniveau terugge- zet
Noodstop	 1 x indrukken (tij- dens doorlopen van functies)	-	Alle functies wor- den onmiddellijk onderbroken
	 2 x indrukken	-	Systeem wordt weer geactiveerd
Systeem uitschakelen	 1 x indrukken	Toets brandt	Systeem uitge- schakeld
Servicemodus in-/ uitschakelen (voer- tuig geparkeerd, maar contact nog ingeschakeld)	 Kort indrukken	Toets brandt	Servicemodus in- geschakeld
	 Nogmaals indruk- ken	Toets gaat uit	Servicemodus uit- geschakeld

¹⁾ Deze functie is na het uitschakelen van het contact nog 6 minuten lang beschikbaar

- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

5.6 Veiligheidsgordels

5.6.1 Algemeen

Het voertuig is in de woonruimte bij de zitplaatsen, waar volgens de wet een veiligheidsgordel is voorgeschreven, met veiligheidsgordels uitgerust. Voor het dragen van gordels gelden de van toepassing zijn de nationale bepalingen.

- ▶ Voor de rit de gordels omdoen en tijdens de rit omlaten.
- ▶ Gordels niet beschadigen of klemmen. Laat beschadigde veiligheidsgordels vervangen door een geautoriseerde werkplaats.
- ▶ De gordelbevestigingen, het oprolautomatisme en de gordelsloten niet wijzigen.
- ▶ Iedere veiligheidsgordel alleen gebruiken voor **een** volwassen persoon.
- ▶ Voorwerpen niet samen met een persoon vastbinden.
- ▶ Veiligheidsgordels zijn niet toereikend voor personen met een lichaamslengte van minder dan 150 cm. In dat geval extra voorzieningen gebruiken. Letten op keuringscertificaat.
- ▶ Kinderbeveiligingssystemen uitsluitend op de daarvoor bestemde zitplaatsen bevestigen. Het wordt ten sterkste aangeraden kinderbeveiligingssystemen bij voorkeur op de tweede zitrij aan te brengen.
- ▶ Gebruikte veiligheidsgordels na een ongeluk (laten) vervangen.
- ▶ Tijdens de rit de rugleuning van de stoel niet al te ver naar achter leunen. De werking van de veiligheidsgordel is anders niet meer gegarandeerd.

5.6.2 Veiligheidsgordel juist dragen

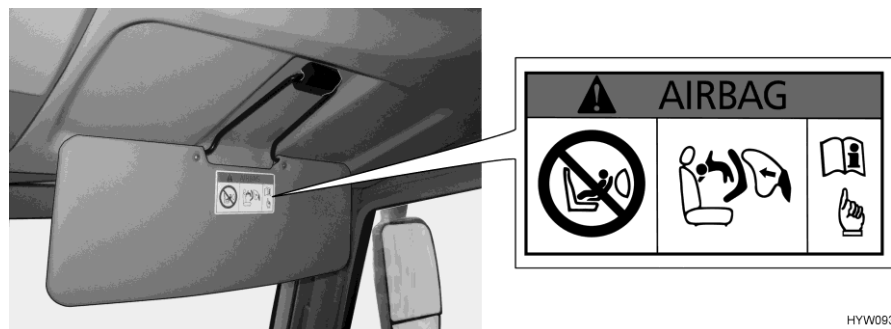
- ▶ De gordel niet verdraaien. De gordel moet plat tegen het lichaam liggen.
- ▶ Voor het dragen van de veiligheidsgordel een correcte zithouding aannemen.

De veiligheidsgordel wordt juist gedragen, wanneer de heupgordel onder de buik en over het heupgewricht loopt. De schoudergordel moet over de borst en de schouder (niet over de hals) lopen. De gordel moet hierbij altijd strak tegen het lichaam liggen. Kleding met een dikke voering moet daarom voor het rijden worden uitgetrokken.

5.7 Kinderbeveiligingssystemen

- ▶ Kinderen onder de 13 jaar, die kleiner zijn dan 150 cm, tijdens de rit met een geschikt en officieel goedgekeurd kinderbeveiligingssysteem beveiligen.
- ▶ Kinderbeveiligingssystemen uitsluitend op de daarvoor bestemde zitplaatsen bevestigen.
- ▶ Kinderen voor het begin van de rit vastmaken en erop letten dat de kinderen tijdens de rit vastgemaakt blijven.
- ▶ Op de passagiersstoel alleen een naar achteren gericht kinderbeveiligingssysteem ("Reboard-systeem") gebruiken, wanneer de voor- en zij-airbag zijn uitgeschakeld. De afzonderlijke gebruiksaanwijzing van de chassisfabrikant en de waarschuwingbordjes in het voertuig in acht nemen. Wanneer het naar achteren gerichte kinderbeveiligingssysteem niet meer wordt gebruikt, de airbags weer inschakelen.
- ▶ Een naar achteren gericht kinderbeveiligingssysteem nooit op een stoel met een ingeschakelde frontairbag gebruiken. Dit kan de dood tot gevolg hebben of tot ernstig letsel leiden bij kinderen.

HYW09354

Afb. 15 Waarschuwing kinderbeveiligingssysteem (zonnescerm passagiersstoel)

Naar achteren gerichte kinderbeveiligingssysteem op de passagiersstoel

De passagiersstoel heeft een airbag. Bij een ongeval kan de opgeblazen airbag het kind ernstig verwonden of zelfs de dood van het kind tot gevolg hebben. Op het zonnescerm is een aan beide zijden een waarschuwing (Afb. 15) aangebracht die dit gevaar kenbaar maakt.

Informatie over het uitschakelen van de airbag van de passagiersstoel is opgenomen in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig.

De kinderbeveiligingssystemen zijn ingedeeld in vijf klassen:

Klasse	Lichaamsgewicht	Leeftijd (ongeveer)
0	Tot 10 kg	Tot 9 maanden
0+	Tot 13 kg	Tot 18 maanden
I	9 kg tot 18 kg	9 maanden tot 4 jaar
II	15 kg tot 25 kg	3 jaar tot 7 ½ jaar
III	22 kg tot 36 kg	6 jaar tot 12 jaar

De volgende tabel laat zien welke kinderbeveiligingssystemen op welke zitplaatsen kunnen worden gebruikt.

Klasse	Voorste passagiersstoel	
	Airbags actief	Airbags niet actief
0, 0+	X	U
I	U*	U
II	U	U
III	U	U
U:	Geschikt voor "universele" beveiligingssystemen, die voor deze gewichtsklasse zijn goedgekeurd	
X:	Stoel is niet geschikt voor kinderen van deze gewichtsklasse	
*	Niet toegestaan bij gebruik van een naar achteren gericht kinderbeveiligingssysteem (reboard-systeem)	

5.8 Pilotenstoel voor bestuurdersstoel en passagiersstoel

- ▶ Voor het begin van de rit alle draaibare stoelen in de rijrichting draaien en vergrendelen.
- ▶ De stoelen tijdens de rit in de rijrichting vergrendeld laten en niet verdraaien.

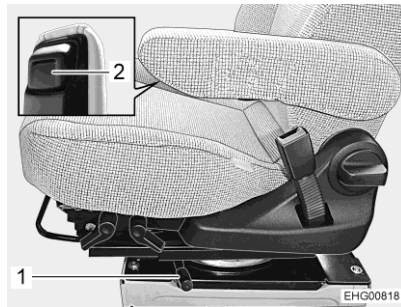

- ▷ Voor het draaien van de stoelen in een opgesteld voertuig altijd de handrem trekken.

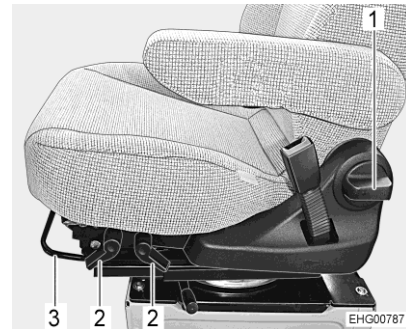

- ▷ De bestuurdersstoel en de passagiersstoel zijn, al naargelang het model en de uitvoeringsvariant, een onderdeel van het basisvoertuig. In dit geval is het instellen van de stoelen in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig beschreven.

5.8.1 Stoelen (Aguti-Liner)

Afb. 16 Ontgrendelingshendel voor draaien

Afb. 17 Stoelverstelling

Stoel draaien

De draairichting is naar believen. Een vergrendeling van de stoelen is alleen mogelijk in de rijrichting.

- Beide armleuningen omhoogzetten.
- Stoel naar voren schuiven.
- Ontgrendelingshendel (Afb. 16,1) naar achteren drukken. De vergrendeling wordt ontgrendeld.
- Stoel draaien.

Stoel in de lengte verstellen

De bestuurdersstoel zo instellen dat de bestuurder de pedalen comfortabel kan intrappen.

- De beugel (Afb. 17,3) naar boven trekken.
- Stoel naar voren of naar achteren schuiven.
- De beugel loslaten. De stoel moet hoorbaar vergrendelen.

Zithoek instellen (gedeeltelijk optionele uitrusting)

Zithoek zo instellen dat de dijen zonder druk op het zitvlak liggen.

- Voorste of achterste hendel (Afb. 17,2) naar boven trekken. Met de voorste hendel de voorste hellingshoek instellen. Met de achterste hendel de achterste hellingshoek instellen.
- Zitvlak door het belasten of ontlasten in de gewenste hellingpositie brengen.
- De hendel loslaten. Het zitvlak moet hoorbaar vergrendelen.

Rugleuning instellen

De helling van de rugleuning van de bestuurdersstoel zo instellen dat het stuurwiel met licht gebogen armen vastgehouden kan worden.

- Draaigreep (Afb. 17,1) draaien. Afhankelijk van de draairichting helt de rugleuning naar voren of achteren.

Armleuning instellen

De armleuningen kunnen traploos in de hoogte versteld worden.

- Het onderste deel van de armleuning (Afb. 16,2) vooraan indrukken en ingedrukt houden.
- Armleuning in gewenste stand brengen en onderste deel loslaten. Deze stand is nu vast ingesteld.

5.8.2 Stoelverwarming (optionele uitrusting)

▷ De stoelverwarming werkt alleen, wanneer het contact is ingeschakeld.

Al naargelang de uitrusting zijn de bestuurders- en passagiersstoel met een traploos regelbare stoelverwarming uitgerust.

De draaiknop voor het regelen van de verwarmingscapaciteit bevindt zich aan de buitenkant van de stoel.

Afb. 18 Draaiknop stoelverwarming

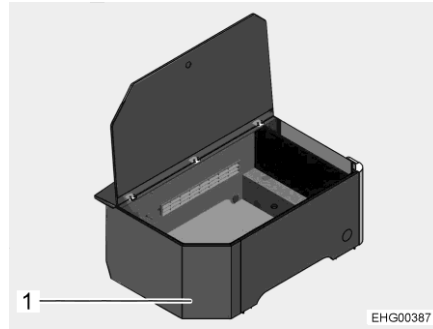
- Stoelverwarming instellen:**
- De draaiknop (Afb. 18,1) afhankelijk van de gewenste verwarmingscapaciteit naar een stand tussen "0" en "5" draaien.
  - De draaiknop op "0" zetten om de verwarming uit te schakelen.

5.9 Extra stoel

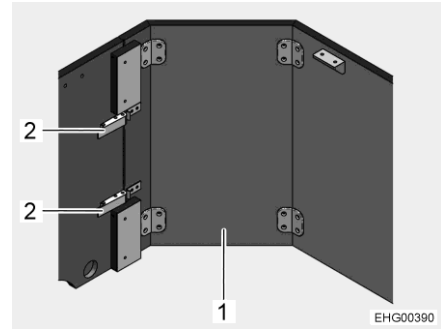
In de linker en rechter langzitbank is een inklapbare extra stoel ondergebracht, die tijdens de rit kan worden gebruikt.

De extra stoel is steeds in de rijrichting ingebouwd en is met een driepuntsveiligheidsgordel uitgerust.

- Extra stoel opbouwen:**
- Kussen van de langzitbank verwijderen.
  - Deksel van de langzitbank openklappen.

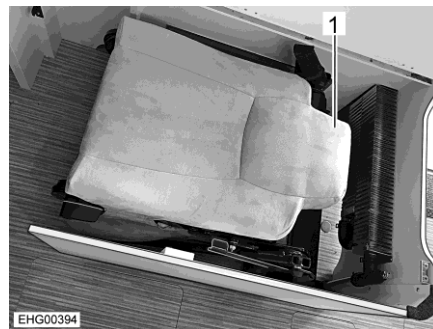

Afb. 19 Langzitbank, geopend (zonder extra stoel weergegeven)

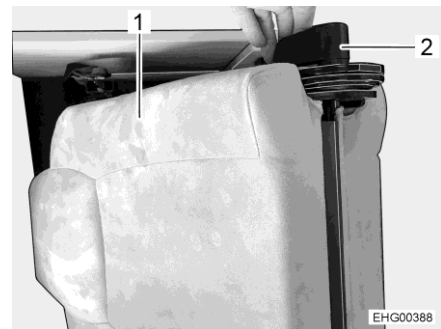

Afb. 20 Houten element, afneembaar

- Beide spansluitingen (Afb. 20,2) op het afneembare houten element (Afb. 19,1 en Afb. 20,1) losmaken.
- Houten element verwijderen, inklappen en veilig opbergen.

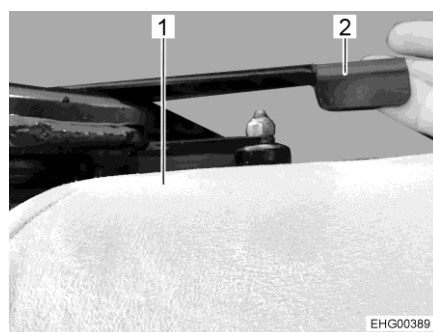

Afb. 21 Extra stoel, ingeklapt

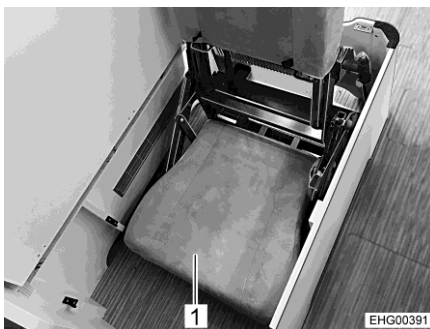
Afb. 22 Rugleuning, bovenste deel

- Vergrendeling (Afb. 22,2) van de rugleuning losmaken.
- Bovenste deel van de rugleuning (Afb. 21,1 en Afb. 22,1) naar boven draaien.

Afb. 23 Rugleuning, onderste deel

- Hendel (Afb. 23,2) onder aan de stoel naar boven drukken.
- Onderste deel van de rugleuning (Afb. 23,1) rechtop zetten.
- Bovenste deel van de rugleuning recht zetten.

Afb. 24 Zitvlak, neergelaten

Afb. 25 Zitvlak, opgetild

- Zitvlak (Afb. 24,1) voor en achter vastpakken en in één beweging naar voren en naar boven draaien.

Om de extra stoel (Afb. 25,1) in de langzitbank op te bergen, de procedure in omgekeerde volgorde uitvoeren.

5.10 Opstelling van de zitplaatsen

- ▶ Tijdens de rit mogen personen zich alleen ophouden op de toegelaten zitplaatsen. Het toegelaten aantal zitplaatsen kan worden afgeleid uit de voertuigpapieren.
- ▶ Tijdens de rit is het verboden op de langzitbanken te zitten.
- ▶ Op zitplaatsen geldt de verplichting tot het dragen van veiligheidsgordels.

Afb. 26 Symbool "Zitplaats tijdens de rit niet gebruiken"

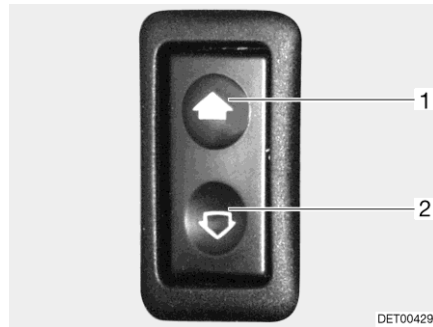
Zitplaatsen die tijdens de rit niet mogen worden gebruikt, zijn voorzien van de weergegeven sticker (Afb. 26).

5.11 Elektrische raamschakelaar

- ▶ Ongecontroleerd sluiten van het raam kan tot kneusverwondingen leiden.
- ▶ Ook bij kortstondig verlaten van het voertuig de sleutel uit het stuurslot trekken. Anders kunnen kinderen de raamschakelaar bedienen en zich verwonden aan het raam.

Het voertuig is aan de bestuurderskant uitgerust met een elektrische raamschakelaar.

Afb. 27 Schakelaar voor elektrische ramen

Openen: ■ Schakelaar aan de onderkant (Afb. 27,2) indrukken.

Sluiten: ■ Schakelaar aan de bovenkant (Afb. 27,1) indrukken.

5.12 Buitenspiegels

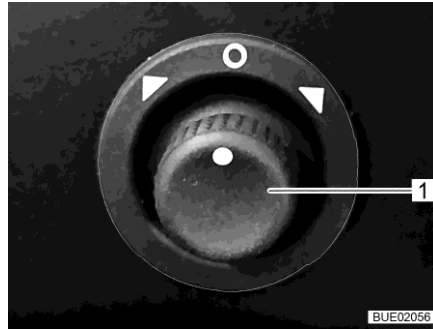

Afb. 28 Buitenspiegels

Het voertuig is met twee elektrisch instelbare en verwarmbare buitenspiegels, inclusief dodehoekspiegel (Afb. 28,1) uitgerust.

De schakelaar voor het instellen van de buitenspiegels bevindt zich aan de bestuurdersdeur resp. links op het dashboard.

De schakelaar voor de buitenspiegelverwarming bevindt zich in de bestuurdersdeur, links op het dashboard of in de middenconsole.

Afb. 29 Schakelaar buitenspiegelinstelling

Afb. 30 Schakelaar buitenspiegelverwarming

Buitenspiegels instellen:

- De buitenspiegel die moet worden ingesteld, kiezen. Daarvoor de draaischakelaar (Afb. 29,1) naar links of rechts draaien.
- De schakelaar (Afb. 29,1) in de gewenste richting drukken.

Buitenspiegelverwarming inschakelen:

- De schakelaar (Afb. 30) indrukken. Het controlelicht in de schakelaar geeft het gebruik aan.

5.13

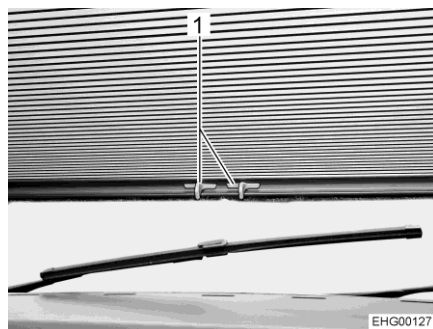
Verduisteringen voor voorruit, bestuurdersraam en passagiersraam

- ▶ Tijdens de rit moeten de verduisteringen voor de voorruit, het bestuurders- en passagiersraam geopend, vergrendeld en geborgd zijn. Het zicht van de bestuurder mag niet belemmerd worden.

5.13.1

Handmatig verstelbare vouwverduisteringen (optionele uitrusting)

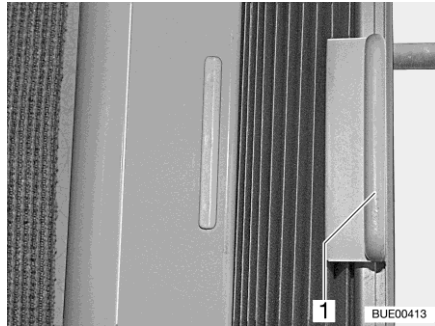
Afb. 31 Vouwverduistering (voorruit)

Sluiten:

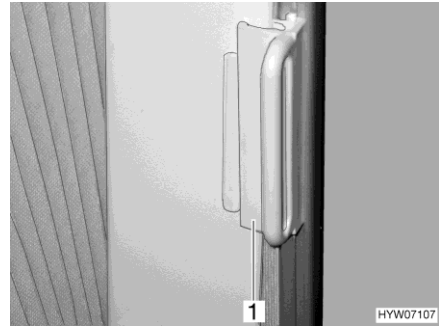
- Grepen (Afb. 31,1) samendrukken en verduistering naar beneden trekken.

Openen:

- Verduistering naar boven schuiven.

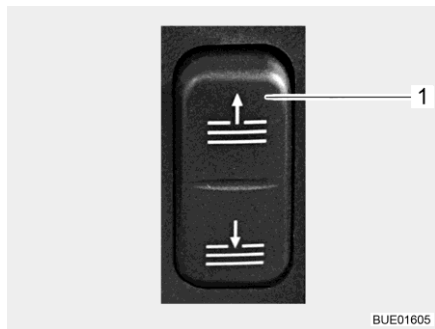
Afb. 32 Vouwverduistering (zijraam)

Afb. 33 Vergrendeling voor vouwverduistering

- Openen en sluiten:** ■ Vouwverduistering aan de greep (Afb. 32,1) vasthouden en naar links of rechts schuiven.
- Vergrendelen:** ■ De greep (Afb. 33,1) op de houder schuiven. De vouwverduistering is vergrendeld.

5.13.2 Elektrisch verstelbare vouwverduistering (optionele uitrusting)

Afb. 34 Schakelaar (elektrische bediening van de vouwverduistering)

- Openen en sluiten:** ■ Schakelaar op het dashboard (Afb. 34,1) indrukken.

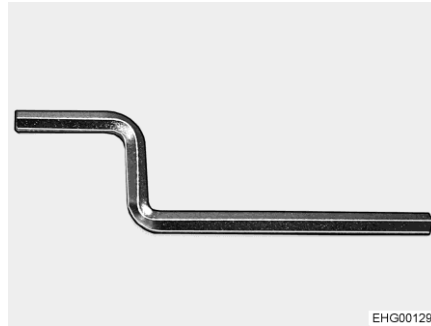
Noodbedrijf

Bij stroomuitval kan de vouwverduistering met behulp van een slinger met de hand worden bewogen.

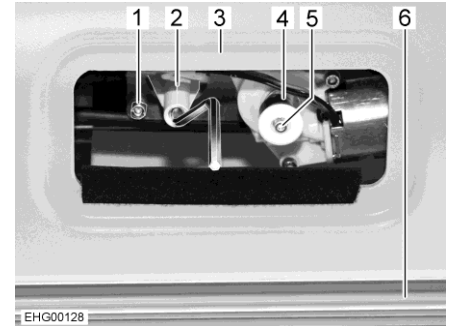
De slinger is in het keukengedeelte ondergebracht in een lade.

De motoren zijn achter een afneembare afscherming boven de voorruitbekleding toegankelijk. De linkermotor (achter de linker afscherming) drijft de onderste greeplijst aan. De rechtermotor (achter de rechter afscherming) drijft de bovenste greeplijst aan.

Afb. 35 Slinger

Afb. 36 Toegang tot de motor

▷ Wanneer het voertuig is voorzien van een hefbed, dit hefbed neerlaten.

- Hefbedgordijn verwijderen.
- De afneembare afscherming boven de voorruitbekleding (Afb. 36,3) verwijderen. De motor (Afb. 36,1) is nu toegankelijk.
- Kunststofhuls (Afb. 36,4) verwijderen.
- Witte vergrendelingsknop (Afb. 36,5) indrukken en ingedrukt houden.
- Slinger op slingeropname (Afb. 36,2) plaatsen.
- Vouwverduistering (Afb. 36,6) met de slinger naar boven of beneden bewegen.
- Als beide greeplijsten uit het zicht verdwenen zijn: Vergrendelingsknop (Afb. 36,5) weer uittrekken.
- Stroomtoevoer inschakelen. Daarop vindt een referentiebeweging van de greeplijsten plaats. De reguliere elektrische bediening is nu weer mogelijk.

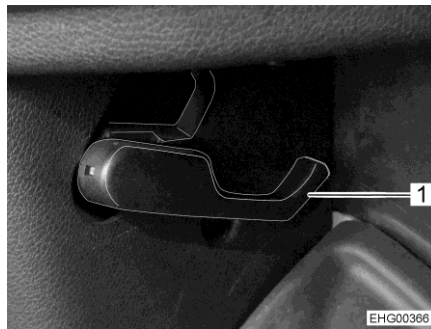

▷ Bij een storing zie sectie 15.2.

5.14 Motorkap

- ▶ Bij geopende motorkap bestaat verwondingsgevaar in de motorruimte.
- ▶ Ook als de motor reeds langere tijd geleden werd uitgeschakeld, kan deze nog heet zijn. Verbrandingsgevaar!
- ▶ Niet in de motorruimte werken terwijl de motor draait.
- ▶ De motorkap moet tijdens de rit vast gesloten en vergrendeld zijn. Na het sluiten controleren, of de vergrendeling is vergrendeld. Daarvoor aan de motorkap trekken.

Afb. 37 Ontgrendelingshendel motorkap (in het voertuig)

Afb. 38 Steun motorkap

- Openen:**
- Aan de hendel (Afb. 37,1) in de voertuigruimte van de bestuurderscabine (aan bestuurderszijde) trekken.
  - Motorkap naar boven zwenken.
- Vergrendelen:**
- Steun (Afb. 38,2) uitklappen en in de houder (Afb. 38,1) vasthaken.
- Sluiten:**
- Steun inklappen.
  - Motorkap sluiten. De kliksluiting moet hoorbaar vastklikken.
  - Controleren of de motorkap veilig is vergrendeld. Daarvoor aan de motorkap trekken.

5.15 Ruitenwisservloeistof vullen

Afb. 39 Vulopening vloeistofreservoir

- Motorkap ontgrendelen en openen.
- Het deksel (Afb. 39,1) van de vulopening (Afb. 39,2) van het vloeistofreservoir verwijderen.
- Vloeistof langzaam vullen.
- De dop op de vulopening van het vloeistofreservoir indrukken.

5.16 Diesel tanken

- ▶ Tijdens het tanken moeten alle op gas werkende apparaten uitgeschakeld zijn (al naargelang uitvoering verwarming, kookplaat, bakoven, grill, koelkast). Explosiegevaar!
- ▶ De afsluitdeksels voor de brandstofvulopening en de drinkwatervulopening lijken erg op elkaar. Voor het vullen van de tank beslist het kenmerk controleren.

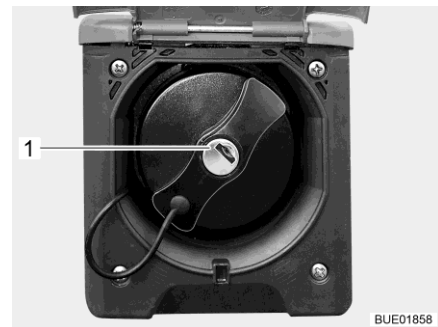
- ▷ De brandstofvulopening is gekenmerkt met het opschrift "Diesel".

De brandstofvulopening bevindt zich buiten aan het voertuig, vooraan links.

5.16.1 Brandstofvulopening

Afb. 40 Serviceluik brandstofvulopening

Afb. 41 Afsluitdeksel voor brandstofvulopening

- Openen:**
- Serviceluik (Afb. 40,1) naar boven draaien.
  - Sleutel in cilinderslot (Afb. 41,1) steken en tegen de klok in draaien.
  - Afsluitdeksel verwijderen.
- Sluiten:**
- Afsluitdeksel op de brandstofvulopening plaatsen.
  - Sleutel met de klok mee draaien.
  - Sleutel eruit trekken.
  - Controleren, of de afsluitdeksel vast op de brandstofvulopening zit.
  - Het serviceluik naar beneden draaien en dichtdrukken.

5.17 AdBlue® bijvullen

- ▶ AdBlue® buiten bereik van kinderen bewaren. Geen AdBlue®-reservoirs in het voertuig bewaren.

- ▷ Wanneer de AdBlue®-tank leeg is, kan het voertuig niet meer worden gestart.
- ▷ Wanneer de AdBlue®-tank is leeggereden, moet ten minste 3,8 liter worden bijgevuld.
- ▷ AdBlue® niet met water verdunnen.
- ▷ Geen AdBlue® in de brandstoftank gieten.

Het basisvoertuig is met een reinigingssysteem voor uitlaatgassen uitgerust, die met het toevoegingsmiddel AdBlue® werkt. AdBlue® is in verschillende hoeveelheden of bij tankstations die een AdBlue®-pomp hebben, verkrijgbaar.

De extra tank voor AdBlue® heeft een inhoud van 15 liter. Met akoestische en optische signalen wordt aangegeven wanneer de reservehoeveelheid is bereikt. De eerste waarschuwing verschijnt wanneer er nog ca. 2400 km kan worden gereden.

- ▷ De vulopening van de AdBlue®-tank bevindt zich onder de motorkap.
- ▷ De vulopening wordt met een blauw deksel afgesloten.
- ▷ De aanwijzingen en informatie in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig in acht nemen.

- ▷ AdBlue®-reservoir niet met het huisvuil weggoaien. Lege reservoir volgens de nationale richtlijnen weggoaien of bij het aankooppunt afgeven.

5.18 Wegslepen

- ▶ Sleep het voertuig niet weg, wanneer de contactsleutel in het contactslot zich niet laat draaien. De besturing is dan vergrendeld.

- ▷ Wanneer de motor van het voertuig niet loopt of het boordnet een storing heeft, werken de stuurbeheersing en de rem niet. Voor het sturen en remmen is een aanzienlijke krachtsinspanning nodig.

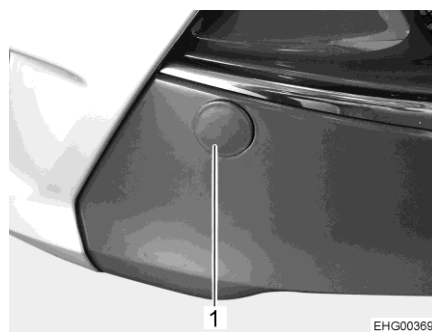

- ▷ Neem bovendien de aanwijzingen in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig in acht.
- ▷ Voor het wegslepen gelden de van toepassing zijnde nationale bepalingen.

Wanneer het voertuig weggesleept moet worden, kan het voertuig het beste op een transporter of een aanhanger vervoerd worden. Wanneer dat niet mogelijk is, raden wij aan om bij het wegslepen altijd een sleepstang te gebruiken. De sleepstang moet toegelaten zijn voor het gewicht van het voertuig.

Sleepoog plaatsen

Het bevestigingspunt voor het sleepoog bevindt zich achter een afdekking rechts aan de voorkant van het voertuig.

Afb. 42 Afdekking voor het bevestigingspunt van het sleepoog

- Afdekking (Afb. 42,1) wegnemen.
- Monteer het sleepoog volgens de aanwijzingen in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor het opstellen van het voertuig in campingmodus.

- ▷ Het voertuig zo horizontaal mogelijk neerzetten. Indien nodig oprijblokken gebruiken. Het water uit de douchebak kan anders niet goed weglopen.
- ▷ Het voertuig beveiligen tegen wegrollen.
- ▷ Dieren (vooral muizen) kunnen binnen in de wagen aanzienlijke schade veroorzaken. Om dit te vermijden, het voertuig na het opstellen regelmatig op schade of sporen van dieren inspecteren.

6.1 Handrem

Bij het parkeren van het voertuig de handrem vast aantrekken.

6.2 Opstap

Voor het uitstappen uit het voertuig de opstap helemaal uitklappen. Het controlelicht op het dashboard in de gaten houden.

Voor de bediening van de opstap zie sectie 4.7.

6.3 Oprijblokken

- ▷ Oprijblokken zijn niet bij de levering inbegrepen. De toebehorenhandel biedt verschillende modellen aan.

Met behulp van oprijblokken kan het voertuig horizontaal geparkeerd worden bij een hoogteverschil op stijgende hellingen en oneffen staanplaatsen.

6.4 Wielkeggen

Bij het parkeren van het voertuig op stijgende of dalende hellingen wielkeggen gebruiken.

Als de technisch toegelaten totale massa van het voertuig meer dan 4 t bedraagt, moeten bij het parkeren op stijgende of dalende hellingen wielkeggen worden gebruikt. De wielkeggen worden standaard geleverd bij alle voertuigen met een totale massa van meer dan 4 t.

6.5 Steunen

6.5.1 Algemene instructies

- ▶ De hefsteunen mogen niet worden gebruikt als wagenkrik voor werkzaamheden onder het voertuig (zoals het vervangen van een wiel of onderhoudswerkzaamheden).
- ▶ Er mogen geen personen onder het opgetilde voertuig gaan liggen.

- ▷ De handrem aantrekken alvorens de hefsteunen uit te klappen.
- ▷ Bij het neerzetten van het voertuig erop letten dat de steunen gelijkmatig worden belast.
- ▷ De steunen voor het wegrijden tot de aanslag naar boven draaien, volledig inklappen en vergrendelen.

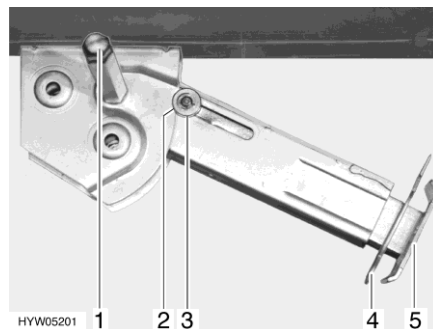

- ▷ Bij een zachte of doorbuigende ondergrond een grote plaat onder de steunen leggen om te voorkomen dat ze in de grond wegzakken.
- ▷ Het voertuig zo horizontaal mogelijk neerzetten. Het water uit de douchebak kan anders niet goed weglopen.

6.5.2 Hefsteunen (AL-KO) (gedeeltelijk optionele uitrusting)

Opdat een foutloze werking is gegarandeerd, de binnenbuizen van de hefsteunen regelmatig reinigen en invetten.

Afhankelijk van het model zijn de hefsteunen in de lengte verstelbaar.

Afb. 43 Hefsteun

- Uitklappen:**
- De steeksleutel op de zeskant (Afb. 43,1) plaatsen en draaien tot de hefsteun loodrecht naar beneden staat.
  - Splitpen (Afb. 43,4) uit de steunvoetverlenging (Afb. 43,5) trekken.
  - Het steunvoetverlenging tot de gewenste lengte uitschuiven.
  - Splitpen in de steunvoetverlenging steken.
  - Aan de zeskant draaien, tot de hefsteun helemaal op de grond rust en het voertuig horizontaal staat.
- Inklappen:**
- De steeksleutel op de zeskant (Afb. 43,1) plaatsen en draaien tot de hefsteun weer los komt van de grond.
  - Splitpen (Afb. 43,4) uit de steunvoetverlenging (Afb. 43,5) trekken.

- Steunvoetverlenging (Afb. 43,5) helemaal inschuiven en splitpen (Afb. 43,4) in het gat in de steunvoetverlenging steken.
- De steeksleutel op de zeskant (Afb. 43,1) zetten en draaien tot de hefsteun naar boven gedraaid en de geleideschijf (Afb. 43,3) in de uitsparing (Afb. 43,2) geschoven is.

- ▷ Voor het begin van de rit het volgende in acht nemen: Zijn alle hefsteunen volledig ingeschoven, alle steunvoetverlengingen helemaal ingeschoven en met de splitpen vergrendeld?

6.5.3 Elektrische hefsteunen, hydraulisch (Goldschmitt) (optionele uitrusting)

- ▶ Voertuig niet volledig van de grond optillen. Wanneer geen van de wielen meer op de grond staat, in het bijzonder de wielen waar de rem op staat, kan dit tot onstabiele en gevaarlijke situaties leiden.
- ▶ Bij het gebruik van de hefsteunen erop letten dat niemand in gevaar komt en dat het in-/uitschuifbereik van de hefsteunen vrij is.
- ▶ Er mogen geen personen onder het opgetilde voertuig gaan liggen.
- ▶ Voordat de hydraulische hefsteunen worden gebruikt het voertuig stutten om ongewenste bewegingen te voorkomen.
- ▶ Wanneer het voertuig is opgetild, nooit de handrem loszetten.
- ▶ Voor het begin van de rit alle hefsteunen volledig inklappen in de Automatische modus.
- ▶ Bedieningsgedeelte tijdens de rit zo bewaren dat de waarschuwingstonen hoorbaar zijn.
- ▶ Erop letten dat het bedieningsgedeelte niet beschadigd raakt.
- ▶ Onderhoud volgens de gebruiksaanwijzing van de fabrikant uitvoeren.
- ▶ Zie voor verdere veiligheidsinstructies de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

- ▷ Rust een van de hefsteunen niet op de grond na automatische afstelling, dan kan het voertuig gaan wankelen wanneer personen binnen zich bewegen, ook al is het voertuig goed afgesteld. Als dit het geval is, het betreffende paar hefsteunen inklappen en weer uitklappen.
- ▷ Tijdens automatische afstelling mag zich niemand in het voertuig bewegen.

Gebruikswijzen

De hydraulische hefsteuninstallatie heeft twee gebruikswijzen:

- Handmatige modus
- Automatische modus

In de automatische modus wordt het voertuig automatisch horizontaal in de lengte en de breedte afgesteld.

Bediening De hefsteuninstallatie wordt in de handmatige en de automatische modus via een bedieningsgedeelte bediend.

Wanneer het voertuig met een communicatiecomputer is uitgerust, is ook bediening via een smartphone of tablet mogelijk.

Zie voor verdere bedieningsinformatie de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Storingen Om ervoor te zorgen dat de hefsteunen tijdens de rit ingeschoven blijven, wordt de druk van de hefsteuninstallatie continu bewaakt. Wanneer de druk wegvalt, klinkt een waarschuwingston het bedieningspaneel. In dat geval als volgt te werk gaan:

- Bij de eerst volgende gelegenheid stoppen.
- Bedieningsapparaat uit- en weer inschakelen. De alarmtoon wordt dan uitgeschakeld.
- Functie "Steunen automatisch inklappen" uitvoeren.

Wanneer de storing is verholpen en de alarmtoon niet meer klinkt, kan een defect aan de hydraulische systeem worden uitgesloten.

Wanneer de alarmtoon opnieuw klinkt, een werkplaats opzoeken.

Wanneer een storing met het bedieningsgedeelte wordt gemeld, de gebruiksaanwijzing van de fabrikant volgen.

Noodbediening

- ▶ Het voertuig kan onverwachts zakken. Er mag zich niemand onder het voertuig bevinden. Handen en voeten uit de beknellingszone houden.

- ▷ Wanneer de elektrische installatie uitvalt, kunnen de hefsteunen met de hand worden ingeklapt.

- Voertuig met assteun of wagenkrik zekeren, zodat het niet kan zakken.
- Rode beschermkap aan het steunventiel van de hefsteun eraf trekken.
- Het steunventiel met een schroevendraaier openen. De schroef in het steunventiel hiertoe met de klok mee draaien tot u weerstand voelt.
- Assteun of wagenkrik verwijderen.
- Hefsteun met handpomp inklappen. Hiertoe met de hendel van de handpomp pompen tot de hefsteun is ingeklapt.
- Steunventiel weer sluiten. Hiertoe de schroef eruit draaien.
- Rode beschermkap op het steunventiel plaatsen.
- Klantenservice opzoeken.

6.6 230-V-aansluiting

Het voertuig kan op een 230-V-voorziening worden aangesloten (zie hoofdstuk 9).

6.7 Koelkast

- ▶ Als de koelkast op 12-V-gebruik is gezet, verbruikt hij continu stroom. Daarom op gasgebruik instellen, als de voertuigmotor **niet** draait en het voertuig **niet** aan de 230-V-voorziening is aangesloten.

Bij apparaten met automatische energiekeuze wordt het 12-V-gebruik van de koelkast bij automatisch gebruik alleen geselecteerd als de voertuigmotor draait.

Bij apparaten met handmatige energiekeuze: Als de voertuigmotor is uitgeschakeld, de koelkast op 230-V-gebruik of gasgebruik omstellen.

6.8 Satellietinstallatie (optionele uitrusting)

- ▶ Voor het begin van iedere rit controleren of de antenne zich in de parkeerstand bevindt. Gevaar voor ongevallen!

- ▷ Voor het inschakelen de satellietinstallatie controleren dat bij er het oprichten van de antenne geen obstakels in de weg zitten, zoals een tak of garagedak.
- ▷ Antenne bij sterke wind (meer dan 80 km/u) in parkeerstand zetten.
- ▷ Voertuig met satellietantenne niet in een borstelwasinstallatie, wasstraat of met hogedrukreinigers wassen.
- ▷ Bij achteruitrijden, bijv. op vrachtwagen of trein, de antenne vastzetten om ongewenst oprichten te voorkomen.

- ▷ Het voertuig moet bij het zoeken naar de satelliet rustig staan. Niet in het voertuig heen en weer lopen.
- ▷ Satellietontvangst is alleen mogelijk, als de antenne in directe kijkrichting op de gewenste satelliet is gericht en het zicht niet door hindernissen wordt geblokkeerd.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant van de apparatuur.

6.8.1 Satellietinstallatie met automatische antenneafstelling (Oyster Premium)

- ▷ Bij langere stilstand het flatscreen met de tuimelschakelaar van het boordnet scheiden, zodat de woonruimteaccu niet wordt ontladen.

- ▷ Wanneer de standplaats met behulp van de landenlijst wordt ingesteld, verloopt het zoeken naar satellieten sneller.
- ▷ Wanneer de antenne door het inschakelen van het contact is ingeschoven, moet de installatie opnieuw worden gestart door uit- en inschakelen.
- ▷ De ontvangst van DVB-T/T2-zenders (digitale, terrestrische televisie) is alleen mogelijk wanneer een DVB-T/T2-antenne aanwezig is.

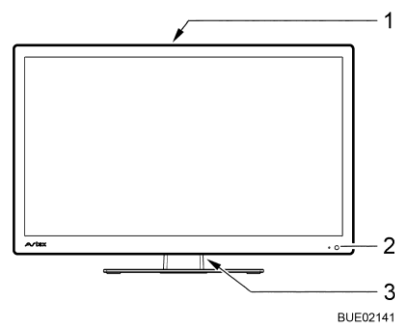
De antenne wordt automatisch op een vooraf ingestelde satelliet gericht, wanneer het ontvangstsysteem zich binnen het bereik van deze satelliet bevindt.

Bij het inschakelen van de installatie wordt de antenne automatisch uitgeschoven. Bij het uitschakelen van de installatie of het starten van de voertuigmotor wordt de antenne automatisch ingeschoven.

Wanneer het gewenste TV-programma wordt geselecteerd, wordt de juiste satelliet automatisch geselecteerd en gebruikt.

Hier worden de basisfuncties van de afstandsbediening vermeld. Raadpleeg voor de volledige beschrijving de aparte handleiding van de fabrikant.

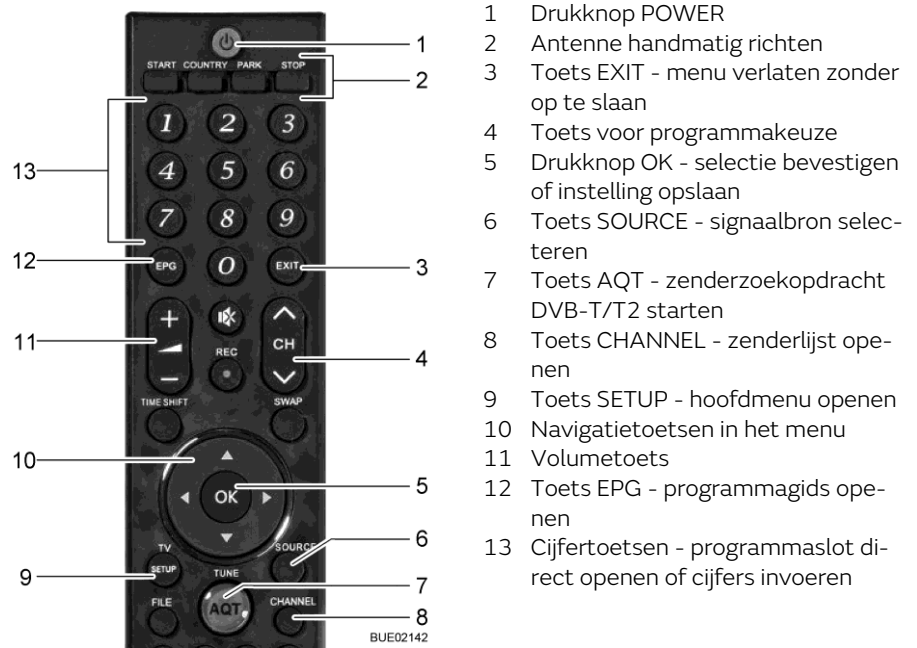
De installatie is af fabriek van een standaardzenderlijst voorzien, evenals favorietenlijsten. Deze standaardlijsten kunnen naar wens handmatig worden veranderd of aangevuld.

- 1 Bedieningstoetsen op de achterkant van het apparaat
- 2 LED stand-bymodus/gebruik
- 3 Tuimelschakelaar AAN/UIT

BUE02141

Afb. 44 Bediening op het flatscreen

Afb. 45 Afstandsbediening

- Installatie inschakelen:**
- Tuimelschakelaar (Afb. 44,3) aan de achterkant van het flatscreen op AAN zetten. De installatie wordt stand-by gezet. De LED (Afb. 44,2) brandt rood.

Verdere bediening verloopt via de afstandsbediening en de aanduidingen op het flatscreen.

- Toets POWER (Afb. 45,1) op de afstandsbediening indrukken. De LED (Afb. 44,2) brandt blauw.

- TV-programma selecteren:**
- Toetsen voor programmakeuze (Afb. 45,4 of Afb. 45,13) indrukken tot het gewenste TV-programma is geselecteerd.

De antenne zoekt automatisch de juiste satelliet.

Als de installatie de satelliet heeft gevonden, dan verschijnt automatisch het TV-programma.

- Signaalbron selecteren:**
- Toets SOURCE (Afb. 45,6) meermaals indrukken tot de gewenste signaalbron is geselecteerd.
  - Om naar de aanduiding van het satellietkanaal terug te gaan de toets SOURCE meermaals indrukken tot de signaalbron DVB-S is geselecteerd.

- Installatie zonder antenne gebruiken:**
- Toets PARK (Afb. 45,2) indrukken. De antenne schuift in de parkeerstand.
  - Toets SOURCE (Afb. 45,6) meermaals indrukken tot de gewenste signaalbron (bijv. DVD) is geselecteerd.

- Installatie uitschakelen:
- Toets POWER (Afb. 45,1) op de afstandsbediening indrukken. De installatie wordt stand-by gezet. De LED (Afb. 44,2) brandt rood.
  - Tuimelschakelaar (Afb. 44,3) aan de achterkant van het flatscreen op UIT zetten.

Het systeem is van het boordnet gescheiden.

De antenne schuift automatisch in parkeerstand.

6.9 Markies (optionele uitrusting)

- ▷ Bij harde wind, hevige regen of sneeuw de markies inrollen.
- ▷ Bij lichte regen een van de steunpoten verkorten, zodat het water kan weglopen.
- ▷ De markies alleen oprollen als het doek droog is. Als de markies met nat doek moet worden opgerold: De markies zo snel mogelijk weer uitrollen om het doek te laten drogen.
- ▷ Verwijder loof en grof vuil van de markies, voordat deze gesloten wordt.

- ▷ Markies alleen als bescherming tegen de zon gebruiken.
- ▷ Neem ook de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

Voordelen van de markies

De voordelen van een markies zijn:

- De markies zorgt voor schaduw.
- Met de markies wordt een overdekte ruimte voor de camper gecreëerd en het ruimteaanbod vergroot.
- Het voertuig wordt gerieflijker vormgegeven.
- Afhankelijk van de uitvoering zorgt de geïntegreerde LED-verlichting (optionele uitrusting) voor extra licht.

Afb. 46 Markies

- Markies opstellen:
- Markies (Afb. 46,1) met de handslinger uitdraaien.
  - Bij de geopende markies de steunen (Afb. 46,2) opstellen.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor het wonen in het voertuig.

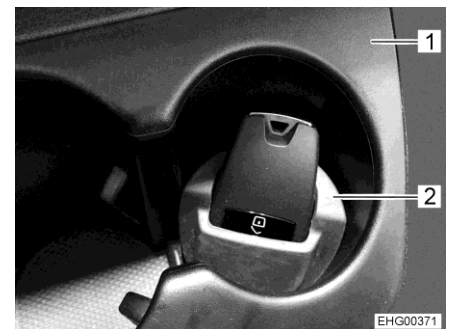
7.1 Centrale vergrendeling (optionele uitrusting)

- ▷ De centrale vergrendeling vergrendelt de bestuurdersdeur, de ingang deur en het serviceluike van de garage achter van de opbouw.
- ▷ De centrale vergrendeling is buiten werking als de accu-scheidingsschakelaar aan het elektroblok is uitgeschakeld.

Afb. 47 Afstandsbediening centrale vergrendeling

Afb. 48 Sleutelhouder

- Deuren ontgrendelen: ■ Toets (Afb. 47,1) eenmaal kort indrukken. De deursloten zijn ontgrendeld.
- Deuren vergrendelen: ■ Toets (Afb. 47,2) eenmaal kort indrukken. De deursloten zijn vergrendeld.

In de rechter CupHolder (Afb. 48,1) is een sleutelhouder (Afb. 48,2) voor de afstandsbediening geïntegreerd.

7.2 Ingang deur en bestuurdersdeur

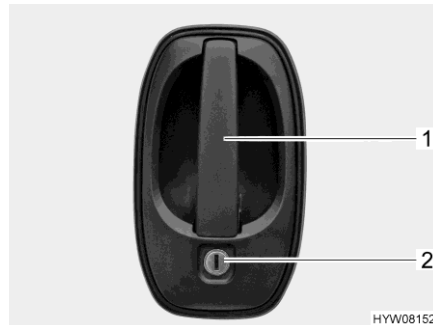

- ▶ Alleen met vergrendelde deuren rijden.

- ▷ Het vergrendelen van de deuren kan verhinderen, dat de deuren vanzelf open gaan, bijv. bij een ongeval.
- ▷ Vergrendelde deuren verhinderen tevens het ongewenste binnendringen van buitenaf, bijv. als u voor een verkeerslicht stopt. Door vergrendelde deuren kunnen echter hulpverleners in noodgeval het interieur van het voertuig moeilijk bereiken.
- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de deuren vergrendelen.

7.2.1 Bestuurdersdeur, ingang deur, buiten

Afb. 49 Deurslot (bestuurdersdeur/ingang deur, buiten)

Afhankelijk van de inbouw wijze kan het deurslot zoals weergegeven, of 180° gedraaid zijn ingebouwd.

- Openen:**
- Sleutel in cilinderslot (Afb. 49,2) steken en draaien, tot het deurslot is ontgrendeld.
  - Sleutel in middelste stand terugdraaien en uittrekken.
  - Aan de deurgreep (Afb. 49,1) trekken. De deur is geopend.
- Vergrendelen:**
- Sleutel in cilinderslot (Afb. 49,2) steken en draaien, tot het deurslot is vergrendeld.
  - Sleutel in middelste stand terugdraaien en uittrekken.

7.2.2 Bestuurdersdeur, binnen

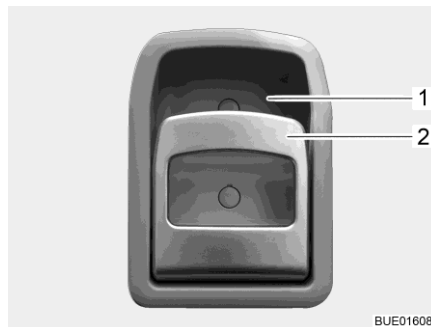

Afb. 50 Deurslot (bestuurdersdeur binnen)

- Openen:**
- Aan de greep (Afb. 50,1) trekken. Het deurslot wordt ontgrendeld.
- Vergrendelen:**
- Deur sluiten.
  - Greep (Afb. 50,1) naar binnen drukken of deur via centrale vergrendeling (optionele uitrusting) vergrendelen (zie sectie 7.1).

7.2.3 Ingangsdeur, binnen

Afb. 51 Deurslot (ingangsdeur binnen)

- Openen:** ■ Aan de greep (Afb. 51,2) trekken. Het deurslot wordt ontgrendeld of geopend.
- Vergrendelen:** ■ De greep (Afb. 51,2) boven in de richting van de greepkom (Afb. 51,1) drukken. Het deurslot wordt vergrendeld.

7.2.4 Raam ingangsdeur (optionele uitrusting)

In de ingangsdeur is een raam met een vouwverduistering geïntegreerd.

Afb. 52 Vouwverduistering

- Sluiten:** ■ De vouwverduistering (Afb. 52,2) in het midden van de greeplijst (Afb. 52,1) vastpakken, van onder naar boven trekken en op de gewenste hoogte loslaten. De vouwverduistering blijft in deze hoogte staan.
- Openen:** ■ De vouwverduistering in het midden van de greeplijst vasthouden en naar beneden schuiven.

7.2.5 Vouwbare hor aan de ingangsdeur (optionele uitrusting)

- ▷ De hor helemaal openen voordat de ingangsdeur wordt gesloten.

Afb. 53 Hor

- Sluiten:** ■ Hor aan de lijst (Afb. 53,1) volledig eruit trekken.
- Openen:** ■ Hor aan de lijst (Afb. 53,1) in de uitgangspositie terugschuiven.

7.3 Serviceluiken

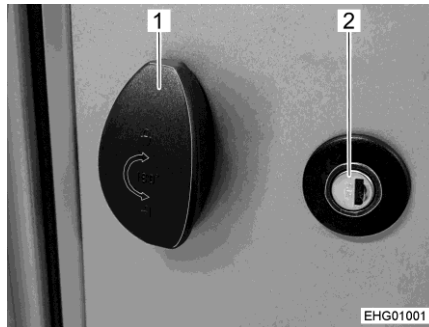
- ▷ Voor het begin van de rit alle serviceluiken sluiten en de klepsloten vergrendelen.
- ▷ Voor het openen en sluiten van het serviceluik alle sloten openen of sluiten die aan het serviceluik zijn aangebouwd.

- ▷ Bij het verlaten van het voertuig alle serviceluiken sluiten.

De op het voertuig aangebrachte serviceluiken zijn met uniforme cilindersloten uitgevoerd. Daarom kunnen met één sleutel alle sloten worden geopend.

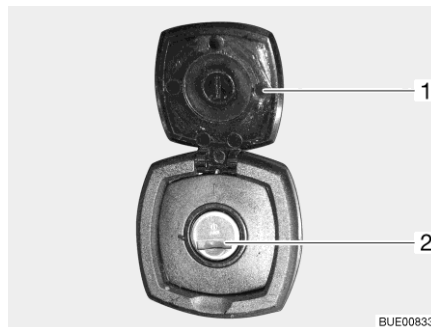
7.3.1 Klepslot met draaigreep

Afb. 54 Klepslot met draaigreep

- Openen:**
- Sleutel in cilinderslot (Afb. 54,2) steken en een kwartslag draaien. Het klepslot is ontgrendeld.
  - Sleutel eruit trekken.
  - Draaigreep (Afb. 54,1) uittrekken en 180° tegen de klok in draaien. Het serviceluik is geopend.
- Sluiten:**
- Serviceluik volledig sluiten.
  - Draaigreep (Afb. 54,1) met 180° de klok mee draaien.
  - Sleutel in cilinderslot (Afb. 54,2) steken en een kwartslag draaien. Het klepslot is vergrendeld.
  - Sleutel eruit trekken.

7.3.2 Klepslot, vierkant

- 1 Afdekkap
- 2 Cilinderslot

Afb. 55 Klepslot, vierkant

- Openen:**
- Afdekkap (Afb. 56,1) openen.
  - Sleutel in cilinderslot (Afb. 56,2) steken en een kwartslag draaien.
  - Sleutel eruit trekken.
- Sluiten:**
- Serviceluik volledig sluiten.
  - Sleutel in cilinderslot steken en een kwartslag draaien.
  - Sleutel eruit trekken.

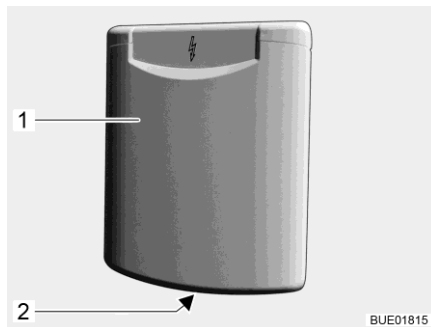
7.3.3 Klepslot, rechthoekig

Afb. 56 Klepslot

- Openen:**
- Sleutel in cilinderslot (Afb. 56,1) steken en een kwartslag draaien.
  - Sleutel eruit trekken.
- Sluiten:**
- Serviceluis volledig sluiten.
  - Sleutel in cilinderslot steken en een kwartslag draaien.
  - Sleutel eruit trekken.

7.3.4 Luik voor de 230-V-aansluiting

- 1 Serviceluis
- 2 Greepopening

Afb. 57 Luik voor de 230-V-aansluiting

- Openen:**
- In greepopening (Afb. 57,2) bij het serviceluis (Afb. 57,1) grijpen en het serviceluis naar boven draaien.
- Sluiten:**
- Het serviceluis naar beneden draaien en dichtdrukken.

7.3.5 Afsluitdeksel voor drinkwatervulopening

Afb. 58 Afsluitdeksel voor drinkwatervulopening

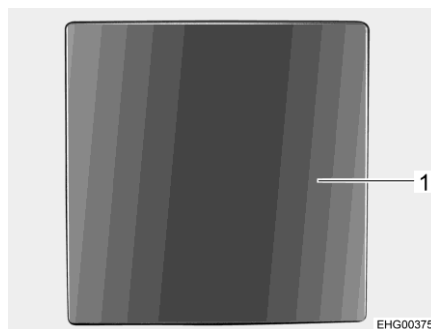
De vulopening bevindt zich achter een serviceluis aan de linkerzijde van het voertuig.

7.4 Meubelluiken

- ▷ Voor het begin van de rit alle meubelluiken en binnendeuren sluiten en vergrendelen.
- ▷ De in deze sectie afgebeelde meubelluiken zijn voorbeelden. Al naar gelang het model kunnen de sloten en grepen van de meubelluiken afwijken van de hier weergegeven vorm.

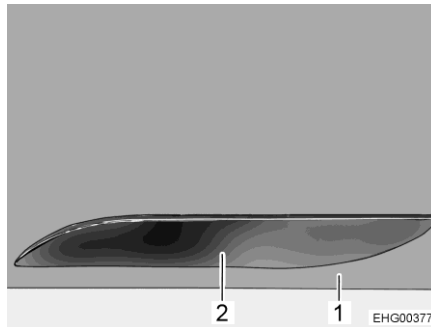
7.4.1 Meubelluiken met drukknop

Afb. 59 Drukknop

- Openen:**
- Drukknop (Afb. 59,1) indrukken. De drukknop springt naar buiten.
  - Drukknop vastpakken en meubelluik openen.
- Sluiten:**
- Meubelluik sluiten.
  - Drukknop indrukken, tot deze vastklikt. Na het vastklikken is het meubelluik goed gesloten.

7.4.2 Meubelluiken met drukontgrendeling

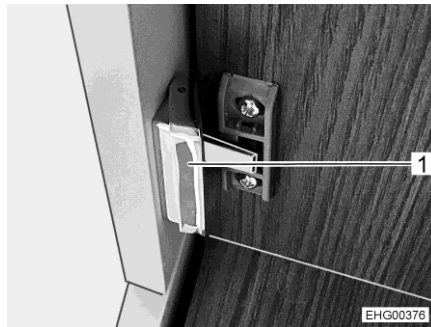
Afb. 60 Drukontgrendeling, gesloten

Afb. 61 Drukontgrendeling, geopend

- Openen:**
- Meubelluik (Afb. 60,1) aan de greep (Afb. 60,2) tegen de romp van de kast drukken. Het meubelluik is ontgrendeld.
  - Meubelluik bij de greep openen.
- Sluiten:**
- Meubelluik bij de greep dichtdrukken tot de vergrendeling hoorbaar vastklikt (Afb. 60).

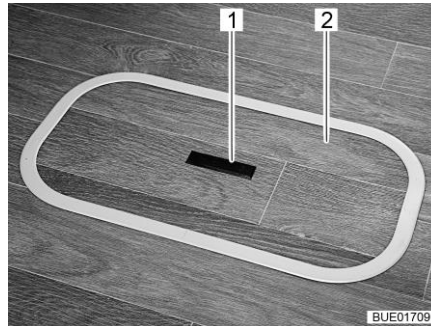
7.4.3 Meubelluiken met ontgrendelingsgreep

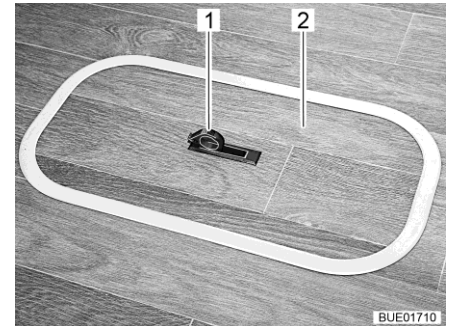
Afb. 62 Ontgrendelingsgreep

- Openen:**
- Ontgrendelingsgreep (Afb. 62,1) indrukken en tegelijk achter het meubelluik grijpen.
  - Meubelluik openen.
- Sluiten:**
- Meubelluik sluiten tot de vergrendeling hoorbaar vastklikt.

7.5 Afdekking bodemvak

Afb. 63 Afdekking bodemvak (greep verzonken)

Afb. 64 Afdekking bodemvak (greep uitgeklaapt)

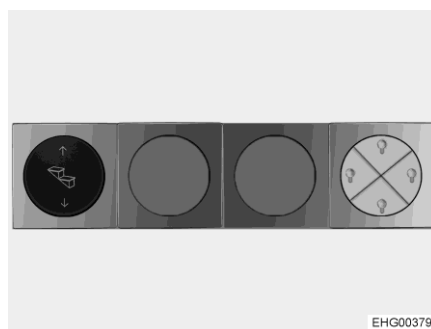
- Openen:**
- Aan één kant de greepplaat (Afb. 63,1) naar beneden drukken. De greep (Afb. 64,1) springt naar boven.
  - De afdekking (Afb. 63,2 resp. Afb. 64,2) naar boven afnemen.
- Sluiten:**
- De afdekking in de omlijsting in de bodem plaatsen.
  - Greep naar onder zwenken.

7.6 Lichtschakelaars

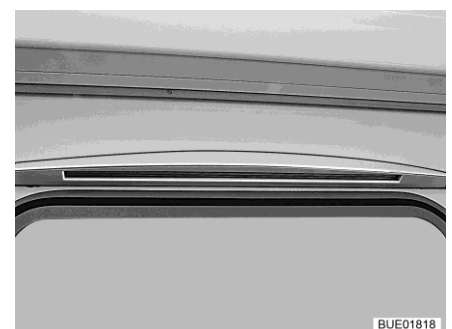
7.6.1 Ingangsbereik

- ▷ De in deze sectie afgebeelde lichtschakelaars zijn voorbeelden. Al naar gelang het model kunnen het type en de toekenning van de lichtschakelaars afwijken van de hier weergegeven vorm.

Afb. 65 Schakelaarlijst

Afb. 66 Voortentverlichting (niet bij uitvoering met markies)

In het ingangsbereik bevinden zich de lichtschakelaars voor de volgende lampen:

- Verlichting ingang
- Verlichting voortent (Afb. 66) (gedeeltelijk optionele uitrusting) (niet bij uitvoering met markies)
- Verlichting woonruimte
- Markiesverlichting (optionele uitrusting)

7.6.2 LED-inbouwlamp

Afb. 67 LED-inbouwlamp

In het plafond van het voertuig zijn meerdere LED-inbouwlampen (Afb. 67) ingebouwd.

De schakelaars voor de LED-inbouwlampen zijn in de schakelaarlijst in het ingangsbereik geïntegreerd.

7.6.3 Mobiele lamp (optionele uitrusting)

▶ Tijdens de rit alle mobiele lampen op het laadstation in de kledingkast bevestigen!

De mobiele lamp kan worden gebruikt als extra lamp, als tafellamp of als zaklamp. De mobiele lamp is uitgerust met een accu die wordt geladen via het laadstation in de kledingkast (Afb. 71). Het laadstation heeft meerdere actieve dockingstations (Afb. 70).

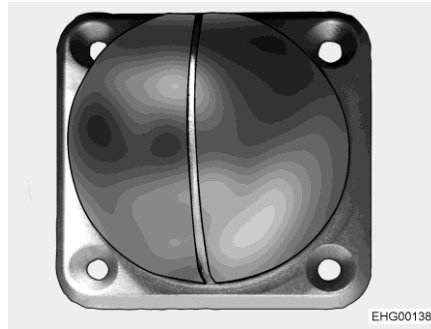

Afb. 68 Mobiele lamp (ingeschoven)

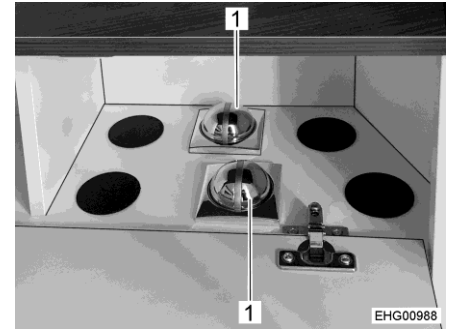

Afb. 69 Mobiele lamp (uitgeschoven)

Afb. 70 Dockingstation, onder hefbed (actief en passief)

Afb. 71 Laadstation in de hoekkast voor het achterste bed

Gebruik als extra lamp

De mobiele lamp is ingeschoven (Afb. 68) en wordt in een passief dockingstation (Afb. 70) gestoken.

Gebruik als tafellamp

De mobiele lamp is uitgeschoven (Afb. 69) en wordt op de tafel of op een willekeurige andere plaats neergezet.

Gebruik als zaklamp

De mobiele lamp is uitgeschoven (Afb. 69) en wordt gebruikt als zaklamp.

Inschakelen/uitschakelen:

- Op de aan/uit-schakelaar (Afb. 68,1) drukken.

Dimmen:

- De aan/uit-schakelaar (Afb. 68,1) ingedrukt houden.

- ▷ De laatste ingestelde lichtintensiteit wordt opgeslagen.

Laden:

- Klep van de hoekkast openen.
- Lamp inschuiven (Afb. 68) en in het actieve dockingstation (Afb. 70 en Afb. 71,1) steken.

De LED (Afb. 68,2) naast de aan/uit-schakelaar geeft de laadtoestand aan.

LED rood betekent dat de accu wordt geladen.

LED groen betekent dat de accu is geladen.

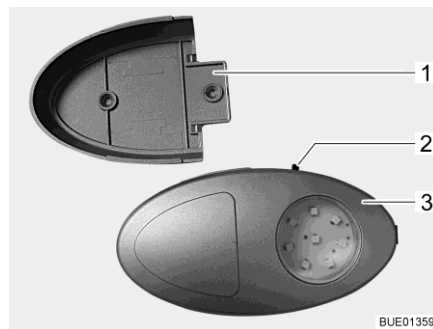

- ▷ Bij plaatsing in het actieve dockingstation gaat de LED 30 seconden rood branden.

7.6.4 Kledingkastverlichting

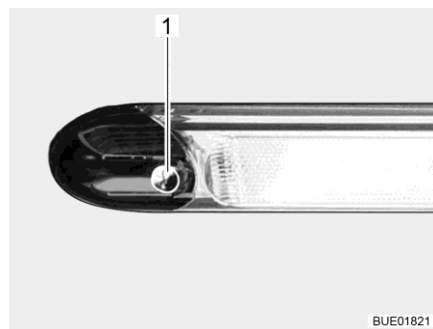
- ▷ De kledingkastverlichting kan uit de vastgeschroefde houder (Afb. 72,1) getrokken worden en als zaklamp gebruikt worden.
- ▷ Wanneer de kledingkastdeur gesloten wordt, wordt de kledingkastverlichting automatisch uitgeschakeld.
- ▷ Een lichtsensor zorgt ervoor dat de kledingkastverlichting alleen brandt indien het donker is. Zo wordt voorkomen dat de kledingkastverlichting per ongeluk bij daglicht ingeschakeld wordt en de batterijen voortijdig leegraken.

Afb. 72 Kledingkastverlichting/zaklamp

De schakelaar voor het in- en uitschakelen (Afb. 72,2) is direct bij de kledingkastverlichting (Afb. 72,3) aangebracht.

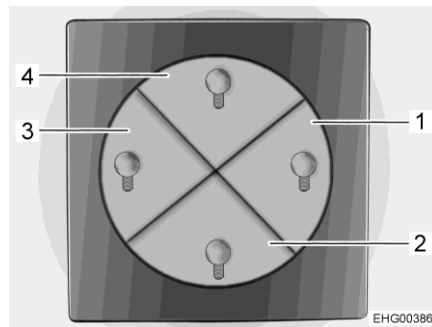
7.6.5 Staaflamp in garage achter

Afb. 73 Staaflamp in garage achter

Voor het in- en uitschakelen met de hand over de sensor (Afb. 73,1) op de lamp bewegen.

7.7 Lichtregeling

Afb. 74 Schakelaar voor lichtregeling

Het voertuig is met een systeem voor lichtregeling uitgerust. Via dit systeem kunnen verschillende lichtscenario's voor het woon- en slaapgedeelte worden ingeschakeld.

De schakelaar voor de lichtregeling is in de schakelaarlijst in het ingangsbe-
reik geïntegreerd en heeft 4 drukknoppen voor de volgende lichtscenario's:

- Hoofdlicht woonruimte (plafondverlichting) (drukknop 4 in Afb. 74)
- Ambient-verlichting woonruimte (indirecte verlichting door LED-strips aan de zijkant) (drukknop 2 in Afb. 74)
- Hoofdlicht slaapgedeelte (plafondverlichting) (drukknop 3 in Afb. 74)
- Ambient-verlichting slaapgedeelte (indirecte verlichting door LED-strips aan de zijkant) (drukknop 1 in Afb. 74)

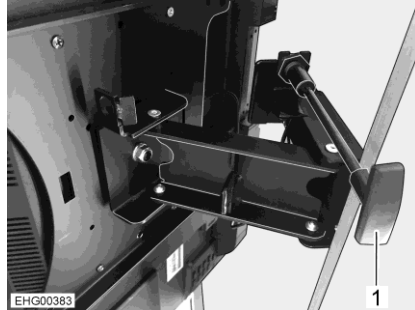
7.8 Houder voor flatscreen

- ▶ Voor het begin van de rit het flatscreen en de beeldschermhouder in de basispositie brengen en vergrendelen. Wanneer de beeldschermhouder in een TVkast is ingebouwd: TV-kast sluiten.

7.8.1 Houder met eendelige scharnierarm

De flatscreen is aan een eendelige scharnierarm bevestigd en kan zijdelings worden verschoven.

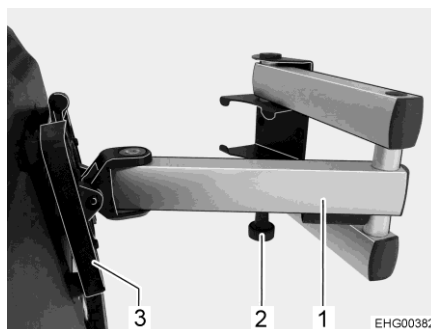
Afb. 75 Houder (eendelige scharnierarm)

- Positioneren:**
- Aan greep (Afb. 75,1) trekken en vasthouden. De flatscreen is vergrendeld.
  - Flatscreen in gewenste positie verschuiven.
  - Greep loslaten. Het flatscreen is vergrendeld.

- Opbergen:**
- Aan greep trekken en vasthouden.
  - Flatscreen in de uitgangspositie terugschuiven tot de vergrendeling hoorbaar vastklikt.

7.8.2 Houder met tweedelige scharnierarm

De flatscreen is aan een tweedelige scharnierarm bevestigd en kan zijdelings worden gezwenkt.

Afb. 76 Houder (tweedelige scharnierarm)

- Positioneren:**
- Aan de ontgrendelingsknop (Afb. 76,2) trekken. De scharnierarm (Afb. 76,1) is ontgrendeld.
  - Flatscreen in de gewenste positie zwenken.
  - Flatscreen met beide handen bij de bovenste en onderste rand vastpakken en de gewenste hellingshoek instellen.

- Opbergen: ■ Flatscreen terugdraaien in de uitgangspositie, totdat de houder (Afb. 76,3) hoorbaar in de vergrendeling vastklikt.

7.9 Ventileren

- ▶ De zuurstof binnen in het voertuig wordt door ademen of door het gebruik van op gas werkende inbouwapparaten verbruikt. Daarom moet de verbruikte lucht voortdurend worden ververscht. Met het oog hierop zijn in het voertuig kunstmatige ventilatieopeningen (bijv. dakluiken met kunstmatige ventilatie, paddestoeldakventilators of vloerventilators) ingebouwd. Kunstmatige ventilatieopeningen noch van binnen noch van buiten afdekken, bijv. met een wintermat, of dichtzetten. Kunstmatige ventilatieopeningen vrijhouden van sneeuw en bladeren. Er dreigt verstikkingsgevaar door een verhoogd CO₂-gehalte.

- ▷ Bij voertuigen met een hefbed achter en een dakluik kan zich bij de dakomranding condenswater ophopen, wanneer het hefbed achter in de bovenste positie staat.

Wanneer het voertuig is opgesteld, het hefbed achter een stukje laten zakken om de luchtcirculatie te verbeteren.

- ▷ Bij bepaalde weersomstandigheden kan ondanks toereikende ventilatie condenswater ontstaan aan metalen voorwerpen (bijv. schroefverbindingen aan de bodem van het voertuig).
- ▷ Bij opengewerkte plaatsen (bijv. paddestoeldakventilatoren, dakluikranden, contactdozen, vulopeningen, luiken enz.) kunnen bijkomende koudebruggen ontstaan.

Condenswater

Door regelmatig en doelgericht ventileren voor een continue luchtverversing zorgen. Alleen op deze manier wordt verhinderd, dat zich bij koeler weer condenswater en als gevolg daarvan schimmel vormt. Als verwarming, luchtverdeling en ventilatie op elkaar zijn afgestemd, kan in koele seizoenen een aangenaam woonklimaat worden gecreëerd. Om tocht te vermijden de luchtuitstroomopeningen op het dashboard sluiten en de luchtverdeling van het basisvoertuig op circulatielucht zetten.

Het voertuig bij langere stilstand af en toe goed doorluchten, met name in de zomer, omdat er warmteophoping mogelijk is. Daarbij niet alleen het interieur, maar ook de van buitenaf toegankelijke opbergruimten ventileren. Wanneer het voertuig in een gesloten ruimte is ondergebracht (bijv. garage), ook de staanplaats ventileren. Optredend condenswater kan schimmelvorming tot gevolg hebben.

7.10 Ramen

- ▷ De ramen zijn uitgerust met verduisteringsrollo of vouwverduistering en met rolhor of vouwbare hor. Verduisteringsrollo en rolhor springen na het losmaken van de vergrendeling door trekkracht automatisch terug in de uitgangspositie. Om het trekmechanisme niet te beschadigen het verduisteringsrollo of rolhor vasthouden en langzaam in de uitgangspositie terugbrengen. De vouwverduistering en de vouwbare hor bestaan uit dun weefsel. Om de vouwverduistering of de hor niet te beschadigen, de vouwverduistering of de hor voorzichtig aan de greep in de uitgangspositie terugbrengen.
- ▷ Rolgordijnen niet gedurende langere tijd gesloten houden, anders kan er materiaalvermoeidheid optreden.
- ▷ Als het verduisteringsrollo of de vouwverduistering helemaal is gesloten, kan er bij sterke zonnestraling warmteophoping tussen het verduisteringsrollo/de vouwverduistering en het raam optreden. Het raam kan beschadigd worden.

Als de verduistering in de onderste rolgordijnbehuizing ingebouwd is, de verduistering bij sterke zonnestraling daarom slechts voor 2/3 sluiten. Zo kan de warmte tussen raam en verduistering ontsnappen.

Als de verduistering in de onderste rolgordijnbehuizing ingebouwd is, de verduistering helemaal sluiten en regelmatig openen.

Daarnaast het raam in de stand "continue ventilatie" brengen.

- ▷ Voor het begin van de rit de ramen sluiten.
- ▷ Al naargelang het weer de ramen zo ver sluiten, dat er geen vocht kan binnendringen.
- ▷ Voor het openen en sluiten van de ramen dienen alle vergrendelingshendels die aan de ramen zijn gemonteerd geopend of gesloten te worden.

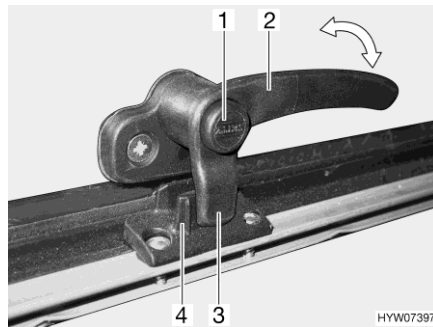

- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de ramen sluiten.
- ▷ Binnen in het dubbele plexiglasraam kan zich bij sterke temperatuurverschillen of extreme weersomstandigheden een lichte aanslag van condenswater vormen. Het raam is zo geconstrueerd dat condenswater bij een stijgende buitentemperatuur gemakkelijk kan verdampen. Voor beschadiging van het dubbele plexiglasraam door condenswater hoeft men niet te vrezin.

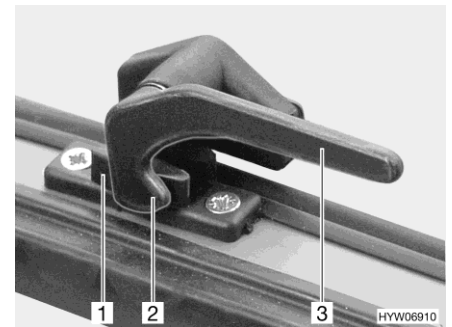
7.10.1 Uitzetbaar raam

- ▷ Als ramen met automatische uitzetters zijn gemonteerd, het raam helemaal openen, om de vergrendeling vrij te geven. Als de vergrendeling niet opgeheven en het raam toch gesloten wordt, kan het raam wegens de grote tegendruk breken.
- ▷ Bij het openzetten van de uitzetbare ramen erop letten dat er geen vervormingen optreden. Uitzetbare ramen gelijkmatig openen en sluiten.
- ▷ Als de vergrendelingshendel met een vergrendelingsknop uitgerust is, bij elke bediening van de vergrendelingshendel de vergrendelingsknop indrukken.

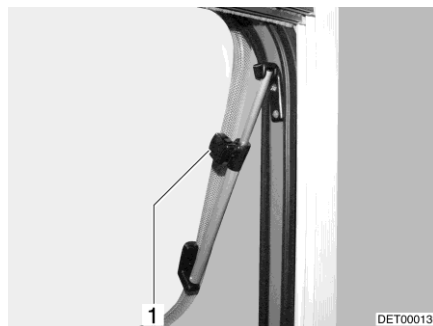

Afb. 77 Vergrendelingshendel met vergrendelingsknop in stand "gesloten"

Afb. 78 Vergrendelingshendel in stand "gesloten"

- Openen:**
- Indien aanwezig, de vergrendelingsknop (Afb. 77,1) indrukken en ingedrukt houden.
  - De vergrendelingshendel (Afb. 77,2 of Afb. 78,3) een kwartslag naar het midden van het raam draaien.

Afb. 79 Uitzetbaar raam met draaibare uitzetters

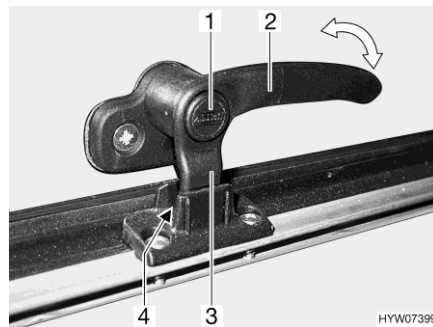

Afb. 80 Uitzetbaar raam met automatische uitzetters

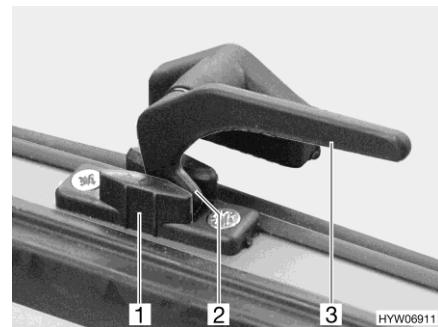
- Uitzetbaar raam met draaibare uitzetter: Het uitzetbaar raam tot de gewenste stand openen en met kartelknop (Afb. 79,1) vastzetten.
- Uitzetbaar raam met automatische uitzetter: Het uitzetbaar raam tot de gewenste vergrendelstand openen. De automatische uitzetter (Afb. 80,1) vergrendelt automatisch.

Het uitzetbaar raam blijft vergrendeld in de gewenste stand.

- Sluiten:**
- Uitzetbaar raam met draaibare uitzetter: Kartelknop (Afb. 79,1) draaien tot de bevestiging los is.
Uitzetbaar raam met automatische uitzetter: Het uitzetbaar raam zover openen, tot de vergrendeling is opgeheven.
  - Het uitzetbaar raam sluiten.
  - Indien aanwezig, de vergrendelingsknop (Afb. 77,1) indrukken en ingedrukt houden.
  - De vergrendelingshendel (Afb. 77,2 of Afb. 78,3) een kwartslag naar het raamkozijn draaien.
De vergrendelingsneus (Afb. 77,3 of Afb. 78,2) van de vergrendelingshendel ligt geheel aan de binnenzijde van de raamvergrendeling (Afb. 77,4 of Afb. 78,1).

Afb. 81 Vergrendelingshendel met vergrendelingsknop in stand "continue ventilatie"

Afb. 82 Vergrendelingshendel in stand "continue ventilatie"

Continue ventilatie

Met de vergrendelingshendel kan het uitzetbaar raam in twee verschillende standen worden gezet:

- In stand "continue ventilatie" (Afb. 81 en Afb. 82)
- In stand "vast afgesloten" (Afb. 77 en Afb. 78)

Om het uitzetbaar raam in de stand "continue ventilatie" te brengen:

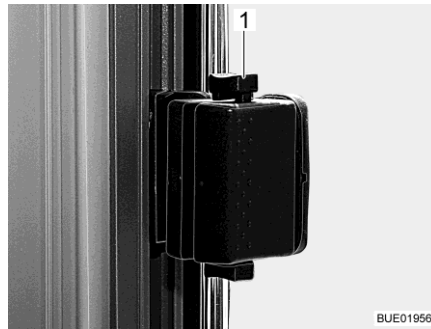
- Indien aanwezig, de vergrendelingsknop (Afb. 81,1) indrukken en ingedrukt houden.
- De vergrendelingshendel (Afb. 81,2 of Afb. 82,3) een kwartslag naar het midden van het raam draaien.
- Het uitzetbaar raam licht naar buiten duwen.
- De vergrendelingshendel weer terugdraaien. De vergrendelingsneus (Afb. 81,3 of Afb. 82,2) van de vergrendelingshendel daarbij in de uitsparing van de raamvergrendeling (Afb. 81,4 of Afb. 82,1) schuiven.
- Indien aanwezig, de vergrendelingsknop (Afb. 81,1) loslaten.
- Zorg ervoor, dat de vergrendelingsknop niet is ingedrukt, maar de vergrendelingshendel borgt.

Het uitzetbare raam mag tijdens de rit niet in de stand "continue ventilatie" staan.

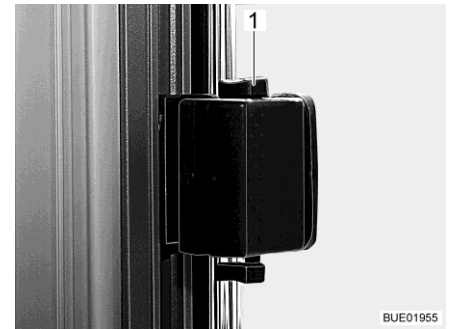
Bij regen kan er spatwater in de woonruimte binnendringen, als het uitzetbare raam in de stand "continue ventilatie" staat. Daarom de uitzetbare ramen volledig sluiten.

7.10.2 Schuifraam met drukvergrendeling

Afb. 83 Schuifraam, vergrendelt

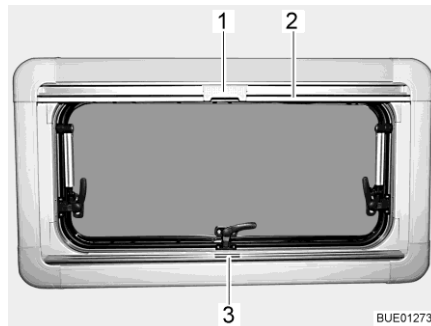

Afb. 84 Schuifraam, ontgrendelt

- Openen:**
- Grendel (Afb. 83,1) naar beneden drukken.
  - Raam tot de gewenste stand openen.
- Sluiten:**
- Raam sluiten tot aan de aanslag.
  - Grendel (Afb. 84,1) naar boven drukken.

7.10.3 Vouwverduistering en rolhor

De ramen zijn uitgerust met vouwverduistering en rolhor. De rolhor kan alleen samen met de vouwverduistering worden verschoven.

Afb. 85 Uitzetbaar raam

Vouwverduistering De vouwverduistering bevindt zich in de rolgordijnbehuizing onderaan.

- Sluiten:**
- Vouwverduistering in het midden van de greeplijst (Afb. 85,3) vastpakken, van onder naar boven trekken en op de gewenste hoogte loslaten. De vouwverduistering blijft in deze hoogte staan.
- Openen:**
- De vouwverduistering in het midden van de greeplijst vasthouden en naar beneden schuiven.

Rolhor De rolhor bevindt zich in de rolgordijnbehuizing bovenaan.

- Sluiten:**
- Rolhor aan de greeplijst (Afb. 85,2) naar beneden trekken tot deze tegen de greeplijst van de vouwverduistering (Afb. 85,3) stoot.
  - Arretering (Afb. 85,1) op rolhor met de greeplijst van de vouwverduistering vergrendelen.

- Openen:
- Arretering (Afb. 85,1) op rolhor boven naar achteren drukken.
  - Rolhor aan de greeplijst (Afb. 85,2) langzaam terugbrengen.

7.10.4 Vouwverduisteringen voor voorruit, bestuurdersraam en passagiersraam

Voor de bediening van de met de hand verstelbare vouwverduistering zie sectie 5.13.1.

Voor de bediening van de elektrisch verstelbare vouwverduistering zie sectie 5.13.2.

7.11 Dakluiken

Afhankelijk van het model zijn in het voertuig dakluiken met of zonder kunstmatige ventilatie ingebouwd. Als er een dakluik zonder kunstmatige ventilatie is ingebouwd, vindt de ventilatie plaats met de paddestoeldakventilatoren.

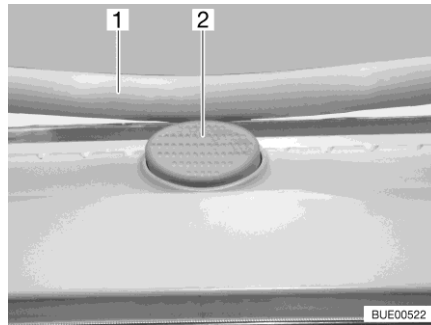
- ▶ De ventilatieopeningen van de kunstmatige ventilatie altijd open houden. Kunstmatige ventilatieopeningen nooit afdekken, bijv. met een wintermat, of dichtzetten. Kunstmatige ventilatieopeningen vrijhouden van sneeuw en bladeren.

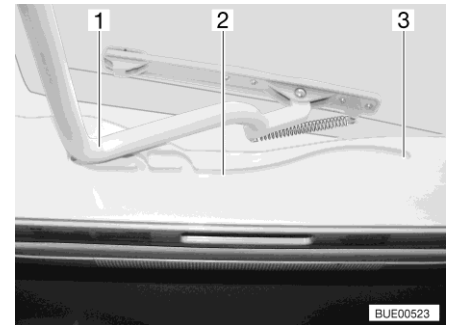
- ▷ De dakluiken zijn uitgerust met verduisteringsrollo of vouwverduistering en met rolhor of vouwbare hor. Verduisteringsrollo en rolhor springen na het losmaken van de vergrendeling door trekkracht automatisch terug in de uitgangspositie. Om het trekmechanisme niet te beschadigen het verduisteringsrollo of rolhor vasthouden en langzaam in de uitgangspositie terugbrengen. De vouwverduistering en de vouwbare hor bestaan uit dun weefsel. Om de vouwverduistering of de hor niet te beschadigen, de vouwverduistering of de hor voorzichtig aan de greep in de uitgangspositie terugbrengen.
- ▷ Rolgordijnen niet gedurende langere tijd gesloten houden, anders kan er materiaalvermoeidheid optreden.
- ▷ Als het verduisteringsrollo resp. de vouwverduistering helemaal is gesloten, kan er bij sterke zonnestraling warmteopbouw tussen het verduisteringsrollo/de vouwverduistering en het dakluik optreden. Het dakluik kan beschadigd worden. Daarom bij sterke zonnestraling het verduisteringsrollo/de vouwverduistering maar voor 2/3 sluiten. Het dakluik iets openen of in ventilatiestand brengen.
- ▷ Al naargelang het weer de dakluiken zo ver sluiten, dat er geen vocht kan binnendringen.
- ▷ Niet op de dakluiken gaan staan.
- ▷ Voor het begin van de rit de dakluiken sluiten.
- ▷ Voor het begin van de rit de vergrendeling van de dakluiken controleren.
- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de dakluiken sluiten.

7.11.1 Heki-dakluik

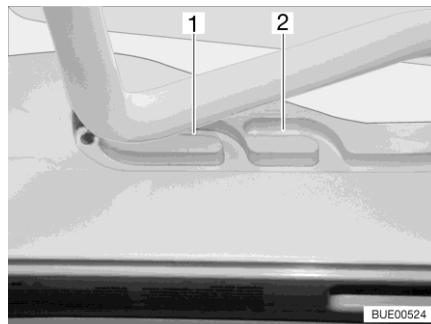
Afb. 86 Vergrendelingsknop (Heki-dakluik)

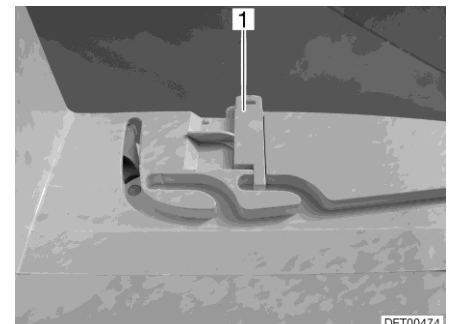
Afb. 87 Geleiding (Heki-dakluik)

Het Heki-dakluik wordt aan één kant omhoog gezet.

- Openen:**
- De vergrendelingsknop (Afb. 86,2) indrukken en de beugel (Afb. 86,1) met beide handen naar beneden trekken.
  - De beugel (Afb. 87,1) in de geleidingen (Afb. 87,2) tot in de achterste positie (Afb. 87,3) trekken.
- Sluiten:**
- De beugel (Afb. 87,1) met beide handen licht naar boven drukken.
  - De beugel in de geleidingen terugschuiven.
  - De beugel met beide handen naar boven drukken, tot de beugel boven de vergrendelingsknop (Afb. 86,2) ligt.

Afb. 88 Geleiding (ventilatiestand)

Afb. 89 Vergrendeling (ventilatiestand)

Ventilatiestand

Het Heki-dakluik kan in twee ventilatiestanden worden gezet: Stand voor slecht weer (Afb. 88,1) en middelste stand (Afb. 88,2). Afhankelijk van het model kan het dakluik in de middelste stand met de beide grendels (Afb. 89,1) links en rechts aan het frame van het dakluik worden vergrendeld.

- De vergrendelingsknop (Afb. 86,2) indrukken en de beugel (Afb. 86,1) met beide handen naar beneden trekken.
- De beugel in de geleidingen (Afb. 87,2) tot de gewenste stand trekken.
- De beugel licht naar boven drukken en in de gekozen geleiding (Afb. 88,1 of 2) schuiven en evt. vergrendelen.

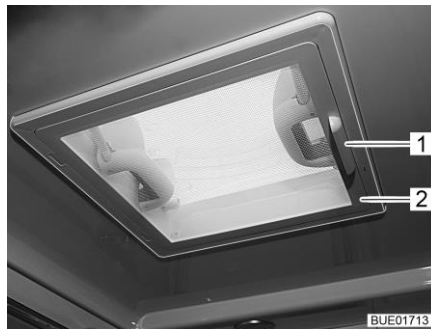
Vouwverduistering Om de vouwverduistering te sluiten en te openen:

- Sluiten:** ■ De vouwverduistering aan de greep uittrekken en in gewenste stand loslaten. De vouwverduistering blijft in deze positie staan.
- Openen:** ■ De vouwverduistering aan de greep langzaam in uitgangspositie schuiven.

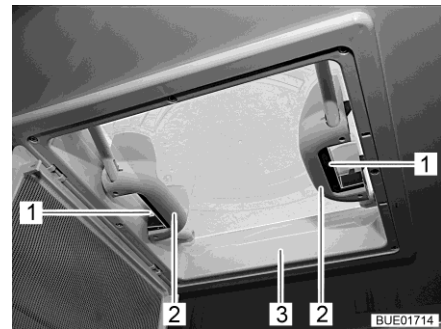
Hor Om de hor te sluiten en te openen:

- Sluiten:** ■ De hor met de greep naar de tegenoverliggende greep van de vouwverduistering trekken.
- Openen:** ■ De greep aan de hor achteraan indrukken. De vergrendeling wordt ontgrendeld.
- De hor met de greep langzaam terugschuiven.

7.11.2 Dakluik met kliksluiting

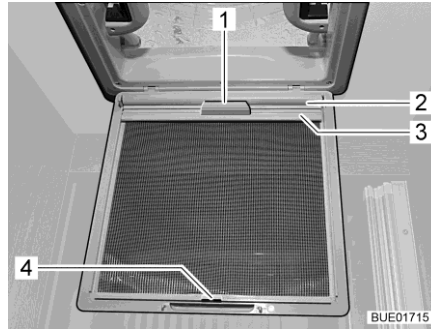
Afb. 90 Dakluik met kliksluiting

Afb. 91 Grepen met kliksluitingen

Het dakluik kan aan één of beide kanten omhoog worden gezet.

- Openen:** ■ De hor (Afb. 90,2) aan de greep (Afb. 90,1) naar beneden zwenken.
- Kliksluiting (Afb. 91,1) naar de binnenkant van het dakluik (Afb. 91,3) drukken. Tegelijkertijd met de greep (Afb. 91,2) het dakluik naar boven drukken.
- Hor naar boven schuiven, tot deze vastklikt.
- Sluiten:** ■ De hor (Afb. 90,2) aan de greep (Afb. 90,1) naar beneden zwenken.
- Het dakluik (Afb. 91,3) aan beide grepen (Afb. 91,2) krachtig naar beneden trekken, tot beide kliksluitingen (Afb. 91,1) zijn vergrendeld.
- Hor naar boven schuiven, tot deze vastklikt.

Afb. 92 Verduisteringsrollo (dakluik)

Verduisteringsrollo

Al naargelang de uitvoering is een verduisteringsrollo gemonteerd.

- Sluiten:**
- De hor (Afb. 90,2) aan de greep (Afb. 90,1) naar beneden zwenken.
  - Verduisteringsrollo (Afb. 92,2) aan de greep (Afb. 92,1) eruit trekken en de houder (Afb. 92,3) in de haken (Afb. 92,4) van de hor vasthaken.
  - Hor naar boven schuiven, tot deze vastklikt.
- Openen:**
- De hor (Afb. 90,2) aan de greep (Afb. 90,1) naar beneden zwenken.
  - De houder (Afb. 92,3) uit de haak (Afb. 92,4) nemen en het verduisteringsrollo (Afb. 92,2) aan de greep (Afb. 92,1) langzaam terugschuiven.
  - Hor naar boven schuiven, tot deze vastklikt.

7.12 Tafels

Afhankelijk van het model en de uitrusting zijn verschillende tafels ingebouwd. Onderscheid tussen de tafels kan gemaakt worden aan de hand van de volgende kenmerken:

Vaste tafel

Tafelpoot	Tafelblad	Ombouw tot bed-onderstel
Aan de vloer vastgeschroefd	Verschuifbaar, uitklapbaar, verlengbaar	Mogelijk

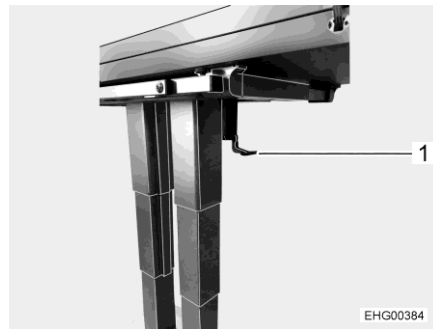
- ▷ De tafels beschikken al naargelang het model over afzonderlijke of meerdere van de hierboven genoemde verstelmogelijkheden en kenmerken.

Hierna wordt de basisbediening van de tafels beschreven. Het type en de positie van de bedieningselementen kunnen in enkele gevallen iets afwijken.

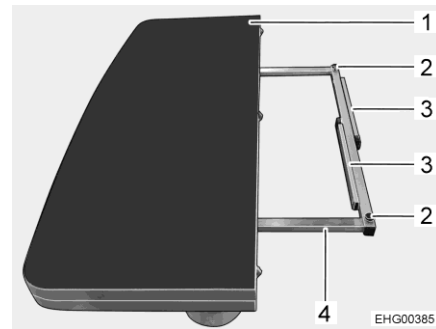
7.12.1 Vaste tafel, inklapbaar

Tafelpoot De tafelpoot is aan de vloer vastgeschroefd. De tafel kan tot een bed-onderstel worden omgebouwd.

Tafelblad Het tafelblad kan in lengte- en dwarsrichting verschoven worden. Het tafelblad kan worden ingeklapt voor meer bewegingsvrijheid in de woonruimte.

Afb. 93 Tafel, onderkant

Afb. 94 Tafelblad, ingeklapt

- Tafelblad verschuiven:**
- De vergrendelingshendel (Afb. 93,2) naar beneden klappen.
  - Tafelblad in gewenste stand schuiven.
  - De vergrendelingshendel weer naar boven klappen.
- Tafelblad uitklappen:**
- Tafelbladframe (Afb. 94,4) uittrekken.
  - Tafelbladhelft (Afb. 94,1) omklappen en op het tafelbladframe leggen.
  - Indien nodig, met behulp van de twee draaiknoppen (Afb. 94,2) de hoogte van het tafelblad afstellen.
- Tafelblad inklappen:**
- Tafelbladhelft omklappen.
  - Tafelbladframe inschuiven.

- ▷ Voor het laten zakken van het tafelblad de kussens van de banken verwijderen of het tafelblad (afhankelijk van de inbouwverhoudingen) verschuiven.

- Ombouw tot bed-onderstel:**
- Tafelblad lager zetten. Hiervoor het tafelblad eerst kort naar boven drukken en vervolgens naar beneden drukken.
  - Beide steunpoten (Afb. 94,3) uitklappen.

7.13 Bedden

- ▶ Altijd de aanwezige valbeveiligingen gebruiken.
- ▶ Aanwezige valbeveiligingen nooit verwijderen of demonteren.
- ▶ Wanneer er toegangshulpmiddelen (bijv. opklapbare treden) beschikbaar zijn, deze bij het in en uit bed stappen altijd gebruiken.

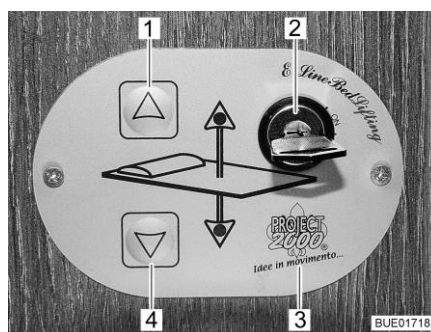
7.13.1 Hefbed, elektrisch bedienbaar

- ▶ Het hefbed met maximaal 200 kg belasten.
- ▶ Bij het neerlaten of optillen niet tussen bed en zijwand grijpen. Beknellingsgevaar!
- ▶ Het bed uitsluitend neerlaten of heffen als er zich geen personen in het hefbed bevinden.
- ▶ Het bed alleen neerlaten als het neerlaatbereik vrij is.
- ▶ Het hefbed zover neerlaten dat het niet op hindernissen zoals hoofdsteunen, kussens of dergelijke ligt. Dergelijke hindernissen waar mogelijk voor het neerlaten verwijderen.
- ▶ Kinderen niet met het hefbed laten spelen.
- ▶ De sleutel voor het bedieningspaneel buiten bereik van kinderen bewaren.
- ▶ Het hefbed alleen gebruiken als het veiligheidsnet is gespannen.
- ▶ Voor kinderen passende, afzonderlijke kinderbedden of reiswiegen gebruiken.
- ▶ Kleine kinderen nooit zonder toezicht in het hefbed laten.
- ▶ Met name bij kleine kinderen onder de 6 jaar altijd erop letten dat ze niet uit het hefbed kunnen vallen.

- ▷ Voor het begin van de rit moet het hefbed in de bovenste eindstand staan. Geen blokkerende voorwerpen of beddengoed op het hefbed bewaren, zodat het hefbed in de bovenste eindstand kan schuiven.

Afb. 95 Bedieningsgedeelte

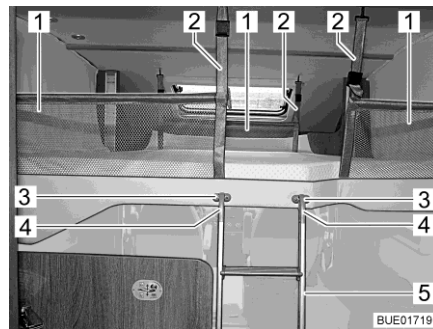
Bedieningsgedeelte

Met de toetsen (Afb. 95,1 en 4) op het bedieningspaneel (Afb. 95,3) wordt het hefbed neergelaten of opgeheven. Met de sleutelschakelaar (Afb. 95,2) wordt het bedieningspaneel tegen onbevoegd gebruik beveiligd.

Het hefbed is in de hoogte traploos instelbaar.

- Hefbed neerlaten:**
- Hindernissen in het uitschuifbereik van het hefbed verwijderen: Stoelen naar voren schuiven en draaien, kussens evt. verwijderen of omklappen.
  - Lampen onder het hefbed uitschakelen.
  - Sleutel in de sleutelschakelaar (Afb. 95,2) 90° met de klok mee naar de stand "On" draaien. Het bedieningspaneel (Afb. 95,3) is geactiveerd.
  - Pijltjestoets (Afb. 95,4) indrukken en zolang ingedrukt houden totdat het hefbed in de gewenste positie naar beneden is geschoven.
  - Ervoor zorgen dat het hefbed niet op hindernissen zoals hoofdsteunen, kussens of dergelijke ligt.

- Hefbed optillen:**
- Leeslampen in hefbed uitschakelen.
  - Pijltjestoets (Afb. 95,1) indrukken en zolang ingedrukt houden totdat het hefbed in de eindstand naar boven is geschoven.
  - Ervoor zorgen dat geen voorwerpen tussen dak en hefbed klemmen.

Afb. 96 Hefbed met gespannen veiligheidsnet

- Veiligheidsnet** De drie veiligheidsnetten (Afb. 96,2) met de veiligheidsriemen liggen in het hefbed onder de matras. De veiligheidsnetten pas opspannen, als er zich reeds personen in het hefbed bevinden.

- ▷ Wanneer het hefbed tot minder dan 1 meter hoogte is neergelaten, kunnen de veiligheidsnetten niet meer worden gespannen.

- Opspannen:** ■ Veiligheidsriemen (Afb. 96,1) in de haken aan het plafond hangen.

- Bedladder** Wanneer het hefbed meer dan 1 meter is opgeheven, het hefbed uitsluitend opgaan met de meegeleverde bedladder.

- Vasthaken:** ■ Beide beugels (Afb. 96,4) van de bedladder (Afb. 96,5) in de houders (Afb. 96,3) vasthaken.

- Opbergen:** ■ Bedladder (Afb. 96,5) uit de houders (Afb. 96,3) uithaken.
■ Bedladder tijdens de rit veilig onder het matras opbergen.

- Noodbedrijf** Wanneer het hefbed niet meer met de pijltjestoetsen (Afb. 95,1 en 4) kan worden bewogen, eerst de zekeringen controleren (zie sectie 9.13.1). Wanneer de zekeringen in orde zijn, maar het hefbed desondanks niet kan worden bewogen, kan het hefbed in noodbedrijf met de hand worden bediend.

▷ De aandrijving bevindt zich onder een deksel achter in het middelste gedeelte van het hefbed.

- Matras van het hefbed nemen en inhoud van de opbergkasten zoveel mogelijk verminderen.
- Meegeleverde slinger of inbussleutel in de houder aan de aandrijving steken.
- Slinger of inbussleutel met de hand draaien tot het hefbed de bovenste parkeerstand heeft bereikt.

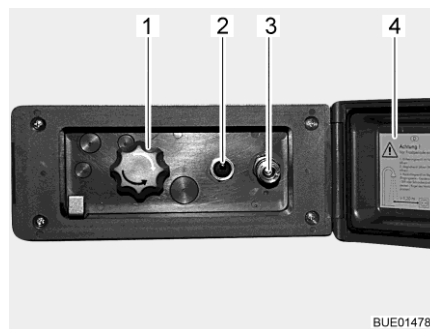
7.14 Doucheaansluiting voor buitendouche (optionele uitrusting)

▶ De buitendouche alleen gebruiken, wanneer de afstand tot de dichtstbijzijnde elektrische apparaten of aansluitingen ten minste 1,20 m bedraagt. Gevaar van elektrische schok!

▷ Bij langere stilstand en vorstgevaar de waterinstallatie leegmaken.

Afb. 97 Doucheaansluiting buiten

Buitendouche aansluiten:

- Deksel (Afb. 97,4) ontgrendelen en openen.
- Slang van de buitendouche op snelsluiting (Afb. 97,3) aansluiten.

Douche gebruiken:

- Waterpomp met schakelaar (Afb. 97,2) inschakelen.
- Watertemperatuur met draaiknop (Afb. 97,1) naar wens instellen.
- Waterpomp met schakelaar (Afb. 97,2) uitschakelen.

Doucheaansluiting sluiten:

- Waterpomp met schakelaar (Afb. 97,2) uitschakelen.
- Slang van snelsluiting loskoppelen. De snelsluiting is voorzien van een terugslagventiel, zodat er geen water meer naar buiten kan komen.
- Deksel (Afb. 97,4) sluiten en met sleutel vergrendelen.

Leegmaken:

- Slang van de buitendouche op snelsluiting aansluiten. Het terugslagventiel wordt geopend en de toevoerleidingen kunnen leeglopen.
- Draaiknop (Afb. 97,1) in de middelste stand zetten.
- Waterinstallatie leegmaken (zie sectie 11.2.5).

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de gasinstallatie van het voertuig. De bediening van de op gas werkende apparaten van het voertuig is in hoofdstuk 10 beschreven.

8.1 Algemeen

- ▶ De gebruiker van de gasinstallatie is verantwoordelijk voor het laten uitvoeren van periodieke controles en het in acht nemen van de onderhoudsintervallen.
- ▶ Voor het begin van de rit, bij het verlaten van het voertuig of als de gastoestellen niet gebruikt worden, alle gasafsluitkranen en de hoofdafsluitkraan aan de gasfles sluiten.
- ▶ Bij het tanken, op veerboten en in de garage moeten alle op gas werkende apparaten uitgeschakeld zijn (al naargelang uitvoering: verwarming, kookplaat, bakoven, grill, koelkast). Explosiegevaar!
- ▶ Wanneer een op gas werkend apparaat wordt gebruikt, het apparaat niet in gesloten ruimtes (bijv. garages) in gebruik nemen. Vergiftigings- en verstikkingsgevaar!
- ▶ De gasinstallatie alleen door een geautoriseerde werkplaats laten onderhouden, repareren of wijzigen.
- ▶ De gasinstallatie voor de ingebruikname en conform de nationale bepalingen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren. Dit geldt ook voor niet aangemelde voertuigen. Bij wijzigingen aan de gasinstallatie de gasinstallatie meteen door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Ook de gasdrukregelaar, de gaslangen en de gasafvoerbuizen moeten worden gecontroleerd. De gasdrukregelaar en de gaslangen moeten overeenkomstig de nationaal vastgestelde periodes (maximaal na 10 jaar) worden vervangen. De eigenaar van het voertuig is verantwoordelijk voor het initiatief van de maatregel.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie (gaslucht, hoog gasverbruik) bestaat explosiegevaar! Onmiddellijk de hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten. Ramen en deuren openen en goed ventileren.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie: Niet roken, geen open vuur en geen elektrische apparaten (lichtschakelaar enz.) bedienen. Dichtheid gasvoerende delen en leidingen met lekzoek-spray controleren. Niet met open vuur controleren.
- ▶ Op inwendige aansluitstukken mogen alleen de daarvoor bestemde apparaten aangesloten zijn. Een apparaat niet buiten het voertuig gebruiken wanneer het op een inwendig aansluitstuk is aangesloten.
- ▶ Voor ingebruikname van de kookplaat voor een toereikende ventilatie zorgen. Raam of dakluik openen.
- ▶ Koken tijdens de rit is verboden.
- ▶ Kooktoestellen en bakovens op gas niet gebruiken voor verwarmingsdoeleinden.

- ▶ Als er meerdere gastoestellen voorhanden zijn, dan is voor ieder apparaat een gasafsluitkraan vereist. Wanneer gastoestellen niet worden gebruikt, moet de betreffende gasafsluitkraan worden gesloten.
- ▶ Ontstekingsbeveiligingen moeten na uitgaan van de gasvlam binnen een minuut sluiten. Daarbij is een klik te horen. Werking zo nu en dan controleren.
- ▶ De ingebouwde gastoestellen zijn uitsluitend ontworpen voor gebruik met propaangas, butaangas of een mengsel van beide gassen. De gasdrukregelaar alsmede alle ingebouwde gastoestellen zijn ontworpen voor een bedrijfsdruk van 30 mbar.
- ▶ Propaangas is gasvormig tot -42 °C, butaangas daarentegen slechts tot 0 °C. Bij lagere temperaturen is er geen gasdruk meer aanwezig. Butaangas is niet geschikt voor gebruik in de winter.
- ▶ De gaskast is door zijn functie en constructie een ruimte met opening naar buiten. De standaard ingebouwde kunstmatige ventilatie nooit afdekken of dichtzetten. Ontsnappend gas kan anders niet naar buiten worden weggeleid.
- ▶ De gaskast mag niet als opbergruimte worden gebruikt.
- ▶ De gaskast beveiligen tegen de toegang van onbevoegden. Daarvoor de toegang afsluiten.
- ▶ De hoofdafsluitkraan op de gasfles moet toegankelijk zijn.
- ▶ Alleen apparaten op gas aansluiten die voor een gasdruk van 30 mbar zijn bedoeld.
- ▶ De gasafvoerbuis moet aan de verwarming en aan de schoorsteen goed afsluiten en stevig vastzitten. De gasafvoerbuis mag niet beschadigd zijn.
- ▶ De rookgassen moeten onbelemmerd naar buiten kunnen stromen en de verse lucht moet onbelemmerd toe kunnen treden. Daarom de gasafvoerschoorsteen en inlaatopeningen schoon houden en vrijhouden (bijv. van sneeuw en ijs). De onderrand van het voertuig mag niet met flappen of door sneeuwwallen worden afgesloten.

8.2 Gasflessen

- ▶ Volle of lege gasflessen buiten het voertuig alleen met gesloten hoofdafsluitkraan en voorzien van beschermkap hanteren.
- ▶ Gasflessen alleen in de gaskast meenemen.
- ▶ Gasflessen in de gaskast verticaal plaatsen.
- ▶ Gasflessen beveiligd tegen draaien en kantelen vastbinden.
- ▶ Gas slang spanningsvrij op de gasfles aansluiten.
- ▶ Als de gasflessen niet op de gas slang zijn aangesloten, altijd de beschermkap aanbrengen.
- ▶ Hoofdafsluitkraan aan de gasfles sluiten voordat de gasdrukregelaar of de gas slang van de gasfles wordt verwijderd.

- ▶ Afhankelijk van de aansluiting de gas slang met de hand of een geschikte speciale sleutel van de gas fles afschroeven en weer op de gas fles schroeven. De schroefverbinding van de gas fles heeft meestal een linkse schroefdraad. **Niet** te vast aandraaien.
- ▶ Voor het gebruik in voertuigen uitsluitend een speciale gasdrukregelaar met veiligheidsventiel gebruiken. Andere gasdrukregelaars zijn niet toegelaten en voldoen niet aan de hoge eisen.
- ▶ Alleen gasflessen van 11 kg of 5 kg gebruiken. (Gasflessen kunnen verschillen afhankelijk van het land.) Campinggasflessen met ingebouwd terugslagventiel (blauwe flessen met een inhoud van max. 2,5 resp. 3 kg) mogen in uitzonderingsgevallen met een veiligheidsventiel worden gebruikt.
- ▶ Voor buitengasflessen zo kort mogelijke slangen gebruiken (max. 150 cm).
- ▶ Blokkeer nooit de ventilatieopeningen in de vloer onder de gasflessen.

- ▷ Bij een aantal modellen bevindt de gaskast zich direct naast de ingang deur. Bij deze modellen de gaskast alleen openen als de ingang deur gesloten is. Gevaar voor beschadiging.

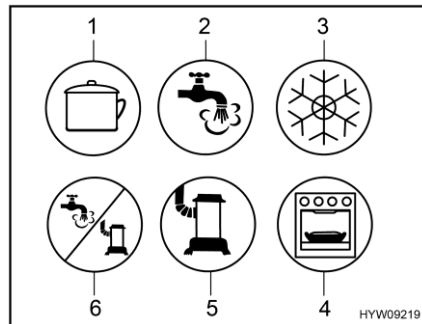

- ▷ Schroefverbindingen van gasflessen hebben in de regel een linkse schroefdraad.
- ▷ Voor apparaten op gas moet de gasdruk tot 30 mbar worden gereduceerd.
- ▷ De niet-verstelbare gasdrukregelaar direct op het flesventiel aansluiten met veiligheidsventiel.
De gasdrukregelaar reduceert de gasdruk van de gas fles tot de bedrijfsdruk van de gastoestellen.
- ▷ Voor het vullen en aansluiten van de gasflessen in Europa levert de toeberehandel de betreffende Euro-vulsets c.q. Euro-flessensets.
- ▷ Informatie bij de handelspartners of het servicepunt.
- ▷ Informatie over de gasvoorziening in Europa vindt u in hoofdstuk 18.

De gasdrukregelaar is vast in de gaskast ingebouwd. De gas fles wordt via een hogedruk gas slang op de gasdrukregelaar aangesloten.

Hogedruk gas slangen en bijbehorende aansluitingen kunnen per land verschillen. In de toeberehandel zijn toepasselijke landspecifieke uitvoeringen en adapters verkrijgbaar.

8.3 Gasafsluitkranen

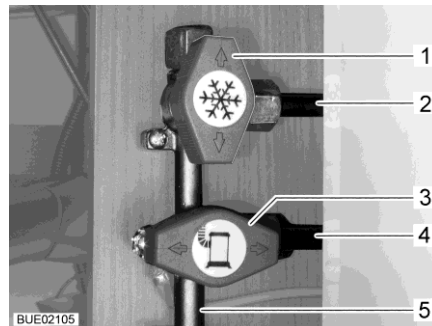

- 1 Kookplaat
- 2 Warmwater
- 3 Koelkast
- 4 Bakoven/grill
- 5 Verwarming
- 6 Warmwater/verwarming

Afb. 98 Mogelijke symbolen van de gasafsluitkranen

In het voertuig is voor ieder gastoestel een gasafsluitkraan (Afb. 98) ingebouwd.

De gasafsluitkranen bevinden zich in het voertuig op verschillende plaatsen en kunnen ook afzonderlijk zijn ingebouwd. In de regel zijn de gasafsluitkranen in het keukenblok via een deur of een lade toegankelijk.

- 1 Gasafsluitkraan koelkast gesloten
- 2 Leiding naar de koelkast
- 3 Gasafsluitkraan verwarming geopend
- 4 Leiding naar verwarming
- 5 Gastoevoerleiding van de gasfles

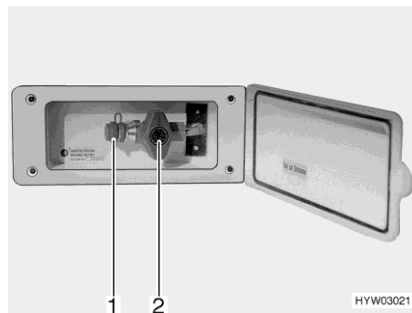
Afb. 99 Stand gasafsluitkranen (voorbeeld)

- Openen:** ■ Gasafsluitkraan van het betreffende gastoestel parallel (Afb. 99,3) met de leiding (Afb. 99,4) instellen die naar het gastoestel leidt.
- Sluiten:** ■ Gasafsluitkraan van het betreffende gastoestel dwars (Afb. 99,1) met de leiding (Afb. 99,2) instellen die naar het gastoestel leidt.

8.4 Externe gasaansluiting (optionele uitrusting)

- ▶ Als de externe gasaansluiting niet wordt gebruikt, altijd de gasafsluitkraan sluiten.
- ▶ Op de externe gasaansluiting alleen gasverbruikers aansluiten die de passende adapter hebben.
- ▶ Alleen externe gasverbruikers aansluiten die zijn ontworpen voor een bedrijfsdruk van 30 mbar.
- ▶ Erop letten dat na het aansluiten en na het openen van de gasafsluitkraan geen gas uit het aansluitpunt ontsnapt. Als de externe gasaansluiting niet dicht is, stroomt gas in de open lucht. Onmiddellijk de gasafsluitkraan en hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten. De externe gasaansluiting door een geautoriseerde werkplaats laten nakijken.
- ▶ Tijdens het aansluiten van een externe gasverbruiker mag er zich geen open vuur in de buurt van de externe gasaansluiting bevinden.
- ▶ Enkel een gasverbruiker met een externe gasaansluiting aansluiten. De externe gasaansluiting niet als invoer (aansluiting van een extra gasfles) gebruiken.
- ▶ De externe gasaansluiting niet voor het bijvullen van de gasflessen gebruiken. De aanwijzingsstickers op de externe gasaansluiting in acht nemen.

Afb. 100 Externe gasaansluiting
(gasafsluitkraan gesloten)

De externe gasaansluiting bevindt zich, afhankelijk van het model, aan de achterkant of aan de linker of rechter zijde van het voertuig.

- Extern gastoestel op het aansluitpunt (Afb. 100,1) aansluiten.
- De gasafsluitkraan (Afb. 100,2) openen.

8.5 Omschakelinstallatie voor gasflessen (optionele uitrusting)

- ▶ Wanneer het voertuig met een omschakelinstallatie voor gasflessen zonder Crash Protection Unit (CPU) is uitgerust, is het gebruik van gastoestellen tijdens de rit niet toegestaan. Hoofdafsluitkranen aan de gasflessen en gasafsluitkranen voor de rit sluiten.

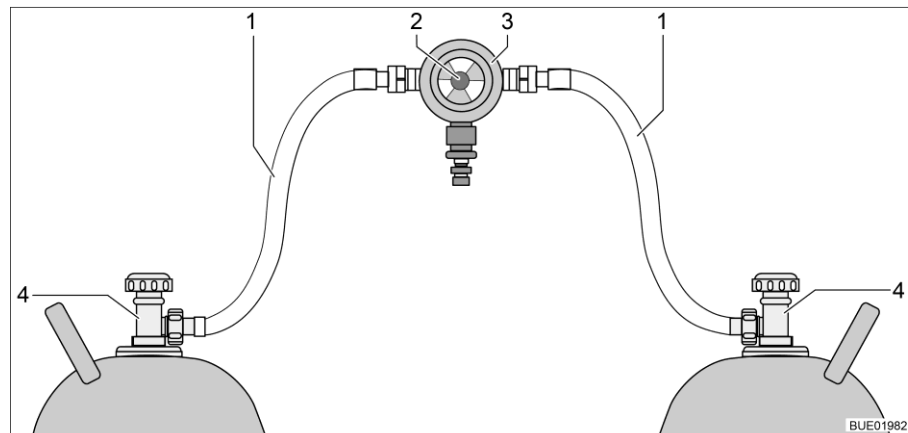

- ▷ Wanneer het voertuig is uitgerust met de Crash Protection Unit, mag tijdens de rit de woonruimteverwarming worden gebruikt.
- ▷ De omschakelinstallatie voor gasflessen en de slangleidingen moeten uiterlijk 10 jaar na de productiedatum vervangen worden. Dit is de verantwoordelijkheid van de gebruiker.

De automatische omschakelinstallatie schakelt automatisch de gastoevoer om van de bedrijfsfles naar de reservefles, wanneer de bedrijfsfles leeg of niet meer bedrijfsklaar is. Daarbij kunnen de gasverbruikers aanblijven. De omschakelinstallatie is geschikt voor alle in de handel verkrijgbare gasflessen van 3 kg tot 33 kg.

Installatie zonder Crash Protection Unit (CPU)

De omschakelinstallatie voor gasflessen bestaat uit een gecombineerde gasdrukregelaar met omschakelventiel en een aanduiding (Afb. 101,3). De omschakelinstallatie voor gasflessen is tussen de beide gaslangen (Afb. 101,1) gemonteerd.

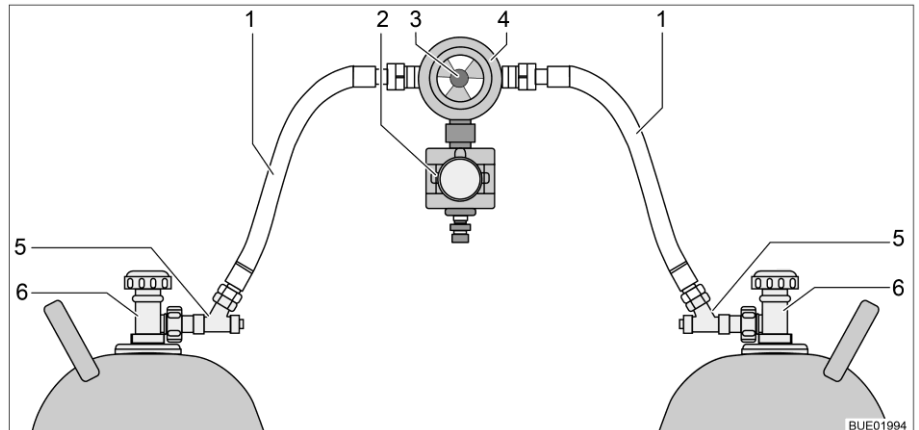
Afb. 101 Omschakelinstallatie voor gasflessen

- 1 Gaslang
- 2 Draaiknop voor het handmatig omschakelen van gasflessen
- 3 Gasdrukregelaar met omschakelventiel en aanduiding
- 4 Hoofdafsluitkraan aan de gasfles

Installatie met Crash Protection Unit (CPU)

De omschakelinstallatie voor gasflessen bestaat uit een gecombineerde gasdrukregelaar met omschakelventiel en een aanduiding (Afb. 102,4) en een elektrisch ventiel (Afb. 102,2). Het elektrische ventiel blokkeert de gas toevoer naar het voertuig bij volremming, een ongeluk of wanneer het zeer scheef staat. De omschakelinstallatie voor gasflessen is met slangbreukbeveiligingen (Afb. 102,5) tussen de beide gaslangen (Afb. 102,1) gemonteerd.

Afb. 102 Omschakelinstallatie voor gasflessen met CPU

- 1 Gaslang
- 2 Elektrisch ventiel (CPU)
- 3 Draaiknop voor het handmatig omschakelen van gasflessen
- 4 Gasdrukregelaar met omschakelventiel en aanduiding
- 5 Slangbreukbeveiliging
- 6 Hoofdafsluitkraan aan de gasfles

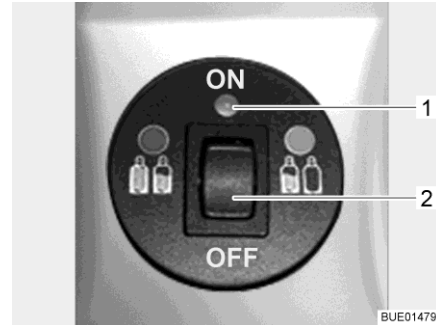
Functie

De omschakelinstallatie voor de gasflessen waarborgt een constante gasdruk, om het even welke gasfles gas levert. De indicatie in het omschakelventiel geeft het peil van de bedrijfsfles aan. Wanneer de indicatie groen is, vindt de gasvoorziening plaats via de bedrijfsfles. Wanneer de indicatie rood is, is de gasfles leeg. De gasvoorziening vindt dan plaats via de reservefles. Met de draaiknop (Afb. 101,2 resp. Afb. 102,3) op de omschakelinstallatie voor de gasflessen kan worden bepaald welke gasfles als bedrijfsfles en welke gasfles als reservefles wordt gebruikt.

Bedieningspaneel Afhankelijk van de uitvoering is de omschakelinstallatie voor gasflessen ook voorzien van een elektrische bedieningspaneel (met of onder afstandsindicatie).

Afb. 103 Bedieningspaneel

Afb. 104 Bedieningspaneel met afstandsindicatie

Aan het bedieningspaneel (Afb. 103) kunnen alleen de elektrische functies worden geschakeld. De hoofdafsluitkranen van de gasflessen (Afb. 101,4 resp. Afb. 102,6) moeten handmatig worden geopend of gesloten.

Zonder afstandsindicatie Het controlelicht op het bedieningspaneel geeft de toestand van de gasinstallatie aan. Wanneer het controlelicht (Afb. 103,1) groen oplicht, is de installatie in orde. Wanneer het controlelicht rood knippert of oplicht, is er een storing. De gasvoorziening is onderbroken.

Met afstandsindicatie Het controlelicht op het bedieningspaneel (Afb. 104,1) geeft de toestand van de gasinstallatie aan:

Controlelicht	Betekenis
Uit	Systeem uitgeschakeld, gastoevoer uitgeschakeld
Groen	Systeem ingeschakeld, gastoevoer ingeschakeld
Rood	Gastoevoer uitgeschakeld, schuine stand of te veel acceleratie heeft activering veroorzaakt, bijv. bij een ongeval
Geel	Systeem ingeschakeld, gastoevoer ingeschakeld, bedrijfsfles leeg
Knippert geel	Zelfcontrole, ca. 2 seconden lang na het inschakelen
Knippert eenmaal rood	Ventiel niet aangesloten op besturingsapparaat of interne fout
Knippert tweemaal rood	Overspanning geconstateerd, gastoevoer onderbroken
Knippert driemaal rood	Onderspanning geconstateerd, gastoevoer onderbroken

- In gebruik nemen:**
- Hoofdafsluitkranen van de gasflessen (Afb. 101,4 resp. Afb. 102,6) openen.
  - Slangbreukbeveiligingen (Afb. 102,5) na elkaar 10 seconden lang ingedrukt houden.
  - Met de draaiknop (Afb. 101,2 resp. Afb. 102,3) op de omschakelinstallatie de gasfles kiezen waaruit als eerste gas moet worden genomen (bedrijfsfles).
Draaiknop altijd tot aanslag draaien.
  - Omschakelinstallatie op het bedieningspaneel inschakelen.
Daarvoor de wipschakelaar (Afb. 103,2 of Afb. 104,2) op "ON" zetten. Het omschakelventiel is nu ontlucht. Het controlelicht (Afb. 103,1 resp. Afb. 104,1) knippert geel (systeemtest) en licht daarna groen op.

- Uitschakelen:**
- De wipschakelaar (Afb. 103,2 of Afb. 104,2) op "OFF" zetten. Het controlelicht (Afb. 103,1 resp. Afb. 104,1) gaat uit.
  - Hoofdafsluitkranen van de gasflessen (Afb. 101,4 resp. Afb. 102,6) sluiten.

- ▶ Bij het vervangen van de gasflessen niet roken en geen open vuur ontsteken.
- ▶ Afhankelijk van de aansluiting de gas slang met de hand of een geschikte speciale sleutel van de gasfles afschroeven en weer op de gasfles schroeven. De schroefverbinding van de gasfles heeft meestal een linkse schroefdraad. **Niet** te vast aandraaien.

- Gasflessen vervangen:**
- Draaiknop van de omschakelinstallatie omschakelen. De indicatie wordt weer groen.
Wanneer de indicatie rood blijft, is ook de reservefles leeg en moet deze worden vervangen.
  - Hoofdafsluitkraan op de lege gasfles sluiten.
  - Gas slang van gasfles schroeven.
  - Beschermkap op gasfles aanbrengen.
  - Bevestigingsriemen losmaken en gasfles uitnemen.
  - Nieuwe gasfles in gaskast zetten.
  - Gasfles met bevestigingsriemen bevestigen.
  - Beschermkap van gasfles afnemen.
  - Volle gasfles op gas slang aansluiten.
  - Hoofdafsluitkraan op gasfles openen.
  - Slangbreukbeveiliging 10 seconden lang ingedrukt houden.
  - Draaiknop op het omschakelventiel instellen op de vervangen fles. Wanneer de indicatie groen is, is de ontgrendeling geopend.
  - Draaiknop op het omschakelventiel met een halve slag zo instellen, dat de zojuist vervangen gasfles als reservefles dient.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de elektrische installatie van het voertuig.

De bediening van de op elektriciteit werkende apparaten van de woonopbouw is in hoofdstuk 10 beschreven.

9.1 Algemene veiligheidsinstructies

- ▶ Alleen vaklieden aan de elektrische installatie laten werken.
- ▶ Alle elektrische apparaten (bijv. mobiele telefoons, zend-ontvangapparaten, televisies of DVD-spelers), die naderhand in de camper zijn ingebouwd en tijdens de rit in gebruik zijn, moeten bepaalde kenmerken hebben: Dit zijn het CE-kenmerk, de EMC-keuring (elektromagnetische compatibiliteit) en de e-keuring. Alleen zo is een goed functioneren van het voertuig tijdens de rit gegarandeerd. Anders is het mogelijk, dat de airbag wordt geactiveerd of de boardelektronica wordt gestoord.

- ▷ Er kunnen vertragingen optreden bij de uitgifte of het verder leiden van elektrische impulsen na de start van het voertuig. De besturing van het basisvoertuig geeft het signaal D+ pas af wanneer de motor zijn volledige vermogen heeft bereikt. Dit kan (bijvoorbeeld bij een koude start in de winter) tot 15 seconden duren. Om deze reden worden waarschuwingssignalen (zoals "opstap uitgeklat") onder omstandigheden met vertraging afgegeven. Ook het automatisch inklappen van een SAT-antenne kan worden vertraagd.
- ▷ Tijdens onweer voor de zekerheid de 230-V-aansluiting ontkoppelen en de antennes induwen ter bescherming van de elektrische apparaten.

9.2 Begrippen

Rustspanning

De rustspanning is de spanning van de accu in rusttoestand, d.w.z. er wordt geen stroom opgenomen en de accu niet geladen.

- ▷ Voor de meting moet de batterij tot rust zijn gekomen. Daarom: Nadat deze voor het laatst is opgeladen of na de laatste stroomontname door verbruikers circa 2 uur wachten, totdat de rustspanning wordt gemeten.

Ruststroom

Sommige elektrische verbruikers, zoals bijv. klok en controlelichten hebben continu elektrische stroom nodig; deze worden daarom ook wel als stille verbruikers aangeduid. Deze ruststroom stroomt ook bij uitgeschakeld apparaat.

Diepontlading Diepontlading van de accu dreigt wanneer een accu door ingeschakelde verbruikers en door ruststroom volledig wordt ontladen en de rustspanning onder 12 V daalt.

- ▷ Diepontlading is schadelijk voor de accu.

Capaciteit Als capaciteit wordt de hoeveelheid elektriciteit aangeduid, die een accu kan opnemen.

De capaciteit van een accu wordt in ampère-uren (Ah) aangegeven. In de regel wordt daarbij de zogenaamde K20-waarde gebruikt.

De K20-waarde geeft aan, hoeveel stroom een accu over een periode van 20 uur kan afgeven, zonder dat deze wordt beschadigd, of hoeveel stroom er nodig is, om een lege accu binnen 20 uur te laden.

Wanneer een accu bijv. 20 uur lang 4 ampère kan afgeven, heeft deze een capaciteit van $4 \text{ A} \times 20 \text{ h} = 80 \text{ Ah}$.

Wanneer er meer stroom stroomt, wordt de ontlaadtijd van de accu evenredig gereduceerd.

Externe invloeden zoals temperatuur en leeftijd veranderen het opnamevermogen van de accu. Capaciteitsgegevens hebben betrekking op nieuwe, bij ruimtetemperatuur gebruikte accu's.

- ▷ Capaciteitsgegevens hebben afhankelijk van de accutechnologie een omrekeningsfactor van 1,3 tot 1,7, die de daadwerkelijke capaciteit met deze waarde laat dalen.

9.3 USB-aansluiting (gedeeltelijk optionele uitrusting)

- ▷ De laadstroom bedraagt maximaal 1 ampère.

Het voertuig is met een of meer USB-aansluitingen uitgerust.

Op de USB-aansluitingen kunnen alle USB-apparaten worden aangesloten en opgeladen.

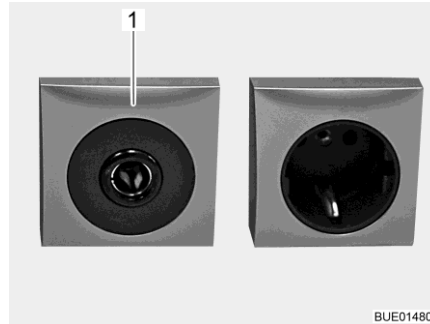

Afb. 105 USB-aansluiting

9.4 12-V-boordnet

- ▷ Aan de contactdozen (Afb. 106,1) van het 12-V-boordnet alleen apparaten met maximaal 10 A aansluiten.

Afb. 106 Contactdoos 12 V/10 A

9.4.1 Startaccu

De startaccu dient voor het starten van de motor en voedt de elektrische verbruikers van het basisvoertuig alsmede extra apparaten zoals radio, navigatietoestel of centrale vergrendeling met spanning.

- ▷ Diepontlading is schadelijk voor de accu. Dit kan tot vervormingen, hitteontwikkeling en schroeischaal leiden.
- ▷ Wanneer een accu met zuurvulling leeg is, kan deze bij minustemperaturen invriezen. Daarbij wordt de accu vernietigd.
- ▷ Accu tijdig opladen.

De startaccu wordt door ruststroom (stille verbruikers) langdurig diepontladen. Stille verbruikers zijn bijvoorbeeld extra apparaten zoals radio, alarminstallatie, navigatietoestel of centrale vergrendeling. Stille verbruikers ontladen de startaccu, als de voertuigmotor is uitgeschakeld.

Bij lage buitentemperaturen verlaagt de beschikbare capaciteit.

Laden Zie voor veiligheidsinstructies en aanwijzingen voor het laden van de startaccu de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig.

Inbouwplaats Zie de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig.

9.4.2 Woonruimteaccu

De woonruimteaccu bestaat uit een of meerdere loodvlies-accu's (hierna loodaccu('s) genoemd) en - voor zover een Smart-Battery-System is ingebouwd - een of twee HY-Tec-lithiumaccu's 135 (hierna lithiumaccu('s) genoemd).

- ▷ Loodvlies-accu's worden ook als AGM-accu's aangeduid. AGM is de afkorting voor Absorbent Glass Matt.

- ▷ De woonruimteaccu mag niet geopend worden.
- ▷ Voor het laden van de woonruimteaccu alleen het ingebouwde elektro-blok gebruiken. Hiertoe de 230-V-aansluiting (CEE-stekker) van het voertuig op een externe 230-V-voorziening aansluiten.
- ▷ Alleen aan de reis beginnen met een volledig opgeladen woonruimte-accu. Daarom de woonruimteaccu voor het begin van de reis tenminste 20 uur laden.
- ▷ Tijdens de reis iedere gelegenheid om de woonruimteaccu op te laden benutten.
- ▷ Na de reis de woonruimteaccu volledig opladen.
- ▷ Voor tijdelijke buitenbedrijfstelling de accu volledig opladen.
- ▷ Bij het vervangen van de woonruimteaccu alleen accu's van dezelfde bouwwijze en dezelfde capaciteit gebruiken.
- ▷ Bij het vervangen van de accu altijd eerst de minpool en dan de pluspool afklemmen. Bij het aanklemmen de omgekeerde volgorde aanhouden: eerst de pluspool dan de minpool aanklemmen.
- ▷ Bij het vervangen van accu's alleen accu's gebruiken waarvoor een laadkarakteristiek beschikbaar is. Het laadkarakteristiek moet na vervanging van de accu in het elektroblok, resp. de extra lader ingesteld worden.
- ▷ Wanneer meerdere loodaccu's aanwezig zijn, alle loodaccu's samen vervangen. De accu's moeten **altijd** dezelfde leeftijd en dezelfde capaciteit hebben.
- ▷ Nadat de accu is vervangen bij een geautoriseerd(e) werkplaats/servicepunt de accuspanning laten controleren.
- ▷ Bij het vervangen van accu's alleen accu's gebruiken die overeenkomen met de minimale capaciteit van het laadapparaat. De afzonderlijke gebruiksaanwijzing van het laadapparaat in acht nemen. Accu's met te geringe capaciteit verhitten bij het laden te sterk. Explosiegevaar!
- ▷ Wanneer een Smart-Battery-System is ingebouwd, moeten vervangende loodaccu's een capaciteit van ten minste 95 Ah hebben.
- ▷ Wanneer de woonruimteaccu wordt vervangen en het laadapparaat niet ten minste 10 % van de nominale capaciteit van de nieuwe accu als laadstroom levert, een extra laadapparaat monteren. Voorbeeld: Bij een accucapaciteit van 80 Ah moet het laadapparaat ten minste 8 A laadstroom leveren.
- ▷ Voor het los- en vastklemmen van de accu de voertuigmotor uitschakelen, de 230-V- en de 12-V-voorziening alsmede alle verbruikers uitschakelen. Kortsluitingsgevaar!

- ▷ Het contact niet bedienen als de startaccu of de woonruimteaccu losgekoppeld zijn. Kortsluitingsgevaar door open kabeleinden!
- ▷ Wanneer twee woonruimteaccu's aanwezig zijn: Bij het vervangen erop letten, dat de accu's correct worden gemonteerd. De accu's zo inbouwen, dat de pluspool van de accu naast de minpool van de andere accu ligt.
- ▷ Wanneer twee woonruimteaccu's aanwezig zijn: Bij het vervangen erop letten, dat de accu's correct worden aangesloten (zie Montage extra accu).

- ▷ Afhankelijk van het model en de uitrusting zijn er op de loodaccu tot twee extra accu's aangesloten.
- ▷ Loodaccu's zijn onderhoudsvrij. Onderhoudsvrij betekent:
  - De zuurstand hoeft niet gecontroleerd te worden.
  - De accupolen hoeven niet ingevet te worden.
  - Er hoeft geen gedestilleerd water bijgevoerd te worden.
  - Ook een onderhoudsvrije accu moet worden bijgeladen.
  - Aanbeveling: Elke 6 tot 8 weken een volledige laadcyclus uitvoeren. Afhankelijk van de accucapaciteit en het laadapparaat duurt de laadcyclus 24 tot 48 uur.

Als het voertuig niet op de 230-V-voorziening is aangesloten of als de 230-V-voorziening is uitgeschakeld, voedt de woonruimteaccu de woonruimte met 12 V gelijkspanning. De woonruimteaccu heeft slechts een begrenste energievoorraad. Daarom elektrische verbruikers zoals bijvoorbeeld radio of lampen niet gedurende een langere periode zonder 230-V-voorziening gebruiken.

Inbouwplaats Zie hoofdstuk 17.

Ontlading Door de ruststroom, die sommige elektrische verbruikers permanent verbruiken, wordt de woonruimteaccu ontladen.

- ▷ Diepontlading is schadelijk voor de accu.
- ▷ Accu tijdig opladen.

- ▷ Verbruikers zoals koelkast, laadapparaat, zonneregelaar, paneel en dergelijke nemen stroom van de accu, ook als de hoofdschakelaar 12 V is uitgeschakeld. Daarom de woonruimteaccu loskoppelen van het 12-V-boordnet, als het voertuig langere tijd niet wordt gebruikt.

Ook een volledig opgeladen woonruimteaccu wordt na langere tijd door ruststroom (stille verbruikers) diep ontladen.

Bij lage buitentemperaturen verlaagt de beschikbare capaciteit.

De zelfontlading van de accu is eveneens afhankelijk van de temperatuur. Bij 20 tot 25 °C bedraagt het zelfontladingspercentage ca. 3 % van de capaciteit/maand. Bij stijgende temperaturen neemt het zelfontladingspercentage toe.

Een oude accu beschikt niet meer over de volle capaciteit.

Hoe meer elektrische verbruikers ingeschakeld zijn, des te sneller is de energievoorraad van de woonruimteaccu verbruikt.

9.4.3 Accu's laden via 230-V-voorziening

Als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten, worden de woonruimteaccu en de startaccu via de laadmodule in het elektroblok bijgeladen. De startaccu wordt hierbij alleen met een druppellading geladen. De laadstroom wordt aan de laadtoestand van de accu aangepast. Daardoor is overladen niet mogelijk.

Om de volle capaciteit van de laadmodule in het elektroblok te gebruiken, dienen alle elektrische verbruikers tijdens het laden uitgeschakeld te worden.

9.4.4 Accu's laden via voertuigmotor (dynamo)

Als de voertuigmotor draait, worden de woonruimteaccu en de startaccu door de voertuigdynamo bijgeladen. Als de voertuigmotor is uitgeschakeld, worden de accu's automatisch door een relais in het elektroblok van elkaar gescheiden. Daardoor wordt voorkomen dat de startaccu door elektrische verbruikers in de woonruimte wordt ontladen. Daardoor ontstaan er geen problemen bij het starten van het voertuig. De laadtoestand van de woonruimteaccu, resp. de startaccu kan op het paneel worden afgelezen.

9.5 Laadbooster voor de woonruimteaccu

- ▶ Geen onderhouds- of reparatiewerkzaamheden aan het apparaat uitvoeren. Gevaar van elektrische schok en brandgevaar.
- ▶ Als de behuizing of de kabels beschadigd zijn: Apparaat niet in gebruik nemen. Apparaat van de stroomvoorziening loskoppelen.
- ▶ Voorkomen dat er vloeistoffen in het apparaat terechtkomen.
- ▶ Onderdelen van het apparaat kunnen tijdens gebruik heet worden. Apparaat niet aanraken.
Geen hittegevoelige voorwerpen in de buurt van het apparaat bewaren.

- ▷ Alleen accutypen als woonruimteaccu gebruiken die de laadbooster ondersteunen.
- ▷ Wanneer het accutype moet worden vervangen: Laadbooster bij een servicepunt opnieuw laten instellen en programmeren.

Tijdens het rijden wordt de woonruimteaccu door de dynamo van het voertuig geladen. Schommelingen in de laadstroom en spanningsverlies tussen dynamo en woonruimteaccu tasten de prestaties van de woonruimteaccu aan. Het doel van de laadbooster is de laadstroom van de dynamo constant te houden en eventueel spanningsverlies te compenseren.

De laadbooster is in de fabriek op de gebruikte woonruimteaccu ingesteld en werkt automatisch. Er zijn geen bedieningsstappen vereist.

Bij hoge warmteontwikkeling zorgt een ingebouwde ventilator ervoor dat de laadbooster niet oververhit raakt.

Zie voor informatie over de zekering van de spanningssensor de sectie 9.13.1.

Inbouwplaats

De laadbooster is onder de bestuurdersstoel (naast het elektroblok) ingebouwd.

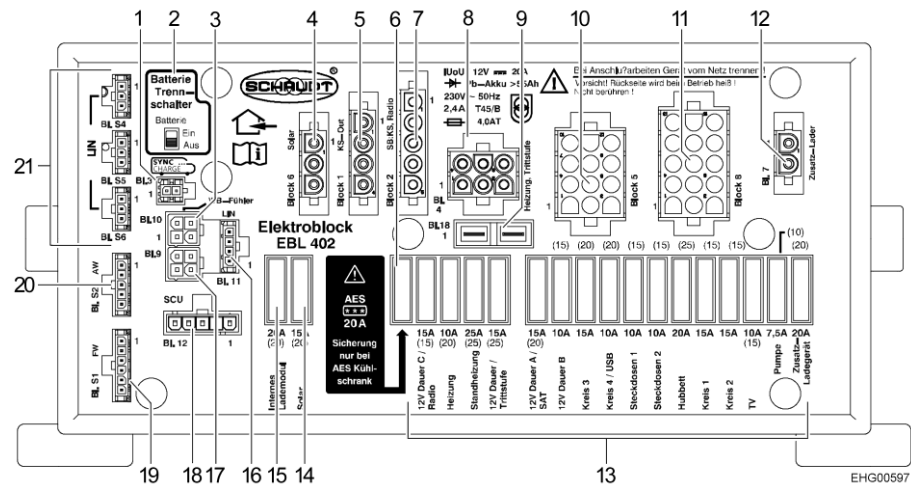
9.6 Elektroblok (EBL 402)

- ▶ Het apparaat bevat onderdelen die onder 230-V-netspanning staan. Levensgevaar door elektrische schok of brand!
Geen onderhouds- of reparatiewerkzaamheden aan het apparaat uitvoeren. Apparaat bij beschadiging van kabels of de behuizing niet meer gebruiken en losmaken van de netspanning. Zorg dat er geen vloeistoffen in het apparaat terechtkomen.
- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen wanneer het apparaat stroomloos is.
- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen, als de foutoorzaak bekend en verholpen is.
- ▶ Zekeringen niet overbruggen of repareren.
- ▶ Gebruik uitsluitend originele zekeringen met de waarden die op het apparaat staan vermeld.
- ▶ Onderdelen van het apparaat kunnen tijdens gebruik heet worden. Niet aanraken.
- ▶ Ventilatiesleuven niet afdekken. Gevaar voor oververhitting!
- ▶ Geen hittegevoelige voorwerpen in de buurt van het apparaat bewaren (bijv. temperatuurgevoelige kledingstukken wanneer het apparaat in een kledingkast is ingebouwd).
- ▶ Veiligheidsinstructies en informatie in de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant van het apparaat in acht nemen.

- ▷ Bij diepontlading kan de woonruimteaccu onherstelbaar beschadigd raken. De woonruimteaccu daarom voor en na buitenbedrijfstelling volledig opladen.
- ▷ Wanneer de grenswaarde van de 230-V-netspanning wordt overschreden, kunnen het elektroblok, 12-V-verbruikers of aangesloten apparaten beschadigd raken. Let er daarom op dat een generator de netspanningswaarden beslist niet overschrijdt.
- ▷ Voertuig pas dan op een generator aansluiten wanneer de generator stabiel loopt.
- ▷ Elektroblok aan boord van veerboten niet op de netspanning aansluiten (bij stroomvoorziening op veerboten is een stabiele netspanning niet altijd gegarandeerd).

Afb. 107 Elektroblok (EBL 402)

- 1 Blok 3 SYNCCHARGE®
- 2 Accu-scheidingschakelaar (accu Aan/Uit)
- 3 Blok 10 TSF01 (parallel aan blok 9)
- 4 Blok 6 zonneregelaar
- 5 Blok 1 koelkast
- 6 Zekering AES 20 A (alleen wanneer voertuig van AES-koelkast is voorzien)
- 7 Blok 2 ingang P+, startaccu, koelkastbesturing
- 8 Blok 4 verwarming, opstap
- 9 Blok 18 standverwarming
- 10 Blok 5 voorziening 12-V-verbruikers
- 11 Blok 8 voorziening 12-V-verbruikers
- 12 Blok 7 extra laadapparaat
- 13 Platte zekeringen (zekering van de 12-V-verbruikers)
- 14 Zekering zonne-energie
- 15 Zekering interne laadmodule
- 16 Blok 11 LIN-BUS
- 17 Blok 9 TSF01 (parallel aan blok 10)
- 18 Blok 12 (niet gebruikt)
- 19 Blok S1 sonde vers water
- 20 Blok S2 sonde/sensoren afvalwater
- 21 Blok S4, blok S5, blok S6 LIN-BUS

Inbouwplaats Het elektroblok is in de dubbele bodem in de woonruimte ingebouwd en is toegankelijk via een vloerlep.

Bediening Het elektroblok wordt via het aangesloten 7"-bedieningspaneel bediend (uitzondering: accuscheiding bij stilstand, zie hieronder).

Bij normale werking zijn er voor het elektroblok geen bedieningsstappen vereist.

In de volgende gevallen zijn instelwerkzaamheden vereist:

- Bij eerste gebruik.
- Wanneer het accutype moet worden vervangen.
- Wanneer toebehoren wordt aangebracht.

Deze instelwerkzaamheden moeten door een erkend servicepunt worden uitgevoerd.

- Gebruik** Het elektroblok EBL 402 vormt samen met het besturingsapparaat SCU en de BUS-modules het centrale besturings- en energievoorzieningssysteem voor alle 12-V-verbruikers in de elektrische installatie aan boord van het voertuig.
- Taken**
- Het elektroblok laadt de woonruimteaccu. De startaccu krijgt via het elektroblok alleen een druppellading.
  - Het elektroblok bewaakt de spanning van de woonruimteaccu.
  - Het elektroblok scheidt de startaccu elektrisch van de woonruimteaccu als de voertuigmotor is uitgeschakeld. Zo kunnen de 12-V-verbruikers van de woonruimte de startaccu niet ontladen.
  - Het elektroblok stuurt en bewaakt aangesloten zonneregelaars en extra laadapparaten.
  - Het elektroblok voorziet alle BUS-modules en de aangesloten sensoren en verbruikers van stroom.
  - Het elektroblok zorgt via BUS-leidingen voor de communicatie met de BUS-modules, het paneel en het besturingsapparaat SCU.

Het elektroblok functioneert alleen in combinatie met een paneel dat geschikt is voor bussen.

De stroom, die op het elektroblok beschikbaar is, is verdeeld in laadstroom en verbruikersstroom. De laadstroom is daarbij altijd slechts het aandeel, dat de verbruikers op dat moment niet nodig hebben. Wanneer de verbruikersstroom hoger is dan de beschikbare stroom, wordt de woonruimteaccu ontladen.

- Stilstand** Ook wanneer de 12-V-voorziening op het paneel is uitgeschakeld, worden een aantal stroomcircuits van stroom voorzien. Dit zijn alle verbruikers die op 12 V permanent plus zijn aangesloten, zoals:
- Opstap
  - Verwarming

Bij stilstand worden ook deze verbruikers van de accu losgemaakt.

- Buiten bedrijf stellen:**
- De 12-V-voorziening op het paneel uitschakelen.
  - Scheidingsschakelaar (Afb. 107,2) op het elektroblok EBL 402 op "Aus" (Uit) zetten.
- Stilstand opheffen:**
- Scheidingsschakelaar (Afb. 107,2) op het elektroblok EBL 402 op "Ein" (Aan) zetten.
  - 12-V-voorziening op het paneel inschakelen.

- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

9.6.1 Accu-keuzeschakelaar

- ▶ Als de accu-keuzeschakelaar verkeerd is ingesteld, kan zich knalgas vormen. Explosiegevaar!

- ▷ Door een verkeerde stand van de accu-keuzeschakelaar kan de woonruimteaccu beschadigd worden.
- ▷ De fabrieksinstelling van de accu-keuzeschakelaar niet veranderen.

Inbouwplaats De accu-keuzeschakelaar bevindt zich op het elektroblok.

9.6.2 Accubewaking

- ▷ Een ontladen woonruimteaccu zo snel mogelijk weer volledig laden.

De accubewaking in het elektroblok bewaakt de spanning in de woonruimteaccu.

Als de accuspanning onder 10,5 V daalt, schakelt de accubewaking in het elektroblok alle 12-V-verbruikers uit.

- Maatregelen:**
- Alle elektrische verbruikers die niet strikt noodzakelijk zijn met hun schakelaar uitschakelen.
  - Indien nodig met de hoofdschakelaar 12 V de 12-V-voorziening voor kortstondig bedrijf inschakelen. Dit is echter alleen mogelijk, wanneer de accuspanning boven 11 V ligt. Ligt de spanning daaronder, kan de 12-V-voorziening pas weer worden ingeschakeld als de woonruimteaccu werd opgeladen.

9.6.3 Acculading

Als de voertuigmotor draait, worden de woonruimteaccu en de startaccu door een relais in het elektroblok aaneengeschakeld en de voertuigdynamo bijgeladen. Als de voertuigmotor is uitgeschakeld, worden de accu's automatisch door het elektroblok weer van elkaar gescheiden. Daardoor wordt voorkomen dat de startaccu door elektrische verbruikers in de woonruimte wordt ontladen. Daardoor ontstaan er geen problemen bij het starten van het voertuig. De poolspanning van de woonruimteaccu, resp. de startaccu kan op het paneel worden afgelezen.

Als het voertuig via de CEE-contactdoos op de 230-V-voorziening is aangesloten, worden de woonruimteaccu en de startaccu via de laadmodule in het elektroblok bijgeladen. De startaccu wordt hierbij alleen met een druppellading geladen. De laadstroom wordt aan de laadtoestand van de accu aangepast. Daardoor is overladen niet mogelijk.

Om de volle capaciteit van de laadmodule in het elektroblok te gebruiken, dienen alle elektrische verbruikers tijdens het laden uitgeschakeld te worden.

9.6.4 Opstap

Na overbelasting wordt de zelfherstellende zekering binnen ca. 1 minuut automatisch teruggezet.

9.6.5 Zonneregelaar

Voordat de woonruimteaccu gedemonteerd of vervangen wordt, de stekker van de zonneregelaar losmaken van EBL.

9.7 7"-paneel

Op het 7"-paneel kunnen verschillende functies worden weergegeven, gecontroleerd en geregeld. Het 7"-paneel kan met de My Bürstner App worden verbonden.

Afb. 108 7"-paneel, startscherm

- 1 Aanduidingspaneel Laadtoestand batterijen en Vulstand watertanks
- 2 Aanduidingspaneel My Bürstner App
- 3 Verbindingsknop (pairing-knop)
- 4 Hoofdmenu

Inbouwplaats Het 7"-paneel is boven de woonruimtedeure ingebouwd.

Startscherm Het startscherm (Afb. 108) toont de volgende informatie:

- Laadtoestand van de accu's
- Vulstand van verswater- en afvalwatertank
- Informatie van de app My Bürstner
- Hoofdmenu

Via de knoppen van het hoofdmenu kunnen andere submenu's worden geopend.

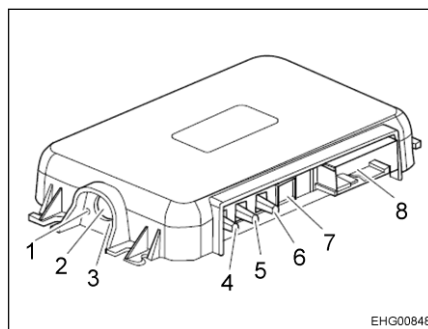
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

9.8 System Control Unit (SCU)

- ▷ FAQ's over de bediening van de SCU en de app My Bürstner vindt u op de volgende link:
<https://www.buerstner.com/de/en/my-buerstner-app>
 De FAQ's worden voortdurend uitgebreid.

De SCU voert de centrale besturings- en bewakingsfuncties in het voertuig uit. Op de SCU zelf is de bediening beperkt tot het starten van het verbindingsproces (pairing).

- 1 Indicatie-LED (groen)
- 2 Koppelingsknop voor het verbinden met een apparaat met Bluetooth
- 3 Indicatie-LED (blauw)
- 4 Aansluiting Bluetooth-antenne (curry)
- 5 Aansluiting GPS-antenne (blauw)
- 6 Aansluiting LTE-antenne (bordeaux)
- 7 Aansluiting Diagnose
- 8 Aansluiting voertuig-communicatie

Afb. 109 System Control Unit

Actief gebruik

Het display geeft de volgende gegevens weer:

- 12 V aan/uit
- Indicatie 230 V
- Indicatie waterpomp aan/uit (alleen als 12 V aan)
- Indicatie startaccu
- Indicatie woonruimteaccu met lithium-batterij in % (bij AGM-batterij in volt)
- Instellingen
- Menubalk

- ▷ Na langere afwezigheid kan het tot 2 minuten duren totdat het Display actuele gegevens weergeeft.

Noodbedrijf

Tijdens het noodbedrijf van het voertuig heeft het display van de SCU geen functie.

Functies in noodbedrijf:

- 12-V-voorziening
- Lampen via lichtsakelaar
- Waterpomp actief

- ▷ In noodbedrijf kunnen accu- en watervulstanden **niet** worden opgeroepen.

Voorwaarden voor noodbedrijf:

- Geen externe stroomvoorziening aangesloten
- Motor uitgeschakeld
- Alle waterkranen gesloten

- ▷ Voor de activering van het noodbedrijf zorgen dat alle waterkranen in het voertuig gesloten zijn.
Als niet alle waterkranen gesloten zijn, kan de pomp leeglopen en water kan ongecontroleerd naar buiten stromen. Er kan materiële schade ontstaan.

Noodbedrijf activeren:

- Toegang krijgen tot het elektroblok.
- Accu-scheidingschakelaar ("Accu aan/uit") vier keer achter elkaar uit- en weer inschakelen.
- Accu-scheidingschakelaar in stand "Aan" laten staan.

- ▷ Als de SCU uitvalt/defect is, contact opnemen met een officiële dealer.

Energiespaarmodus

De SCU wordt na 48 uur automatisch in de energiespaarmodus gezet, als er geen gebruiker is verbonden met de SCU en het voertuig niet is aangesloten aan een externe stroomvoorziening.

De energiespaarmodus wordt bijvoorbeeld door de volgende acties beëindigd, de SCU gaat dan weer terug in de modus "Actief gebruik":

- Aansluiten van het voertuig aan externe stroomvoorziening
- Ontgrendelen/vergrendelen van het voertuig (afhankelijk van het voertuigtype)
- Activeren van de ontsteking van het voertuig
- Aanraken van het display
- Starten van de My Bürstner App op een met de SCU verbonden mobiel apparaat

- ▷ Na langere afwezigheid kan het tot 2 minuten duren totdat het Display actuele gegevens weergeeft.

Inbouwplaats

De SCU is onder de vloerklep in het ingangsbereik ingebouwd.

9.9 My Bürstner App

Via de My Bürstner App kunnen mobiele apparaten met het voertuig worden verbonden.

Voorwaarden voor het verbinden van een mobiel apparaat met de SCU:

- voltooide installatie van de My Bürstner App op een mobiel apparaat
- voertuig-QR-code
- compatibel, met een SCU uitgerust voertuig

Voor elk met een SCU uitgerust voertuig kan een hoofdgebruiker zich via zijn mobiele apparaat (met behulp van de My Bürstner App en de voertuig-QR-code) met de SCU verbinden. Deze hoofdgebruiker kan voor verdere mobiele apparaten via de My Bürstner App gast-toegangen maken en deze daar ook beheren.

- ▷ De My Bürstner App is gratis verkrijgbaar in de Apple App Store (iOS) en in de Google Play Store (Android).
- ▷ De voertuig-QR-code vindt u in het documentenvak van het voertuig. De voertuig-QR-code zorgvuldig bewaren. Bij verlies van de voertuig-QR-code neemt u contact op met de klantenservice van de fabrikant of met een officiële dealer.

Om een mobiel apparaat met het voertuig te verbinden, volgt u de handleiding van de My Bürstner App.

9.10 Wisselrichter (MSI 1812T)

- ▶ Wanneer de wisselrichter is ingeschakeld, worden de contactdozen niet vrijgegeven wanneer de 230-V-aansluiting losgekoppeld of de 230-V-hoofdzekering uitgeschakeld wordt, omdat deze door de wisselrichter verzorgd worden.
- ▶ De beveiligingsautomaat in de extra zekeringenkast bij de wisselrichter beveiligt en ontkoppelt alleen de contactdozen in het voertuig.
- ▶ Het net wordt alleen geheel vrijgegeven bij uitschakeling in beide zekeringenkasten en uitschakeling van de wisselrichter.

- ▷ Bij het aansluiten van apparaten altijd de toegelaten waarden voor het uitgangsvermogen en het maximale uitgangsvermogen in acht nemen:
  - Uitgangsvermogen (voor 10 min. bij 25 °C): 1800 W
  - Maximale uitgangsvermogen: 3200 W

Apparaten die een hoger vermogen vereisen, mogen niet aangesloten worden.

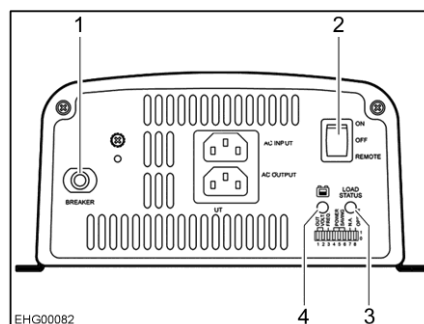
- ▷ Ventilatiesleuven niet afdekken. Gevaar voor oververhitting!
- ▷ Bij continubedrijf kan de zekering door oververhitting worden geactiveerd. Inbouwplaats van de zekering zie sectie 9.13.1.
- ▷ Geen extra voorwerpen in de opbergruimte van de wisselrichter onderbrengen. Gevaar voor oververhitting!
- ▷ De aardlekschakelaar bij elke aansluiting aan de 230-V-voorziening, minstens echter om de 6 maanden controleren.

- ▷ Wanneer het voertuig niet op de 230-V-voorziening aangesloten is en geen stroom vereist is, de wisselrichter uitschakelen. De wisselrichter gebruikt ook in rusttoestand stroom van de woonruimteaccu.

- ▷ De wisselrichter is van een 230-V-voorrangsschakeling voorzien. Als een externe 230-V-spanning bestaat, wordt deze als eerste gebruikt. Alleen als er geen externe 230-V-spanning bestaat, wordt de woonruimteaccu voor de spanningsvoorziening gebruikt.
- ▷ Wanneer er geen externe 230-V-voorziening is aangesloten, neemt de wisselrichter stroom van de woonruimteaccu. De woonruimteaccu heeft slechts een begrensde energievoorraad. Daarom mogen elektrische verbruikers bij de contactdoos niet gedurende een langere periode zonder 230-V-aansluiting worden gebruikt.
- ▷ Teneinde de woonruimteaccu tegen diepontlading te beschermen, wordt de wisselrichter bij onderspanning automatisch uitgeschakeld. De wisselrichter wordt automatisch weer ingeschakeld, wanneer de spanning de normale waarde weer bereikt heeft.
- ▷ Bij overbelasting of onvoldoende koeling wordt de wisselrichter automatisch uitgeschakeld. De wisselrichter wordt automatisch weer ingeschakeld, wanneer de overbelasting voorbij is en de temperatuur van het apparaat tot een ongevaarlijke waarde is gedaald.
- ▷ Als de apparaatzekering geactiveerd is, moet deze weer handmatig ingedrukt worden.
- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

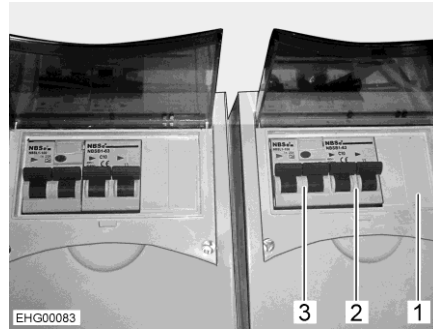
- 1 Apparaatzekering
- 2 Hoofdschakelaar "ON/OFF/REMOTE"
- 3 LED ingangsspanningsbereik
- 4 LED "LOAD LEVEL"

Afb. 110 Wisselrichter (voorbeeldweergave)

Taken De wisselrichter heeft de volgende taken:

Wanneer er geen externe 230-V-voorziening is aangesloten, wekt de wisselrichter uit de 12-V-gelijkspanning van de woonruimteaccu, een 230-V-spanning op voor alle contactdozen in het voertuig.

Is er wel een externe 230-V-voorziening aangesloten, dan maken de contactdozen gebruik van deze voorziening. De wisselrichter verbruikt dan geen stroom van de woonruimteaccu.

- 1 Zekeringenkast
- 2 Beveiligingsautomaat voor contactdozen
- 3 Aardlekschakelaar voor contactdozen

Afb. 111 Extra zekeringenkasten

Een beveiligingsautomaat (Afb. 111,2) en een aardlekschakelaar (Afb. 111,3) in de extra zekeringenkast (Afb. 111,1) beveiligen de contactdozen.

Inbouwplaats

De wisselrichter en extra zekeringenkast zijn in de dubbele bodem ingebouwd en via een vloerklep toegankelijk.

Bediening op de wisselrichter

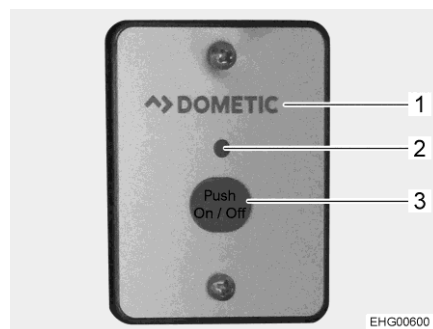
De bedieningselementen zijn op de voorkant van de wisselrichter aangebracht.

Inschakelen:

- Hoofdschakelaar (Afb. 110,2) in stand "ON" zetten. De LED ingangsspanningsbereik (Afb. 110,3) brandt groen.
- Hoofdschakelaar (Afb. 110,2) in stand "REMOTE" zetten. De besturing via de schakelaar voor afstandsbediening is ingeschakeld.

Uitschakelen:

- Hoofdschakelaar (Afb. 110,2) in stand "OFF" zetten. De LED ingangsspanningsbereik (Afb. 110,3) gaat uit.

Afb. 112 Externe schakelaar (wisselrichter)

Inbouwplaats externe schakelaar

De externe schakelaar (Afb. 112,1) in de hoge kast in het ingangsbereik ingebouwd.

- ▷ De hoofdschakelaar direct op de wisselrichter moet in de stand "REMOTE" staan.

- Inschakelen: ■ Toets "On/Off" (Afb. 112,3) indrukken. De LED (Afb. 112,2) brandt.
- Uitschakelen: ■ Toets "On/Off" (Afb. 112,3) indrukken. De LED (Afb. 112,2) gaat uit.

Bedienings- en weergave-elementen

De wisselrichter hoeft bij normale werking alleen via de externe schakelaar in- en uitgeschakeld te worden. Verdere bediening is niet nodig. De weergave-elementen op de wisselrichter dienen voornamelijk voor de diagnose van storingen.

Nummer in Afb. 110	Naam	Functie
1	Apparaatzekering	Beschermt de wisselrichter tegen overbelasting. Voordat de apparaatzekering weer ingedrukt wordt, moet de oorzaak van de storing verholpen worden
2	Hoofdschakelaar	Stand "OFF" = wisselrichter uitgeschakeld Stand "ON" = wisselrichter ingeschakeld Stand "REMOTE" = externe schakelaar vrijgegeven
3	LED ingangsspanningsbereik	Duidt het spanningsbereik aan waarin de ingangsspanning ligt: Rood, langzaam knipperen = te lage spanning (< 10,6 V) Rood = te lage spanning (10,6 tot 11,0 V) Oranje = te lage spanning (11,0 tot 12,0 V) Groen = ingangsspanning OK (12,0 to 14,2 V) Oranje, knipperend = te hoge spanning (14,2 tot 15,0 V) Rood, snel knipperen = te hoge spanning (> 15,0 V)
4	LED "LOAD LEVEL"	Duidt het vermogensbereik aan, dat door de wisselrichter afgegeven wordt: Uit = 0 tot 160 W Groen = 160 tot 640 W Oranje = 640 tot 1440 W Rood, langzaam knipperen = 1440 tot 1600 W Rood, snel knipperen = > 1600 W

- Aardlekschakelaar controleren: ■ Als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten, testknop van de aardlekschakelaar (Afb. 111,3) indrukken. De aardlekschakelaar (FI) moet activeren.

9.11 Zonnepanelen (optionele uitrusting)

- ▷ De zonnecollectors (zonnecelmodule) beschermen tegen mechanische belasting.

- ▷ De zonnepanelen leveren bij maximale zoninstraling de hoogste stroom.
- ▷ Zorg ervoor dat de zonnecollectors (zonnecelmodule) direct zonlicht kunnen ontvangen.
- ▷ Onder bomen en bruggen is de zoninstraling geringer dan op een open plek.
- ▷ Dekzeilen belemmeren de zoninstraling.
- ▷ Collectoroppervlakken altijd vrijhouden van vuil.
- ▷ Neem ook de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

De zonnepanelen dienen voor milieuvriendelijke en net-onafhankelijke spanningsvoeding. Zij zetten energie uit de zoninstraling om in elektrische spanning. De zonnepanelen leveren stroom, waarmee de accu extra kan worden geladen en de verbruikers kunnen worden verzorgd.

In de zonneregelaar zijn beveiligingen tegen overlading en diepontlading geïntegreerd.

9.12 230-V-boordnet

- ▶ Alleen vaklieden aan de elektrische installatie laten werken.
- ▶ De elektrische installatie van het voertuig elke drie jaar door een geautoriseerde vakman laten controleren. Bij veelvuldig gebruik van het voertuig wordt een jaarlijkse controle aanbevolen.

Het 230-V-boordnet voorziet de volgende apparaten (indien aanwezig) van stroom:

- de contactdozen met randaarde voor apparaten met maximaal 10 A
- de koelkast
- het elektroblok
- het extra laadapparaat
- de klimaatregeling

De elektrische verbruikers, die op het 12-V-boordnet van de woonruimte aangesloten zijn, worden door de woonruimteaccu van spanning voorzien.

Het voertuig zo vaak mogelijk op een externe 230-V-voorziening aansluiten. Daarbij laadt de laadmodule in het elektroblok automatisch de woonruimteaccu. Bovendien wordt de startaccu met een druppellading van 2 A geladen.

Afhankelijk van de uitrusting zijn andere extra apparaten beveiligd door een eigen tweepolige beveiligingsautomaat.

9.12.1 230-V-aansluiting (CEE-contactdoos)

- ▷ Overspanning kan de aangesloten apparaten beschadigen. Oorzaken van overspanning kunnen zijn blikseminslag, onregelmatige spanningsbronnen (bijv. benzinegeneratoren) of stroomaansluitingen op veerboten.

Eisen m.b.t. de 230-V-aansluiting

- De aansluitkabel, de stekkerverbindingen aan de voorzieningsplaats en de stekkerverbinding aan het voertuig moeten voldoen aan IEC 60309. De in de handel gebruikelijke benaming voor de stekkerverbindingen is "CEE blauw".
- Snoer met rubber mantel H07RN-F met een leidingdiameter van tenminste 2,5 mm² en een lengte van maximaal 25 m gebruiken.
- Stekkerverbindingen met randaarde (Schuko) zijn niet toegestaan. Het tussenschakelen van CEE/randaarde-adapters is eveneens niet toegestaan.

9.12.2 230-V-voorziening aansluiten

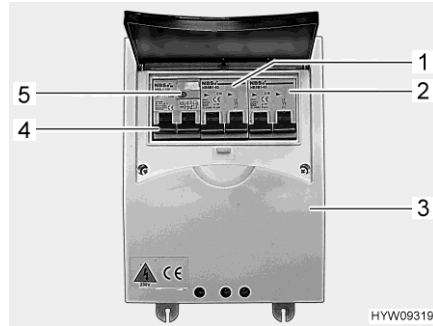

- ▶ De externe 230-V-voorziening moet beveiligd zijn met een aardlekschakelaar (FI-schakelaar, 30 mA).
- ▶ De kabel moet volledig van de kabelhaspel afgewikkeld zijn om oververhitting te voorkomen.
- ▶ Bij twijfel of indien de 230-V-voorziening niet beschikbaar of defect is, contact opnemen met de gebruiker van de voorzieningsinstallatie.

- ▷ De 230-V-aansluiting is in het voertuig met een aardlekschakelaar (FI-schakelaar) uitgerust.
- ▷ Voor de aansluitpunten op campings (campingverdelers) zijn aardlekschakelaars (FI-schakelaars, 30 mA) voorgeschreven.

Het voertuig kan op een externe 230-V-voorziening worden aangesloten. Voor aansluiting in principe alleen de 230-V-aansluiting op het voertuig (CEE-contactdoos) gebruiken.

Afb. 113 Beveiligingsautomaat en FI-schakelaar (230-V-zekeringenkast)

Afb. 114 230-V-aansluiting op het voertuig (CEE-contactdoos)

Voertuig aansluiten:

- Controleren of het stroomvoorzieningsapparaat met betrekking tot de aansluiting, spanning, frequentie en stroom geschikt is.
- Controleren of de kabels en aansluitingen geschikt zijn.
- Stekkerverbindingen en kabels op zichtbare beschadigingen controleren.
- Beide beveiligingsautomaten (Afb. 113,1 en Afb. 113,2) in de zekeringenkast (Afb. 113,3) uitschakelen.
- Afdekking van de 230-V-aansluiting op het voertuig openen (Afb. 114) en stekkerverbinding aansluiten. Controleren of de vergrendelnok van de veergespannen klapdeksel vergrendeld is.
- Stekker van de aansluitkabel in de contactdoos van de campingverdeler steken. Controleren of de vergrendelnok van het veergespannen klapdeksel ook hier vergrendeld is.
- Beide beveiligingsautomaten in de zekeringenkast inschakelen.

Aardlekschakelaar controleren:

- Als het voertuig op de 230-V-voorziening aangesloten is, dan moet de testknop (Afb. 113,5) van de aardlekschakelaar (FI-schakelaar) (Afb. 113,4) in de zekeringenkast (Afb. 113,3) worden ingedrukt. De aardlekschakelaar moet activeren.
- De aardlekschakelaar (Afb. 113,4) weer inschakelen.

Verbinding loskoppelen:

- Beide beveiligingsautomaten (Afb. 113,1 en Afb. 113,2) in de zekeringenkast (Afb. 113,3) uitschakelen.
- De vergrendelnok aan de campingverdeler losmaken en de stekker van de aansluitkabel uit de contactdoos trekken.
- De vergrendelnok aan het voertuig losmaken, de stekkerverbinding los trekken en de afdekking van de 230-V-aansluiting sluiten.

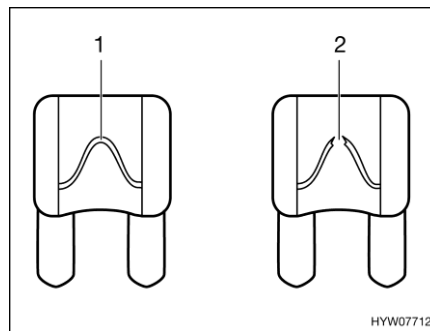
9.13 Zekeringen

- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen, als de foutoorzaak bekend en verholpen is.
- ▶ Defecte zekeringen alleen vervangen als de stroomvoorziening is uitgeschakeld.
- ▶ Zekeringen nooit overbruggen of repareren.
- ▶ Defecte zekeringen altijd vervangen door een nieuwe zekering met dezelfde zekeringwaarden.

9.13.1 Zekeringen 12 V

De verbruikers die in de woonruimte op de 12-V-voorziening zijn aangesloten, zijn beveiligd door aparte zekeringen. De zekeringen zijn op verschillende inbouwplaatsen in het voertuig toegankelijk.

- 1 Onbeschadigd zekeringselement
- 2 Onderbroken zekeringselement

Afb. 115 Zekering 12 V

Een intacte 12-V-zekering is aan het onbeschadigde zekeringselement (Afb. 115,1) zichtbaar. Als het zekeringselement onderbroken is (Afb. 115,2) de zekering vervangen.

Om de zekeringen te vervangen werking, waarde en kleur van de betreffende zekeringen ontlenen aan de navolgende gegevens. Bij vervangen van de zekeringen uitsluitend platte zekeringen met de waarden gebruiken die hierna staan vermeld.

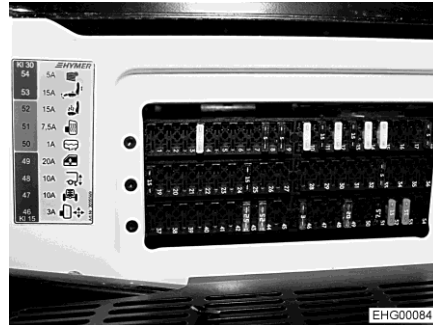
Zekeringen op de startaccu

De volgende zekeringen zijn in het voetengedeelte van de bestuurderscabine in een bodemvak ingebouwd:

- Platte Jumbo-zekering 50 A, rood (startaccu)
- Platte Jumbo-zekering 20 A, geel (extra laadapparaat startaccu)
- Platte zekering 2 A, grijs (spanningssensor startaccu voor booster)
- Platte zekering 2 A, grijs (signaal D+)
- Platte Jumbo-zekering 20 A, geel (startaccuspanning voor elektroblok)

Stoelconsole bestuurdersstoel

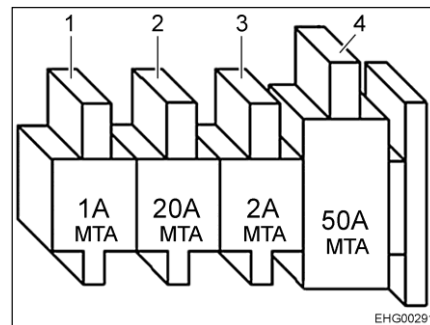
De zekeringen in de stoelconsole van de bestuurdersstoel zijn via een afneembare afdekking toegankelijk. Een sticker op de stoelconsole of een apart schema geeft informatie over de ingebouwde zekeringen.

Afb. 116 Stoelconsole van de bestuurdersstoel

Zekeringen op de woonruimteaccu

De zekeringen zijn naast de woonruimteaccu in het bodemvak ingebouwd.

- 1 Platte zekering 1 A/grijs (voor spanningssensor laadbooster)
- 2 Platte zekering 20 A/geel (voor koelkast)
- 3 Platte zekering 2 A/grijs (voor spanningssensor elektroblok)
- 4 Platte Jumbo-zekering 50 A/rood (voor elektroblok)

Afb. 117 Zekeringen (woonruimteaccu met laadbooster)

Zekeringen 12-V-verbruikerscircuits

De 12-V-verbruikerscircuits worden in de busmodules door onderhoudsvrije, zelfherstellende zekeringen beveiligd.

Zekeringen indus-toilet

Zekering voor	Plaats	Pin	Waarde
Pomp	EBL/an pomp	Pin 9/14	7,5 A
Toilet	EBL/an contactdoos 2	Pin 4/11	10 A
Tank	EBL/an circuit 4/USB	Pin 6/11	20 A

Zekeringen hefbed

Motor	Aan de EBL	1/5	25 A
Motor	Aan het hefbed	1/5	25 A
Besturing	Aan het hefbed (bij sleutelschakelaar)		2 A

Zekeringen lichtstelsysteem

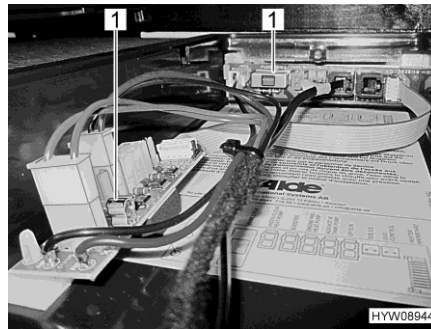
Zekering voor	Plaats	Pin	Waarde
Woonruimte	EBL/circuit 1	Pin 2/8	15 A
Bed	EBL/circuit 2	Pin 3/10	15 A

Zekeringen opstap

12 V continu/opstap	EBL	Pin 2	15 A/max. 25 A
---------------------	-----	-------	----------------

Zekeringen voor warmwaterverwarming (Alde)

De elektronica van de warmwaterverwarming wordt door twee zekeringen beschermd.

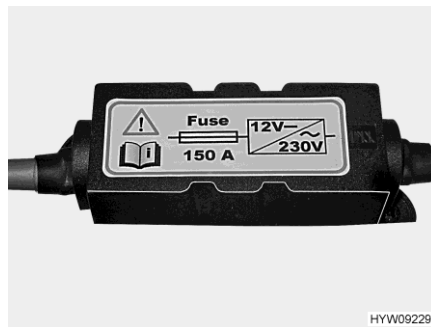
1 Glaszekering 3,5 A

Afb. 118 Zekeringen (warmwaterverwarming)

De beide fijnzekeringen (glaszekeringen) 3,5 A (Afb. 118,1) zijn achter het serviceluik aan de linkerkant van het voertuig onder een afdekking ingebouwd. Deze afdekking kan naar boven toe uit de vergrendeling worden losgemaakt.

Zekering voor de wisselrichter

De zekering voor de wisselrichter is in de buurt van de woonruimteaccu ingebouwd.

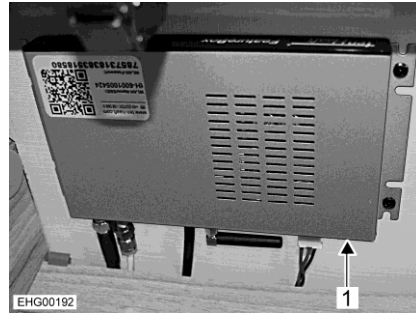
Afb. 119 Zekering (wisselrichter (150 A))

De zekering kan aan de hand van een sticker worden geïdentificeerd.

Zekering voor TV-satellietinstallatie (ten Haaft)

De zekering bevindt zich op het besturingsapparaat van de TV-satellietinstallatie.

Het besturingsapparaat is in het meubeldeel naast de ingangsdeur ingebouwd.

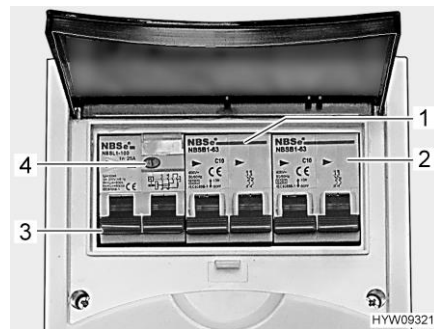
1 Zekering 10 A/rood

Afb. 120 Besturingsapparaat (TV-satellietinstallatie, ten Haaft)

9.13.2 Zekering 230 V

- ▷ De aardlekschakelaar bij elke aansluiting aan de 230-V-voorziening, minstens echter om de 6 maanden controleren.

Afb. 121 Beveiligingsautomaat en FI-schakelaar (230-V-zekeringenkast)

Een aardlekschakelaar (FI-schakelaar) (Afb. 121,3) in de zekeringenkast beveiligt het volledige voertuig tegen lekstroom (30 mA).

De nageschakelde beveiligingsautomaat (10 A) (Afb. 121,1) beveiligt de 230-V-contactdoos, het stroomvoorzieningsapparaat, het extra stroomvoorzieningsapparaat en de koelkast.

Bij voertuigen met optionele uitrusting, bijv. klimaatregeling, beveiligt een extra beveiligingsautomaat (16 A) (Afb. 121,2) het apparaat.

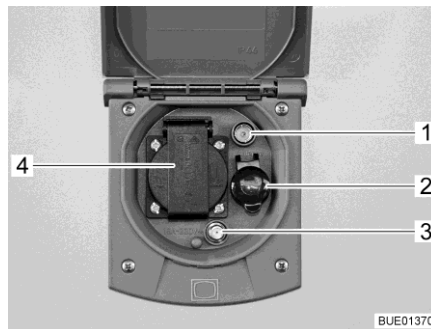
Aardlekschakelaar controleren:

- Als het voertuig aan de 230-V-voorziening is aangesloten, testknop (Afb. 121,4) indrukken. De aardlekschakelaar (FI) moet activeren.

Inbouwplaats

Zie hoofdstuk 17.

9.14 Buitencontactdoos (optionele uitrusting)

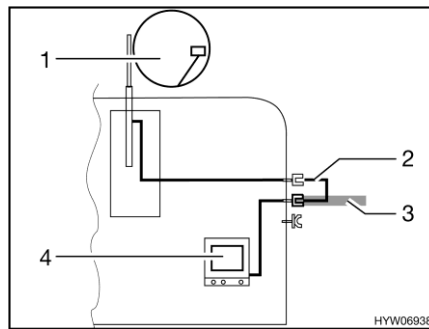
- 1 TV-contactdoos
- 2 12-V-contactdoos
- 3 SAT-contactdoos
- 4 230-V-contactdoos

Afb. 122 Buitencontactdoos

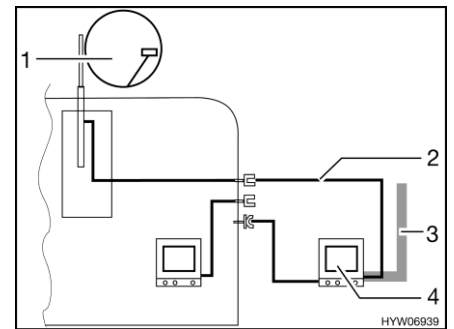
Met de 230-V-contactdoos en de 12-V-contactdoos kunnen elektrische apparaten in de voortent gebruikt worden.

Aansluitmogelijkheden

De TV-contactdoos en de SAT-contactdoos bieden meerdere mogelijkheden voor het gebruik van de TV:

Afb. 123 TV in het voertuig

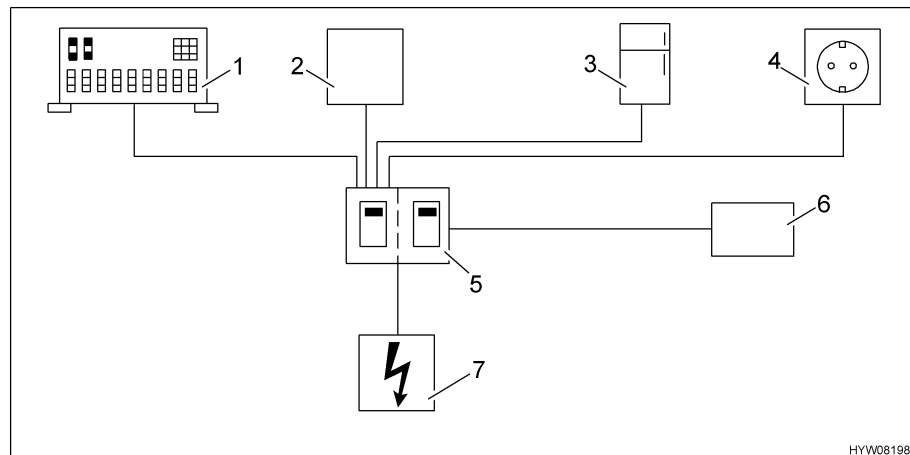

Afb. 124 TV in de voortent

- TV in het voertuig (Afb. 123,4): Aansluiting aan dakantenne (Afb. 123,1) met verbindingkabel (Afb. 123,2)
- TV in het voertuig (Afb. 123,4): Aansluiting aan externe antenne (Afb. 123,3)
- TV in de voortent (Afb. 124,4): Aansluiting aan dakantenne (Afb. 124,1) met verbindingkabel (Afb. 124,2)
- TV in de voortent (Afb. 124,4): Aansluiting aan externe antenne (Afb. 124,3)

9.15 Stroomschema's

9.15.1 Blokschema 230 V

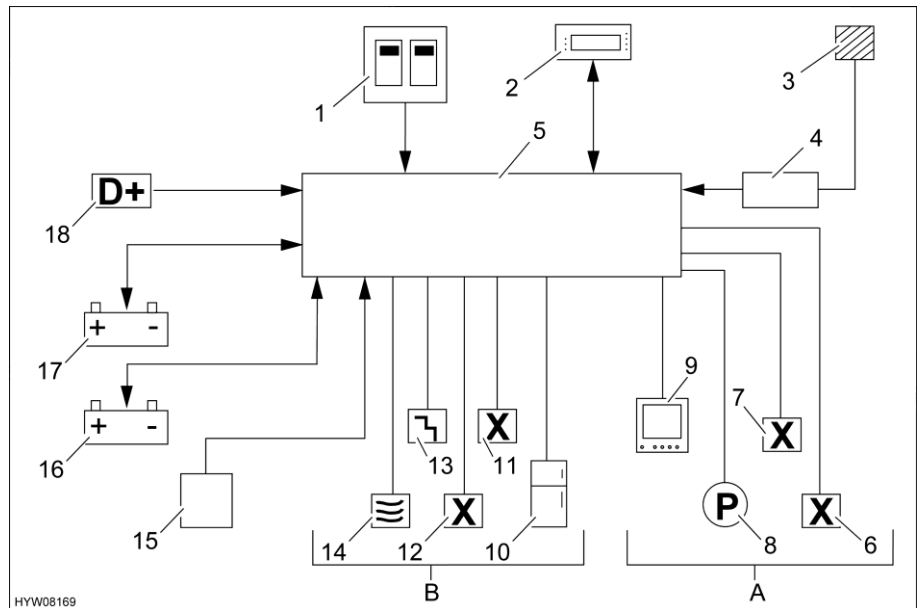

Afb. 125 Schema 230-V-bedrading

- 1 Elektroblok
- 2 Extra laadapparaat
- 3 Koelkast
- 4 Contactdozen
- 5 Beveiligingsautomaat
- 6 Extra apparaat (bijv. klimaatregeling)
- 7 230-V-aansluiting

Afb. 125 toont een schematische weergave van het 230-V-net.

9.15.2 Blokschema 12 V

Afb. 126 Schema 12-V-bedrading

1	230-V-beveiligingsautomaat
2	Paneel met hoofdschakelaar 12 V
3	Zon
4	Zonnepaneel-regelaar
5	Elektroblok met accu-scheidingsschakelaar
A	Licht, verbruikerscircuits in-/uitschakelbaar via hoofdschakelaar 12 V
6	Contactdozen 1, contactdozen 2, reserve 1, 2
7	Circuit 1, circuit 2
8	Pomp (waterpomp)
9	Multimedia/TV
B	Basisvoeding in-/uitschakelbaar via de onderbrekingschakelaar van de accu
10	Koelkast
11	Hoofdschakelaar 4A
12	Hoofdschakelaar 4B
13	Hoofdschakelaar opstap
14	Verwarming
15	Extra laadapparaat
16	Woonruimteaccu
17	Startaccu
18	(D+)

Afb. 126 toont een schematische weergave van het 12-V-net.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de inbouwapparatuur van het voertuig.

De instructies hebben alleen betrekking op de bediening van de inbouwapparatuur.

Verdere informatie over de inbouwapparatuur kunt u in de gebruiksaanwijzingen van de inbouwapparatuur vinden, die apart bij het voertuig zijn meegeleverd.

10.1 Algemeen

- ▷ Uit veiligheidsoverwegingen moeten reserveonderdelen voor verwarmingsapparaten beantwoorden aan de opgaves van de producent en door hem als reserveonderdeel zijn toegelaten. Deze reserveonderdelen mogen alleen door de producent van het apparaat of een erkende werkplaats worden ingebouwd.

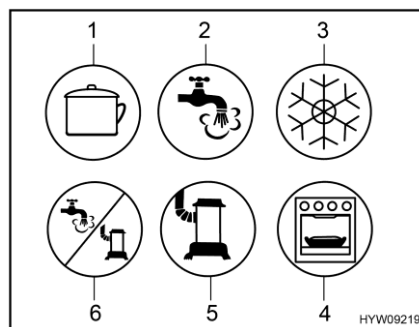

- ▷ Nadere informatie kan worden ontleend aan de aparte gebruiksaanwijzing van het betreffende inbouwapparaat.

In het voertuig zijn al naargelang uitvoering de inbouwapparaten verwarming, boiler, kookplaat en koelkast ingebouwd.

In deze gebruiksaanwijzing worden alleen de bediening en de bijzonderheden van de inbouwapparatuur beschreven.

Voor ingebruikname van een op gas werkend inbouwapparaat de hoofdafsluitkraan op de gasfles en de desbetreffende gasafsluitkraan openen.

- 1 Kookplaat
- 2 Warmwater
- 3 Koelkast
- 4 Bakoven/grill
- 5 Verwarming
- 6 Warmwater/verwarming

Afb. 127 Mogelijke symbolen van de gasafsluitkranen

10.2 Verwarming en boiler

De verwarming kan gebruikt worden om zowel het interieur van het voertuig te verwarmen (door verwarming van de lucht in de ruimte), als het warmwater (boilerfunctie). De volgende instructies gelden ook wanneer de verwarming alleen als boiler wordt gebruikt.

- ▶ Gas wegens explosiegevaar nooit onverbrand laten uitstromen.
- ▶ Bij het tanken, op veerboten en in de garage de verwarming nooit in gasgebruik laten werken. Explosiegevaar!
- ▶ In gesloten ruimtes (bijv. garages) de verwarming nooit op gas laten werken. Vergiftigings- en verstikkingsgevaar!
- ▶ De gasafvoerschoorsteen niet afsluiten of dichtbouwen.
- ▶ De ruimte achter de verwarming niet als opbergruimte gebruiken.
- ▶ Het water in de boiler kan tot 65 °C worden verwarmd. Gevaar voor brandwonden!

- ▷ Hete lucht kan de vloerbedekking beschadigen. Luchtuitstroomopeningen niet direct op de vloerbedekking richten.
- ▷ Boiler nooit aanzetten zonder waterinhoud.
- ▷ Boiler bij vorstgevaar leegmaken, als de boiler niet in gebruik is.
- ▷ Boiler uitsluitend met maximale temperatuurinstelling gebruiken als er veel warm water nodig is. Hierdoor wordt de boiler beschermd tegen verkalking.

- ▷ Het water uit de boiler niet als drinkwater gebruiken.
- ▷ Wanneer de stroomvoorziening naar de verwarming is onderbroken, moet de tijd opnieuw worden ingevoerd.

10.2.1 Modeluitvoeringen met gasafvoerschoorsteen aan de rechtervoertuigkant

- ▶ Als de voortent is opgebouwd en de verwarming of de boiler in gasgebruik is ingeschakeld, kunnen de afvoergassen van het verwarmings toestel of de boiler zich ophopen in de ruimte van de voortent. Verstikkingsgevaar! Zorgen voor een toereikende ventilatie.

10.2.2 Warmwaterverwarming en boiler Alde

- ▷ Warmwaterverwarming nooit zonder verwarmingsvloeistof gebruiken. Letten op instructies uit hoofdstuk 13.
- ▷ Nooit gaten in de vloer boren. Daardoor kunnen de warmwaterbuizen beschadigd raken.

- ▷ Als de warmwaterverwarming in gebruik is, moet altijd de circulatiepomp aangeschakeld zijn.
- ▷ Na het eerste verwarmen adviseren wij om het verwarmingssysteem te ontluchten en het glycolgehalte te controleren. Letten op instructies uit hoofdstuk 13.
- ▷ Als de verwarming wordt ingeschakeld, start deze met de als laatste gebruikte instellingen.
- ▷ Al naargelang de uitvoering is de bestuurderscabine van een verwarmingsmat voorzien.
- ▷ Meer informatie vindt u in de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant. Zie voor het onderhoud de instructies in hoofdstuk 13.

Inbouwplaats

De boiler is in een Bodemvak ingebouwd. Het bedieningspaneel is in het ingangsbereik links naast het 7"-paneel ingebouwd.

Bedieningspaneel

Het bedieningspaneel bestaat uit twee gedeeltes:

- Display (touchscreen)
- Bedieningstoetsen

- 1 Display (touchscreen)
- 2 Toets "Menu"
- 3 Toets "Aan/Uit"

Afb. 128 Bedieningspaneel (warmwaterverwarming)

- ▷ Als er geen toets wordt ingedrukt, schakelt het bedieningspaneel na twee minuten automatisch in ruststand.
- ▷ Wijzigingen aan de instellingen worden na 10 seconden automatisch opgeslagen.

Bedieningstoetsen De bedieningstoetsen hebben de volgende functies:

Pos. in Afb. 128	Toets	Functie
2	MENU	Instelmenu openen
3		Verwarming activeren

Display Het display (Afb. 128,1) is als contactvlak (touchscreen) ontworpen. Het aanraken van symbolen roept de bijbehorende functie op.

Afb. 129 Startscreen (bedieningspaneel)

Startscreen Na het inschakelen van de verwarming verschijnt het startscreen op het display. Het startscreen bevat de volgende informatie:

Symbol	Betekenis
	Dit symbool verschijnt als de circulatiepomp geactiveerd is
	Dit symbool verschijnt als de functie Automatische start van de verwarming geactiveerd is
	Dit symbool verschijnt als de functie Dagautomaat geactiveerd is
	Dit symbool verschijnt als de functie Nachtautomaat geactiveerd is
	Dit symbool verschijnt als een omschakelinstallatie voor gasflessen geactiveerd is
	Dit symbool verschijnt als een spanning van 230 V aan de verwarming voorhanden is
	Naast dit symbool wordt de binnentemperatuur weergegeven
	Naast dit symbool wordt de buitentemperatuur weergegeven voor zover een buitensensor gemonteerd is

Instelmenu De toets "MENU" roept het instelmenu op. De betekenis van de verschillende symbolen is in de volgende tabel beschreven.

Afb. 130 Instelmenu (bedieningspaneel)

Via de symbolen "+" of "-" kunnen waarden verhoogd of verlaagd worden.

Symbol	Betekenis
	Gewenste temperatuur van +5 tot +30 °C instellen
	Watertemperatuur in de boiler instellen
	Verwarmingsvermogen in het elektragebruik instellen
	Knop Verwarmen in het gasgebruik aan/uit
	Knop Gereedschapmenu
	Knop AC voor inschakelen van de automatische airconditioning (alleen zichtbaar wanneer klimaatregeling Truma Aventa aanwezig is)
	Knop voor ingeschakelde functies

Gereedschapmenu's

Via de gereedschapmenu's kunnen de verschillende functies van de verwarming opgeroepen en ingesteld worden. De pijlsymbolen dienen voor het wisselen tussen de menu's. De betekenis van de verschillende functies is in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant beschreven.

Gebruikswijze instellen

De warmwaterverwarming kan met de volgende energiebronnen worden gebruikt:

- Gasgebruik
- 230-V-elektragebruik
- Gas- en 230-V-elektragebruik

De gebruikswijze wordt via het bedieningspaneel geselecteerd.

Gasgebruik kiezen:

- Knop " " indrukken. De knop brandt groen. Het gasgebruik wordt geactiveerd.
- Knop " " opnieuw indrukken. De knop brandt blauw. Gasgebruik is uitgeschakeld.

230-V-elektragebruik kiezen:

- Knop "+" naast het symbool " " zo lang indrukken tot het gewenste verwarmingsvermogen bereikt is.

- ▷ De capaciteitsstand bij het 230-V-elektragebruik zo kiezen dat deze met de beveiliging van de 230-V-aansluiting overeenkomt:

Stand 1 (1 kW) bij 6 A

Stand 2 (2 kW) bij 10 A

Stand 3 (3 kW) bij 16 A

Gas- en 230-V-
elektragebruik kiezen:

- Op het bedieningspaneel zowel gasgebruik als 230-V-elektragebruik selecteren.

- ▷ Wanneer gas- en 230-V-elektragebruik wordt geselecteerd en het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten, werkt de warmwaterverwarming in eerste instantie alleen met 230-V-elektragebruik. Pas als de verwarmingscapaciteit niet meer voldoende is, wordt het gasgebruik automatisch ingeschakeld.

- ▷ Het gasgebruik is alleen mogelijk als de hoofdafsluitkraan op de gasfles en de gasafsluitkraan geopend zijn.

- ▷ Het 230-V-elektragebruik is alleen mogelijk, als het voertuig op de 230-V-voorziening is aangesloten.

Als de verwarming wordt ingeschakeld, start deze met de als laatste ingestelde gebruikswijze.

Verwarming inschakelen:

- Toets "☺" indrukken. Het startscherm verschijnt op het display. De verwarming start automatisch.

Verwarming uitschakelen:

- Toets "☹" indrukken. De verwarming schakelt uit.

Toerental van de
circulatiepomp instellen

- ▷ De warmwaterverwarming is uitgerust met een zeer sterke pomp. De pomp bij kleinere voertuigen alleen gebruiken met vol vermogen wanneer de installatie leeg wordt gemaakt, of wanneer de buisleidingen worden ontvlucht. Anders versnelt de slijtage, harde geluiden van de pomp zijn het gevolg.

Afb. 131 Toerentalverlaging

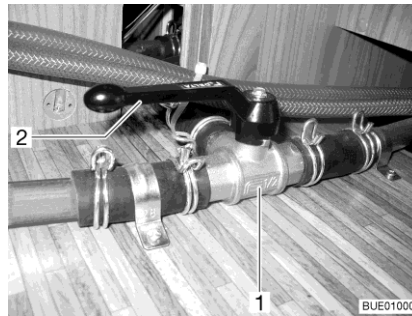
Met de draairegelaar (Afb. 131,2) kan het toerental van de circulatiepomp ingesteld worden. Bij een gereduceerd toerental vermindert het geluid dat de pomp maakt.

De draairegelaar bevindt zich op de circulatiepomp (Afb. 131,1).

- Capaciteit instellen:
- De draairegelaar (Afb. 131,2) tegen de klok in draaien. De capaciteit is minder.
  - De draairegelaar met de klok mee draaien. De capaciteit wordt verhoogd.

3-wegventiel

Bij modellen met een achterste bed is op het circuit van de warmwaterverwarming een 3-wegventiel aangesloten. Het 3-wegventiel is in de garage achter ingebouwd. Het 3-wegventiel is toegankelijk via een serviceluik.

Afb. 132 3-wegventiel

Verwarmingcircuit in het achterste gedeelte openen:

- De hendel (Afb. 132,2) van het 3-wegventiel (Afb. 132,1) parallel met de rechte doorstromingsrichting (Afb. 132) zetten.

Verwarmingcircuit in het achterste gedeelte blokkeren:

- De hendel (Afb. 132,2) van het 3-wegventiel (Afb. 132,1) dwars op de rechte doorstromingsrichting zetten.

Warmtewisselaar Alde (optionele uitrusting)

- ▷ De warmtewisselaar functioneert alleen als de voertuigmotor draait.
- ▷ Als de warmtewisselaar niet wordt gebruikt (bijv. in de zomer), de warmtewisselaar met de afsluitkraan afsluiten.

Met de warmtewisselaar kan de woonruimte van het voertuig tijdens de rit worden verwarmd, zonder de warmwaterverwarming van de woonruimte in gebruik te nemen.

De warmtewisselaar is op het koelcircuit van de voertuigmotor aangesloten en heeft zo dezelfde functie als de verwarming van het voertuig.

De verwarmingscapaciteit wordt via de verwarmingsregeling van de woonruimte ingesteld.

De afsluitkraan voor de warmtewisselaar bevindt zich direct aan de warmtewisselaar.

Interieurverwarming via
warmtewisselaar
inschakelen:

- Controleren of de afsluitkraan voor de warmtewisselaar open is.
- Toets "⏻" (Afb. 128,3) op het bedieningspaneel (Afb. 128) indrukken. Het startscherm verschijnt op het display. De verwarmingsregeling is nu ingeschakeld en de circulatiepomp draait.
- Toets "MENU" (Afb. 128,2) indrukken.
- Gasgebruik of 230-V-elektragebruik uitschakelen (indien ingeschakeld).
- Gewenste ruimtetemperatuur instellen. Hiertoe toets "+" of "-" naast het symbool "🏠" indrukken.

Interieurverwarming via
warmtewisselaar
uitschakelen:

- Toets "⏻" (Afb. 128,3) op het bedieningspaneel (Afb. 128) indrukken.

Afb. 133 Warmtewisselaar Alde

- Aanzetten: ■ Greep (Afb. 133,1) van de afsluitkraan parallel aan de buisleiding zetten.
- Afsluiten: ■ Greep (Afb. 133,1) van de afsluitkraan dwars op de buisleiding zetten.

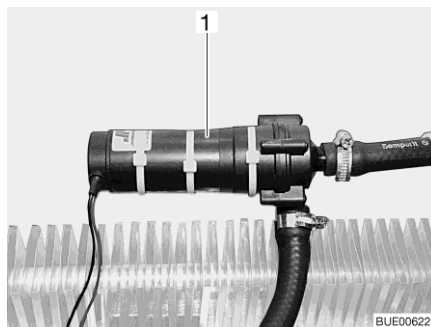
Inbouwplaats

De warmtewisselaar is in de achterste kist van de middelste zitgroep ingebouwd.

Extra circulatiepomp Alde (optionele uitrusting)

- ▷ De extra circulatiepomp functioneert alleen als de warmtewisselaar is ingebouwd en ingeschakeld en de warmwaterverwarming werkt.

Afb. 134 Extra circulatiepomp

Via de extra circulatiepomp (Afb. 134,1) kan de motor van het voertuig bij stilstand worden verwarmd.

De extra circulatiepomp is op het koelcircuit van de voertuigmotor aangesloten en heeft zo dezelfde functie als een motorverwarming.

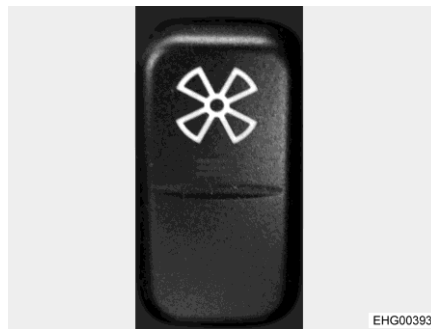

Afb. 135 Bedieningsschakelaar extra circulatiepomp

De schakelaar (Afb. 135) voor de extra circulatiepomp bevindt zich naast het bedieningspaneel van de warmwaterverwarming. Het gele controlelicht brandt als de pomp in gebruik is.

Extra ventilator Alde

De warmwaterverwarming is met een extra ventilator uitgerust om de bestuurderscabine te verwarmen. Hierbij wordt warme lucht via het dashboard en via de stoelconsole onder de bestuurdersstoel in de bestuurderscabine geblazen.

Afb. 136 Wipchakelaar extra ventilator

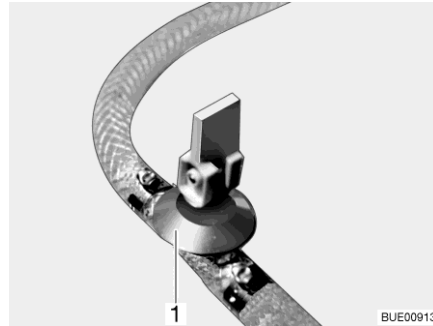
De wipchakelaar voor het in- en uitschakelen van de extra ventilator bevindt zich rechts naast de passagiersstoel.

Boiler vullen/leegmaken

De boiler wordt uit de watertank van water voorzien.

- ▷ Al naargelang het model is het voertuig van een of twee aftapkranen voorzien.

Afb. 137 Aftapkraan

Boiler met water vullen:

- Aftapkraan/aftapkranen sluiten. Daarvoor kiphendel (Afb. 137,1) horizontaal zetten.
- 12-V-voorziening op het paneel inschakelen.
- Alle waterkranen op "Warm" zetten en openen. De waterpomp wordt ingeschakeld. De warmwaterleidingen worden gevuld met water.
- Waterkranen zolang geopend laten tot het water zonder luchtbelletjes uit de waterkranen stroomt. Alleen zo is gegarandeerd dat de boiler met water is gevuld.
- Alle waterkranen sluiten.

Boiler leegmaken:

- Boiler uitschakelen.
- Alle waterkranen openzetten en in de middelste stand zetten.
- Aftapkraan/aftapkranen (Afb. 137) openen. Daarvoor kiphendel (Afb. 137,1) verticaal zetten. De boiler wordt naar buiten toe afgetapt.
- Controleren, of het water uit de boiler volledig wegloopt (ca. 10 liter).

- ▷ Meer informatie vindt u in de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant. Zie voor het onderhoud de instructies in hoofdstuk 13.

Inbouwplaats van de aftapkraan/aftapkranen

Zie hoofdstuk 17.

10.2.3 Wandschoorsteen

Verse lucht en afvoergassen van de verwarmingsinstallatie worden door een tweekamer-wandschoorsteen geleid.

- ▷ Stel het voertuig zodanig af, dat de wandschoorsteen voldoende verse lucht krijgt.
- ▷ De wandschoorsteen moet altijd vrij zijn. Wandschoorsteen niet afdekken.
- ▷ Bij kamperen in de winter (wintercamping) de wandschoorsteen vrijhouden van sneeuw en ijs.
- ▷ Al naar gelang het weer de wandschoorsteen regelmatig controleren (sneeuw, bladeren, vuil, etc.). Indien nodig, de wandschoorsteen reinigen.
- ▷ Bij het wassen van het voertuig de waterstraal niet direct op de wandschoorsteen richten.
- ▷ Indien dit niet in acht genomen wordt, kan geen foutloze werking van de verwarming gegarandeerd worden.

Afb. 138 Wandschoorsteen (warmwaterverwarming)

De wandschoorsteen is aan de linkerkant aangebracht.

Condensafvoer

Wanneer de wandschoorsteen boven het serviceluik is aangebracht, kan er condenswater op de afdichting van het serviceluik druppelen. De condensafvoer gebruiken om de afdichting tegen condenswater te beschermen.

Afb. 139 Condensafvoer

Condensafvoer aanbrengen:

- Condensafvoer (Afb. 139,1) van onderen tussen wandschoorsteen en wand schuiven, tot deze op bevestigingsschroeven van de wandschoorsteen vastklikt.

- ▷ Wanneer er een condensafvoer (Afb. 139,1) op de wandschoorsteen is aangebracht: Condensafvoer voor het rijden afnemen.

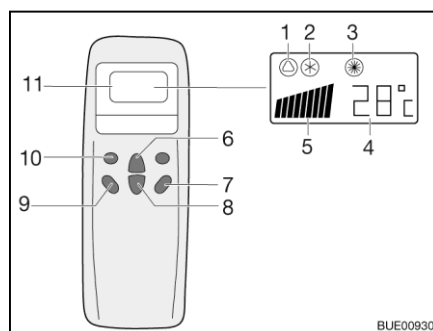
10.3 Klimaatregeling Telair (optionele uitrusting)

- ▷ Tussen het uitschakelen en het herinschakelen altijd ten minste 2 minuten wachten. Anders wordt de compressor beschadigd.
- ▷ Als het apparaat in gebruik is, altijd ten minste één ventilatieklep openen.

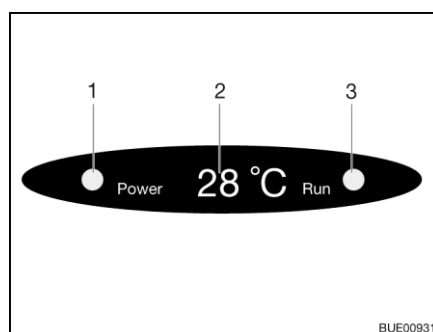

- ▷ De klimaatregeling is alleen actief, als het voertuig op een 230-V-voorziening is aangesloten.
- ▷ De verwarming van het voertuig kan in de winter door de klimaatregeling worden ondersteund, maar niet hierdoor worden vervangen.
- ▷ Na het inschakelen heeft de klimaatregeling ca. 3 minuten nodig, tot de compressor is gestart en koude of warme lucht zal afgeven.
- ▷ Neem ook de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht.

- 1 Symbool automatisch
- 2 Symbool koeling
- 3 Symbool verwarming
- 4 Weergave temperatuur (ingesteld)
- 5 Indicatie ventilatiesnelheid
- 6 Toets temperatuurverhoging
- 7 Toets "ON/OFF"
- 8 Toets temperatuurverlaging
- 9 Toets ventilatoroerental
- 10 Toets gebruikswijze ("Mode")
- 11 Display

Afb. 140 Afstandsbediening

- 1 Controlelicht netaansluiting
- 2 Weergave temperatuur (actueel)
- 3 Controlelicht gebruikswijze
Groen: Koeling
Rood: Verwarming

Afb. 141 Weergave op de diffusor

Voor het uitvoeren van de aparte schakelcommando's de afstandsbediening altijd op de ontvanger richten.

Gebruikswijzen

- Automatisch
- Koeling
- Verwarming

- Inschakelen:**
- De toets "ON/OFF" (Afb. 140,7) indrukken.
  - De toets "Mode" (Afb. 140,10) zo vaak indrukken, tot de gewenste gebruikswijze (Afb. 140,1, 2 of 3) op het display wordt weergegeven. Het betreffende controlelicht op de weergave op de diffusor (Afb. 141,3) brandt.
  - Met de toetsen temperatuurverhoging (Afb. 140,6) of temperatuurverlaging (Afb. 140,8) de gewenste temperatuur instellen.
  - Met de toets ventilatortoerental (Afb. 140,9) de gewenste ventilatorstand kiezen.

- Uitschakelen:**
- De toets "ON/OFF" (Afb. 140,7) indrukken.

- ▷ Als de klimaatregeling voor verwarming is gebruikt, loopt de ventilator nog enkele minuten na, om de warmte volledig af te voeren.

10.4 Kookplaat

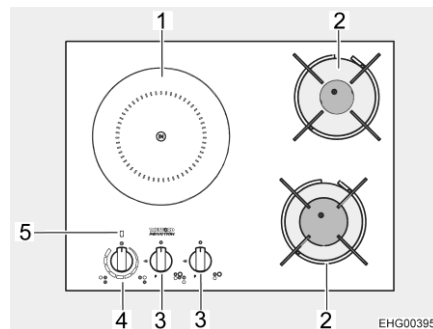
10.4.1 Hybride kookveld (gasbrander/inductiekookveld)

- ▶ Apparaat uitsluitend gebruiken om mee te koken.
- ▶ Apparaat niet gebruiken voor verwarmingsdoeleinden.
- ▶ Kinderen uit de buurt van het apparaat houden.
- ▶ Het apparaat wordt heet tijdens gebruik. Hete oppervlakken niet aanraken.
- ▶ Wanneer het apparaat in gebruik is, het apparaat nooit zonder toezicht laten.
- ▶ Geen voorwerpen op de kookplaat leggen. Brandgevaar!
- ▶ Bij het aansteken van de gasbrander moet het ontstekingsproces van bovenaf zichtbaar zijn en mogen er nog geen pannen op de kookplaat worden neergezet.
- ▶ Alleen potten en pannen gebruiken waarvan de diameter geschikt is voor de betreffende kookplaat.
- ▶ Voor het inductiekookveld alleen potten en pannen gebruiken die speciaal voor inductiekookvelden geschikt zijn.
- ▶ Voor het inductiekookveld alleen potten en pannen met een gladde bodem gebruiken.
- ▶ Geen lege potten en pannen op het inductiekookveld laten staan.
- ▶ Potten en pannen niet over het glasoppervlak schuiven om krassen te vermijden.
- ▶ Wanneer er scheurtjes in het glasoppervlak ontstaan: Apparaat uitschakelen en van de stroom- en gasvoorziening loskoppelen. Geautoriseerd servicepunt opzoeken.
- ▶ Wanneer het netsnoer is beschadigd: Netsnoer door geautoriseerd servicepunt laten vervangen.
- ▶ Open vuur niet met water blussen. Brander uitschakelen en de vlammen met een deksel of branddeken bedekken.
- ▶ Verdere veiligheidsinstructies en informatie in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht nemen.

- ▷ Bij eerste gebruik de gebruiksaanwijzing van de fabrikant volgen.

- 1 Inductiekookveld
- 2 Gasbrander
- 3 Draairegelaar, gasbrander
- 4 Draairegelaar, inductiekookveld
- 5 LED-indicatie

Afb. 142 Hybride kookveld

Het hybride kookveld heeft twee gasbranders (Afb. 142,2) en een inductiekookveld (Afb. 142,1).

Gasbrander inschakelen:

- De hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkraan "Kookplaat" openen.
- Draairegelaar (Afb. 142,3) van de gewenste gasbrander (Afb. 142,2) in de ontstekingsstand (grote vlam) draaien.
- De draairegelaar indrukken en ingedrukt houden.
- Gasaansteker of brandende lucifer bij de gasbrander houden.
- Wanneer de vlam brandt, de draairegelaar nog 10 tot 15 seconden ingedrukt houden tot het ontstekingsbeveiligingsventiel de gastoevoer open houdt.
- Draairegelaar loslaten en in de gewenste instelling draaien.

Gasbrander uitschakelen:

- Draairegelaar (Afb. 142,3) op 0 zetten. De vlam dooft.
- Gasafsluitkraan "Kookplaat" en hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.

Inductiekookveld inschakelen:

- Draairegelaar (Afb. 142,4) met de klok mee naar de gewenste capaciteitsstand draaien.

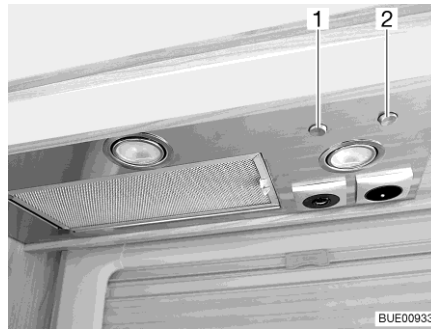
Inductiekookveld uitschakelen:

- Draairegelaar (Afb. 142,4) met de klok mee naar de 0-stand draaien.

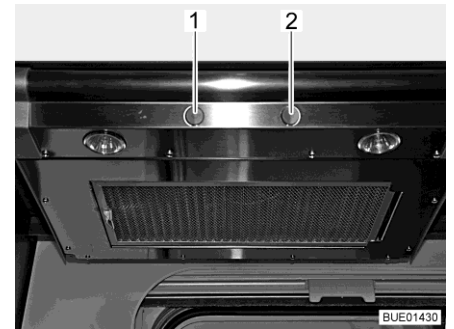

- ▷ Bij gebruik van het inductiekookveld kunnen de pannen geluiden maken (afhankelijk van de constructie van de pan). Dit is geen storing.
- ▷ Wanneer een inductiekookveld wordt ingeschakeld, geeft een LED-indicatie (Afb. 142,5) de ingestelde capaciteitsstand aan.
- ▷ Wanneer het inductiekookveld wordt uitgeschakeld, gaat de LED-indicatie uit.
- ▷ Zie voor verdere informatie (en verdere indicaties van de LED-indicatie) de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

10.4.2 Afzuigkap (optionele uitrusting)

Afb. 143 Afzuigkap

Afb. 144 Afzuigkap (alternatief)

De kookplaat is voorzien van een afzuigkap. De ingebouwde krachtige ventilator transporteert de kookdampen rechtstreeks naar buiten. Voor het inschakelen van de afzuigkap de rechter tuimelschakelaar (Afb. 143,2 of Afb. 144,2) drukken.

Met de linker tuimelschakelaar (Afb. 143,1 of Afb. 144,1) kunnen de beide lampen in de afzuigkap worden ingeschakeld.

10.5 Koelkast

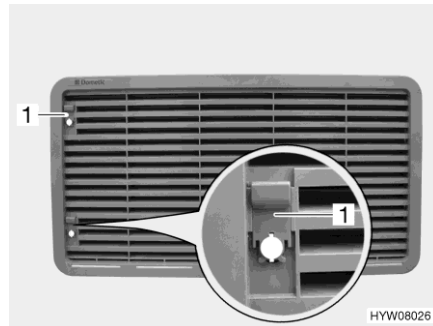
Tijdens de rit de koelkast alleen via het 12-V-boordnet gebruiken. Bij hoge omgevingstemperaturen bereikt de koelkast geen volle koelcapaciteit meer.

- ▷ Bij het verlaten van het voertuig altijd de koelkast-ventilatieroosters in elkaar zetten. Bij regen kan er anders water binnendringen.
- ▷ De koelcapaciteit van de koelkast is afhankelijk van de stand van het voertuig. Reeds vanaf een schuine stand van 5° kan de koelcapaciteit dalen. Daarom het voertuig op de opstelplaats altijd horizontaal zetten.
- ▷ Absorptiekoelkasten werken bij normale kamertemperatuur (ca. 21 °C) in het aangegeven temperatuurbereik. Bij duidelijke hogere omgevingstemperaturen (> 30 °C) daalt de koelcapaciteit.
- ▷ Veiligheidsinstructies en gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht nemen.

10.5.1 Koelkast-ventilatierooster

Bij hoge buitentemperaturen is de volledige koelcapaciteit van het koel-aggregaat alleen gegarandeerd, als de koelkast voldoende wordt geventi-leerd. Om een betere ventilatie te verkrijgen, kunnen de koelkast-ventilatie-roosters worden weggenomen.

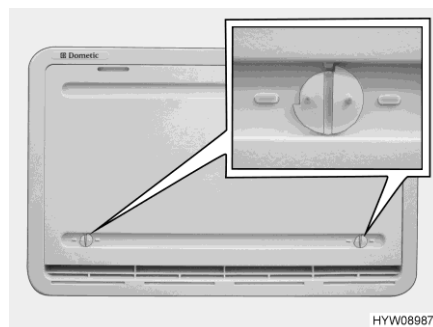

Afb. 145 Koelkast-ventilatierooster
(met schuif)

Afb. 146 Koelkast-ventilatierooster
(met schroef)

- Verwijderen:
- Afhankelijk van de uitvoering: De schuif (Afb. 145,1) naar boven schui-ven of de schroef (Afb. 146,1) met behulp van een munt een kwartslag draaien.
  - Koelkast-ventilatierooster wegnemen.

Afb. 147 Winterafdekking

Winterafdekking

Wanneer de koelkast bij lage buitentemperaturen moet worden gebruikt, raadt de fabrikant u aan een winterafdekking (Afb. 147) voor het koelkast-ventilatierooster te gebruiken.

In de volgende tabel worden de temperatuurbereiken aangegeven waarin de winterafdekking of de geïsoleerde winterafdekking gebruikt mag worden.

Temperatuur	Afdekking
Onder 10 °C	Winterafdekking (bij koelkasten met een volume van minder dan 130 liter: alleen bij onderste ventilatierooster aanbrengen)
Onder -5 °C	Isolerende winterafdekking (alleen bij onderste ventila-tierooster aanbrengen)

- ▷ Wanneer de temperaturen boven de aangegeven waarden liggen, moet de winterafdekking absoluut verwijderd worden. Het voertuig kan anders beschadigd worden.

- Aanbrengen:**
- Beide vergrendelingen (Afb. 147) openen (groef staat horizontaal).
  - Winterafdekking voor het ventilatierooster plaatsen.
  - Vergrendelingen met een kleine munt vergrendelen (groef staat verticaal).
- Verwijderen:**
- Beide vergrendelingen (Afb. 147) openen (groef staat horizontaal).
  - Winterafdekking van ventilatierooster verwijderen.

- ▷ De winterafdekking kan tijdens de rit blijven zitten.

10.5.2 Dometic automatisch (10-serie)

Deze koelkast is een zogenaamde absorptiekoelkast met afzonderlijk vriesvak.

Gebruikswijzen en instellingen worden op een display (Afb. 148) tussen koelkast en vriesvak weergegeven.

Gebruikswijzen

De koelkast is uitgerust met een automatisch energiekeuze-systeem. De koelkast kiest automatisch de optimale energiebron. Manuele ingrepen voor de energiekeuze zijn niet vereist, maar zijn mogelijk.

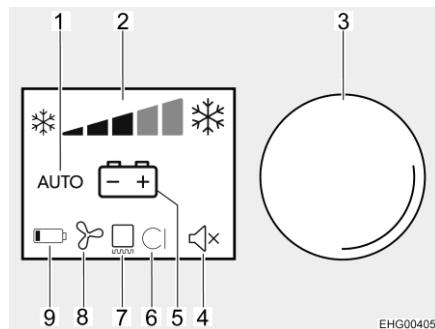
De koelkast kiest uit de volgende energiebronnen:

- 230 V wisselspanning
- 12 V gelijkspanning
- Gas

De prioriteit van de energiebron is vastgelegd in deze volgorde.

- ▷ De koelkast heeft altijd 12-V-regelspanning nodig, onafhankelijk van de omstandigheid met welke energiesoort hij wordt gebruikt. De regelspanning wordt uit de woonruimteaccu gehaald. Daardoor stroomt er ook bij uitgeschakelde koelkast altijd een ruststroom. Bij een tijdelijke stilstand de koelkast altijd van de stroomtoevoer loskoppelen.

- 1 Automatisch gebruik
- 2 Indicatie van de koelcapaciteit
- 3 Bedieningsknop
- 4 Pieptoon uit
- 5 Indicatie van de actuele energiebron
- 6 Niet gebruikt
- 7 Frameverwarming
- 8 Ventilator (optioneel)
- 9 Niet gebruikt

Afb. 148 Display

230-V-gebruik Als de gebruikswijze "AUTO" is ingesteld en de 230-V-voorziening is aangesloten, wordt bij voorkeur deze energiebron gekozen.

12-V-gebruik Als de gebruikswijze "AUTO" is ingesteld, kiest de koelkast alleen 12-V-gebruik wanneer de voertuigmotor draait.

Gasgebruik

- ▶ Gas wegens explosiegevaar nooit onverbrand laten uitstromen.
- ▶ Gebruik alleen vloeibaar gas voor werking van de koelkast, geen aardgas. Op hoogtes van meer dan 1000 m kunnen ontstekingsproblemen optreden bij het gebruik van gas. Indien mogelijk op een andere energie-soort overstappen.

- ▷ Bij gebruik van autogas moet de gasbrander vaker gereinigd worden.
- ▷ De hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkraan "Koelkast" openen.

Als de gebruikswijze "AUTO" is ingesteld, de 230-V-voorziening **niet** aangesloten en de voertuigmotor **uitgeschakeld** is, kiest de koelkast de gasvoorziening. Bij het selecteren van het gasgebruik wordt de ontstekingsbeveiliging automatisch geopend, zodat er gas naar de brander kan stromen. Tegelijkertijd wordt de elektronische ontsteker ingeschakeld. Wordt de gasvlam bijv. door een windstoot gedoofd, dan wordt de ontsteker onmiddellijk geactiveerd en steekt deze het gas weer aan. Bij een storing van het gasgebruik knipperen de symbolen "Gas" en "Storing" en klinkt 20 seconden lang een alarm.

Tankstop

- ▶ In de buurt van tankstations is het gebruik van open vuur verboden. Wanneer de koelkast tijdens de rit handmatig op gasgebruik is ingesteld: Koelkast bij een tankstation uitschakelen of op 12-V-gebruik omschakelen. Wanneer de koelkast tijdens de rit in automatische modus werd gebruikt en de tankstop langer duurt dan 15 minuten: Koelkast uitschakelen. De koelkast schakelt anders 15 minuten na het uitzetten van de voertuigmotor automatisch over op gasgebruik.

Koeltemperatuur-regeling

Na het inschakelen kiest de koelkast automatisch de middelste thermostaatinstelling. Deze instelling kan handmatig worden bijgesteld met de bedieningsknop (Afb. 148,3). De balken (Afb. 148,2) tonen de geselecteerde thermostaatinstelling. Het duurt een paar uur, tot de koelkast de normale bedrijfstemperatuur heeft bereikt. Bij het omschakelen van de gebruikswijze blijft de thermostaatinstelling behouden. De koeltemperatuur blijft onafhankelijk van de energiesoort behouden.

Frameverwarming (FV)

- ▷ Wanneer de frameverwarming is ingeschakeld, verbruikt deze ongeveer 4 watt, ook bij gasgebruik. Om te voorkomen dat de woonruimteaccu zich ontlaaft, bij gasgebruik de frameverwarming niet in continue werking gebruiken of de frameverwarming uitschakelen.

- ▷ De frameverwarming is bij 230-V-gebruik en bij 12-V-gebruik met lopende motor permanent ingeschakeld.

Bij hoge buitentemperaturen en hoge luchtvochtigheid kunnen er zich waterdruppels op het metalen frame van het vriesvak vormen. Daarom is de koelkast met een frameverwarming voor het vriesvak uitgerust. Bij hoge temperaturen en hoge luchtvochtigheid de frameverwarming inschakelen. Zo kan corrosie worden vermeden. Wanneer de frameverwarming ingeschakeld is, gaat het symbool Frameverwarming (Afb. 148,7) branden.

Bij gasgebruik kan de frameverwarming handmatig worden geschakeld.

Frameverwarming in-/uitschakelen:

- Bedieningsknop (Afb. 148,3) draaien, tot de onderste regel (Instelmenu) actief is.
- Bedieningsknop indrukken om het Instelmenu te openen
- Bedieningsknop draaien tot het symbool Frameverwarming actief is.
- Op bedieningsknop drukken.

Handmatige modus**Inschakelen:**

- De hoofdafsluitkraan op de gasfles en gasafsluitkraan "Koelkast" openen.
- Bedieningsknop (Afb. 148,3) ongeveer 2 seconden lang indrukken. De koelkast wordt met de laatst geselecteerde instellingen ingeschakeld.
- Temperatuur kiezen: Bedieningsknop indrukken om de indicatie in te schakelen.
- Bedieningsknop draaien om de koelcapaciteit in te stellen. De indicatie van de koelcapaciteit verandert overeenkomstig.

Gebruikswijze instellen:

- Bedieningsknop indrukken om de indicatie in te schakelen.
- Bedieningsknop draaien tot de middelste regel (Gebruikswijzemenue) actief is.
- Op bedieningsknop drukken.
- Bedieningsknop draaien tot de gewenste gebruikswijze wordt weergegeven.
- Bedieningsknop indrukken om de ingestelde gebruikswijze op te slaan.

Bij 12-V-gebruik wordt de koelkast uitsluitend door de woonruimteaccu met stroom gevoed.

- ▷ Als de koelkast handmatig op "12 V" is gezet, verbruikt hij continu stroom. Daarom op gasgebruik instellen, als de voertuigmotor **niet** draait en het voertuig **niet** aan de 230-V-voorziening is aangesloten.

Uitschakelen:

- Bedieningsknop (Afb. 148,3) ongeveer 4 seconden lang indrukken. De koelkast wordt uitgeschakeld, er branden geen indicaties meer.
- Gasafsluitkraan "Koelkast" en hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten.

**Dimfunctie en
waarschuwingsfunctie**

In de automatische modus worden "AUTO" en de actueel gebruikte energie-soort getoond. De helderheid van het display wordt na enkele seconden minder als er geen andere toets wordt ingedrukt. Als de deur geopend is, gaat de binnenverlichting na 2 minuten uit. Wanneer de deur langer dan 2 minuten open staat, weerklinkt er een akoestisch waarschuwingssignaal.

**Ventilatiestand
(winterstand)**

Koelkastdeur en vriesvakdeur in ventilatiestand zetten, wanneer de koelkast langere tijd niet wordt gebruikt. Zo wordt schimmelvorming voorkomen.

- ▷ De deur mag tijdens de rit niet in ventilatiestand staan.

**Koelkastdeur in
ventilatiestand zetten:**

- Koelkast ontdooien.
- Aan één zijde onder en boven aan de deur in het vergrendelingsbereik de haken tot de aanslag uitdraaien.
- De koelkastdeur aandrukken. De uitstekende pin klikt in de haak. De deur staat in ventilatiestand.

**Koelkastdeur in
gebruiksstand zetten:**

- Deur openen.
- Uitstekende haken boven en onder aan de deur weer naar binnen drukken. De deur staat weer in gebruiksstand.

- ▷ Verdere informatie omtrent de aparte gebruiksaanwijzing "Koelkast".

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de sanitaire inrichtingen van het voertuig.

11.1 Watervoorziening, algemeen

- ▶ Watertank alleen vullen uit verzorgingsinstallaties met aantoonbare drinkwaterkwaliteit.
- ▶ Voor het vullen alleen slangen of reservoirs gebruiken, die zijn goedgekeurd voor drinkwater.
- ▶ Vulslang of reservoir vóór het gebruik grondig spoelen met drinkwater (2- tot 3-voudige hoeveelheid van de inhoud).
- ▶ Vulslang of reservoir na het gebruik volledig leegmaken en openingen van de vulslang of het reservoir afsluiten.
- ▶ Staand water in de watertank of in waterleidingen wordt na korte tijd ondrinkbaar. Daarom voor ieder gebruik van het voertuig de waterleidingen en de watertank grondig reinigen.
- ▶ Bij stilstand van meer dan één week de waterinstallatie vóór het gebruik van het voertuig ontsmetten (zie hoofdstuk 12).

- ▷ Als het voertuig gedurende meerdere dagen niet wordt gebruikt of bij vorstgevaar niet wordt verwarmd, de totale waterinstallatie leegmaken. Ervoor zorgen dat de waterpomp op het paneel is uitgeschakeld. De waterpomp loopt anders warm en kan beschadigd worden. De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Alle aftapkranen geopend laten. Zo kunnen vorstschade aan de inbouwapparatuur, vorstschade aan het voertuig en afzettingen in watervoerende componenten worden vermeden.
- ▷ De waterpomp loopt zonder water warm en kan na uiterlijk één minuut beschadigd worden. Waterpomp nooit gebruiken als de watertank leeg is.

Door het openen van een waterkraan wordt de waterpomp automatisch ingeschakeld en pompt ze water naar de waterwinplaats.

- ▷ Voordat de waterarmaturen kunnen worden gebruikt, moet de 12-V-voorziening op het paneel zijn ingeschakeld. De waterpomp werkt anders niet.
- ▷ Wanneer de watertank met vers water wordt gevuld kan onderin de pomp een luchtbel worden gevormd. Deze luchtbel het aanzuigen van het water. De waterpomp krachtig in het water heen en weer schudden.

11.2 Waterinstallatie

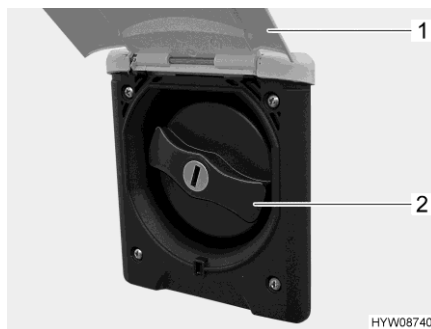
11.2.1 Overzicht watertanks

Het voertuig is uitgerust met drie watertanks:

Tank	Vulhoeveelheid
Watertank	140 l
Grijswatertank	110 l
Zwartwatertank	50 l

De watertanks zijn in de dubbele bodem van het voertuig ingebouwd en toegankelijk via een vloerlep binnen in het voertuig.

11.2.2 Drinkwatervulopening

Afb. 149 Afsluitdeksel (drinkwatervulopening)

De drinkwatervulopening is aan de linkerkant van het voertuig achter een luik aangebracht.

De drinkwatervulopening is gekenmerkt door het symbool "🔑".

Drinkwatervulopening
openen:

- Serviceluik (Afb. 149,1) naar boven draaien.
- Sleutel in cilinderslot steken en een kwartslag draaien. Het afsluitdeksel is ontgrendeld.
- Sleutel eruit trekken.
- Het blauwe afsluitdeksel (Afb. 149,2) een kwartslag draaien.
- Afsluitdeksel verwijderen.

Water vullen:

- Watertank met drinkwater vullen. Voor het vullen een waterslang, waterjerrycan met trechter o.d. gebruiken.

Drinkwatervulopening
sluiten:

- Afsluitdeksel weer op de drinkwatervulopening plaatsen.
- Afsluitdeksel een kwartslag draaien.
- Sleutel in cilinderslot steken en een kwartslag draaien. Het afsluitdeksel is vergrendeld.
- Sleutel eruit trekken.
- Controleren, of het afsluitdeksel vast in de drinkwatervulopening zit.
- Serviceluik naar onder draaien en sluiten.

11.2.3 Waterinstallatie vullen

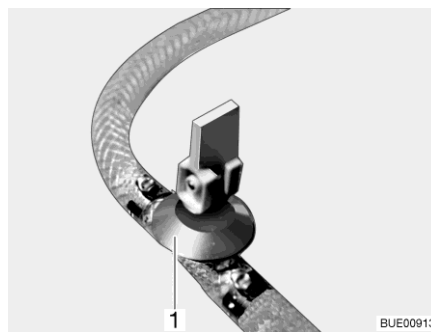
- ▶ Bij het vullen van de watertank de technisch toelaatbare maximummassa van het voertuig in acht nemen. Als de watertank vol is, moet de bagage overeenkomstig worden gereduceerd.

- ▷ De waterpomp loopt zonder water warm en kan beschadigd worden. Waterpomp nooit gebruiken als de watertank leeg is.

- ▷ De Alde-installatie (verwarming/boiler) heeft afhankelijk van het model een of twee aftapkranen voor het legen.
- ▷ Terwijl de watertank wordt gevuld, kan de waterhoeveelheid in de indus-app worden gecontroleerd.

Afb. 150 Aftapkraan (met kiphendel)

- Voertuig horizontaal zetten.
- 12-V-voorziening op het paneel inschakelen.
- Evt. de waterpomp op het paneel inschakelen.
- Waterinstallatie reinigen resp. ontsmetten.
- Alle aftapkranen sluiten. Daarvoor kiphendel van de aftapkraan (Afb. 150,1) horizontaal zetten.
- De aftapopening van de watertank sluiten.
- Alle waterkranen sluiten.
- Drinkwatervulopening buiten aan het voertuig openen.
- Watertank met drinkwater vullen. Voor het vullen een waterslang, waterjerrycan met trechter o.d. gebruiken.
- Alle waterkranen op "Warm" zetten en openen. De waterpomp wordt ingeschakeld. De warmwaterleidingen worden gevuld met water.
- Waterkranen zolang geopend laten tot het water zonder luchtbellen uit de waterkranen stroomt. Alleen zo is gegarandeerd dat de boiler met water is gevuld.
- Alle waterkranen op "Koud" zetten en geopend laten. De koudwaterleidingen worden gevuld met water.
- Waterkranen zolang geopend laten tot het water zonder luchtbellen uit de waterkranen stroomt.
- Alle waterkranen sluiten.

- Drinkwatervulopening sluiten.
- Controleren of de afsluitdeksel van de watertank dicht is.

Inbouwplaats van de aftapkranen

Zie hoofdstuk 17.

11.2.4 Water bijvullen

► Bij het vullen van de watertank de technisch toelaatbare maximum-massa van het voertuig in acht nemen. Als de watertank vol is, moet de bagage overeenkomstig worden gereduceerd.

- Drinkwatervulopening openen.
- Watertank met drinkwater vullen. Voor het vullen een waterslang, waterjerrycan met trechter o.d. gebruiken.
- Drinkwatervulopening sluiten.

11.2.5 Waterinstallatie leegmaken

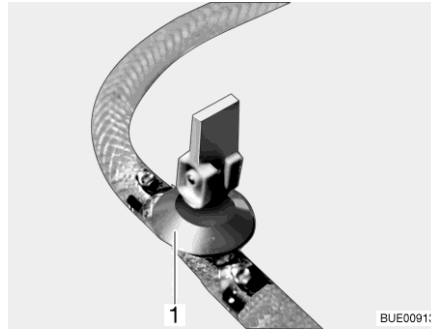

- ▷ Als het voertuig gedurende meerdere dagen niet wordt gebruikt of bij vorstgevaar niet wordt verwarmd, de totale waterinstallatie leegmaken. Ervoor zorgen dat de waterpomp op het paneel is uitgeschakeld. De waterpomp loopt anders warm en kan beschadigd worden. De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Het veiligheids-/aftapventiel (indien aanwezig) en alle aftapkranen geopend laten. Zo kunnen vorstschade aan de inbouwapparatuur, vorstschade aan het voertuig en afzettingen in watervoerende componenten worden vermeden.
- ▷ Waterpomp op het paneel uitschakelen. De waterpomp draait anders door tot de pomp oververhit raakt, of de accu leeg is.

- ▷ De Alde-installatie (verwarming/boiler) heeft afhankelijk van het model een of twee aftapkranen voor het legen.

Afb. 151 Aftapkraan (met kiphendel)

Als volgt te werk gaan om de waterinstallatie voldoende leeg te maken en te ventileren. Zo wordt vorstschade vermeden:

- Voertuig horizontaal zetten.
- Waterpomp op het paneel uitschakelen.
- De 12-V-voorziening op het paneel uitschakelen.
- Boiler uitzetten (zie sectie 10.2).
- Alle aftapkranen openen. Daarvoor kiphendel van de aftapkraan (Afb. 151,1) verticaal zetten.
- Open de afvoer van de watertank.
- Alle waterkranen openzetten en in de middelste stand zetten.
- Handsproeier naar boven in douchestand hangen.
- Sluitring van de watertank openschroeven.
- Waterpomp (aan deksel bevestigd) zo ver uitnemen als de aansluitleidingen toelaten.
- Waterpomp omhooghouden tot de waterleidingen volledig leeg zijn.
- Controleren of de watertank volledig is leeggemaakt.
- Handsproeier in douchebak leggen.
- Het water dat in de waterleidingen is achtergebleven, eruitblazen (max. 0,5 bar). Daarvoor de waterleiding van de waterpomp afhalen en in de richting van de gebruiker in de waterleiding blazen.
- Grijswatertank en zwartwatertank leegmaken.
- Watertank reinigen en vervolgens grondig doorspoelen.
- Waterinstallatie zo lang mogelijk laten drogen.
- Na de lediging alle waterkranen in de middelste stand geopend laten.
- Alle aftapkranen geopend laten.

Inbouwplaats van de aftapkranen

Zie hoofdstuk 17.

11.3 Afvalwatersysteem indus

- ▶ Bij het omgaan met afvalwater een persoonlijke veiligheidsuitrusting dragen.

- ▷ Wanneer er afvalwater uit het afvalwatersysteem komt, het afvalwater onmiddellijk opruimen en de omgeving desinfecteren.
- ▷ Bij het omgaan met patronen een persoonlijke veiligheidsuitrusting dragen. Voorkomen dat de inhoud in contact komt met huid en ogen.
- ▷ Patronen uit de buurt van kinderen houden.
- ▷ Wanneer het afvalwatersysteem lange tijd niet wordt gebruikt en de omgevingstemperatuur tot onder 0 °C daalt, het water in het systeem volledig aftappen.
- ▷ Verdere veiligheidsinstructies en informatie in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht nemen.

Het afvalwatersysteem indus bestaat uit de volgende componenten:

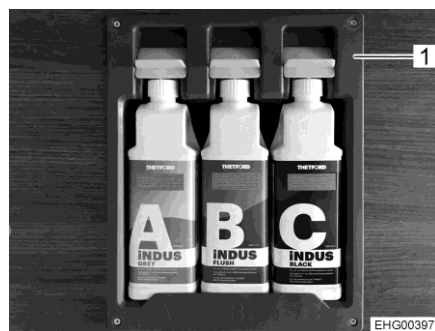
- Grijswatertank/zwartwatertank
- Legingsmodule
- indus-app
- Doseermodule met patroon
- Toilet

Werking

Het afvalwatersysteem verzamelt **grijs water** uit de keuken en badkamer in een aparte **grijswatertank**. Het grijze water wordt gefilterd en er wordt een speciaal middel aan toegevoegd. Vervolgens wordt het opnieuw gebruikt om het toilet door te spoelen. Wanneer er niet voldoende grijswater is om door te spoelen, wordt vers water bijgemengd.

Na gebruik van het toilet wordt het **zwarte water** (afvalwater van toilet) van het toilet naar een aparte **zwartwatertank** gepompt. Wanneer de zwartwatertank vol is, wordt het zwarte water via de legingsmodule op een geschikte afvoerplaats geleegd.

Door toevoeging van verschillende additieven zorgt het systeem voor hygiënische, reukloze afvoer van het afvalwater en worden afzettingen in de slangen en tanks voorkomen. Hiertoe worden in het systeem drie verschillende patronen met additieven gebruikt. De dosering verloopt automatisch via een doseermodule.

Afb. 152 Patroonhouder met patronen

Patronen

De patronen met de additieven zitten in een patroonhouder (Afb. 152,1). De patroonhouder is in de garage achter van het voertuig ingebouwd en bevat patronen met de volgende additieven:

- indus Grey (grijswateradditief)
- indus Flush (spoelwateradditief)
- indus Black (zwartwateradditief)

LED's in het bedieningsveld van de patroonhouder tonen de status van de patronen. In de gebruiksaanwijzing van de fabrikant wordt beschreven hoe de patronen moeten worden geplaatst.

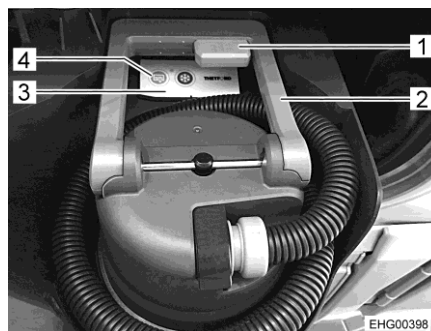
- ▷ De patronen werken optimaal bij omgevingstemperaturen tussen 0 °C en 45 °C.
- ▷ Patronen op een koele, droge plaats vorstvrij en beschermd tegen direct zonlicht bewaren.

indus-app

De vulstand van de verschillende tanks en patronen kan via de indus-app worden afgelezen. De indus-app helpt u bovendien geschikte afvoerplaatsen te vinden. In de gebruiksaanwijzing van de fabrikant wordt beschreven hoe u de indus-app op een smartphone of tablet installeert en met het watersysteem verbindt.

Legingsmodule

- ▷ Het indus-afvalwatersysteem kan op de meeste sanitairstations voor grijs water worden gelegegd. Voorwaarde hiervoor is dat het sanitairstation op de algemene riolering is aangesloten en er geen speciale regels of voorschriften gelden voor de afvoer van zwart water. Wanneer voor de afvoer van zwart water speciale regels en voorschriften gelden, speciale sanitairstations voor zwart water gebruiken en de regels en voorschriften in acht nemen. In de indus-app worden de dichtstbijzijnde sanitairstations aangegeven.
- ▷ Wanneer het watersysteem langere tijd niet wordt gebruikt, bijvoorbeeld in de winter, moet het watersysteem volledig worden afgetapt. Zie voor verdere informatie over winterstalling hoofdstuk 12.9.2 en de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Afb. 153 Legingsmodule

De zwartwatertank en grijswatertank worden samen via de legingsmodule (Afb. 153) gelegegd. Tegelijkertijd worden het toilet, de grijswatertank en de zwartwatertank automatisch gespoeld.

LED-lampen op het bedieningsveld van de legingsmodule geven de status van het legingsproces aan.

De legingsmodule is aan de rechterkant van het voertuig achter een luik aangebracht.

- Afvalwater legen:**
- Serviceluik openen en houder van de legingsmodule eruit draaien.
  - Greep (Afb. 153,2) van de legingsmodule naar boven trekken.
  - Legingsmodule eruit halen en daarbij slang afwikkelen.
  - Legingsmodule direct boven de schacht van het sanitairstation positioneren.
  - Toets (Afb. 153,1) aan de greep (Afb. 153,2) indrukken om de legingsmodule te openen.
  - Blauwe legingstoets (Afb. 153,4) op het bedieningsveld (Afb. 153,3) indrukken. Het legingsproces begint.
  - Wacht tot het afvalwater volledig is weggepompt. Het legingsproces is voltooid wanneer de blauwe legingstoets (Afb. 153,4) niet meer brandt.
  - Toets (Afb. 153,1) opnieuw indrukken om de legingsmodule te sluiten.
  - Legingsmodule weer in de houder plaatsen en daarbij zo draaien dat de slang zich om de legingsmodule wikkelt.
  - Greep (Afb. 153,2) inklappen.

- ▷ Wanneer de greep niet kan worden ingeklapt, is de legingsmodule mogelijk nog open. In dit geval de toets (Afb. 153,1) opnieuw indrukken.

- Houder met legingsmodule terugschuiven en serviceluik sluiten.

Toilet

- ▷ Niet op het toiletdeksel gaan zitten of staan. Het deksel kan breken.

Het toilet wordt met grijs water uit de grijswatertank doorgespoeld. Wanneer er niet voldoende water beschikbaar is, wordt vers water bijgemengd.

Afb. 154 Bedieningsveld toilet

Afb. 155 Toilet

- Toilet bedienen:**
- Om het toilet met een grote hoeveelheid water door te spoelen: Toets (Afb. 154,4) indrukken.
  - Om het toilet met een kleine hoeveelheid water door te spoelen: Toets (Afb. 154,3) indrukken.
  - Om de afsluitplaat van het toilet handmatig te openen: Toets (Afb. 154,1) indrukken.

- ▷ De afsluitplaat in het toilet is normaal gesproken gesloten en wordt bij het spoelen automatisch geopend. Indien nodig, kan de afsluitplaat handmatig worden geopend.
- ▷ De blauwe LED (Afb. 154,2) is voor eerste gebruik vereist, zie gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

11.4 Toiletruimte

- ▷ Geen zware lasten in de douchebak zetten. De douchebak of andere delen in de toiletruimte kunnen beschadigd raken.

- ▷ Om te ventileren tijdens of na het douchen of om natte kleding te drogen de deur van de toiletruimte sluiten en het raam of het dakluik van de toiletruimte openen. De lucht kan dan beter circuleren.
- ▷ Het douchegordijn bij het douchen volledig sluiten, zodat er geen water tussen de wasruimtemwand en de douchebak kan komen.
- ▷ Na het douchen dienen de zeepresten uit de douchebak gespoeld te worden, anders ontstaan er te zijner tijd scheuren in de bak.
- ▷ Douche na gebruik droogvegen, anders kan er zich vocht afzetten.
- ▷ Verdere informatie over de reiniging van de toiletruimte vindt u in de paragraaf 12.2.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de verzorging van het voertuig.

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u checklists met maatregelen, die u moet uitvoeren als u het voertuig lange tijd niet gebruikt.

12.1 Uitwendige verzorging

12.1.1 Algemeen

De normale uitwendige verzorging bestaat uit regelmatig wassen. Daarbij hangt het van de gebruiks- en omgevingsvoorwaarden af, hoe vaak het voertuig moet worden gewassen. In gebieden met een sterke luchtvervuiling of wanneer er over wegen wordt gereden, die met strooizout zijn behandeld, het voertuig vaker wassen. Ook wanneer het voertuig is blootgesteld aan zouthoudende en vochtige lucht (kustgebieden, vochtigwarm klimaat), het voertuig vaker wassen.

Indien mogelijk niet onder bomen parkeren. De harsachtige uitscheidingen die van veel bomen naar beneden druppelen, zorgen ervoor dat de lak er mat gaat uitzien en stimuleren ook het mogelijke corrosieproces.

Uitwerpselen van vogels meteen en grondig afwassen, aangezien deze bijzonder bijtend werken.

12.1.2 Wassen met hogedrukreiniger

- ▷ Banden niet reinigen met hogedrukreiniger. De banden kunnen beschadigd worden.
- ▷ Buitentoepassingen (decoratiefolies) niet direct met de hogedrukreiniger besproeien. De buitentoepassingen kunnen loskomen.

Alvorens het voertuig te wassen met een hogedrukreiniger, de gebruiksaanwijzing van de hogedrukreiniger in acht nemen.

Bij het wassen met de rondstraalbuis tussen het voertuig en de reinigingsbuis een minimum afstand van ca. 700 mm in acht nemen.

Houd er rekening mee, dat de waterstraal met kracht uit de reinigingsbuis komt. Door verkeerd gebruik van de hogedrukreiniger kunnen er beschadigingen aan het voertuig ontstaan. De watertemperatuur mag 60 °C niet overschrijden. De waterstraal tijdens het hele wasproces blijven bewegen. De waterstraal niet direct op deurspleten, elektrische aanbouwonderdelen, stekkerbindingen, dichtingen, het ventilatierooster of de dakluiken richten. Het voertuig kan beschadigd worden of er kan water in het interieur binnendringen.

12.1.3 Voertuig wassen

- ▷ Het voertuig nooit in wasstraten laten reinigen. In de koelkast-ventilatie-roosters, de gasafvoerschoorsteen of de kunstmatige ventilatieopeningen kan water binnendringen. Het voertuig kan beschadigd worden.
- Het voertuig alleen op een wasplaats reinigen, die voor het wassen van voertuigen is bestemd.
- Direct zonlicht vermijden. Maatregelen ter bescherming van het milieu in acht nemen.
- Buitenarmaturen en aanbouwonderdelen van kunststof alleen schoonmaken met veel warm water, afwasmiddel en een zachte doek.
- Voertuig afwassen met zo veel mogelijk water, een schone spons of met een zachte borstel. Bij hardnekkig vuil afwasmiddel bij het water doen.
- Gelakte buitenwanden kunnen bovendien met een caravanreiniger worden gereinigd.
- Aanbouwonderdelen van glasvezelversterkte kunststof (GVK) regelmatig met een polijstmiddel nabehandelen. Daarmee wordt een vergeling van de aanbouwdelen uit glasvezelversterkt kunststof voorkomen en de aflakking van het oppervlak blijft behouden.
- Rubberen dichtingen aan deuren en serviceluiken met in de handel verkrijgbaar verzorgingsmiddel voor rubber inwrijven.
- Cilindersloten aan deuren en serviceluiken behandelen met grafietstof.

12.1.4 Aanbouwonderdelen van glasvezelversterkte kunststof (GVK)

- ▷ Contact van het polijstmiddel met de ruitrubbers en de stormrandprofielen vermijden.
- ▷ De glasvezelversterkte kunststof (GVK) mag niet te heet worden. Daarom bij het polijsten met een polijstmachine de polijstmachine voortdurend bewegen.

- ▷ Bij GVK-componenten met een groot oppervlak kunnen door veroudering oppervlakkige scheurtjes ontstaan. Dit is een eigenschap van het composiet GVK met gelcoating die niet van invloed is op de functie van het component. Dit geeft derhalve geen reden tot een klacht.

Aanbouwonderdelen van glasvezelversterkte kunststof (GVK) kunnen door gebrekkig voertuigonderhoud en door materiaalveroudering vergelen of ververen.

GVK-aanbouwonderdelen daarom regelmatig nabehandelen. Een vergeling van de GVK-aanbouwonderdelen wordt zo voorkomen en de aflakking van het oppervlak blijft behouden.

GVK-aanbouwonderdelen nabehandelen:

- Voertuig zoals boven beschreven wassen en laten drogen. Controleren, of de GVK-aanbouwonderdelen schoon en droog zijn.
- Polijstmiddel met een zachte doek gelijkmatig op het oppervlak van het GVK-aanbouwdeel aanbrengen.
- Wachten, tot er een lichte grijze waas zichtbaar is.
- Het GVK-aanbouwonderdeel met een schone, zachte doek polijsten. De doek daarbij in cirkels over het oppervlak van het GVK-aanbouwonderdeel bewegen.

Wij adviseren, voor deze werkzaamheden een polijstmachine te gebruiken.

- ▷ Ter conservering van het polijstmiddel moet een lakbescherming worden gebruikt. De werkwijze voor de lakbescherming vindt u op de gebruiksaanwijzing.

12.1.5 Vensterruiten uit plexiglas

Plexiglasruiten eisen vanwege hun gevoeligheid een heel bijzondere, zorgvuldige behandeling.

- ▷ Vensterruiten uit plexiglas nooit droog afwrijven omdat stofkorrels het oppervlak beschadigen.
- ▷ Vensterruiten uit plexiglas alleen schoonmaken met veel warm water, een beetje afwasmiddel en een zachte doek.
- ▷ In geen geval glasreiniger met chemische, schurende, alcoholhoudende additieven gebruiken. Een voortijdig bros worden van de ruiten en daarna scheurvormingen zouden het gevolg zijn.
- ▷ Reinigers die worden gebruikt voor carrosserie (bijv. teer- of siliconeverwijderaars) niet in aanraking brengen met plexiglas.
- ▷ Niet in wasstraten rijden.
- ▷ Geen stickers op de venterruiten uit plexiglas plakken.
- ▷ Na de reiniging van de plexiglasruiten van het voertuig nog eens spoelen met veel schoon water.
- ▷ Rubberen dichtingen met in de handel verkrijgbaar verzorgingsmiddel voor rubber behandelen.

- ▷ Voor de reinigingsnabehandeling is een plexiglasreiniger met antistatische werking geschikt. Kleine krassen kunnen met een plexiglaspolijst behandeld worden. De toebehorenhandel biedt deze middelen aan.

12.1.6 Opstap

Als de opstap wordt gesmeerd, kunnen zich tijdens de rit grotere verontreinigingen vastzetten en zo de werking van de opstap verstoren of de opstap beschadigen. Daarom de beweeglijke delen van de opstap niet met vet insmeren of oliën.

12.1.7 Luchtvering

- ▷ De afzonderlijke onderdelen van de luchtvering nooit met hogedrukreinigers, schuurmiddelen of organische oplosmiddelen reinigen.

De luchtveringsbalgen, luchtleidingen en schokdempers regelmatig reinigen. Voor reiniging zeeploog, methanol, ethanol of isopropylalcohol gebruiken.

12.2 Inwendige verzorging

- ▷ Als het mogelijk is, vlekken altijd onmiddellijk behandelen.
- ▷ Plexiglasruiten eisen vanwege hun gevoeligheid een heel bijzondere, zorgvuldige behandeling (zie sectie 12.1.5).
- ▷ Kunststof onderdelen in toilet en woonruimte vergen vanwege hun gevoeligheid een heel bijzondere, zorgvuldige behandeling. Gebruik geen oplosmiddelen of alcoholhoudende reinigingsmiddelen en geen schuurmiddelen. Daarmee wordt verbrossing en scheurvorming voorkomen.
- ▷ Haarkleurmiddel, nagellak, sigarettenas en dergelijke stoffen kunnen op kunststofdelen vlekken of verkleuringen veroorzaken, die niet meer verwijderd kunnen worden. Om deze reden vermijden dat deze stoffen op kunststofdelen terecht komen. Deze stoffen direct verwijderen, indien ze toch op de kunststofdelen terecht gekomen zijn.
- ▷ Geen bijtende producten in de afvoeropeningen gieten. Geen kokend water in de afvoeropeningen gieten. Bijtende producten of kokend water beschadigen afvoerbuizen en sifons.
- ▷ Voor de reiniging van het toilet en de waterinstallatie alsook bij het ontkalken van de waterinstallatie geen azijnessence gebruiken. Azijnessence kan dichtingen of onderdelen van de installatie beschadigen. Voor het ontkalken in de handel verkrijgbare ontkalkingsmiddelen gebruiken.
- ▷ Zuinig met water omgaan. Alle waterresten opdweilen.
- ▷ Tapijten en kussens regelmatig met een geschikt borstelhulpstuk schoonzuigen.

- ▷ Voor informatie over het gebruik van verzorgingsmiddelen staan onze servicepunten tot uw beschikking.
  - Meubeloppervlakken, meubelgrepen, lampen en alle kunststofdelen in het toilet en de woonruimte reinigen met water en een wollen doek. Bij het water kan een zacht reinigingsmiddel gedaan worden. Indien nodig gelakte oppervlakken met polijstmiddel voor meubels verzorgen.
  - Reinig kussenstof met droog kussenschuim of met het schuim van een zacht wasmiddel. Kussenstoffen niet wassen, enkel laten reinigen. Kussens beschermen tegen zonnestraling, opdat ze niet verbleken.
  - Lederen overtrekken alleen met een katoenen doek en een zacht zeep-sop (huishoudzeep) schoonmaken. Erop letten, dat het leer niet vochtig wordt en dat er geen water door de naden van de lederen overtrekken sijpelt.

- Paneelgordijnen en vouwgordijnen wassen. Bij het wassen die wasvoerschriften in acht nemen. De staven kunnen voor het wassen verwijderd worden.
- Tapijtvloer indien nodig reinigen met tapijtschuim en stofzuigen.
- PVC-vloerbedekking met een mild, zeephoudend reinigingsmiddel voor PVC-vloeren afvegen. Tapijtvloer niet op de natte PVC-vloerbedekking leggen. Tapijtvloer en PVC-vloerbedekking kunnen aan elkaar vastkleven.
- Spoelafdekking met de hand reinigen met water en afwasmiddel. De spoelafdekking niet in de vaatwasser reinigen.
- Spoelbakken en gaskooktoestel nooit reinigen met een zandhoudend schuurmiddel. Alles vermijden, wat krassen en groeven zou kunnen veroorzaken.
- De branders van het gaskooktoestel alleen vochtig reinigen. Er mag geen water door de openingen van de branderafdekkingen dringen. Water kan de branders van het gaskooktoestel beschadigen.
- Hor aan ramen, deuren en dakluiken afborstelen met een zachte borstel of schoonzuigen met het borstelhulpstuk van de stofzuiger.
- Verduisteringsrollo's met een zachte borstel schoonmaken of met het borstelhulpstuk van de stofzuiger schoonzuigen. Vet of hardnekkig vuil verwijderen met een 30 °C warm zeeploog (harde zeep).
- Vouwverduisteringen met een zachte borstel schoonmaken of met het borstelhulpstuk van de stofzuiger schoonzuigen. Vet of hardnekkig vuil verwijderen met een 30 °C warm zeeploog (harde zeep).
- Veiligheidsgordels kunnen afgerold met een warm zeeploog gereinigd worden. Voor het oprollen moeten de veiligheidsgordels volledig droog zijn.

12.2.1 Keukenwerkblad van mineraalstof

Eenvoudige verzorging

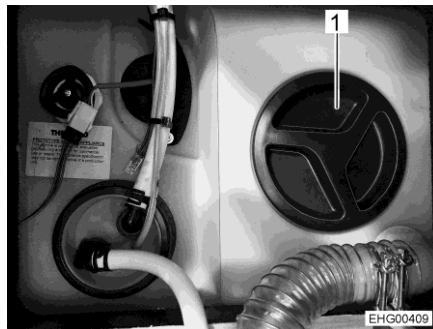
- Keukenwerkblad regelmatig met een spons afnemen. Hierbij water en een vetoplossend reinigingsmiddel gebruiken.
- ▷ Geen spoelmiddel gebruiken dat een vetlaagje achterlaat.

Vuil

- Vlekken met zeepsop, water en een spons verwijderen. Oppervlak droog vegen.
- Kalkaanslag en lichte verkleuringen door levensmiddelen met in de handel verkrijgbaar schoonmaakmiddel (bijv. op azijnbasis) verwijderen.
- Hardnekkig vuil, zoals brandplekken van sigaretten, met een zacht schuurmiddel en een spons (bijv. Scotch Brite) verwijderen. Instructie: Glanzende oppervlakken kunnen hierdoor mat worden.
- Sterk kleurende stoffen, zoals thee, koffie, haarverf of jodiumoplossingen, met een vloeibaar reinigingsmiddel op chloorbasis (bijv. Klorix) verwijderen.

Krassen

- ▷ Niet direct op het werkblad snijden.
- ▷ Het gebruik van scherpe voorwerpen op het werkblad vermijden.
- ▷ Om sporen van gebruik te verwijderen en ervoor te zorgen dat het werkblad er weer gelijkmatig uitziet, kan het oppervlak worden geschuurd. Hiervoor zijn speciale gereedschappen en kennis vereist. Dit werk uitsluitend door vaklieden laten uitvoeren!

12.3 Waterinstallatie**12.3.1 Watertank reinigen**

Afb. 156 Watertank, indus-systeem

- Watertank leegmaken en aftapopening sluiten.
- Afsluitdeksel (Afb. 156,1) van de watertank afnemen.
- Watertank met water met een beetje afwasmiddel vullen (geen schuurmiddelen gebruiken).
- Met een in de handel verkrijgbare afwasborstel de watertank schrobben, tot er geen zichtbare aanslag meer aanwezig is.
- Indien mogelijk verswatersondes door de reinigungsopeningen met de hand reinigen.
- Watertank met een ruime hoeveelheid drinkwater uitspoelen.

- ▷ Als dit vanwege de bouwvorm niet mogelijk is, moet de watertank mechanisch worden gereinigd: Een geschikt chemisch reinigingsmiddel gebruiken.
- ▷ De erkende dealer is bij de keuze van een geschikt reinigingsmiddel graag behulpzaam.
- ▷ De gebruiksinstructies van de reinigingsmiddelfabrikant in acht nemen.

12.3.2 Waterleidingen reinigen

- ▷ Alleen goedgekeurde reinigingsmiddelen uit de vakhandel gebruiken.
- ▷ Het reinigingsmiddel moet voldoen aan de nationale voorschriften en (indien voorgeschreven) voor gebruik toegestaan zijn.

- ▷ Uitstromend mengsel van water met reinigingsmiddel opvangen en vakkundig als afval afvoeren.

- Waterinstallatie leegmaken.
- Alle aftapopeningen en aftapkranen sluiten.
- Watertank vullen met mengsel van water en reinigingsmiddel. Daarbij de mengverhouding uit de voorschriften van de fabrikant in acht nemen.
- De aftapkranen één voor één openen.
- De aftapkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en reinigingsmiddel de betreffende afvoeropening heeft bereikt.
- De aftapkranen weer sluiten.
- Alle waterkranen op "Warm" zetten en openen.
- Waterkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en reinigingsmiddel de afvoeropening heeft bereikt.
- Alle waterkranen op "Koud" zetten en openen.
- Waterkranen zolang geopend laten, tot het mengsel van water en reinigingsmiddel de afvoeropening heeft bereikt.
- Alle waterkranen sluiten.
- Toilet meermaals doorspoelen.
- Het reinigingsmiddel volgens de voorschriften van de fabrikant laten inwerken.
- Waterinstallatie leegmaken. Daarbij het mengsel van water en reinigingsmiddel opvangen en vakkundig als afval afvoeren.
- Voor het doorspoelen van de volledige waterinstallatie deze meermaals met drinkwater vullen en weer leegmaken.

12.3.3 Waterinstallatie ontsmetten

- ▷ Alleen goedgekeurde ontsmettingsmiddelen uit de vakhandel gebruiken. Houd rekening met mens en dier.
- ▷ Het ontsmettingsmiddel moet voldoen aan de nationale voorschriften en (indien voorgeschreven) voor gebruik toegestaan zijn.

- ▷ Uitstromend mengsel van water met ontsmettingsmiddel opvangen en vakkundig als afval afvoeren.

Bij het ontsmetten van de waterinstallatie op dezelfde wijze te werk gaan als bij het reinigen van de waterleidingen (zie sectie 12.3.2). Hierbij echter ontsmettingsmiddel in plaats van reinigingsmiddel gebruiken.

12.4 Afvalwatersysteem indus

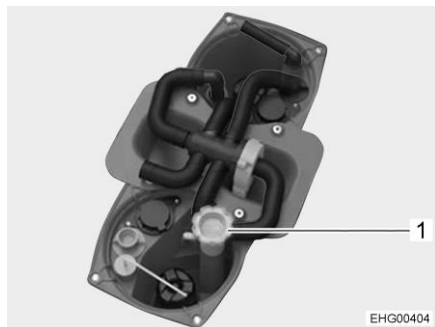

- ▷ Het afvalwatersysteem indus (inclusief grijswatertank/zwartwatertank) wordt automatisch gereinigd door toevoeging van de additieven uit de patronen.

Patronen vervangen

De patronen kunnen onderling niet worden verwisseld en niet worden bijgevuld. Wanneer de patronen leeg zijn, moeten ze worden vervangen. Vervangende patronen zijn verkrijgbaar bij geautoriseerde Thetford-handelaren.

De patronen vervangen zoals beschreven in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Afb. 157 Grijswaterfilter

Grijswaterfilter reinigen

Het grijswaterfilter (Afb. 157,1) voor de grijswatertank is zelfreinigend. Mocht het grijswaterfilter toch verstopt raken: Grijswaterfilter reinigen volgens de beschrijving in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

12.5 Hybride kookveld (gasbrander/inductiekookveld)

- ▷ Voor het begin van de reiniging het apparaat van de stroom- en gasvoorziening loskoppelen.
- ▷ Bij het reinigen geen schuurmiddel, schuursponsjes van metaal of harde borstels gebruiken.
- ▷ Bij het reinigen ervoor zorgen dat de gaten in de branderringen niet verstopt raken.
- ▷ Instructies in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht nemen.
  - Na elk gebruik spatten en vuil met zeep en heet water verwijderen. Het oppervlak met een zachte doek afdrogen.
  - Voor regelmatige reiniging een speciaal reinigingsmiddel gebruiken voor glazen kookvelden.

12.6 Afzuigkap

De filter van de afzuigkap zo nu en dan reinigen. Hoe vaak een reiniging nodig is, is afhankelijk van hoe vaak de afzuigkap wordt gebruikt. De filter niet pas reinigen, als de capaciteit van de afzuigkap merkbaar minder wordt.

- Filter reinigen: ■ De filter met warm water en een beetje afwasmiddel schoon wassen.

12.7 Klimaatregeling Telair

De filter en de ventilatieroosters aan de buitenkant van de behuizing zo nu en dan reinigen. Hoe vaak een reiniging nodig is, is afhankelijk van hoe vaak de klimaatregeling wordt gebruikt. De filter en de ventilatieroosters niet pas reinigen als de capaciteit van de klimaatregeling merkbaar minder wordt.

- ▷ Voor het reinigen van de filter uitsluitend milde reinigungsoplossingen en nooit benzine of oplosmiddelen gebruiken.

- Filter reinigen: ■ De filter met warm water en een beetje afwasmiddel schoon wassen.
■ De filter voor het weer inbouwen goed laten drogen.

- Ventilatierooster reinigen: ■ Ventilatiooster aan de buitenkant met een borstel ontdoen van grovere vervuilingen en afzettingen. Bij het gebruik van een reinigungsoplossing er op letten, dat er geen water binnendringt in de behuizing.

12.8 Winterverzorging

Strooizout schaadt de onderkant en de delen, die zijn blootgesteld aan spatwater. Wij adviseren, het voertuig in de winter vaker te wassen. Vooral de mechanische en de aan de oppervlakte behandelde delen en de onderkant van het voertuig worden belast en dienen derhalve grondig te worden gereinigd.

- ▷ Bij vorstgevaar de verwarming altijd tot tenminste 15 °C laten verwarmen. Circulatieluchtventilator (indien aanwezig) op automatisch zetten. Bij extreme buitentemperaturen bovendien meubelluiken en -deuren iets openen. De binnenstromende warme lucht kan het bevriezen, bijv. van waterleidingen en de vorming van condenswater in de opbergruimten tegengaan.
- ▷ Bij vorstgevaar aanvullend aan de buitenkant van het voertuig de ramen afdekken met winter-isoleermatten.
- ▷ Gasafvoerschoorstenen en kunstmatige ventilatieopeningen sneeuwvrij houden. Evt. een schoorsteenverlenging gebruiken.

12.8.1 Voorbereidingen

- Voertuig controleren op lak- en roestschade. Schade evt. herstellen.
- Zorg ervoor, dat er geen water in de ventilatieopeningen in de vloer en in de verwarming terecht kan komen.
- De metalen delen aan de onderkant met een beschermmiddel op wasbasis beschermen tegen roest.
- Gelakte buitendelen met een hiervoor geschikt middel conserveren.

12.8.2 Wintergebruik

Bij wintergebruik ontstaat door het bewonen van het voertuig bij lage temperaturen condenswater. Om een goede luchtkwaliteit in de caravan te garanderen en schade aan het voertuig door condenswater te voorkomen, is een toereikende ventilatie zeer belangrijk.

- In de opwarmfase van het voertuig de verwarming op de hoogste stand zetten en dakopbergkasten, gordijnen en rolgordijnen openen. Daardoor wordt een optimale be- en ontluchting bereikt.
- Alleen verwarmen als ook de circulatieluchtinstallatie is ingeschakeld.
- 's Ochtends alle kussens verwijderen, de opbergcompartimenten ventileren en vochtige plekken drogen.

- ▷ Als er ergens condenswater is ontstaan, veeg dit dan weg.
- ▷ Een onbeperkte geschiktheid voor winterse omstandigheden is bij modellen zonder dubbele bodem alleen in combinatie met het "winterpakket" uit de eerste uitrusting gegarandeerd.

12.8.3 Na het winterseizoen

- Bodem van de camper en de motoren grondig wassen. Daardoor worden corrosiebevorderende dooimiddelen (zout, loogresten) verwijderd.
- Voertuig aan de buitenkant reinigen en plaatstaal met in de handel verkrijgbare autowas conserveren.

12.9 Stilstand

12.9.1 Tijdelijke stilstand

- ▶ Na langere stilstand (ca. 10 maanden) reminstallatie en gasinstallatie door een geautoriseerde werkplaats laten controleren.
- ▶ Houd er rekening mee dat het water al binnen korte tijd ondrinkbaar is.
- ▶ Kabelschade door dieren kan tot kortsluiting leiden. Brandgevaar!

Voor de stilstand checklist doornemen:

	Activiteit	Gedaan
Basisvoertuig	Brandstoftank helemaal vullen. Daardoor kunnen beschadigingen door corrosie aan de tankinstallatie worden vermeden	
	Voertuig opbokken zodat wielen ontlast zijn of voertuig om de 4 weken bewegen. Daardoor worden drukpunten op banden en wielagers voorkomen	
	De banden tegen directe zonnestraling beschermen. Gevaar voor scheurvorming!	
	Banden tot de aanbevolen maximumdruk oppompen	
	Op de onderkant altijd zorgen voor voldoende luchtcirculatie	
	 ▶ Vocht of te weinig zuurstof, bijv. door afdekking met plastic, kunnen op de onderkant optische onregelmatigheden veroorzaken	
	Neem bovendien de aanwijzingen in de gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig in acht	
Opbouw	Alle schoorstenen met de passende afdekkappen afsluiten en alle andere openingen (behalve de kunstmatige ventilatie) afdichten. Zo wordt het binnendringen van dieren (bijv. muizen) verhinderd	
	Om de vorming van condenswater en daaruit resulterende schimmelvorming te voorkomen, het interieur, alle van buitenaf toegankelijke opbergruimten en de staanplaats (bijv. garage) om de drie weken ventileren	
Interieur	Kussens zo plaatsen dat ze geventileerd worden en afdekken	
	Koelkast schoonmaken	
	Koelkastdeur en vriesvak licht geopend houden	
	Naar sporen van binnengedrongen dieren zoeken	
	Flatscreen van het net scheiden en evt. uit het voertuig verwijderen	
Gasinstallatie	Hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten	
	Alle gasafsluitkranen sluiten	
	Gasflessen altijd uit de gaskast halen, ook als ze leeg zijn	

	Activiteit	Gedaan
Elektrische installatie	Woonruimteaccu en startaccu volledig opgeladen ▷ Voor een tijdelijke stilstand de accu ten minste 20 uur laden.	
	Woonruimteaccu loskoppelen van het 12-V-boordnet. Daartoe de accu-scheidingsschakelaar van het elektroblok uitschakelen of via het paneel de accu-scheiding activeren (zie hoofdstuk 9)	

Waterinstallatie	Complete waterinstallatie leegmaken. Het restwater uit de waterleidingen blazen (max. 0,5 bar). De waterkranen in de middelste stand geopend laten. Alle aftapkranen geopend laten. Letten op instructies uit hoofdstuk 11	
-------------------------	--	--

12.9.2 Stilstand in de winter

Bij stilstand in de winter zijn aanvullende maatregelen nodig:

	Activiteit	Gedaan
Basisvoertuig	Carrosserie en onderkant grondig reinigen en met hete was behandelen of met een middel voor lakonderhoud conserveren	
	Brandstoftank met winterdiesel vullen	
	Vorstbeveiliging in het koelwater controleren	
	Schade aan de lak herstellen	
	Ruitenwisservloeistof met vorstbeveiliging vullen	

Opbouw	Voertuig van buiten grondig reinigen	
	Kunstmatige ventilatieopeningen open laten	
	Aangebouwde steunen reinigen en smeren	
	Alle deur- en luikenscharnieren reinigen en smeren	
	Vergrendelingen met olie of glycerine insmeren	
	Alle dichtrubbers met in de handel verkrijgbaar verzorgingsmiddel voor rubber behandelen	
	Cilinderslot met grafietpoeder behandelen	

Interieur	Luchtontvochtiger (granulaat) opstellen	
	Kussens en matrassen uit het voertuig halen en droog bewaren	
	Iedere 3 weken de binnenruimte ventileren	
	Alle kasten en opbergcompartimenten leegmaken en kleppen, deuren en laden openen	
	Interieur grondig reinigen	
	Bij vorstgevaar het flatscreen uit het voertuig verwijderen	

	Activiteit	Gedaan
Elektrische installatie	Startaccu en woonruimteaccu verwijderen en vorstvrij bewaren (zie hoofdstuk 9) resp. het voertuig op een 230-V-voorziening aansluiten. Voor het demonteren zekeringen van de woonruimteaccu verwijderen	
Waterinstallatie indus	Patronen uit de patroonhouder halen, met kap afsluiten en op een vorstvrije plaats bewaren Op het bedieningsveld van de legingsmodule de toets voor winterstalling indrukken en water aftappen Restwater via handbediende ventielen van de watertank aftappen Aftapkranen openen Waterkranen in de middelste stand geopend laten	
Totale voertuig	Dekzeilen zo leggen dat de ventilatieopeningen niet worden afgedekt of luchtdoorlatende zeilen gebruiken	

12.9.3 Ingebruikname van het voertuig na tijdelijke stilstand of na stilstand in de winter

Voor ingebruikname checklist doornemen:

	Activiteit	Gedaan
Basisvoertuig	Bandenspanning controleren Bandenspanning van het reservewiel controleren (indien aanwezig)	
Opbouw	Draailager van de opstap schoonmaken Werking van de aangebouwde steunen controleren Werking van de deuren, ramen en dakluiken controleren Werking controleren van alle buitensloten, bijv. voor serviceluisen, vulopening en ingang deur Afdekking van de gasafvoerschoorsteen van de verwarming verwijderen (indien aanwezig) Winterafdekking van de koelkast-ventilatioeroosters verwijderen (indien aanwezig)	
Gasinstallatie	Gasflessen in de gaskast plaatsen, vastbinden en op de gasdrukregelaar aansluiten	

	Activiteit	Gedaan
Elektrische installatie	230-V-voorziening via buitencontactdoos aansluiten	
	Woonruimteaccu en startaccu inbouwen, zekeringen van de woonruimteaccu plaatsen en de accu's volledig opladen ▷ Accu na stilstand tenminste 20 uur laden.	
	Woonruimteaccu aansluiten op het 12-V-boordnet. Daartoe de accuscheidingsschakelaar van het elektroblok inschakelen of via het paneel de accu-scheiding opheffen (zie hoofdstuk 9)	
	Werking controleren van de elektrische installatie, bijv. binnenverlichting, contactdoos en de geïnstalleerde elektrische apparaten	
Waterinstallatie indus	Kappen en patronen verwijderen en patronen in patroonhouder plaatsen	
	Handbediende ventielen van watertank sluiten	
	Aftapkranen en waterkranen sluiten.	
	Waterinstallatie in gebruik nemen. Hiervoor het toilet een keer doorspoelen ▷ Een vertraging van 10 seconden bij de eerste keer doorspoelen is normaal	
	Dichtheid van de waterinstallatie controleren	
Inbouwapparatuur	Werking van de inbouwapparatuur controleren	

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor officiële keuringen en inspectie- en onderhoudswerkzaamheden aan het voertuig.

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u belangrijke instructies voor het bezorgen van reserveonderdelen.

13.1 Officiële controles

Afhankelijk van de nationale wetgeving moeten de volgende officiële controles regelmatig worden uitgevoerd:

- APK-keuring
- Uitlaatgastest
- Controle van de gasinstallatie

De testintervallen van de nationale wetgeving moeten in acht worden genomen. Keuringsvignetten die op het voertuig zijn aangebracht, geven aan wanneer de volgende controle vereist is.

Voor Duitsland geldt bijvoorbeeld de volgende regeling:

Vanaf 1 april 2022 komt de verplichte controle van de gasinstallatie in het kader van de APK-keuring te vervallen. In plaats daarvan moet een zelfstandige gaskeuring (conform DVGW-werkblad G 607) voor kampeervoertuigen (campers en caravans) worden uitgevoerd. De gaskeuring wordt aangetoond met het correct ingevulde, gele testprotocol en een geldige keuringssticker op het voertuig.

Meer informatie over de gaskeuring en de tijdsintervallen, waarin deze moeten worden uitgevoerd, vindt u op de volgende websites:

- Duits federaal ministerie voor digitale zaken en vervoer (BMDV): www.bmvi.de
- Duitse technische en wetenschappelijke vereniging voor gas en water (DVGW): www.dvgw.de
- Duitse vereniging voor vloeibaar gas (DVFG): www.dvfg.de

Indien de tijdsintervallen voor de gaskeuring niet wettelijk zijn vastgelegd, raadt de DVGW aan om de twee jaar een keuring uit te voeren.

Veel campingbeheerders vragen bij het geven van een standplaats naar een bewijs van de geldige gaskeuring.

- ▷ Wijzigingen in de gasinstallatie moeten door een gecertificeerde gasinstallateur worden gecontroleerd.
- ▷ Een test van de gasinstallatie is ook voor niet-geregistreerde voertuigen verplicht.

13.2 Inspectiewerkzaamheden

Zoals ieder technisch apparaat moet het voertuig met regelmatige intervallen worden geïnspecteerd.

Deze inspectiewerkzaamheden moeten door vaklieden worden uitgevoerd.

Voor deze werkzaamheden wordt speciale vakkennis vereist, die in het kader van deze gebruiksaanwijzing niet kan worden uiteengezet. Deze vakkenis staat bij al onze servicepunten ter beschikking. Ervaring en regelmatige technische instructies vanuit de fabriek alsmede voorzieningen en gereedschap bieden een garantie voor vakkundige inspectie van het voertuig, die aan de nieuwste eisen beantwoordt.

De "eerste geplande inspectie" 12 maanden na de aflevering van het kentekenbewijs bij een van onze servicepunten laten uitvoeren.

Alle andere inspecties jaarlijks laten uitvoeren.

Het dienstverlenende servicepunt bevestigt de uitgevoerde werkzaamheden.

De inspectiewerkzaamheden voor het chassis laten bevestigen in het klantenserviceboekje van de fabrikant van het chassis.

- ▷ De door de fabrikant voorgeschreven inspecties in acht nemen en binnen de voorgeschreven intervallen laten uitvoeren. Zo blijft de waarde van het voertuig behouden.
- ▷ De bevestiging van de uitgevoerde inspectiewerkzaamheden geldt tegelijk als bewijs bij eventueel optredende schade- en garantiegevallen.

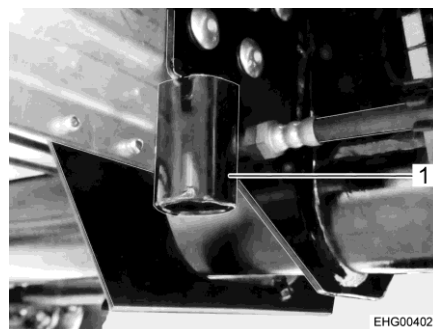
13.3 Onderhoudswerkzaamheden

Zoals ieder technisch apparaat heeft het voertuig onderhoud nodig. De omvang en de frequentie van de onderhoudswerkzaamheden richten zich naar verschillende gebruiks- en inzetwaarden. Bij verzwaarde gebruiksomstandigheden het voertuig vaker laten onderhouden.

Het basisvoertuig en de inbouwapparatuur binnen de intervallen laten onderhouden die in de betreffende gebruiksaanwijzingen zijn opgegeven.

- ▷ Hefbrug bij onderhoudswerkzaamheden niet tegen het langsframe of de frameverlenging plaatsen!
- ▷ Om de hefbrug te plaatsen de houders voor de wagenkrik (Afb. 158,1) onder de asbehuizing (voor asbuis) gebruiken.

Afb. 158 Houder voor wagenkrik

13.4 Deuren

13.4.1 Ingangsdeur

Om de glij-eigenschappen tussen veer en scharnier te behouden, de scharnieren van de ingangsdeur regelmatig invetten.

- ▷ Wij adviseren als smeervet Molykote PG 65 of vaseline.

13.4.2 Bestuurdersdeur

Om de functionaliteit van de bestuurdersdeur te handhaven, de deur af en toe smeren.

Bestuurdersdeur smeren:

- Vergrendelingsstelsel en vergrendelingsklemmen met een hechtend smeermiddel (bijv. HHS 2000) smeren.
- Portiervanger met machinevet of vergelijkbaar vet invetten.

13.5 Woonruimteaccu

Om een langere levensduur van de accu te bereiken, de volgende instructies in acht nemen:

- Oppervlak van de accu schoon en droog houden.
- Accupolen en aansluitklemmen beschermen tegen corrosie.
- Laadtoestand regelmatig controleren of druppellader gebruiken.
- Opgeslagen accu's geladen en koel bewaren.

13.6 Warmwaterverwarming Alde

- ▷ Het peil van het warme water regelmatig via de buffertank controleren.
- ▷ Tijdens of na de eerste bedrijfsuren van de warmwaterverwarming kan de vulstand omwille van het systeem dalen onder de minimumstand. Vul in dit geval verwarmingsvloeistof bij.
- ▷ Na het eerste verwarmen adviseren wij om het verwarmingssysteem te ontluichten en het glycolgehalte te controleren.
- ▷ Laat de verwarmingsvloeistof elke vijf jaar door de geautoriseerde dealer of het servicepunt laten vervangen omdat de corrosiebescherming na verloop van tijd afneemt.
- ▷ Het verwarmingssysteem alleen met een water-glycol-mengsel (60 : 40) met standaard G13 bijvullen. Dit mengsel is bij vorst beschermd tot ca. -25 °C. Bij het navullen van warmwaterverwarmingen, die op het koelcircuit van de voertuigmotor zijn aangesloten, de gegevens in de gebruiksaanwijzingen van de fabrikant in acht nemen.

- ▷ Verdere informatie ontleen aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.
- ▷ Al naargelang de uitvoering is de bestuurderscabine van een verwarmingsmat voorzien. Bij het loskoppelen van de snelkoppelingen kunnen kleine hoeveelheden verwarmingsvloeistof naar buiten stromen.

13.6.1 Vloeistofpeil controleren

Afb. 159 Buffertank

- Warmwaterverwarming uitschakelen en laten afkoelen.
- Controleren of de vloeistof in de buffertank (Afb. 159) tussen de "MIN" en "MAX"-markering staat.

13.6.2 Verwarmingsvloeistof bijvullen

- Het voertuig horizontaal zetten. Zo kunnen luchtbellen worden vermeden.
- Warmwaterverwarming uitschakelen en laten afkoelen.
- Evt. afscherming (al naargelang het model) eraf schroeven of eraf trekken.
- De draaisluiting (Afb. 159,1) van de buffertank opendraaien.
- Deksel verwijderen.
- Bescherming tegen vorst met een anti-vriesmeter controleren. Het anti-vriesgehalte moet 40 % bedragen of overeenkomen met een bescherming tot -25 °C.
- Water-antivries-mengsel langzaam in de buffertank gieten.

- ▷ Het optimale vloeistofpeil is bereikt, wanneer de vloeistof in de buffertank in de afgekoelde toestand 1 cm boven de "MIN"-markering staat.

13.6.3 Verwarmingsinstallatie ontluchten

Afb. 160 Ontluchtingsventiel warm-
waterverwarming

De ontluchtingsventielen zijn bij de verwarmingen ingebouwd. Voor de inbouwplaats van de ontluchtingsventielen zie ook tabel "Positie van de ontluchtingsventielen".

- Warmwaterverwarming uitschakelen en laten afkoelen.
- Het ontluchtingsventiel (Afb. 160,1) openen en open laten tot er geen lucht meer ontsnapt.
- Het ontluchtingsventiel sluiten.
- Deze procedure bij alle ontluchtingsventielen herhalen.
- Controleren of de warmwaterverwarming warm wordt.

13.6.4 Positie van de ontluchtingsventielen

Elegance I 910

Positie van de ontluchtingsventielen	
	Totale leging bij het dubbel-t-stuk direct aan de verwarming Alde
	In het bereik van de instaptrede aan de bestuurderszijde (2 x)
	Aan de zitgroep achter de bestuurdersstoel links- en rechtsboven
	Aan het achterste bed links- en rechtsvoor
	In de garage achter linksonder de 3 patronen
	In de linnenkast (2 x)
	Aan de zitgroep achter de passagiersstoel linksboven en in de zitgroep
	In de onderkast bij de passagiersstoel
	Rechtsachter aan de stoelconsole van de passagiersstoel

Elegance I 920

	Totale leging bij het dubbel-t-stuk direct aan de verwarming Alde
	In het bereik van de instaptrede aan de bestuurderszijde (2 x)
	Aan de zitgroep achter de bestuurdersstoel links- en rechtsboven
	Aan het achterste bed links- en rechtsvoor
	In de garage achter linksonder de 3 patronen
	Aan de zitgroep achter de passagiersstoel linksboven en in de zitgroep
	In de onderkast bij de passagiersstoel
	Rechtsachter aan de stoelconsole van de passagiersstoel

13.7 Vervangen van gloeilampen, buiten

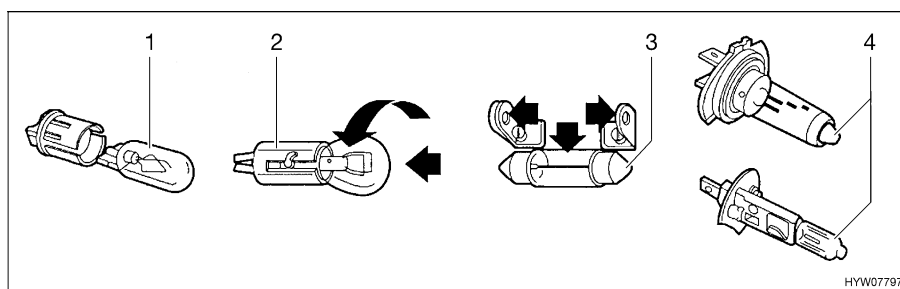
- ▶ Gloeilampen en lamphouders kunnen erg warm worden. Daarom voor het vervangen van gloeilampen de lamp laten afkoelen.
- ▶ Gloeilampen ontoegankelijk voor kinderen bewaren.
- ▶ Geen gloeilamp gebruiken die is gevallen of die krassen heeft in het glas. De gloeilamp zou kunnen springen.

- ▷ Een nieuwe gloeilamp niet vastpakken met de blote vingers. Om de nieuwe gloeilamp in te zetten een stoffen doek gebruiken.
- ▷ Alleen gloeilampen van hetzelfde type en met het juiste aantal watt gebruiken.
- ▷ Wanneer LED's in lampen defect zijn, een officiële dealer of een servicepunt opzoeken.

Gloeilamptypen

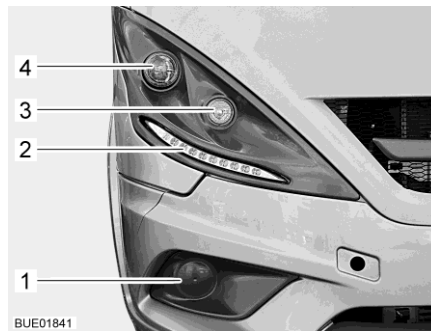
In het voertuig worden verschillende gloeilamptypen gebruikt. Hierna wordt de vervanging van het betreffende gloeilamptype beschreven.

Afb. 161 Gloeilamptypen

Pos. in Afb. 161	Sokkeltype/ gloeilamptype	Vervangen
1	Steeksokkel	Voor het uitnemen de gloeilamp eruit trekken
		Voor het inzetten de gloeilamp met lichte druk in de fitting schuiven
2	Bajonetsokkel	Voor het uitnemen de gloeilamp naar beneden drukken en tegen de klok in draaien
		Voor het inzetten de gloeilamp in de fitting zetten en met de klok mee draaien
3	Cilindrische gloeilampen	Voor het uitnemen en voor het inzetten de contacten van de lamphouder voorzichtig naar buiten buigen
4	Halogeengloeilamp	Voor het uitnemen de sluitveer losmaken
		Na het inzetten de sluitveer weer inhangen

13.7.1 Verlichting front

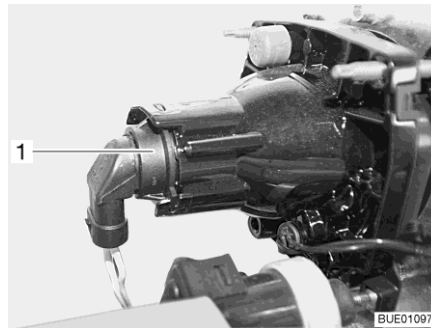

- 1 Mistlamp (optie)
- 2 Dagrijlicht (LED)
- 3 Richtingaanwijzer
- 4 Dimlicht/grootlicht

Afb. 162 Verlichting front

Dimlicht/grootlicht

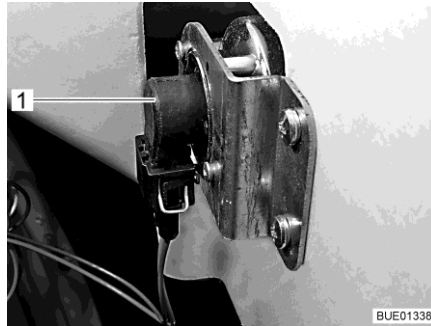
Het vervangen van gloeilampen gebeurt vanuit de motorruimte.

Afb. 163 Dimlicht/grootlicht/parkeerlicht

- De motorkap openen (zie hoofdstuk 5).
- Achter de lamphouder (Afb. 163,1) grijpen.
- De lamphouder met de lamp tegen de klok in draaien en verwijderen.
- Gloeilamp tegen de klok in draaien en uit de lamphouder nemen.
- Nieuwe gloeilamp plaatsen.

Richtingaanwijzer Het vervangen van gloeilampen gebeurt vanuit de motorruimte.

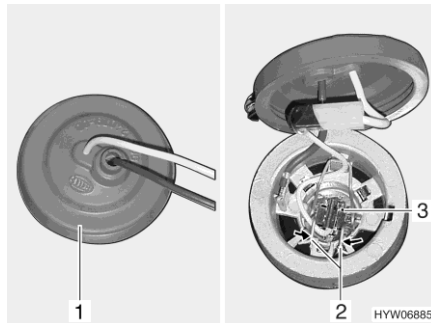

Afb. 164 Richtingaanwijzer

- De motorkap openen (zie hoofdstuk 5).
- Achter de lamphouder (Afb. 164,1) grijpen.
- De lamphouder met de lamp tegen de klok in draaien en verwijderen.
- Gloeilamp verwijderen.
- Nieuwe gloeilamp plaatsen.
- Richtingaanwijzer in omgekeerde volgorde in elkaar zetten.

Dagrijlicht De lampen zijn voorzien van LEDs. Voor vervanging van de LEDs een officiële dealer of een servicepunt opzoeken.

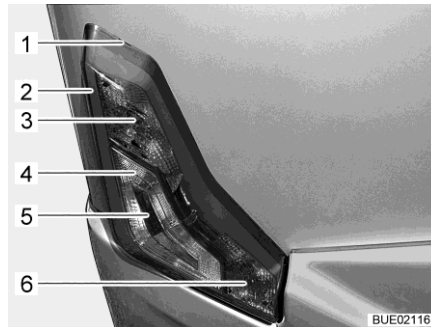
Mistlamp Het vervangen van gloeilampen gebeurt vanuit de motorruimte.

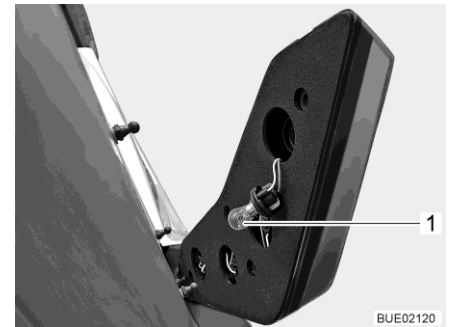
Afb. 165 Mistlamp

- De motorkap openen (zie hoofdstuk 5).
- Achter de mistlamp grijpen en de rubberkap (Afb. 165,1) van de lampbehuizing trekken.
- Metalen beugel (Afb. 165,2) samendrukken en uit de houder zwenken.
- Gloeilamp (Afb. 165,3) met kabel uit de lampbehuizing nemen.
- Nieuwe gloeilamp plaatsen.
- Lamp in omgekeerde volgorde weer in elkaar zetten.

13.7.2 Verlichting achter

Afb. 166 Verlichting achter

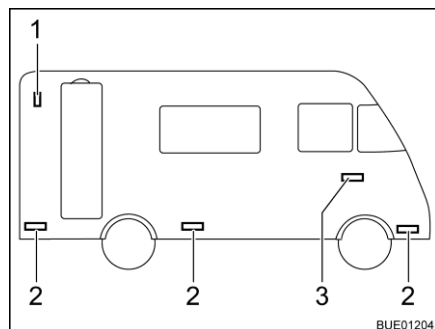
Afb. 167 Achterlicht

- 1 Uitsparing
- 2 Achterlicht
- 3 Remlicht
- 4 Achteruitrijlicht
- 5 Richtingaanwijzer
- 6 Mistlamp achter

- Plat gereedschap in de uitsparing (Afb. 166,1) steken en behuizing zorgvuldig verwijderen.
- Aan de achterkant in de boring vastpakken. Fitting (Afb. 167,1) draaien (bajonetsluiting) en uittrekken. Als voorbeeld wordt het remlicht weergegeven.
- Gloeilamp verwijderen.
- Nieuwe gloeilamp plaatsen.
- Fitting in boring plaatsen en draaien tot deze vastzit.
- Behuizing op de kegelvormige bouten afstellen en tegen de achterkant van het voertuig drukken.

De achterlichten zijn voorzien van LEDs. Voor vervanging van de LEDs een officiële dealer of een servicepunt opzoeken.

13.7.3 Verlichting zijkant

- 1 Contourverlichting
- 2 Breedtelicht
- 3 Richtingaanwijzer

Afb. 168 Verlichting zijkant

Contourverlichting

De contourverlichting (Afb. 168,1) is boven in het achterste gedeelte aangebracht.

- ▷ Neem voor het vervangen van de lichtdiodes van de contourverlichting contact op met een servicepunt.

Richtingaanwijzer

De lamp is ingeplakt. Als de gloeilamp defect is, contact opnemen met een geautoriseerde dealer of een servicepunt.

Breedtelichten

De breedtelichten (Afb. 168,2) zijn onderaan het voertuig aangebracht.

- ▷ De lampen zijn voorzien van LEDs. Voor vervanging van de LEDs een officiële dealer of een servicepunt opzoeken.

13.7.4 Gloeilamptypen voor buitenverlichting

	Buitenverlichting	Gloeilamptype
Front	Grootlicht	H7 12 V 55 W
	Dimlicht	H7 12 V 55 W
	Richtingaanwijzer	Bay 9s 12 V 21 W
	Mistlamp	H3 12 V 55 W
Achter	Achterlicht	Ba15s 12 V 5 W
	Remlicht	Ba15s 12 V 21 W
	Richtingaanwijzer	Ba15s 12 V 21 W
	Mistlamp achter	Ba15s 12 V 21 W
	Achteruitrijlicht	Ba15s 12 V 21 W
	Derde remlicht	LED

13.8 Vervangen van gloeilampen, binnen

- ▶ Gloeilampen en lamphouders kunnen erg warm worden. Daarom voor het vervangen van gloeilampen de lamp laten afkoelen.
- ▶ Vóór het vervangen van de gloeilampen de stroomtoevoer naar de beveiligingsautomaat in de 230-V-zekeringenkast uitschakelen.
- ▶ Gloeilampen ontoegankelijk voor kinderen bewaren.
- ▶ Geen gloeilamp gebruiken die is gevallen of die krassen heeft in het glas. De gloeilamp zou kunnen springen.
- ▶ Halogeenlampen kunnen zeer heet worden. Als de lamp is ingeschakeld, moet de veiligheidsafstand tot brandbare voorwerpen altijd 30 cm bedragen. Brandgevaar!
- ▶ LED's in lampen niet vervangen met gewone gloeilampen. Brandgevaar door sterke hitteontwikkeling.

- ▷ Een nieuwe gloeilamp niet vastpakken met de vingers. Om de nieuwe gloeilamp in te zetten een stoffen doek gebruiken.
- ▷ Alleen gloeilampen van hetzelfde type en met het juiste aantal watt gebruiken.
- ▷ Wanneer LED's in lampen defect zijn, een officiële dealer of een servicepunt opzoeken.

13.8.1 Verlichting met LED

Afb. 169 Inbouwlamp (voorbeeld)

- ▷ LED-lichten hebben een zeer lange levensduur. Vervangen van deze lichten is normaal gesproken niet nodig.

Lamp vervangen: ■ Dealer of een servicepunt opzoeken.

13.9 Reserveonderdelen

- ▶ Elke wijziging van de toestand van het voertuig, zoals deze bij levering door de fabriek was, kan een negatieve invloed hebben op het rijgedrag en de verkeersveiligheid.
- ▶ Door ons aanbevolen optionele uitrustingen en originele reserveonderdelen zijn speciaal voor uw voertuig ontwikkeld en vrijgegeven. De geautoriseerde dealer of het servicepunt biedt deze producten aan. De geautoriseerde dealer of het servicepunt is geïnformeerd over toegestane technische details en voert de noodzakelijke werkzaamheden vakkundig uit.
- ▶ Niet door ons vrijgegeven toebehoren-, aan-, om- of inbouwdelen kunnen het voertuig beschadigen en tot een verminderde verkeersveiligheid leiden. Zelfs als er voor deze onderdelen een goedkeuring van een deskundige, een algemene bedrijfstoelating of een goedkeuring van de constructie bestaat, bestaat daarmee nog geen zekerheid ten aanzien van de reglementaire kwaliteit van het product.
- ▶ Als producten die door ons niet werden vrijgegeven beschadigingen veroorzaken, kan daarvoor geen aansprakelijkheid worden aanvaard. Dit geldt ook voor niet goedgekeurde wijzigingen aan het voertuig.

Uit veiligheidsoverwegingen moeten reserveonderdelen voor apparaten beantwoorden aan de opgaves van de producent en door hem als reserveonderdeel zijn toegelaten. De reserveonderdelen mogen alleen door de producent van het apparaat of een erkende werkplaats worden ingebouwd. Voor reserveonderdelen staan de geautoriseerde dealers en servicepunten ter beschikking.

Hier zijn enige suggesties voor belangrijke reserveonderdelen:

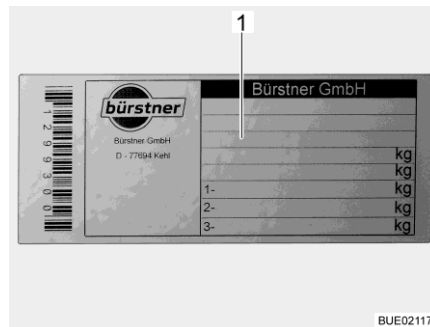
- Zekeringen
- V-snaar
- Ruitenwischerbladen
- Gloeilampen
- Waterpomp (dompelpomp)

Bij bestellingen van reserveonderdelen het chassisnummer en het voertuigtype opgeven bij de dealer.

Het in deze gebruiksaanwijzing beschreven voertuig is volgens fabrieksnormen geconstrueerd en uitgerust. Al naargelang het doel van zijn inzet wordt er nuttig speciaal toebehoren aangeboden. Bij de aanbouw van speciaal toebehoren controleren of dit in de voertuigpapieren geregistreerd moet worden. Let op de technisch toegelaten totale massa. De geautoriseerde dealer of het servicepunt adviseert u graag.

13.10 Typeplaatje

1 Chassisnummer

Afb. 170 Typeplaatje

Het typeplaatje met het chassisnummer is binnen in het instapgedeelte aangebracht.

Typeplaatje (Afb. 170) niet verwijderen. Het typeplaatje:

- Identificeert het voertuig
- Helpt bij het bestellen van reserveonderdelen
- Geeft in combinatie met de voertuigpapieren informatie over de eigenaar

- ▷ Bij navragen aan de klantenservice altijd het **chassisnummer** erbij vermelden.
- ▷ Het chassisnummer van het basisvoertuig bevindt zich bij voertuigen met passagiersdeur onder een afdekking in de ingang aan de passagierskant, bij voertuigen zonder passagiersdeur onder een afdekking rechts naast de passagiersstoel.

13.11 Waarschuwings- en aanwijzingsstickers

Op en in het voertuig zijn waarschuwings- en aanwijzingsstickers aangebracht. Waarschuwings- en aanwijzingsstickers dienen de veiligheid en mogen niet worden verwijderd.

- ▷ Reservestickers kunnen bij de officiële dealer of bij het servicepunt besteld worden.

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor de banden van het voertuig.

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u een tabel, waarin de correcte bandenspanning voor uw voertuig kan worden gevonden.

14.1 Algemeen

- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken (zie sectie 14.6).

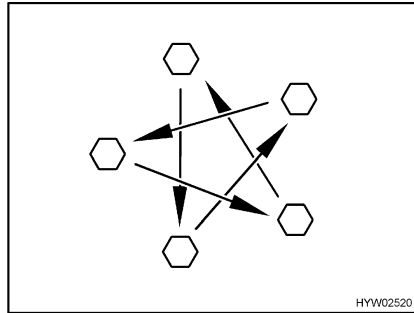
- ▷ Bandenspanning controleren bij koude banden. Een verhoogde bandenspanning bij warme banden niet reduceren.
- ▷ Aan het voertuig zijn binnenbandloze banden gemonteerd. Monteer nooit binnenbanden in deze banden.
- ▷ Gebruiksaanwijzing van het basisvoertuig in acht nemen.

- ▷ Al naar gelang de uitvoering is het voertuig standaard alleen met een bandreparatieset uitgerust.
- ▷ Bij bandenpech het voertuig naar de kant van de weg rijden. Het voertuig beschermen met een gevarendriehoek. Waarschuwingssknipperlicht aanzetten.
- ▷ Bij voertuigen met tandem-as kan het afhankelijk van het systeem komen tot extra bandenslijtage.
- ▷ Banden dienen niet ouder te zijn dan 6 jaar omdat het materiaal mettertijd broos wordt. Na 6 jaar de banden laten controleren. Het viercijferige DOT-nummer op de zijkant van de band geeft de productiedatum aan. De eerste twee cijfers geven de week aan, de laatste twee het productiejaar.

Voorbeeld: 0722 Week 07, productiejaar 2022

- In acht nemen:**
- Banden regelmatig (om de 14 dagen) nakijken op gelijkmatige profielslijtage, profieldiepte en uitwendige beschadiging.
  - De door de wetgever voorgeschreven minimumprofieldiepte in acht nemen.
  - Wij raden aan altijd banden van dezelfde bouwwijze, hetzelfde fabriekaat en dezelfde uitvoering (zomerbanden of winterbanden) te gebruiken.
  - Alleen voor het velgtype toegelaten banden gebruiken. De toegelaten velgenmaten en bandenmaten staan in de voertuigpapieren van het voertuig, maar ook de geautoriseerde dealer of het servicepunt geeft u graag advies.
  - Nieuwe banden op een traject van ca. 100 km met gematigde snelheid inrijden, aangezien pas dan de volledige grip is verkregen.

Afb. 171 Wielmoeren of wielschroeven kruisgewijs aandraaien

- Wielmoeren of wielschroeven regelmatig controleren op vastzitten. Wielmoeren of wielschroeven van een vervangen wiel na 50 km aandraaien (Afb. 171). Aandraaimoment zie sectie 14.5.1.
- Als er nieuwe of pas gelakte velgen worden gebruikt, dan de wielmoeren of wielschroeven extra na ca. 1.000 tot 5.000 km aandraaien (Afb. 171).
- Bij stilstand of langere standtijden van het voertuig drukkpunten op banden en wiellagers voorkomen:
Het voertuig zo opbokken dat de wielen zijn ontlast of het voertuig om de 4 weken zo bewegen dat de stand van de wielen verandert.

14.2 Keuze van de banden

- ▶ De verkeerde bandenkeuze kan tijdens de rit beschadiging van de banden tot en met klappen tot gevolg hebben.

- ▷ Als er banden worden gemonteerd die niet voor het voertuig zijn toegestaan, kan de vergunning voor het voertuig en daarmee de verzekeringsdekking vervallen. De geautoriseerde dealer of het servicepunt adviseert u graag.

De voor uw voertuig vrijgegeven bandenmaten staan in de voertuigpapieren of kunnen bij de geautoriseerde dealers of servicepunten worden opgevraagd. Elke band moet bij het voertuig passen, waaraan hij aangebracht wordt. Dit geldt in eerste instantie voor de afmetingen van de buitenkant (diameter, breedte), die door de genormeerde maataanduiding worden aangegeven. Daarnaast moet de band aan de eisen van het desbetreffende voertuig voldoen met betrekking tot gewicht en snelheid.

Het gewicht is gebaseerd op de technisch toelaatbare maximummassa op de as, die over twee banden wordt verdeeld. De maximale draagkracht van een band blijkt uit zijn load-index (= LI, getal voor draagkracht).

De hoogste snelheid die voor een band is toegestaan (bij volle draagkracht) wordt door zijn speed-index (= GSY, snelheidssymbool) aangegeven. Load-index en speed-index vormen samen de code voor het gebruik van een band. Ze zijn bestanddeel van de volledige, genormeerde aanduiding die op elke band zelf staat. Deze aanduidingen op de band moeten met die in de voertuigpapieren overeenkomen.

14.3 Aanduidingen op de band

215/70 R 15C
109/107 Q (voorbeeld)

Naam	Verklaring
215	Breedte van de band in mm
70	Verhouding hoogte tot breedte van de band in procent
R	Bandentype (R = radiaal)
15	Velgdiameter in inch
C	Commercial (Transporter)
109	Getal draagkracht enkele banden
107	Getal draagkracht dubbele banden
Q	Snelheidssymbool (Q = 160 km/u)

14.4 Omgang met banden

- Over stoepranden in een stompe hoek rijden. De band kan anders aan de zijkant ingeklemd worden. Het rijden over een stoeprand in een spitse hoek kan tot beschadiging van de band en als gevolg daarvan tot klappen van de band leiden.
- Over hoogliggende riooldeksels langzaam rijden. De band kan anders ingeklemd worden. Het snel rijden over een hoogliggende riooldeksel kan tot beschadiging van de band en als gevolg daarvan tot klappen van de band leiden.
- Schokdempers regelmatig laten controleren. Het rijden met slechte schokdempers leidt tot duidelijk verhoogde slijtage.
- Neem bij ongelijkmatige profielslijtage contact op met de klantenservice.
- De banden niet reinigen met hogedrukreiniger. De banden kunnen binnen een paar seconden sterk beschadigd worden en als gevolg daarvan klappen.

14.5 Wiel vervangen

- ▶ Vanwege de omvang en het gewicht van het voertuig wielen alleen in een geautoriseerde werkplaats laten vervangen!

14.5.1 Aandraaimoment

Afhankelijk van het velgtype en de velgenfabrikant moeten de wielen met verschillende aandraaimomenten worden vastgedraaid.

Afb. 172 Lichtmetalen velg

Naam	Velgtype	Aandraaimoment
16" Mercedes	Lichtmetalen velg	180 Nm
17" Mercedes	Lichtmetalen velg	180 Nm

14.6 Bandenspanning

- ▶ Een te lage bandenspanning leidt tot oververhitting van de band. Dit kan zware schade in de band tot gevolg hebben.
- ▶ Regelmatig voor het begin van de rit of iedere 2 weken de bandenspanning controleren. Een verkeerde bandenspanning veroorzaakt overmatige slijtage en kan de banden beschadigen of zelfs doen klappen. Het voertuig kan uit controle raken.
- ▶ Alleen ventielen gebruiken die voor de voorgeschreven bandenspanning zijn toegelaten.

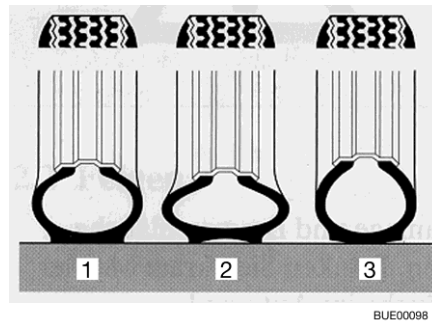

- ▷ Bandenspanning controleren bij koude banden. Een verhoogde bandenspanning bij warme banden niet reduceren.

De draagkracht en daarmee de houdbaarheid van een band hangt direct samen met de bandenspanning. Lucht is een vluchtig medium, dat onvermijdelijk ook uit de banden ontsnapt.

Als vuistregel kan ervan uitgegaan worden, dat bij een gevulde band na twee maanden een spanningsverlies van 0,1 bar optreedt. Om schade of klappen van de banden te vermijden, de bandenspanning regelmatig controleren.

Afhankelijk van de bandenspanning verandert het draagvlak van de band.

- 1 Juiste bandenspanning
- 2 Te lage bandenspanning
- 3 Te hoge bandenspanning

Afb. 173 Draagvlak van de band

- ▷ De opgaven van de bandenspanningswaarden gelden voor beladen voertuigen bij koude banden.
- ▷ Bij warme banden moet de spanning rond 0,3 bar hoger zijn dan bij koude banden. De juiste spanning bij koude banden opnieuw controleren.
- ▷ Opgave van de spanning in bar.
- ▷ De spanningstolerantie bedraagt +/- 0,05 bar.

Naam	Velgtype	Bandentype	Luchtdruk in bar	
			Voor	Achter
16" Mercedes	Lichtmetalen velg	C	4,1	4,0
17" Mercedes	Lichtmetalen velg	C	4,2	4,0

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk staan instructies voor mogelijke storingen aan uw voertuig. De storingen zijn met hun mogelijke oorzaak en een suggestie voor de remedie vermeld.

De vermelde storingen kunnen zonder een uitgebreide vakkennis en in slechts enkele handelingen worden verholpen. Als de suggesties tot remedie die in deze gebruiksaanwijzing staan, niet helpen, moet een erkende werkplaats de oorzaak van de storing zoeken en verhelpen.

15.1 Reminstallatie

- ▶ Gebreken aan de reminstallatie meteen laten verhelpen door een geautoriseerde werkplaats.

15.2 Verduistering, elektrisch verstelbaar

Bij een storing tijdens bedrijf wordt het systeem automatisch uitgeschakeld en moet opnieuw worden geïnitieerd. Als de onderste greeplijst een obstakel raakt en niet meer met behulp van de bedieningstoets kan worden gepositioneerd, moet het systeem na verwijdering van het storende obstakel eveneens opnieuw worden geïnitieerd.

- Motor van het voertuig opnieuw starten. Het systeem voert een referentiebeweging van de greeplijsten uit en kan vervolgens weer worden gebruikt.
- Als de storing niet kan worden verholpen, servicepunt opzoeken.

15.3 Luchtvering

- Gebreken aan de luchtvering meteen laten verhelpen door een geautoriseerde werkplaats.

Storing	Oorzaak	Remedie
Voertuig staat scheef	Wisselen van belading na uitschakelen van de luchtvering	Luchtvering inschakelen, laten zakken en rijniveau opnieuw instellen
Afstandsbediening reageert niet	Contact uitgeschakeld	Contact inschakelen
	Zekering 7,5 A defect	Zekering 7,5 A vervangen
	Bedrijfsspanning te laag	Voertuigaccu opladen
Compressor loopt niet	Contact uitgeschakeld	Contact inschakelen
	Zekering 40 A defect	Zekering vervangen
	Bedrijfsspanning te laag	Startaccu laden
Compressor wordt niet uitgeschakeld	Compressor-relais defect	Zekering 40 A verwijderen
	Luchtverlies	Vakkundige werkplaats raadplegen
Luchtvering gaat niet omlaag	Rijsnelheid te hoog	Grenssnelheid in acht nemen
	Zekering defect	Zekering 7,5 A vervangen
Luchtvering gaat niet omhoog	Voertuig te zwaar beladen	Belading verminderen
	Rijsnelheid te hoog	Grenssnelheid in acht nemen
	Zekering defect	Zekering 7,5 A vervangen

- Wanneer het systeem een storing vaststelt, knippert het controlelicht. Via de stoptoets kan dan een storingscode worden opgeroepen. Gebruiksaanwijzing van de fabrikant raadplegen voor de betekenis van de afzonderlijke storingscodes.

15.4 Satellietinstallatie

Storing	Oorzaak	Remedie
Geen signaal bij zoeken naar de satelliet	Geen satelliet gevonden	Ervoor zorgen dat zich in zuidelijke richting geen obstakels voor de satellietinstallatie bevinden
		Ervoor zorgen dat de locatie in het ontvangstbereik van de satelliet ligt
		Ervoor zorgen dat de aansluitkabel van de ontvangerkop (LNB) correct op de antenne is bevestigd
		Ervoor zorgen dat alle kabels van de besturingsunit correct zijn aangesloten
Beeldscherm zwart	Receiver of TV-toestel niet ingeschakeld	Receiver of TV-toestel inschakelen
	Verkeerde satelliet geselecteerd	Ervoor zorgen dat de juiste satelliet is geselecteerd
Satellietinstallatie kan niet worden ingeschakeld	Voertuigmotor draait	Voertuigmotor uitschakelen
	Batterij van de afstandsbediening is leeg	Accu vervangen
	Zekering aan voedingskabel is beschadigd	Zekering vervangen

Er kunnen verdere storingen optreden, die met een foutcode op het display van het bedieningspaneel worden weergegeven. Zie de aanwijzingen van de fabrikant voor informatie.

15.5 Elektrische installatie

- ▷ Bij het vervangen van de woonruimteaccu alleen accu's van dezelfde bouwwijze en dezelfde capaciteit gebruiken.

- ▷ Voor het vervangen van de zekeringen zie hoofdstuk 9.

Storing	Oorzaak	Remedie
Verlichtingsinstallatie werkt niet meer volledig	Gloeilamp defect	Gloeilamp vervangen. Let op het vermogen (W) en de spanning (V)
Binnenverlichting werkt niet meer volledig	Gloeilamp defect	Gloeilamp vervangen. Let op het vermogen (W) en de spanning (V)
	Stekkerverbinding of bedrading defect	Klantenservice opzoeken
	Zekering op elektroblok defect	Zekering op elektroblok vervangen
Een of meerdere lichtcircuits kunnen niet worden ingeschakeld	Een van de spanningsingangen wordt niet gevoed	Voeding van elektroblok/van de 12-V-voorziening controleren: <ul style="list-style-type: none"> Als er een zekering defect is: Zekering vervangen Als het voedingsapparaat uitgeschakeld is: Voedingsapparaat inschakelen Als het voedingsapparaat defect is: Klantenservice opzoeken
	Bedrading defect	Aansluitkabel en stekkerverbinding controleren, zo nodig vervangen
	Lichtregeling defect	Klantenservice opzoeken
Er kan geen lichtcircuit worden ingeschakeld	Accu is ontladen	Accu laden
	Lichtregeling defect	Klantenservice opzoeken
Lichtscènes kunnen niet worden opgeslagen	Lichtregeling defect	Klantenservice opzoeken
De elektrische opstap kan niet in- of uitgeklapt worden	Zekering op elektroblok defect	Zekering op elektroblok vervangen
Als de temperatuuraanduiding geselecteerd wordt, knippert "-40" of "60"	Buitentemperatuursensor of aansluitkabel van de buitentemperatuursensor is defect	Klantenservice opzoeken
230-V-controlelicht brandt niet, hoewel 230-V-netspanning aangesloten is	Netaansluiting heeft geen spanning	Netaansluiting (bijv. camping) controleren

Storing	Oorzaak	Remedie
Geen 230-V-voorziening bij ondanks aansluiting	230-V-beveiligingsautomaat is geactiveerd	230-V-beveiligingsautomaat inschakelen
	Netaansluiting heeft geen spanning	Netaansluiting controleren
Startaccu of woonruimteaccu wordt bij aansluiting op 230 V niet opgeladen	Platte Jumbo-zekering (50 A) aan de startaccu of aan de woonruimteaccu defect	Platte Jumbo-zekering (50 A) aan de startaccu of aan de woonruimteaccu vervangen
	Laadmodule in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
Woonruimteaccu wordt door het voertuig niet opgeladen	Zekering van dynamo klem D+ defect	Zekering vervangen
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
Woonruimteaccu wordt overladen ("kookt")	Accu-keuzeschakelaar verkeerd ingesteld	Accu-keuzeschakelaar omzetten
	Laadsensor of relais defect	Klantenservice opzoeken
12-V-voorziening werkt niet	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Accu-scheidingsschakelaar aan het elektroblok uitgeschakeld of accu-spanning geactiveerd	Accu-scheidingsschakelaar inschakelen of accuscheiding via het paneel opheffen
	Woonruimteaccu is ontladen	Woonruimteaccu laden
	Platte Jumbo-zekering (50 A) aan de woonruimteaccu defect	Platte Jumbo-zekering (50 A) aan de woonruimteaccu vervangen
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
12-V-voorziening werkt niet bij 230-V-gebruik	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Accu-scheidingsschakelaar aan het elektroblok uitgeschakeld of accu-spanning geactiveerd	Accu-scheidingsschakelaar inschakelen of accuscheiding via het paneel opheffen
	Laadmodule in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	230-V-beveiligingsautomaat is geactiveerd	Klantenservice opzoeken
	Platte Jumbo-zekering (50 A) aan de woonruimteaccu defect	Platte Jumbo-zekering (50 A) aan de woonruimteaccu vervangen

Storing	Oorzaak	Remedie
Startaccu wordt bij 12-V-gebruik ontladen	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	Accu-scheidingschakelaar aan het elektroblok uitgeschakeld of accu-spanning geactiveerd	Accu-scheidingschakelaar inschakelen of accuscheiding via het paneel opheffen
Geen spanning op de woonruimteaccu	Woonruimteaccu is ontladen	<p>Woonruimteaccu direct opladen</p> <p> Diepontlading is schadelijk voor de accu.</p> <p>Voor langere stilstand van het voertuig de woonruimteaccu volledig opladen en vervolgens de accuscheiding/buitenbedrijfstelling activeren</p> <p>Ontlading vindt plaats via stille verbruikers, bijv. vorstbeveiligingsventiel van de warmwaterverwarming (zie hoofdstuk 9)</p>
Het storingsnummer wordt na het inschakelen van het paneel op het display weergegeven	Verschillende storingen in het elektrische systeem	Storingsoorzaak aan de hand van de foutcodelijst in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant bepalen
		Klantenservice opzoeken
Controlelicht 12 V brandt niet of geen weergave op het paneel	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Accu-scheidingschakelaar aan het elektroblok uitgeschakeld of accu-spanning geactiveerd	Accu-scheidingschakelaar inschakelen of accuscheiding via het paneel opheffen
	Startaccu of woonruimteaccu niet geladen	Startaccu of woonruimteaccu laden
	Scheidingsrelais in het elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	Platte zekering (2 A) aan de woonruimteaccu defect	Platte zekering (2 A) aan de woonruimteaccu vervangen

15.6 Gasinstallatie

- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie (gaslucht, hoog gasverbruik) bestaat explosiegevaar! Onmiddellijk de hoofdafsluitkraan op de gasfles sluiten. Ramen en deuren openen en goed ventileren.
- ▶ Bij een defect aan de gasinstallatie: Niet roken, geen open vuur en geen elektrische apparaten (lichtschakelaar enz.) bedienen. Dichtheid gasvoerende delen en leidingen met lekzoek-spray controleren. Niet met open vuur controleren.
- ▶ Defect aan de gasinstallatie door een geautoriseerde werkplaats laten verhelpen.

Storing	Oorzaak	Remedie
Geen gas	Gasfles leeg	Gasfles vervangen
	Gasafsluitkraan gesloten	Gasafsluitkraan openen
	Hoofdafsluitkraan op de gasfles gesloten	Hoofdafsluitkraan op de gasfles openen
	Buitentemperatuur te laag (-42 °C bij propaangas, 0 °C bij butaangas)	Wachten tot buitentemperatuur hoger wordt
	Inbouwapparaat defect	Klantenservice opzoeken

15.7 Verwarming/boiler

Bij een defect de dichtstbijzijnde servicewerkplaats van het betreffende apparaat informeren. Bij de papieren van het apparaat zit een adressenlijst. Alleen geautoriseerde vaklieden mogen het apparaat repareren.

15.7.1 Verwarming/boiler Alde

- ▷ Wanneer er een fout in het systeem optreedt, wordt de oorzaak op het display weergegeven.

Storing	Oorzaak	Remedie
Verwarming ontsteekt niet bij gebruik op gas	Gastekort	Hoofdafsluitkraan en gasafsluitkraan openen
		Volle gasfles aansluiten
Verwarming ontsteekt niet	Accuspanning te laag	Accu laden. Wanneer de accuspanning boven de 11 V stijgt, springt de verwarming automatisch aan
Verwarming ontsteekt niet bij 230-V-elektragebruik	Geen 230-V-voorziening	230-V-beveiligingsauto-maat inschakelen
		230-V-voorziening aansluiten

Storing	Oorzaak	Remedie
Verwarming schakelt uit	Oververhitting	Verwarming laten afkoelen. Voor het terugzetten van de weergave de 12-V-stroomvoorziening naar de verwarming verbreken en weer aansluiten
Verwarming functioneert, maar geen warmte aan de convectors	Circulatiepomp functioneert niet	Ruimtethermostaat inschakelen Klantenservice opzoeken
Verwarming en circulatiepomp functioneren, maar geen warmte aan de convectors	Lucht in het verwarmings-systeem	Warmwaterverwarming ontluchten

15.8 Klimaatregeling Telair

Storing	Oorzaak	Remedie
Klimaatregeling start niet	Geen 230-V-voorziening	230-V-voorziening aansluiten
	230-V-beveiligingsauto-maat is geactiveerd	230-V-beveiligingsauto-maat inschakelen
	Batterijen in de afstands-bediening leeg	Batterijen vervangen (2 x AAA)
Klimaatregeling koelt niet	Ruimtetemperatuur lager dan de ingestelde temperatuur	Temperatuur opnieuw instellen
Klimaatregeling verwarmt niet	Ruimtetemperatuur hoger dan de ingestelde temperatuur	Temperatuur opnieuw instellen
Niet voldoende ventilatie-capaciteit	Ventilatiekleppen gesloten	Ten minste één ventilatie-klep openen
	Filter vervuild	Filter reinigen
Water in het voertuig	Afvoergaten voor het condenswater verstopt	Klimaatregeling reinigen

15.9 Kookplaat

15.9.1 Hybride kookveld

Storing	Oorzaak	Remedie
Ontstekingsbeveiligingen reageren niet (vlam brandt na het loslaten van de regelgreep niet)	Te korte opwarmtijd	Na ontsteking de regelgreep ca. 15 tot 20 seconden ingedrukt houden
	Ontstekingsbeveiliging defect	Klantenservice opzoeken
Vlam dooft bij de lage instelling	Ontstekingsbeveiligingsvoeler niet correct	Ontstekingsbeveiligingsvoeler correct instellen (niet buiten). De sensorpunt moet 5 mm boven de brander uitsteken. De hals van de voeler mag niet meer dan 3 mm verwijderd zijn van de branderkrans; evt. contact opnemen met de klantenservice
Inductiekookveld wordt niet heet	Ongeschikte pot/pan op het inductiekookveld	Geschikte pot/pan gebruiken
	Kinderveiligheidsslot ingeschakeld	Kinderveiligheidsslot uitschakelen
	Geen 230-V-voorziening	Externe netaansluiting controleren
	230-V-beveiligingsauto-maat is geactiveerd	230-V-beveiligingsauto-maat inschakelen
Indicatie op de draairegelaar voor het inductiekookveld duidt iets anders dan de beschreven tekens aan	Interne storing	Draairegelaar in 0-stand draaien. Stroomvoorziening onderbreken en weer inschakelen
		Wanneer de storing opnieuw optreedt, contact opnemen met de klantenservice

Verdere instructies in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht nemen.

15.9.2 Afzuigkap

Storing	Oorzaak	Remedie
Afzuigkap functioneert niet	230-V-beveiligingsauto-maat uitgeschakeld	230-V-beveiligingsauto-maat inschakelen
	Zekering (15 A) op het elektroblok defect	Zekering (15 A) vervangen
	Afzuigkap defect	Klantenservice opzoeken

15.10 Koelkast

15.10.1 Algemeen

Bij een defect de dichtstbijzijnde servicewerkplaats van het betreffende apparaat informeren. Bij de papieren van het apparaat zit een adressenlijst. Alleen geautoriseerde vaklieden mogen het apparaat repareren.

- ▷ Verdere informatie ontlenu aan de aparte gebruiksaanwijzing van de fabrikant.

Storing	Oorzaak	Remedie
Koelkast koelt niet naar behoren	Ventilatie van aggregaat ontoereikend	Controleren of ventilatierooster is afgedekt; evt. afdekkingen verwijderen
		Ventilatierooster afnemen en ruimte erachter schoonmaken (bijv. bladeren verwijderen)
	Thermostaat te laag ingesteld	Thermostaat op hogere waarde instellen
	Koelribben te zeer verijst	Controleren of de koelkastdeur goed sluit
	Te veel warme levensmiddelen binnen korte tijd opgeslagen	Warme levensmiddelen voor het opslaan laten afkoelen
	Apparaat is nog niet lang in bedrijf	Na ca. 4 tot 5 uur opnieuw controleren of de koelkast koelt
	Omgevingstemperatuur te hoog	Ventilatierooster tijdelijk afnemen
	Voertuig staat niet horizontaal	Voertuig horizontaal neerzetten
Koelkast koelt niet bij werking op gas	Gastekort	Volle gasfles aansluiten
		Hoofdafsluitkraan en gasafsluitkraan openen
	Lucht in de gasleiding	Apparaat uitschakelen en opnieuw starten (procedure indien nodig 3 tot 4 keer herhalen)
Koelkast koelt niet in het 12-V-gebruik	Zekering defect	Zekering vervangen
	Accu is ontladen	Accu controleren en laden
	Contact uitgeschakeld	Contact inschakelen
	Verwarmingselement defect	Klantenservice opzoeken

Storing	Oorzaak	Remedie
Koelkast koelt niet in het 230-V-gebruik	Zekering defect	Zekering vervangen; zekering in zekeringenkast weer inschakelen
	Geen 230-V-voorziening	230-V-voorziening aansluiten
	Verwarmingselement defect	Klantenservice opzoeken
Koelkast schakelt ondanks netaansluiting over op gasmodus	Te lage netspanning	Netspanning controleren (koelkast schakelt bij correcte netspanning automatisch terug naar 230-V-gebruik)

15.10.2 Dometic 10-serie

Storingen worden door een storingscode met waarschuwingssymbool in het midden van de indicatie en door een alarmtoon aangegeven. De alarmtoon klinkt 2 minuten en wordt om de 30 minuten herhaald tot de fout is verholpen.

Waarschuwingen

Alle storingen van het type WAARSCHUWING worden automatisch teruggezet nadat de storing is verholpen.

Indicatie	Oorzaak	Remedie
W01	Temperatuursensor in koelkast defect	Klantenservice opzoeken
W05	Wisselstroom niet aangesloten of wisselstroom < 190 V	Koelkast op wisselstroom aansluiten of een andere energiesoort selecteren, bijv. gas of gelijkstroom
W06	Gelijkstroom niet aangesloten	Koelkast op gelijkstroom aansluiten of een andere energiesoort selecteren, bijv. gas of wisselstroom
W11	Overspanning gelijkstroom (> 16 V)	Klantenservice opzoeken
Symbool "Benzinepomp"	Tankstopmodus Gasgebruik wordt 15 minuten geblokkeerd	15 minuten wachten of een andere gebruikswijze instellen
W10 + pieptoon	Deur staat langer dan 2 minuten open	Deur sluiten

Fout Alle storingen van het type FOUT moeten handmatig worden teruggezet. Hiertoe bedieningsknop 2 seconden lang indrukken.

Indicatie	Oorzaak	Remedie
E03	Geen verbinding tussen voedingsmodule en display	Klantenservice opzoeken
E07	Geen koelcapaciteit bij gasgebruik	Controleren of het apparaat scheef staat, en evt. rechtzetten. Fout terugzetten. Wanneer de storing opnieuw optreedt, contact opnemen met de klantenservice
E08	Geen koelcapaciteit bij wisselstroomgebruik	Controleren of het apparaat scheef staat, en evt. rechtzetten. Fout terugzetten. Wanneer de storing opnieuw optreedt, contact opnemen met de klantenservice
E09	Geen koelcapaciteit bij gelijkstroomgebruik	Controleren of het apparaat scheef staat, en evt. rechtzetten. Fout terugzetten. Wanneer de storing opnieuw optreedt, contact opnemen met de klantenservice
E12	Fout bij test van gasventiel	Gasgebruik is niet mogelijk. Fout terugzetten. Wanneer de storing opnieuw optreedt, contact opnemen met de klantenservice
E13	Interne communicatiefout	Gasgebruik niet mogelijk. Fout terugzetten. Wanneer de storing opnieuw optreedt, contact opnemen met de klantenservice
E50	Gasafdichting na 3 ontstekingspogingen	Ontsteking niet mogelijk. Gasfles is leeg. Gasfles vervangen. Fout terugzetten.
E51	Gasafdichting, interne fout in de voedingsmodule	Fout terugzetten. Wanneer de storing opnieuw optreedt, contact opnemen met de klantenservice
E52	Aardfout, gasventiel	Fout terugzetten. Wanneer de storing opnieuw optreedt, contact opnemen met de klantenservice
E53	Aardfout ontstekingselektrode	Fout terugzetten. Wanneer de storing opnieuw optreedt, contact opnemen met de klantenservice

Verdere instructies in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht nemen.

15.11 Watervoorziening

Storing	Oorzaak	Remedie
Lekwater in voertuig	Lekkage	Plaats van lekkage opsporen, waterleidingen opnieuw vastklemmen
Geen water	Watertank leeg	Drinkwater bijvullen
	Aftapkraan niet gesloten	Aftapkraan sluiten
	12-V-voorziening uitgeschakeld	12-V-voorziening inschakelen
	Zekering van de waterpomp defect	Zekering op elektroblok vervangen
	Waterpomp defect	Waterpomp (laten) vervangen
	Waterleiding geknikt	Waterleiding recht leggen of vervangen
	Elektroblok defect	Klantenservice opzoeken
	Waterpomp op het paneel uitgeschakeld	Waterpomp inschakelen
Uitloop bij ééngreepsmengkraan verstopt	Perlator verkalkt	Perlator ontkalken of vervangen
Sproeier van douchekop verstopt	Sproeier verkalkt	Douchekop ontkalken of sproeinoppen schoonwrijven
Water loopt langzaam of helemaal niet uit de douchebak weg	Voertuig staat niet horizontaal	Voertuig horizontaal zetten
Vertroebeling van het water	Vervuild water bijgevoerd	Watertank mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen
	Sediment in watertank of in de waterinstallatie	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen

Storing	Oorzaak	Remedie
Smaak- en reukveranderingen van het water	Vervuild water bijgevuld	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen
	Per ongeluk brandstof in de watertank gevuld	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen. Indien zonder resultaat: Vakkundige werkplaats raadplegen
	Microbiologische afzettingen in de waterinstallatie	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen
Afzettingen in de watertank en/of in watervoerende componenten	Te lange verblijfsduur van het water in de watertank en in de watervoerende componenten	Waterinstallatie mechanisch en chemisch reinigen, daarna ontsmetten en met overvloedig drinkwater doorspoelen

15.12 Afvalwatersysteem indus

Storingen in het afvalwatersysteem indus worden aangeduid met rode LED's op het bedieningsveld van toilet, doseermodule en legingsmodule.

De instructies in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant in acht nemen om storingen te verhelpen.

15.13 Opbouw

Storing	Oorzaak	Remedie
Luikenscharnieren/deurscharnieren draaien zwaar	Luikenscharnieren/deurscharnieren niet/onvoldoende gesmeerd	Luikenscharnieren/deurscharnieren met zuurvrij en harsvrij vet smeren
Scharnieren/gewrichten in de natte cel/in de toilet-ruimte draaien zwaar/knarsen	Scharnieren/gewrichten niet/onvoldoende gesmeerd	Scharnieren/gewrichten met oplosmiddelvrije en zuurvrije olie smeren ▷ Sproeiapparaten bevatten vaak oplosmiddelen
Scharnieren opbergkasten draaien zwaar/knarsen	Scharnieren niet/onvoldoende gesmeerd	Scharnieren met zuurvrije en harsvrije synthetische olie smeren
Motorkapdraaisysteem draait stroef	Motorkapdraaisysteem niet/onvoldoende gesmeerd	Motorkapdraaisysteem met zuur- en harsvrij vet smeren
Elektrisch hefbed beweegt niet	Zekering op elektroblok of op motor van hefbedaanrijving defect	Zekering vervangen
	Woonruimteaccu leeg of elektroblok is wegens onderspanning uitgeschakeld	Woonruimteaccu laden
	Aandrijving defect	Hefbed handmatig in noodbedrijf bewegen; vervolgens klantenservice opzoeken

- ▷ Voor reserveonderdelen staan de geautoriseerde dealers en servicepunten ter beschikking.

16.1 Gewichten van optionele uitrustingen

- ▶ Niet door ons vrijgegeven toebehoren-, aan-, om- of inbouwdelen kunnen het voertuig beschadigen en tot een verminderde verkeersveiligheid leiden. Zelfs als er voor deze onderdelen een goedkeuring van een deskundige, een algemene bedrijfstoelating of een goedkeuring van de constructie bestaat, bestaat daarmee nog geen zekerheid ten aanzien van de reglementaire kwaliteit van het product.
- ▶ Elke wijziging van de toestand van het voertuig, zoals deze bij levering door de fabriek was, kan een negatieve invloed hebben op het rijgedrag en de verkeersveiligheid.
- ▶ Als producten die door ons niet werden vrijgegeven beschadigingen veroorzaken, kan daarvoor geen aansprakelijkheid worden aanvaard. Dit geldt ook voor niet goedgekeurde wijzigingen aan het voertuig.

Afhankelijk van de modelserie worden verschillende optionele uitrustingen aangeboden. Welke optionele uitrustingen voor uw voertuig beschikbaar zijn, vindt u in het aparte document "Prijslijsten en technische gegevens". Daar vindt u ook informatie over de gewichten van de afzonderlijke optionele uitrustingen.

- ▷ De installatie in de fabriek van speciale uitvoering verhoogt de feitelijke massa van het voertuig en verlaagt de nuttige massa. Het opgegeven extra gewicht voor pakketten en optionele uitrusting geeft het extra gewicht aan ten opzichte van de standaarduitrusting van het betreffende model resp. plattegrond.
- ▷ Het totale gewicht van de gekozen optionele uitrusting mag de door de fabrikant opgegeven massa voor optionele uitrusting in de modeloverzichten niet overschrijden. Dit is een berekende waarde voor elk type en plattegrond, waarmee Bürstner het maximaal beschikbare gewicht voor in de fabriek gemonteerde optionele uitrusting bepaalt.
- ▷ Voor gedetailleerde instructies en toelichtingen over het gewichtsvraagstuk, zie hoofdstuk 20.
- ▷ Voor meer informatie over het onderwerp bijlading, zie sectie 4.3 in deze gebruiksaanwijzing.
- ▷ De door de fabrikant opgegeven massa voor optionele uitrusting neemt toe wanneer het voertuig volgeladen is. De toename is het gevolg van het hogere laadvermogen door het alternatieve chassis. Het verhoogde eigengewicht van het alternatieve chassis en met name het gewicht van eventuele zwaardere motorvarianten (bv. 180 pk) moeten hiervan worden afgetrokken.

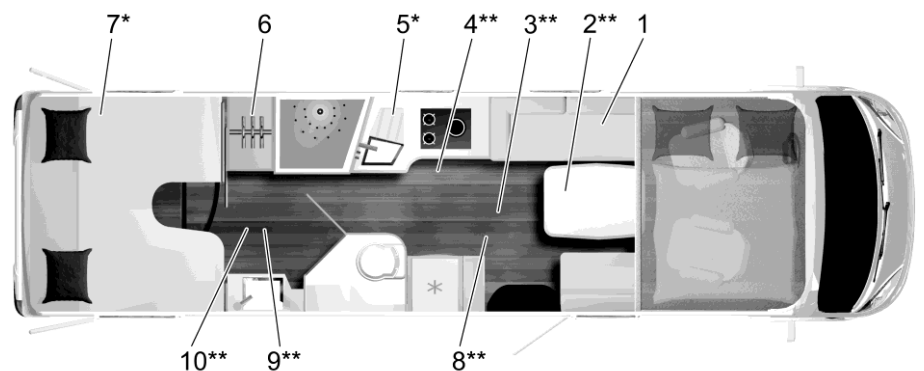

17.1 Aanzicht plattegronden

Verklaringen

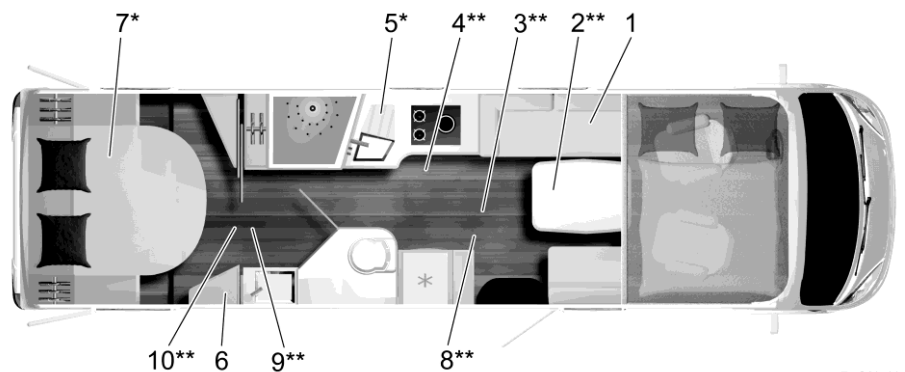
- (1) Extra warmtewisselaar Alde
- (2) Zekering 230 V
- (3) Elektroblok met zekeringen 12 V
- (4) Warmwaterverwarming Alde
- (5) Aftapkraan water - geel
- (6) Buffertank voor warmwaterverwarming Alde
- (7) Patronen afvalwatersysteem indus
- (8) Woonruimteaccu met hoofdzekering
- (9) Watertanks (verswatertank, grijswatertank, zwartwatertank)
- (10) Waterpomp
- * Toegang via serviceluik
- ** Toegang via vloerklep

Gegevens zonder garantie

EHG00407

Afb. 174 Plattegrond | 910 G Elegance

EHG00408

Afb. 175 Plattegrond | 920 G Elegance

17.2 Lengtemaattabel/slaapplaatsen

Type	Wielbasis in cm	Totale lengte in cm	Opbouw-breedte in cm	Totale hoogte zonder antenne in cm	Slaapplaatsen
I 910 G	470	891	235	300	4
I 920 G	470	891	235	300	4

Hoofdstukoverzicht

In dit hoofdstuk vindt u nuttige tips voor de reis.

Aan het einde van het hoofdstuk vindt u een checklist, waarin de belangrijkste uitrustingen en voorwerpen voor de reis kunnen worden gevonden.

18.1 Verkeersbepalingen in het buitenland

- ▷ De chauffeur is verplicht om zich voor de reis te informeren over de verkeersbepalingen in de landen waar de reis doorheen voert. Informatie is te verkrijgen bij de automobiellclubs of de vertegenwoordigende instanties van het land.
- ▷ In enkele Europese landen moeten waarschuwingsvesten worden gedragen, als buiten de bebouwde kom in geval van pech of bij ongevallen het voertuig wordt verlaten.
- ▷ In veel landen gelden bepaalde en ten dele andere voorschriften en regels (bijv. andere waarschuwingsborden voor houders aan de achterkant, verplichting tot meenemen van alcoholtester, reservelampen, waarschuwingsvesten, toegelaten grootte van jerrycans). De chauffeur moet voor de rit informatie inwinnen over deze regelingen.
- ▷ De recentste informatie is over het algemeen op de websites van nationale autoclubs te vinden.

De informatie over de verkeersbepalingen is erg belangrijk, omdat in geval van schade het recht van het betreffende land geldt. Voor de eigen veiligheid bij reizen naar het buitenland altijd de volgende punten in acht nemen:

- De verzekeringspapieren meenemen.
- Bij ongelukken in elk geval door de politie een proces-verbaal laten opmaken.
- Geen documenten ondertekenen, die niet volledig zijn gelezen en begrepen.

18.2 Hulp op de Europese wegen

- ▷ Voordat u op reis gaat nationale telefoonnummers voor hulp onderweg en de politie noteren. In vele landen geldt het centrale noodnummer 112 (zonder kengetal).
- ▷ Bij voorkeur een lijst samenstellen met belangrijke telefoonnummers voor de landen waar u doorheen reist en deze in het voertuig bewaren.

Automobiellclubs in eigen land of het land waarin u reist helpen u graag verder.

18.3 Gasvoorziening in Europese landen

- ▷ In Europa bestaan er verschillende aansluitsystemen voor gasflessen. Het vullen of vervangen van de eigen gasflessen is in het buitenland niet altijd mogelijk. Laat u voor u op reis gaat informeren, bijv. bij de automobielclub of door de vakbladen, over de aansluitsystemen in uw gastland.

Algemene tips

De volgende instructies altijd in acht nemen:

- Alleen met volle gasflessen op vakantie gaan.
- Maximaal mogelijke capaciteit aan gasflessen gebruiken.
- Adaptersets (verkrijgbaar in de campinghandel) voor het vullen van de gasflessen in het buitenland alsmede voor het aansluiten van de gasdrukregelaar aan buitenlandse gasflessen meenemen.
- In de koude seizoenen op vulling met propaangasgehalte letten (butaan neemt geen gasvorm meer aan onder 0 °C).
- Blauwe flessen van de firma Campingaz gebruiken (wereldwijd verkrijgbaar). De gasflessen alleen met een veiligheidsventiel gebruiken.
- Als er buitenlandse flessen worden gebruikt, de gaskast controleren of de gasflessen erin passen. Buitenlandse flessen zijn niet altijd even groot als de eigen gasflessen.
- De website www.mylpg.eu biedt een overzicht van gasaanbieders in Europa.

18.4 Bepalingen m.b.t. tol in Europese landen

In veel Europese landen bestaat tegenwoordig een tolplicht. De bepalingen voor de tol en de wijze van heffing zijn zeer verschillend. Onwetendheid beschermt echter niet tegen bekeuring en de bekeuringen kunnen behoorlijk hoog zijn.

Zoals bij de verkeersbepalingen is de chauffeur verplicht, voor de reis informatie in te winnen over de modaliteiten van de tol. Zo is bijvoorbeeld in Oostenrijk bij motorvoertuigen van meer dan 3,5 t totaal gewicht het vignet niet meer voldoende. Er moet een zogenaamde "Go-Box" worden gekocht en geladen.

Informatie is verkrijgbaar bij alle automobielclubs of in het internet.

- ▷ Voorruiters met solar filter kunnen de foutloze werking van automatische afschrijvingsystemen (bijv. Go-Box) verhinderen. Hiermee moet bij de aankoop van de apparaten rekening worden gehouden (bijv. Split-Go-Box).

18.5 Tips voor veilig overnachten onderweg

Voorzichtig zijn is de beste maatregel voor een veilige nacht in het voertuig. Het risico van diefstal wordt tot een minimum gereduceerd als de volgende basisregels in acht worden genomen:

- Tijdens het hoogseizoen niet op parkeerplaatsen langs de snelweg overnachten, die aan typische vakantieroutes liggen.
- Meerdere voertuigen op een plek zorgen niet per se voor bescherming tegen diefstal. Het eigen gevoel over de standplaats laten beslissen.
- Ook voor slechts één overnachting een campingplaats zoeken.

- Bij overnachten in het open veld vluchtmogelijkheid vrijhouden. De weg naar de bestuurdersstoel moet vrij zijn. De contactsleutel moet binnen handbereik liggen.
- Alleen waardevolle spullen meenemen die onderweg per se nodig zijn. Waardevolle spullen als dit mogelijk is in een kleine safe opbergen en niet direct in de buurt van ramen of deuren neerleggen.
- Het voertuig altijd afsluiten.

18.6 Tips voor winterkampeers

De volgende tips dragen ertoe bij dat winterkamperen aangename herinneringen achterlaat.

- Staanplaats op tijd reserveren. Goede wintercampings zijn vaak al snel volgeboekt.
- Niet zonder winterbanden starten.
- Sneeuwkettingen meenemen.
- Staanplaats doordacht kiezen. Op de ondergrond letten. Sneeuw en ijs kunnen eventueel dooien.
- Als het voertuig is opgesteld, handrem loszetten om bevriezen te voorkomen.
- Sneeuwwallen mogen nooit ingebouwde ventilatieopeningen afdekken.
- De ingebouwde ventilatieopeningen sneeuw- en ijsvrij houden.
- Op goede luchtcirculatie letten. Een goede luchtcirculatie vermijdt vocht en de woonruimte kan makkelijker verwarmd worden.
- De ramen van de bestuurderscabine met enkele beglazing met isoleermatten afdekken, zodat er geen plekken zijn waar de koude makkelijk binnen kan dringen.
- De instructies in sectie "Gasvoorziening in Europese landen" in acht nemen.
- Voor de gasinstallatie een systeem met twee gasflessen met omschakelautomaat gebruiken, zodat de voorraad niet tijdens de nacht opraakt.
- Gasinstallatie alleen met propaangas gebruiken.
- De ruimte achter de verwarming niet als opbergruimte gebruiken.
- In het voertuig nooit katalysator-kachels of infraroodstralers die op gas werken gebruiken aangezien deze zuurstof aan de ruimte onttrekken voor de verbranding.
- 230-V-voedingskabel zo aanleggen, dat de leiding niet vast kan vriezen of beschadigd kan worden (bijv. bij wegruimen van sneeuw).
- Als het hevig sneeuwt, regelmatig de sneeuw van het dak van het voertuig verwijderen. Enkele centimeters poedersneeuw dienen ter isolatie, maar natte sneeuw vormt snel een overmatige belasting.
- Voor de terugreis de sneeuw op het dak compleet verwijderen, zodat achteropkomend verkeer geen hinder ondervindt van sneeuw die van het dak afwaait.

18.7 Reischecklists

De volgende checklists helpen om belangrijke dingen niet thuis te vergeten, ook al is misschien niet alles nodig wat in deze checklists staat.

- ▷ De reisdocumenten (bijv. papieren en informatie) en de technische toestand van het voertuig niet pas kort voor de reis controleren. Het tijdig plannen en nakijken van de documenten maakt vakantie vanaf het begin mogelijk.

Keukengedeelte

✓	Voorwerp	✓	Voorwerp	✓	Voorwerp
	Dweil		Afwasmiddel		Saladebestek
	Bestek		Theedoeken		Snijplank
	Vleesvork		Glazen		Spoelborstel
	Blikopener		Grillbestek		Spoeldoeken
	Ijsblokjesvorm		Kurkentrekker		Lucifers
	Aansteker		Keukenpapier		Thermosfles
	Flessenopener		Afvalzakken		Potten
	Vershoudbakjes		Pannen		
	Servies		Roerlepels		

Bad/Sanitair

	Handdoeken		Sanitairproducten		Toiletpapier
	Sanitaire artikelen		Toiletborstel		Beker voor tandenpoetsen

Woonruimte

	Afvalemmer		Kaarten		Rugzak
	Autoatlas		Bezem		Slaapzakken
	Badhanddoeken		Blik		Schrijfgerei
	Badschoenen		Kaarsen		Schoenen
	Batterijen		Kleerhangers		Schoenpoetsproducten
	Beddengoed		Kleerborstel		Sportuitrusting
	Zak voor vuile was		Hoofdkussens		Stofzuiger
	Boeken		Landkaart		Zaklamp
	Campinggids/Lijst met standplaatsen		Medicijnen		Zakmes
	Verrekijker		Mobiele telefoon		Tafelkleed
	Brandblusser		Naaigerei		Drinkfles
	Gasfles		Regenkleding		Wasknijpers
	Insectenlamp		Reisapotheek		Waslijnen
	Insectwerende producten		Reisgids		

Voertuig/Gereedschap

✓	Voorwerp	✓	Voorwerp	✓	Voorwerp
	Afvaljerrycan		Gasslang		Sneeuwkettingen (winter)
	Adaptercontactdoos		Weefselband		Schroevendraaier
	CEE-adapter		Gietkan voor drinkwater		Stroomcontroleur
	Draad		Kabelhaspel		Wielkeggen
	Reservewiel		Lijm		Verbandtrommel
	Reservelampen		Combinatietang		Wagenkrik
	Reservezekeringen		Compressor		Gevarendriehoek
	Hamer		Ogen		Waarschuwingspaneel
	Gaffelsleutel		Slangadapter		Waarschuwingvest(en)
	Gasvuladapter		Slangklemmen		Waarschuwingknipperlicht

Buitenbereik

	Afspankoord		Campingtafel		Slot
	Blaasbalg		Bagagespin		Snoer
	Campingstoelen		Grill		Tentharingen/spanbanden

Documenten

	Adressenlijst		Autopapieren		Reispas
	Aanmeldingsbevestiging(en)		Rijbewijs		Reis- en kredietbrief
	Allergiepas		Inentingspas		Verzekeringpapieren
	Gebruiksaanwijzingen		Creditcard		Vignet/tolkaart
	Gebruiksaanwijzing voor medicijnen		Paspoort		Visum

Pos.	Component	Activiteit	Interval
1	Extra steunen	Smeren	Jaarlijks
2	Banden en velgen	Luchtdrukcontrole (zie sectie 14.6). Zichtcontrole op beschadigingen	Jaarlijks
3	Verlichting buiten	Functiecontrole	Jaarlijks
4	Gewrichten, scharnieren	Smeren	Jaarlijks
5	Koelkast, verwarming, boiler, kooktoestel, verlichting, sluitingen van luiken en deuren, toilet, veiligheidsgordels	Functiecontrole	Jaarlijks
6	Ramen, dakluiken	Functiecontrole, controle op lekkage	Jaarlijks
7	Kussens, gordijnen, rolgordijnen	Zichtcontrole	Jaarlijks
8	Dichtingslijsten, -randen, -rubber	Op beschadigingen controleren	Jaarlijks
9	Watervoorziening	Controle op lekkage	Jaarlijks
10	Warmeluchtinstallatie	Functiecontrole, evt. rotor reinigen	Jaarlijks
11	Bevestiging van de bodemflap	Zichtcontrole	Jaarlijks
12	Hefbedophanging	Functiecontrole	Jaarlijks
13	Elektrische installatie	Functiecontrole	Jaarlijks
14	Gasinstallatie	Officiële gaskeuring	Om de 2 jaar
15	Verbindingen tussen chassis en opbouw	Controle	Om de 2 jaar

Overdracht _____ Pos. 1-13	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

1e jaar _____ Pos. 1-13	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

2e jaar _____ Pos. 1-15	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

3e jaar _____ Pos. 1-13	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

4e jaar _____ Pos. 1-15	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

5e jaar _____ Pos. 1-13	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

6e jaar _____ Pos. 1-15	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

7e jaar _____ Pos. 1-13	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

8e jaar _____ Pos. 1-15	
Stempel van Bürstner-dealer	
Datum	Handtekening

De gewichtsspecificaties en -tests voor campers worden in de hele EU op uniforme wijze geregeld in EU-uitvoeringsverordening nr. 2021/535 (tot juni 2022: uitvoeringsverordening nr. 1230/2012 van de EU). Hieronder hebben wij de belangrijkste termen en wettelijke voorschriften van deze verordening voor u samengevat en uitgelegd. Onze dealers en de Bürstner-configurator op onze website bieden u extra hulp bij het configureren van uw voertuig.

1. Technisch toelaatbare maximummassa

De technisch toelaatbare maximummassa (ook: technisch toelaatbare maximummassa in belading toestand) van het voertuig (bv. 3.500 kg) is een door de fabrikant vastgestelde specificatie van het gewicht, die het voertuig niet mag overschrijden. Informatie over de technisch toelaatbare maximummassa van het door u gekozen model is te vinden in de technische gegevens. Als het voertuig tijdens het rijden de technisch toelaatbare maximummassa overschrijdt, is dit een overtreding die met een boete kan worden bestraft.

2. Massa in rijklare toestand

Simpel uitgedrukt bestaat de massa in rijklare toestand uit het basisvoertuig met standaarduitrusting plus een wettelijk vastgesteld gewicht van 75 kg voor de bestuurder. Dit omvat voornamelijk de volgende punten:

- het leeggewicht van het voertuig, met inbegrip van vloeistoffen zoals vetten, oliën en koelvloeistoffen;
- de standaarduitrusting, d.w.z. alle uitrustingsonderdelen af fabriek die tot de standaarduitrusting behoren;
- de verswatertank gevuld tot 100 % in rijklare toestand (rijklar maken volgens fabrieksopgave; 20 liter) en een aluminium gasfles gevuld tot 100 % met een gewicht van 16 kg;
- de brandstoftank, die voor 90 % gevuld is, met brandstof;
- de bestuurder, wiens gewicht - ongeacht het feitelijke gewicht - overeenkomstig de EU-wetgeving forfaitair wordt vastgesteld op 75 kg.

Informatie over de massa in rijklare toestand is voor elk model te vinden in onze verkoopdocumenten. Het is van belang erop te wijzen dat de in de verkoopdocumenten vermelde waarde voor de massa in rijklare toestand een standaardwaarde is die tijdens de typegoedkeuringsprocedure is vastgesteld en door de autoriteiten is geverifieerd. Het is wettelijk toegestaan en mogelijk dat de massa in rijklare toestand van het aan u geleverde voertuig afwijkt van de in de verkoopdocumenten vermelde nominale waarde. De wettelijk toegestane afwijking bedraagt $\pm 5\%$. Zo houdt de EU-wetgever rekening met het feit dat bepaalde schommelingen in het gewicht rijklare toestand optreden als gevolg van schommelingen in het gewicht van geleverde onderdelen en als gevolg van proces- en weersomstandigheden.

Deze gewichtsafwijkingen kunnen worden verduidelijkt aan de hand van een rekenvoorbeeld:

- massa in rijklare toestand volgens verkoopdocumenten: 2.850 kg
- wettelijk toegestane afwijking van $\pm 5\%$: 142,50 kg
- wettelijk toegestaan massa in rijklare toestand: 2.707,50 kg tot 2.992,50 kg

U vindt het specifieke bereik van toegestane gewichtsafwijkingen voor elk model in de technische gegevens. Bürstner doet grote inspanningen om de gewichtsafwijkingen te beperken tot het minimum wat om productieredenen onvermijdelijk is. Afwijkingen aan de hoogste en laagste waarde van het bereik zijn dus zeldzaam; technisch kunnen zij echter niet volledig worden uitgesloten, zelfs niet met alle optimalisaties. Het feitelijke gewicht van het voertuig en de naleving van de toegestane afwijking worden derhalve door Bürstner gecontroleerd voor elk voertuig aan het einde van de productielijn.

3. Massa van de passagiers

De massa van de passagiers is 75 kg per door de fabrikant voorziene zitplaats, ongeacht hoeveel de passagiers feitelijk wegen. Het massa van de bestuurder is reeds opgenomen in het massa in rijklare toestand (zie nr. 2 hierboven) en wordt derhalve niet opnieuw meegerekend. In het geval van een camper met vier toegestane zitplaatsen is het massa van de passagiers zodoende $3 \times 75 \text{ kg} = 225 \text{ kg}$.

4. Optionele uitrusting en feitelijke gewicht

De optionele uitrusting (zie ook: De optionele uitrusting of extra uitrusting) omvat, volgens de wettelijke definitie, alle optionele uitrusting die niet tot de standaarduitrusting behoort, die onder verantwoordelijkheid van de fabrikant - d.w.z. vanaf de fabriek - op het voertuig worden gemonteerd en door de klant kunnen worden besteld (bijv. luifel, fiets- of motordrager, satellietapparatuur, zonnepanelen, oven enz.). Informatie over de verschillende gewichten of pakketgewichten van de optionele uitrusting die kan worden besteld, vindt u in onze verkoopdocumenten. De optionele uitrusting in deze zin omvat geen andere accessoires die door de dealer of door u persoonlijk achteraf worden gemonteerd nadat het voertuig af fabriek is geleverd.

De massa van het voertuig in rijklare toestand (zie nr. 2 hierboven) en het gewicht van de optionele uitrusting die in de fabriek op een specifiek voertuig is gemonteerd, worden samen het feitelijke gewicht genoemd. U vindt de overeenkomstige informatie voor uw voertuig na de overdracht onder punt 13.2 van het certificaat van overeenstemming (CoC). Ook deze informatie is een gestandaardiseerde waarde. Aangezien voor de massa in rijklare toestand - als element van het feitelijke gewicht - een wettelijk toelaatbare afwijking van $\pm 5 \%$ geldt (zie nr. 2), mag het feitelijke gewicht ook dienovereenkomstig afwijken van de opgegeven nominale waarde.

5. Nuttige massa en minimale nuttige massa

De installatie van optionele uitrusting is eveneens onderworpen aan technische en wettelijke beperkingen: er kan slechts zoveel optionele uitrusting worden besteld en af fabriek gemonteerd dat er voldoende vrij gewicht overblijft voor bagage en andere accessoires (het zogenaamde nuttige massa) zonder dat het technisch toelaatbare maximumgewicht wordt overschreden. De nuttige massa wordt berekend door de massa in rijklare toestand (nominale waarde volgens de verkoopdocumenten, zie nr. 2 hierboven), het gewicht van de optionele uitrusting en het gewicht van de passagiers (zie nr. 3 hierboven) af te trekken van het technisch toelaatbare maximumgewicht (zie nr. 1 hierboven). De EU-verordeningen schrijven een vast minimale nuttige massa voor campers voor, die ten minste moet overblijven voor bagage of andere accessoires die niet in de fabriek zijn geïnstalleerd. Deze minimale nuttige massa wordt als volgt berekend:

Minimale nuttige massa in kg $\geq 10 \times (n + L)$

Waar: "n" = is het maximale aantal passagiers plus de bestuurder en
"L" = totale lengte van het voertuig in meters.

Voor een camper met een lengte van 6 m en 4 toegestane zitplaatsen bedraagt de minimale nuttige massa dus b.v. $10 \text{ kg} \times (4 + 6) = 100 \text{ kg}$.

Om te garanderen dat de minimale nuttige massatische massa wordt gerespecteerd, is er een maximum combinatie van optionele uitrusting, die voor elk voertuigmodel kan worden besteld. In bovenstaand voorbeeld met een minimaal nuttige massa van 100 kg mag het totale gewicht van de optionele uitrusting voor een voertuig met vier toegestane zitplaatsen en een massa in rijklare toestand van bijv. 2.850 kg maximaal 325 kg bedragen:

3.500 kg technisch toelaatbare maximummassa

- 2.850 kg massa in rijklare toestand

- 3 x 75 kg massa van de passagiers

- 100 kg minimaal nuttige massa

= 325 kg maximaal toelaatbaar gewicht van de optionele uitrusting

Deze berekening is gebaseerd op de in de typegoedkeuringsprocedure vermelde standaardwaarde voor het massa in rijklare toestand, zonder rekening te houden met de toelaatbare gewichtsafwijkingen voor het massa in rijklare toestand (zie nr. 2 hierboven). Indien het maximaal toelaatbare gewicht voor de optionele uitrusting van (zie voorbeeld) 325 kg bijna of geheel is opgebruikt, kan in geval van een gewichtsafwijking naar boven tot gevolg hebben, dat aan het minimale nuttige massa van 100 kg rekenkundig wordt voldaan op basis van het massa in rijklare toestand, maar in feite is er geen overeenkomstig nuttige massa meer. Ook hier een rekenvoorbeeld voor een voertuig met vier zitplaatsen, waarvan het feitelijk gewogen massa in rijklare toestand 2 % boven de nominale waarde ligt:

3.500 kg technisch toelaatbare maximummassa
- 2.907 kg feitelijk gewogen massa in rijklare toestand (+ 2 % ten opzichte van de opgegeven waarde van 2.850 kg)
- 3 x 75 kg massa van de passagiers
- 325 kg optionele uitrusting (maximaal toelaatbare waarde)
= 43 kg feitelijk nuttige massa (< minimale nuttige massa van 100 kg)

Om een dergelijke situatie te voorkomen, verlaagt Bürstner verder het maximaal toelaatbare gewicht van de totale optionele uitrusting die op een modelspecifieke basis kan worden besteld. De beperking van de optionele uitrusting is bedoeld om ervoor te zorgen dat het minimale nuttige massa, d.w.z. het wettelijk voorgeschreven vrije gewicht voor bagage en achteraf gemonteerde accessoires, feitelijk beschikbaar is voor de nuttige massa van de door Bürstner geleverde voertuigen.

Aangezien het gewicht van een bepaald voertuig alleen kan worden bepaald wanneer het aan het einde van de productielijn wordt gewogen, kan zich in uitzonderlijke gevallen een situatie voordoen waarin de minimale nuttige massa aan het einde van de productielijn niet is gegarandeerd, ondanks deze beperking van de optionele uitrusting. Om ook in deze gevallen de minimale nuttige massa te kunnen garanderen, zal Bürstner samen met uw dealer en u vóór aflevering van het voertuig controleren of bijvoorbeeld gewichtsverhoging mogelijk is, het aantal zitplaatsen moet worden aangepast of dat optionele uitrusting moet worden verwijderd.

6. Gevolgen van de afwijkingen/tolerantie van de massa in rijklare toestand op de nuttige massa

Zelfs ongeacht de minimale nuttige massa moet er rekening mee worden gehouden dat onvermijdelijke productiegerelateerde schommelingen in de massa in rijklare toestand - zowel naar boven als naar beneden - een spiegelbeeldig effect hebben op het resterende nuttige massa: als u bijv. ons voorbeeldvoertuig (zie nr. 3. hierboven) bestelt met een optionele uitrusting met een totaalgewicht van 150 kg, bedraagt de berekende nuttige massa op basis van de standaardwaarde voor de massa in rijklare toestand 275 kg. De feitelijk beschikbare belading kan door toleranties afwijken van deze waarde en hoger of lager zijn. Als de massa in rijklare toestand van uw voertuig bijvoorbeeld 2 % hoger is dan in de verkoopdocumenten staat vermeld, wordt de mogelijkheid tot nuttige massa van 275 kg tot 218 kg verminderd:

3.500 kg technisch toelaatbare maximummassa
- 2.907 kg feitelijk gewogen massa in rijklare toestand (+ 2 % ten opzichte van de opgegeven waarde van 2.850 kg)
- 3 x 75 kg massa van de passagiers
- 150 kg optionele uitrusting besteld voor het specifieke voertuig
= 218 kg feitelijk nuttige massa

Om er zeker van te zijn dat de berekende nuttige massa ook werkelijk wordt geboden, dient u daarom bij de configuratie van uw voertuig uit voorzorg rekening te houden met de mogelijke en toelaatbare afwijkingen voor de massa in rijklare toestand.

Wij raden u ook aan de belading camper vóór elke reis op een niet-automatische weegschaal te wegen en, rekening houdend met de individuele massa van de passagiers, te bepalen of aan het technisch toelaatbare totale gewicht van het voertuig en de technisch toelaatbare totale gewicht op de as wordt voldaan.

12-V-boordnet.....	117
12-V-voorziening, storingsopsporing	211
230-V-aansluiting.....	72, 133
Serviceluik	82
Storingsopsporing.....	211
230-V-boordnet.....	132
230-V-voorziening zie 230-V-aansluiting.....	133
230-V-zekeringenkast	138
3-wegventiel.....	149

A

Aanbouwonderdelen zie optionele uitrusting.....	16
Aanbouwonderdelen, vergrendelen	41
Aandraaimoment, wielen.....	204
Aanduidingen op de band	203
Aanhangerkoppelingen.....	38
Kogelkop	38
Met afneembare trekhaak.....	38
Aansluitkabel zie 230-V-aansluiting.....	133
Aanwijzingsstickers.....	199
Aardlekschakelaar	133
Controleren.....	138
Accu zie startaccu of woonruimteaccu ...	117, 118
Accubewaking.....	124
Accu-keuzeschakelaar	124
Achterasbelasting.....	38
Achteruitrijcamera.....	48
AdBlue, bijvullen	66
Afmetingen zie lengtemaattabel.....	226
Afsluitdeksel, drinkwatervulopening.....	83
Afstandsbediening, centrale vergrendeling.....	77
Afstandsbediening, luchtvering.....	50
Aftapkranen, inbouwplaats.....	152, 225
Afvalwatersysteem indus.....	168
Patronen.....	225
Storingsopsporing.....	220
Verzorging	180
Afvoer	
Afvalwater.....	8
Fecaliën.....	8
Huisvuil.....	8
Afzuigkap.....	157
Filter, reinigen.....	181
Storingsopsporing.....	215
Verzorging	181
Antenneafstelling.....	74
App My Bürstner.....	128
ArMLEuning, instellen	56
Automatisch energiekeuze-systeem (AES)	159

B

Band verwisselen zie wiel vervangen.....	203
Banden	
Algemene instructies.....	201
Bandenkeuze	202
Bandenspanning.....	204
Kenmerk	203
Omgang met.....	203
Overmatige slijtage	17, 44, 201, 204
Basisuitrusting	26
Bedden.....	101
Bedverbreding, vergrendelen.....	41
Belading.....	30
Fietsenrek	36
Garage achter.....	34
Opbergruimte achter.....	34
Belading zie ook laadvermogen	30
Bepalingen m.b.t. tol in Europese landen	228
Bestuurdersdeur	77, 78
Bestuurdersdeur, binnen	
Openen.....	78
Vergrendelen	78
Bestuurdersdeur, buiten	
Openen.....	78
Vergrendelen	78
Bestuurdersstoel.....	55
ArMLEuning, instellen	56
In de lengte verstellen.....	56
RugLEuning, instellen.....	56
Stoel, draaien.....	56
Zithoek, instellen	56
Beveiligingsautomaat	138
Bijlading	
Berekening.....	29
Samenstelling.....	26
Voorbeeld berekening.....	26
Binnendeur, storingsopsporing.....	221
Binnenverlichting, Gloeilampen, vervangen.....	197
Binnenverlichting, storingsopsporing.....	210
Bodemvak.....	85
Openen.....	85
Sluiten.....	85
Boiler.....	144
Boiler (Alde)	
Inbouwplaats	225
Leegmaken	152
Water, vullen.....	152
Brand	
Bestrijding	15
Handelen bij.....	15
Voorkomen	15
Brandstofvulopening.....	65
Brandveiligheid	15
Breedtelicht	196

Trefwoordenlijst

Buffertank voor warmwaterverwarming	
Alde	225
Buitenaansluiting zie 230-V-aansluiting.....	72
Buitencontactdoos.....	139
Buitendouche	103
Aansluiten	103
Leegmaken	103
Buitenspiegels.....	60
Instellen.....	61
Verwarmen.....	61
Buitenverlichting.....	45
Storingsopsporing.....	210
Verlichtingsmiddel, vervangen	192
Butaangas.....	20, 106

C

Campinggasflessen, gebruiken.....	21, 107
Capaciteit van de accu.....	116
Centrale vergrendeling.....	77
Afstandsbediening.....	77
Chassisnummer.....	199
Checklist	
Bij ingebruikname na stilstand.....	185
Bij stilstand in de winter	184
Bij tijdelijke stilstand.....	183
Verkeersveiligheid.....	44
Voor de reis.....	230
Voor het rijden.....	44
Circulatiepomp, toerental instellen.....	148
Condenswater.....	91, 92
Condenswater aan de schroefverbindingen aan de bodem van het voertuig.....	91
Condenswater aan het dubbele plexiglasraam	92
Contactdozen	
Buitencontactdoos.....	139
SAT-contactdoos.....	139
TV-contactdoos.....	139
USB-aansluiting	116
Contourverlichting.....	196
Controles officiële.....	187
Controles zie checklist.....	44, 183
Controletermijnen	187
Conventionele belasting	27

D

Daadwerkelijke massa.....	25
Dagrijlicht	194
Dakluik met kliksluiting	
Openen.....	98
Sluiten.....	98
Verduisteringsrollo.....	99
Dakluiken	96

Deuren	
Bestuurdersdeur	77
Ingangdeur	77
Onderhoudswerkzaamheden	189
Ontgrendelen	77
Slot.....	78
Storingsopsporing.....	221
Vergrendelen.....	77
Deurslot.....	78
Dichtheidsgarantie	
Bewijs controle op lekkage.....	13
Bürstner-garantievoorwaarden.....	11
Controle op lekkage (bewijsstukken).....	14
Voertuiggegevens	13
Diepontlading.....	116
Dimlicht	193
Douche	171
Doucheaansluiting, buitendouche.....	103
Douchescheidingswand, vergrendelen.....	41
Draaglasten	24
Drinkwatervulopening.....	164
Openen	164
Sluiten	164

E

Elektrische hefsteunen	71
Elektrische installatie	
230-V-aansluiting, storingsopsporing.....	211
Opstap, storingsopsporing.....	210
Storingsopsporing.....	210
Veiligheidsinstructies	21
Verklaring van de begrippen	115
Verlichting, storingsopsporing.....	210
Elektroblok (EBL 402).....	121
Inbouwplaats.....	122
Stilstand.....	123
Taken.....	123
Elektroblok, inbouwplaats	225
Externe gasaansluiting.....	109
Extra warmtewisselaar Alde	225

F

Fietsenrek	
Belading.....	36
Fietsen, bevestigen	37
Neerlaatbaar.....	37
Rit met beladen fietsenrek	36
FI-schakelaar zie aardlekschakelaar	138
Flatscreen.....	89
Opbergen	91
Positioneren	90

G

Garage achter.....	34
Gasaansluiting, extern.....	109
Gasafsluitkraan.....	108
Symbolen.....	108, 143
Gasdrukregelaar.....	43
Gasdrukregelaar, schroefverbindingen.....	107
Gasflessen.....	106
Veiligheidsinstructies.....	20, 106
Gasinstallatie	
Algemene instructies.....	19
Defect.....	19, 105, 213
Geen gas.....	213
Omschakelautomaat.....	110
Storingsopsporing.....	213
Veiligheidsinstructies.....	19
Gaskast.....	20, 106
Gaskooktoestel	
Reinigen.....	177
Storingsopsporing.....	155, 215
Gaslucht.....	19, 105, 213
Gasvoorziening in Europese landen.....	228
Gebruik van een aanhanger.....	18
Algemene instructies.....	38
Veiligheidsinstructies.....	18
Gebruikswijzen, boiler (Alde).....	147
Gebruikswijzen, klimaatregeling (Telair).....	154
Gebruikswijzen, koelkast (Dometic).....	159
Gebruikswijzen, warmwaterverwarming.....	147
Gewichten van optionele uitrustingen.....	223
Gloeilampen, vervangen	
Verlichting front.....	193
Gordijnen, reinigen.....	177
Grootlicht.....	193
GVK-aanbouwonderdelen, verzorgen.....	174

H

Handrem.....	69
Aantrekken.....	16
Hefbed, elektrisch bedienbaar.....	101
Bedladder.....	102
Neerlaten.....	102
Noodbedrijf.....	102
Optillen.....	102
Veiligheidsriemen, spannen.....	102
Hefsteunen	
Inklappen.....	70
Lengte, verstellen.....	70
Noodbediening.....	72
Uitklappen.....	70
Heftafel	
In lengte- en dwarsrichting verschuiven.....	100
Tafelblad.....	100
Tafelpoot.....	100

Heki-dakluik.....	97
Hor.....	98
Openen.....	97
Sluiten.....	97
Ventilatiestand.....	97
Vouwverduistering.....	98
Hogedrukreiniger, wassen met.....	173
Hoog gasverbruik.....	19, 105, 213
Hor, Heki-dakluik	
Openen.....	98
Sluiten.....	98
Hor, reinigen.....	177
Hordeur	
Openen.....	80
Sluiten.....	80
Hulp op de Europese wegen.....	227
Hybride kookveld.....	155
Storingsopsporing.....	215
Verzorging.....	180

I

Inbouwapparatuur.....	143
Gebruiksaanwijzingen.....	16
Inbouwplaats	
Accu-keuzeschakelaar.....	124
Elektroblok (EBL 402).....	122
Startaccu.....	117
Ingangsdeur.....	77, 78, 79
Vouwverduistering, openen.....	79
Vouwverduistering, sluiten.....	79
Ingangsdeur, binnen	
Openen.....	79
Vergrendelen.....	79
Ingebruikname	
Na stilstand in de winter.....	185
Na tijdelijke stilstand.....	185
Inspecties.....	188
Inspectieschema.....	233
Inspectiewerkzaamheden.....	188
Inwendige verzorging.....	176

K

Kabelhaspel.....	133
Kentekenbewijs.....	23
Kinderbedden.....	101
Kinderbeveiligingssystemen.....	54
Kledingkastverlichting.....	88
Klepslot	
Openen.....	81, 82
Rechthoekig.....	82
Sluiten.....	81, 82
Vierkant.....	81

Trefwoordenlijst

Klimaatregeling (Telair)		
Filter, reinigen	181	
Gebruikswijzen	154	
Inschakelen	155	
Storingsopsporing	214	
Uitschakelen	155	
Ventilatierooster, reinigen	181	
Verzorging	181	
Knipperlichten zie richtingaanwijzer	196	
Koelkast	73, 157	
Bediening	161	
Frameverwarming	161	
Gebruikswijzen	159	
Inschakelen	161	
Koeltemperatuur-regeling	161	
Storingsopsporing	216	
Uitschakelen	162	
Ventilatierooster, wegnemen	158	
Koelkast-ventilatierooster, wegnemen	158	
Kunstmatige ventilatie	16, 91	
Kunststofdelen in het toilet en in de woonruimte, reinigen	176	
Kussenstoffen, reinigen	176	
L		
Laadbooster	120	
Laadvermogen	24	
Laden		
Openen	84	
Sluiten	84	
Lampen	197	
Reinigen	176	
Lederen overtrekken, reinigen	176	
Lekwater in voertuig	219	
Lengtemaattabel	226	
Lichtschakelaar	85	
Luchtvering	49	
Afstandsbediening	50	
Functies	51	
Storingsopsporing	208	
Veiligheidsinstructies	49	
Verzorging	176	
Voor- en achteras	50	
M		
Markies	76	
Massa in rijklare toestand	25, 29	
Mechanische hefsteunen		
Inklappen	70	
Lengte, verstellen	70	
Uitklappen	70	
Meubelluiken	83	
Openen	83, 84	
Sluiten	83, 84	
Meubelluiken, storingsopsporing	221	
Meubeloppervlakken, reinigen	176	
Milieu-instructies	8	
Mistlamp	194	
Mobiele lamp	86	
Monitor, achteruitrijcamera	48	
Motorkap	64	
Beveiligen	64	
Openen	64	
Sluiten	64	
My Bürstner App	128	
O		
Officiële controles	187	
Ombouw tot bed-onderstel	100	
Omgang met banden	203	
Omschakelautomaat, gasinstallatie	110	
Onderhoudswerkzaamheden	188	
Deuren	189	
Klimaatregeling (Telair)	181	
Warmwaterverwarming	189	
Woonruimteaccu	189	
Opbergruimte achter	34	
Oplegdruk	38	
Oprijblokken	69	
Opstap	69	
Controlelicht	39	
Elektrisch bedienbaar	39	
Inklappen	40	
Storingsopsporing	210	
Uitklappen	40	
Verzorging	175	
Opstelling van de zitplaatsen	59	
Optionele uitrusting		
Beschrijving	7	
Gewichten	223	
Kenmerk	7	
Veiligheidsinstructies	16	
Overladen	30	
Overnachten, onderweg	228	
P		
Paneel, 7"	125	
Passagiersstoel	55	
Armleuning, instellen	56	
In de lengte verstellen	56	
Rugleuning, instellen	56	
Stoel, draaien	56	
Zithoek, instellen	56	
Patronen, afvalwatersysteem indus	225	
Persoonlijke uitrusting	28	
Pilotenstoel zie bestuurdersstoel en passagiersstoel	55	

Plattegronden.....	225
Propaangas.....	20, 106
PVC-vloerbedekking, reinigen	177

R

Raam, ingang deur	
Vouwverduistering, openen	79
Vouwverduistering, sluiten	79
Raamschakelaars, elektrisch.....	60
Ramen.....	92
Rolhor	95
Vouwverduistering.....	95, 96
Reinigen zie verzorging	173
Reischecklists	230
Reiswiegen.....	101
Reminstallatie, storingsopsporing.....	207
Remmen	49
Controleren.....	49, 207
Reserveonderdelen	198
Richtingaanwijzer.....	194, 196
Rijden met het voertuig.....	47
Rijsnelheid	48
Rolhor, raam	
Openen	96
Sluiten	95
Rolhor, reinigen	177
Ruitenwisservloeistof, bijvullen	65
Rustspanning	115
Ruststroom.....	115

S

Sanitaire inrichting.....	163
SAT-contactdoos.....	139
Satellietinstallatie	73, 74
Met automatische antenneafstelling.....	74
Storingsopsporing.....	209
Scharnierarm, eendelig	90
Scharnierarm, tweedelig	90
Schuifraam.....	95
Openen	95
Sluiten	95
SCU	126
Service luiken.....	80
Klepslot.....	80, 81, 82
Sleepoog, plaatsen	67
Sleutels.....	23
Slot	
Bestuurdersdeur	78
Ingang deur	78
Service luik	80, 81, 82
Sneeuwkettingen.....	44
Speciale uitvoeringen	28
Spoelbak, reinigen.....	177
Spotlight.....	197
Staaflamp in garage achter.....	88

Startaccu	
Inbouwplaats	117
Laden	117
Storingsopsporing.....	211
Stilstand	
In de winter.....	184
Tijdelijke	183
Stoelverwarming	57
Stores, reinigen	177
Storingsopsporing	
12-V-voorziening.....	211
230-V-aansluiting	211
Accu.....	211
Afvalwatersysteem indus.....	220
Afzuigkap	215
Binnendeur.....	221
Elektrische installatie	210
Gasinstallatie.....	213
Gaskooktoestel.....	155, 215
Hybride kookveld	215
Klimaatregeling (Telair).....	214
Koelkast	216
Luchtvering.....	208
Meubelluiken.....	221
Opbouw	221
Opstap.....	210
Reminstallatie.....	207
Satellietinstallatie	209
Startaccu.....	211
Verduistering, elektrisch verstelbaar	207
Verlichting.....	210
Verwarming.....	213
Watervoorziening	219
Woonruimteaccu	211
Stroomschema's	
12 V-blokschema	141
230-V-blokschema.....	140
Symbolen	
Gasafsluitkranen	108
Voor gasafsluitkraan.....	143
Voor instructies.....	7
System Control Unit.....	126

T

Tafelblad, inklappen	100
Tafelblad, uitklappen.....	100
Tafels.....	99, 100
Tankdeksel zie brandstofvulopening.....	65
Tanken	65
Tapijtvloer, reinigen	177
Technisch toelaatbare maximummassa.....	25, 29
Technische gegevens.....	225, 226
Televisie.....	41
Toebehoren, aanbouw.....	16

Trefwoordenlijst

Toegelaten totaalgewicht zie technisch toelaatbare maximummassa.....	24	Verlichtingsmiddel, vervangen	
Toilet.....	170	Binnenverlichting.....	197
Toiletruimte.....	171	Buitenverlichting.....	192
Ventileren.....	171	Halogeenlamp.....	197
TV-contactdoos.....	139	Verlichting achter.....	195
Typeplaatje.....	199	Verlichting zijkant.....	196
U		Verstikkingsgevaar.....	16, 91
Uitwendige verzorging.....	173	Verwarming.....	144
Uitzetbaar raam		Storingsopsporing.....	213
Continue ventilatie.....	94	Verwarmingscircuit, regelen.....	149
Openen.....	93	Verzorging.....	173
Rolhor.....	95	Afwalwatersysteem indus.....	180
Sluiten.....	94	Afzuigkap.....	181
Vouwverduistering.....	95	Bij stilstand in de winter.....	184
USB-aansluiting.....	116	Bij tijdelijke stilstand.....	183
V		Gaskooktoestel.....	177
Veiligheidsgordels.....	53	Gordijnen.....	177
Juist dragen.....	53	GVK-aanbouwonderdelen.....	174
Reinigen.....	177	Hogedrukreiniger, wassen met.....	173
Veiligheidsinstructies.....	15	Hor.....	177
Brandveiligheid.....	15	Hybride kookveld.....	180
Elektrische installatie.....	21	In de winter.....	181
Gebruik van een aanhanger.....	18	Inwendige verzorging.....	176
Verkeersveiligheid.....	17	Klimaatregeling (Telair).....	181
Waterinstallatie.....	21	Kunststofdelen binnen.....	176
Wiel vervangen.....	203	Kussenstoffen.....	176
Veiligheidsnet, hefbed.....	102	Lampen.....	176
Velgtype.....	201	Lederen overtrekken.....	176
Vensterruiten, reinigen.....	175	Luchtvering.....	176
Ventileren.....	91	Meubeloppervlakken.....	176
Toiletruimte.....	171	Opstap.....	175
Verduistering, elektrisch verstelbaar.....	62, 207	PVC-vloerbedekking.....	177
Noodbedrijf.....	62	Rolhor.....	177
Verduisteringen voor voorruit, bestuurdersraam en passagiersraam.....	61	Spoelbak.....	177
Verduisteringsrollo, dakluik met kliksluiting		Stores.....	177
Openen.....	99	Tapijtvloer.....	177
Sluiten.....	99	Uitwendige verzorging.....	173
Verduisteringsrollo, reinigen.....	177	Veiligheidsgordel.....	177
Vergrendelingsknop, uitzetbaar raam.....	93	Vensterruiten.....	175
Verkeersbepalingen in het buitenland.....	227	Verduisteringsrollo.....	177
Verkeersveiligheid.....	44	Vouwverduistering.....	177
Checklist.....	44	Warmwaterverwarming.....	189
Instructies.....	17	Wassen.....	174
Verlichting		Waterinstallatie.....	178
Achter.....	195	Waterleidingen.....	179
Front.....	193	Watertank.....	178
Lampen, reinigen.....	176	Voertuig, wassen.....	174
Storingsopsporing.....	210	Voertuigverlichting zie verlichting.....	192
Verlichtingsmiddel, vervangen.....	192	Voor het rijden.....	23
Zijde.....	196	Voorruitverduistering.....	61
		Beveiligen.....	42
		Vorstgevaar.....	21, 163
		Vouwverduistering, Heki-dakluik	
		Openen.....	98
		Sluiten.....	98

Vouwverduistering, raam	
Openen	95
Sluiten	95
Vouwverduistering, raam ingangsdeur	
Openen	79
Sluiten	79
Vouwverduistering, reinigen	177

W

Waarschuingsstickers	199
Warmtewisselaar (Alde)	
Aanzetten	150
Afsluiten	150
Inbouwplaats	150
Warmwaterverwarming	
230-V-elektragebruik, kiezen	147
3-wegventiel	149
Bedieningspaneel	145
Extra circulatiepomp	150
Gas- en 230 V-elektragebruik, kiezen	148
Gasgebruik, kiezen	147
Gebruikswijzen	147
Gereedschapmenu's	147
Inbouwplaats	225
Instelmenu	146
Onderhoudswerkzaamheden	189
Startscherm	146
Toerental, circulatiepomp	148
Verwarming, inschakelen	148
Verwarming, uitschakelen	148
Verwarmingsinstallatie, ontluichten	191
Verwarmingsvloeistof, bijvullen	190
Verzorging	189
Vloeistofpeil, controleren	190
Warmtewisselaar	149
Wassen met hogedrukreiniger	173
Waterinstallatie	164
Drinkwatervulopening	164
Leegmaken	166
Ontsmetten	179
Reinigen	178
Veiligheidsinstructies	21
Verzorging	178
Vullen	165
Waterleidingen, reinigen	179
Waterpomp	163, 165
Inbouwplaats	225
Watertank	
Inbouwplaats	225
Reinigen	178
Water, bijvullen	166

Watervoorziening	
Algemeen	163
Storingsopsporing	219
Wegenwacht in Europa	227
Wegslepen	67
Wiel vervangen	203
Aandraaimoment	204
Wielkeggen	69
Wintercamping	229
Wintergebruik	182
Winterverzorging	181
Woonruimteaccu	118
Inbouwplaats	225
Instructies	118
Onderhoudswerkzaamheden	189
Storingsopsporing	211, 212
Zekeringen	136

Z

Zekering 230 V	138
Inbouwplaats	225
Zekeringen	135
12-V-verbruikerscircuits	136
Aan de woonruimteaccu	136
Voor hefbed	136
Voor indus-toilet	136
Voor lichtstelsysteem	137
Voor opstap	137
Voor TV-satellietinstallatie	138
Voor warmwaterverwarming	137
Voor wisselrichter	137
Zekering 230 V	132, 138
Zekeringen 12 V	135
Zekeringen 12 V	135
Aan de woonruimteaccu	136
Voor hefbed	136
Voor indus-toilet	136
Voor lichtstelsysteem	137
Voor opstap	137
Voor TV-satellietinstallatie	138
Voor wisselrichter	137
Zekeringenkast	138
Zonnepanelen	132
Zonneregelaar	132

Bürstner GmbH & Co. KG
Weststraße 33
D-77694 Kehl / Rhein

Bürstner Service-Center
Elsässer Straße 80
D-77694 Kehl / Neumühl
faq.buerstner.com

www.buerstner.com

3533244 - 06.2023